

Curaçao

Jaarrekening 2015

A globe of the Earth is depicted, composed of interlocking puzzle pieces. The colors of the puzzle pieces represent the continents and oceans, with greens and yellows for land and blues for water. The globe is slightly tilted and occupies the left and center portions of the frame.

Curaçao
Curaçao

Kòrsou
Kòrsou

Kresementu
Kresementu

Groei
Groei

Progress
Progress

STATEN VAN CURAÇAO

ZITTINGSJAAAR 2018 – 2019

LANDSVERORDENING van de
houdende vaststelling van de Jaarrekening van Curaçao voor het dienstjaar
2015

No. 1 AANBIEDING

De Gouverneur van Curaçao biedt aan de Staten ter goedkeuring aan een
ontwerplandsverordening tot vaststelling van de Jaarrekening van Curaçao voor
het dienstjaar 2015.

Willemstad,

De Minister van Financiën,

STATEN VAN CURAÇAO

ZITTINGSJAAAR 2018-2019

LANDSVERORDENING van de
houdende vaststelling van de Jaarrekening van Curaçao voor het dienstjaar 2015

No. 2 ONTWERP

In naam van de Koning!

De Gouverneur van Curaçao,

In overweging genomen hebbende:

dat ter uitvoering van artikel 85, vijfde lid, van de Staatsregeling van Curaçao in samenhang met artikel 51, eerste lid, van de Landsverordening comptabiliteit 2010, de jaarrekening van het Land bij landsverordening dient te worden vastgesteld;

dat de onderhavige landsverordening strekt tot vaststelling van de Jaarrekening voor het dienstjaar 2015;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1

De Jaarrekening voor het dienstjaar 2015 van de openbare rechtspersoon Curaçao omvat de periode van 1 januari tot met 31 december 2015.

Artikel 2

De Jaarrekening voor het dienstjaar 2015 wordt als volgt vastgesteld:

Inhoudsopgave

§	Jaarrekening	Art. LvCL	Model*	Pag	
1	Voorwoord Ministerie van Financiën	18p	::	2	
2	Balans per 31 december	18e	M1	3	
3	Recapitulatiestaat Gewone Dienst Kapitaal Dienst Economische Categorie	18c 18d	L3 L4	7	
4	Staat van Herkomst en Besteding der Middelen (Kasstroomoverzicht)	18f 31	M2	11	
	<u>Toelichting op de Jaarrekening</u>				
5.1	Curaçao in Statistieken en Grafieken	18o	::	14	
5.2	Ontwikkelingen Economie en Overheid	32	::	18	
5.3	Toelichting op de Balans	24	::	20	
5.4	Uitkomsten van de Kapitaaldienst	23 25.4	::	37	
5.5	Resultaat van de Gewone Dienst	21	::	41	
5.6	Lijst Afkortingen van gebruikte Begrippen	::	::	53	
	Bijlagen Modellen Statistieken Grafieken				
			* bij MR algemene werking dd. sep 2014		
6	Aandeel van Curaçao in de Voorlopige Boedelbalans RNA en het verloop	::	::	55	
7	Staat van Uitgegeven (langlopende) Geldleningen & Kapitaalverstrekking	18j	C1	59	
8	Staat van Deelnemingen in Privaatrechtelijke Rechtspersonen	18l	C2	61	
9	Staat van Opgenomen (langlopende) Geldleningen	18i	E	65	
10.1	Staat van Gewaarborgde Leningen en andere Garantieverplichtingen	18k 30d	F1	67	
10.2	Buiten de Balans: Belangrijke (latente) Financiële Verplichtingen en Risico's	30e	F2	71	
11	Staat van Personeelslasten en Te Bezoldigen Personeel (bezetting)	18h 18g	B2 B1	77	
12	Staat van Subsidies en Bijdragen e.a. Inkomensoverdrachten (uitgaven)	18m 30a	G	87	
13	Staat van Opgelegde Belastingaanslagen	30c	J	93	
14	Staat van Schenkingen en Subsidies (inkomsten)	30b	I	95	
15	Verzamel- en Consolidatiestaat	18n	H	97	
16	Beleidsdeel van de Gewone Dienst	categorie totalen	18a	L1	101
17	Beleidsdeel van de Kapitaaldienst	categorie totalen	18b	L2	133
18	Statistieken en Grafieken Overheid	::	::	145	
	<u>Overheid in ruime zin: Collectieve Sector e.a.</u>				
19.1	Overzicht Jaarrekeningen Derden	::	::	155	
19.2	Instellingen voortvloeiende uit Wetgeving	::	::	161	
19.3	Geselecteerde Stichtingen	::	::	163	

Voorwoord Ministerie van Financiën

Voor u ligt de Jaarrekening 2015 van het Land Curaçao. Het eerder ingezette beleid was erop gericht het begrotingstekort structureel weg te werken door enerzijds inkomstenverhogende en anderzijds uitgavenverlagende maatregelen te implementeren. Dit betekent dat van begin af aan beleid is geïmplementeerd dat het tekort in de publieke sector wegwerkt, alsmede een oplossing biedt voor de tekortdynamiek in de komende jaren.

Dankzij dit beleid is de situatie in de overheidsfinanciën sterk verbeterd. Door het doortastende optreden van de regering is de aanwijzing van de rijksministerraad aan het bestuur van Curaçao van tafel. Tevens heeft dit optreden ervoor gezorgd dat Standard & Poors de rating van Curaçao heeft gehandhaafd en de vooruitzichten (de zogenaamde outlook) heeft omgezet van negatief in stabiel. In de lijn der verwachting zorgt dit beleid voor een krachtig herstel van het vertrouwen in de economie, alsmede in de overheidsfinanciën, waardoor het economische herstel eerder gerealiseerd kan worden. Gezien het bovenstaande, heeft de regering besloten het saneringsplan aan te vullen met maatregelen om de economie te stimuleren in het bijzonder door het doen van grote publieke investeringen. Op deze wijze levert de overheid een bijdrage aan de economische ontwikkeling van Curaçao.

De eerste voorlopige berekeningen met betrekking tot de economische ontwikkeling op Curaçao geven een reële toename van 0,3% in 2015. In 2014 had zich nog een contractie van de (reële) economie van Curaçao voltrokken van naar schatting 1,1%. De Gewone Dienst over het dienstjaar 2015 is voor het derde jaar op rij met een positief saldo afgesloten. Het voordelig saldo bedraagt ANG 12,4 mln. (of circa 0,2% van het BBP). Verder van belang voor het financiële huishoudboekje van Curaçao is dat de Hoge Raad bij arrest van 6 februari 2015 heeft bevestigd dat de inhouding van dividendbelasting door Nederland rechtmatig heeft plaatsgevonden. Hierdoor kan Curaçao definitief 'vrij' over eerder en nog toekomstig (te) ontvangen BRK-gelden beschikken. In 2014 bedroeg het voordelig saldo van de gewone dienst overigens 42,4 mln. (circa 0,8% van het BBP).

Het Land Curaçao beschikt over een positief Eigen Vermogen van 125,7 mln. aan het einde van het dienstjaar (circa 2,2% BBP). De uitkomsten van het Eindrapport Boedelscheiding Nederlandse Antillen van de Vereffenaar kunnen daar nog wijziging in brengen zodra er tussen de betrokken landen definitieve overeenstemming over de Boedelbalans en de juridische en financiële afwikkeling daarvan is bereikt. De langlopende schulden belopen aan het einde van het dienstjaar 2015 een bedrag van 2.248 mln. De bruto schuldquote bedraagt bijna 40% BBP.

Naast de in de Jaarrekening opgenomen comptabele toelichtingen ten behoeve van de Staten wordt een beleidsmatig verslag opgemaakt. Het jaarverslag over het afgelopen dienstjaar ex art. 33 van de Landsverordening Comptabiliteit 2010 wordt in een afzonderlijke nota onder de tot de Jaarrekening behorende stukken opgenomen. In dit verslag geeft elke Minister een uiteenzetting of en in hoeverre beleidsvoornemens die tevoren met betrekking tot het dienstjaar waren geformuleerd, gerealiseerd zijn.

Balans per 31 december

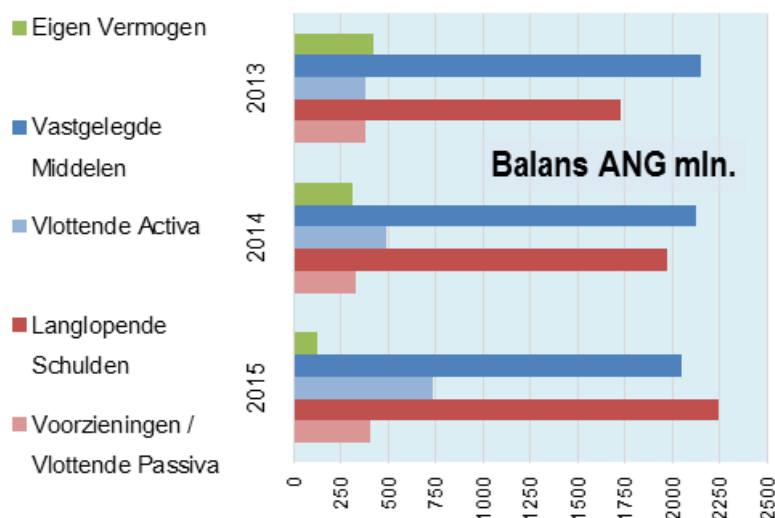
Model M1 - Overzicht ingevolge art. 18e van de Lv. Comptabiliteit 2010

Toelichting

De balans geeft op getrouwe en stelselmatige wijze de financiële positie van het Land en de grootte en samenstelling in actief- en passiefposten aan het einde van het dienstjaar weer. De balans bevat ter vergelijking tevens de cijfers aan het einde van het voorafgaande dienstjaar.

Op de balans worden de activa onderscheiden in vaste en vlottende activa, al naar gelang zij zijn bestemd om de uitoefening van de werkzaamheden al dan niet duurzaam te dienen. Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa. Voorzover van toepassing worden onder de vlottende activa afzonderlijk opgenomen de voorraden, de kortlopende vorderingen, de kortlopende beleggingen, de overlopende activa en de liquide middelen.

Op de balans worden onder de passiva afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen - waaronder mede begrepen de reserves -, de voorzieningen, de langlopende schulden en de vlottende passiva. Het saldo van de rekening van baten en lasten wordt afzonderlijk op de balans onder het eigen vermogen opgenomen. Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de kortlopende schulden en de overlopende passiva.

BALANS	Per	Per
Activa	31 dec 2015	31 dec 2014
VASTGELEGDE MIDDELEN	2.047.092.396	2.124.709.497
50 IMMATERIELE VASTE ACTIVA	0	0
100 MATERIELE VASTE ACTIVA	1.048.582.333	943.371.997
101 GRONDEN EN ONDERGRONDSE ACTIVA	89.566.196	84.506.388
200 BOUWSTRUCTUREN	682.545.353	644.501.442
390 ONDERHANDEN WERKEN	171.796.820	164.703.561
250 MACHINES & EQUIPMENT	77.145.000	30.901.277
300 ANDERE VASTE ACTIVA	27.528.964	18.759.329
350 KOSTBAARHEDEN	pm	pm
500 FINANCIËLE VASTE ACTIVA	998.510.063	1.181.337.500
510 KAPITAALVERSTREKKINGEN	410.350	410.350
550 VERSTREKTE LANGLOPENDE GELDLENINGEN U/G	64.140.176	70.512.873
1400 NIET-VRIJ BESCHIKBARE LIQUIDE MIDDELEN	1.400.127	1.319.535
600 DEELNEMINGEN	932.559.410	1.109.094.742
VLOTTENDE ACTIVA	731.748.772	489.115.512
1010 VOORRADEN	32.016	29.621
1013 OPENBARE WERKEN	32.016	29.621
1100 VORDERINGEN	272.527.291	242.055.442
1110 DEBITEUREN ALGEMEEN	85.071.014	98.543.900
1150 DEBITEUREN OVERHEDEN	38.809.593	34.337.169
1170 DEBITEUREN DEELNEMINGEN	75.625.535	51.195.525
1190 DEBITEUREN OVERHEIDSENTITEITEN	72.681.639	57.613.039
1210 TE VERREKENEN VOORSCHOTTEN ea.	339.510	365.809
1400 LIQUIDE MIDDELEN	459.189.465	247.030.449
1410 CASH KASSEN	247.892	391.841
1420 CBCS BANK	369.062.868	161.290.951
1430 GIRO BANK	54.639.136	63.091.800
1440 BDC BANK	92.485	106.710
1450 FCIB BANK	58.352	47.632
1460 ING BANK	173.100	168.406
1470 MCB BANK	8.051.061	11.198.080
1490 ORCO BANK	432.499	222.412
1500 RBC ROYAL BANK	520.566	438.222
1510 SFT BANK	311.520	39.726
1600 KRUISPOSTEN	25.599.986	10.034.669
:: TOTAAL - GENERAAL	2.778.841.168	2.613.825.009

BALANS Passiva	Per 31 dec 2015	Per 31 dec 2014
VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN	2.393.102.229	2.305.077.368
<u>2020 EIGEN VERMOGEN</u>	<u>125.711.795</u>	<u>308.255.134</u>
2050 ALGEMENE RESERVE	113.281.042	265.845.896
2050 SALDO GEWONE DIENST (art. 22 LvC 2010)	12.430.753	42.409.238
2200 BESTEMMINGRESERVES	0	0
<u>2300 VOORZIENINGEN</u>	<u>19.791.234</u>	<u>19.791.234</u>
2310 ONDERHOUD & RENOVATIE	0	0
2350 ANDERE VOORZIENINGEN	19.791.234	19.791.234
<u>2400 LANGLOPENDE SCHULDEN</u>	<u>2.247.599.200</u>	<u>1.977.031.000</u>
2410 BINNENLANDSE LANGLOPENDE SCHULDEN	2.247.599.200	1.977.031.000
2430 BUITENLANDSE LANGLOPENDE SCHULDEN	0	0
VLOTTENDE PASSIVA	385.738.939	308.747.641
<u>2510 KORTLOPENDE SCHULDEN</u>	<u>342.345.895</u>	<u>280.322.642</u>
2540 CREDITEUREN ALGEMEEN	189.948.400	144.255.042
2530 GELDEN IN BEWARING	78.522.865	77.393.108
1170 CREDITEUREN DEELNEMINGEN	24.273.247	22.242.443
1190 CREDITEUREN OVERHEIDSENTITEITEN	5.461.714	4.293.437
2570 CREDITEUREN OVERHEIDSFONDSEN	44.155.090	27.479.842
2560 BETAALOPDRACHTEN ONDERWEG	-15.421	4.658.770
<u>2600 OVERLOPENDE PASSIVA</u>	<u>43.393.044</u>	<u>28.424.999</u>
2610 ONTVANGST & AFDRACHT PREMIES	30.067.033	25.762.462
2620 BELONINGEN & SOCIALE LASTEN	12.695.959	-72.480
2640 AF TE WIKKELEN ONTVANGSTEN	630.052	2.735.017
:: TOTAAL - GENERAAL	2.778.841.168	2.613.825.009

All growth is a leap in the dark, a spontaneous, unpremeditated act without benefit of experience.

All growth is a leap in the dark, a spontaneous, unpremeditated act without benefit of experience.

Henry Miller

Recapitulatiestaten

Overzicht ingevolge art. 18c en 18 d van de Lv. Comptabiliteit 2010

Model L3 - Recapitulatiestaten per Hoofdstuk

Model L4 - Idem naar Economische Categorie

GD GEWONE DIENST [model L3]	Rekening (AA) dienstjaar	Begroting (BA) dienstjaar	Rekening (AA) vorig jaar
H GD UITGAVEN			
10 Staatsorganen	51.272.722	53.229.056	51.763.174
11 Ministerie van Algemene zaken	51.118.269	53.859.645	56.886.270
12 Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	184.211.820	183.985.471	171.967.609
13 Ministerie van Justitie	227.488.271	229.202.588	224.761.818
14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	89.727.117	94.784.151	83.133.737
15 Ministerie van Economische Ontwikkeling	49.858.506	51.321.245	46.765.954
16 Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	359.968.748	379.416.253	355.867.286
17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	135.474.438	197.660.264	109.787.142
18 Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	395.021.703	361.453.732	327.158.486
19 Ministerie van Financiën	176.534.696	191.556.854	166.149.285
Totaal	1.720.676.290	1.796.469.259	1.594.240.761
H GD INKOMSTEN			
10 Staatsorganen	9.941.496	9.375.300	9.544.381
11 Ministerie van Algemene zaken	1.994.280	11.516.200	1.998.511
12 Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	6.406.335	9.870.800	6.581.730
13 Ministerie van Justitie	20.558.889	26.995.800	16.970.581
14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	42.364.623	83.176.372	31.562.884
15 Ministerie van Economische Ontwikkeling	4.252.960	30.443.450	14.054.906
16 Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	1.704.886	17.417.206	8.547.902
17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	6.226.592	2.184.100	5.675.359
18 Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	3.492.460	11.042.900	5.481.723
19 Ministerie van Financiën	1.636.164.522	1.599.305.702	1.536.232.021
Totaal	1.733.107.043	1.801.327.830	1.636.649.998
H GD SALDO			
10 Staatsorganen	41.331.226	43.853.756	42.218.793
11 Ministerie van Algemene zaken	49.123.989	42.343.445	54.887.759
12 Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	177.805.485	174.114.671	165.385.879
13 Ministerie van Justitie	206.929.382	202.206.788	207.791.237
14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	47.362.494	11.607.779	51.570.853
15 Ministerie van Economische Ontwikkeling	45.605.546	20.877.795	32.711.048
16 Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	358.263.862	361.999.047	347.319.384
17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	129.247.846	195.476.164	104.111.783
18 Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	391.529.243	350.410.832	321.676.763
19 Ministerie van Financiën	-1.459.629.826	-1.407.748.848	-1.370.082.736
Totaal	-12.430.753	-4.858.571	-42.409.237

KD KAPITAAL DIENST [model L3]	Rekening (AA) dienstjaar	Begroting (BA) dienstjaar	Rekening (AA) vorig jaar
H KD UITGAVEN			
10 Staatsorganen	942.229	2.184.855	2.214.205
11 Ministerie van Algemene zaken	10.119.800	11.607.042	5.723.676
12 Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	5.894.123	12.123.603	4.438.560
13 Ministerie van Justitie	28.890.469	44.647.979	8.994.644
14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	36.804.112	148.502.172	2.549.904
15 Ministerie van Economische Ontwikkeling	13.045.573	27.409.798	1.825.884
16 Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	27.451.486	56.922.130	18.379.775
17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	6.696.211	21.187.100	5.371.780
18 Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	14.673.176	150.129.481	107.942.603
19 Ministerie van Financiën	22.093.295	27.284.548	48.447.782
Totaal	166.610.474	501.998.708	205.888.813
H KD INKOMSTEN			
10 Staatsorganen	0	0	0
11 Ministerie van Algemene zaken	0	0	0
12 Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	0	0	0
13 Ministerie van Justitie	0	0	0
14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	0	0	0
15 Ministerie van Economische Ontwikkeling	0	0	0
16 Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	0	170.584	0
17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	0	0	0
18 Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	0	0	0
19 Ministerie van Financiën	337.252.311	496.969.552	309.597.816
Totaal	337.252.311	497.140.136	309.597.816
H KD SALDO			
10 Staatsorganen	942.229	2.184.855	2.214.205
11 Ministerie van Algemene zaken	10.119.800	11.607.042	5.723.676
12 Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	5.894.123	12.123.603	4.438.560
13 Ministerie van Justitie	28.890.469	44.647.979	8.994.644
14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	36.804.112	148.502.172	2.549.904
15 Ministerie van Economische Ontwikkeling	13.045.573	27.409.798	1.825.884
16 Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	27.451.486	56.751.546	18.379.775
17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	6.696.211	21.187.100	5.371.780
18 Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	14.673.176	150.129.481	107.942.603
19 Ministerie van Financiën	-315.159.016	-469.685.004	-261.150.034
Totaal	-170.641.837	4.858.572	-103.709.003

NAAR ECONOMISCHE CATEGORIE [model L4]			
	Rekening (AA) dienstjaar	Begroting (BA) dienstjaar	Rekening (AA) vorig jaar
C GD UITGAVEN	1.720.676.289	1.796.469.259	1.594.240.762
4200 Beloning van personeel [zie model B2]	431.498.383	445.067.092	429.599.202
4400 Verbruik van goederen en diensten	225.143.685	240.011.632	226.489.361
4500 Afschrijving vaste activa	53.400.137	63.823.400	48.009.009
4550 Interest	68.859.572	70.579.050	62.486.027
4600 Subsidies [zie model G]	67.907.283	64.689.320	68.303.310
4650 Overdrachten [zie model G]	345.224.619	374.822.614	336.703.115
4700 Sociale zekerheid	528.642.610	528.818.650	422.650.738
4750 Andere uitgaven		8.657.501	0
C KD UITGAVEN	166.610.473	501.998.707	205.888.814
4909 Verwerving van nonfinanciële activa	158.610.473	501.998.707	159.980.867
4950 Financiering	8.000.000		45.907.947
Totaal [zie model H]	1.887.286.762	2.298.467.966	1.800.129.576
C GD INKOMSTEN	1.733.107.042	1.801.327.830	1.636.650.000
5100 Belastingen	1.496.839.006	1.504.826.302	1.392.511.916
5200 Sociale voorzieningen		5.511.400	0
5300 Schenkingen en subsidies [zie model I]	25.678.609	19.241.536	16.455.434
5400 Andere inkomsten	210.589.427	271.748.592	227.682.650
C KD INKOMSTEN	337.252.311	497.140.136	309.597.817
5909 Nonfinanciële activa	53.400.137	62.914.584	48.009.009
5929 Financiering	283.852.174	434.225.552	261.588.808
Totaal [zie model H]	2.070.359.353	2.298.467.966	1.946.247.817
SALDO			
4799 Saldo van de Gewone Dienst [zie model L3]	-12.430.753	-4.858.571	-42.409.238
4999 Saldo van de Kapitaal Dienst [zie model L3]	-170.641.838	4.858.571	-103.709.003
Totaal	-183.072.591	0	-146.118.241

Kasstroomoverzicht

Model M2 - Overzicht ingevolge art. 18f en art. 31 van de Lv. Comptabiliteit 2010

Het kasstroomoverzicht geeft door middel van een onderscheiding van soorten van ingaande en uitgaande kasstromen een volledige en gespecificeerde verklaring van de gerubriceerde mutaties van de liquide middelen gedurende het betreffende dienstjaar. Ter vergelijking zijn de cijfers van het vorige jaar hiernaast vermeld.

Vastgelegde middelen of vaste financieringsmiddelen welke na vrijval een eventueel kortlopend karakter krijgen, worden financieel afgewikkeld via de desbetreffende debiteuren- of crediteurenrekeningen. De feitelijke kasstroom komt dan ook op deze rekeningen tot uitdrukking in het kasstroomoverzicht. Verder is de indirecte methode gebruikt.

<u>Recapitulatie van de netto Kasstroom</u>	<u>Djaar 2015</u>	<u>Djaar 2014</u>
Operationele kasstroom (Gewone Dienst + Vlottende Activa/Passiva)	100.019.490	-49.277.102
Kasstroom uit Investerings (Kapitaaldienst)	-166.610.473	-159.992.909
'Vrije' kasstroom / 'Netto' uitstroom (-)	-66.590.983	-209.270.011
Kasstroom uit Financiering (Kapitaaldienst)	278.750.000	261.588.808
Toename / Afname (-) van de Liquide Middelen in het Boekjaar	212.159.017	52.318.797
Beschikbaar Saldo aan het Begin van het Boekjaar	247.030.449	194.711.652
Beschikbaar Saldo aan het Einde van het Boekjaar (ANG)	459.189.466	247.030.449
	0	0

De hiernavolgende vermogensmutaties zijn uitgezonderd voorzover al niet afzonderlijk vermeld:

<u>Tegenrekening Algemene Reserve</u>	<u>Djaar 2015</u>	<u>Djaar 2014</u>
Herwaardering Deelnemingen	-176.535.332	-119.484.257
Leningen u/g RRH NV	9.271.171	8.604.471
Leningen u/g Voorziening	-9.271.171	-8.604.471
1100 Sanering Vorderingen ea.	-24.234.502	0
1600 Sanering Kruispoten	0	0
2510 Sanering Schulden ea.	0	0
2350 Voorziening Schadeclaim vd.V	0	0
2560 Sanering Betaalopdrachten Onderweg	0	0
2610 Sanering Schuldverhouding LO-SVB	0	0
2620 Sanering Salarisrekening	0	0
2640 Sanering Af te wikkelen Ontvangsten	0	0
Debiteuren Voorziening	5.795.742	-33.242.547
Totaal Uitgezonderd (ANG)	-194.974.092	-152.726.804

STAAT van HERKOMST ^[/-] en BESTEDING der MIDDELEN
Kasstroom mutaties Activa

2015

ANG

2014

ANG

Mutaties van de VASTGELEGDE MIDDELEN**161.588.891****145.440.101****50 IMMATERIELE VASTE ACTIVA****0****0**

KD Investerings in Immateriële Vaste Activa

0

0

100 MATERIELE VASTE ACTIVA**158.610.473****159.980.867**

KD Duurzame Investerings

158.610.473

159.980.867

KD Vervreemding van Duurzame Goederen

0

500 FINANCIELE VASTE ACTIVA**2.978.418****-14.540.766**

KD Te ontvangen Aflossings van Leningen u/g

-5.102.174

-14.552.808

Mutatie Niet-Vrij Beschikbare Liquide Middelen

80.592

12.042

KD Investerings in Kapitaalverstrekkingen / Deelnemings

8.000.000

0

Mutaties van de VLOTTENDE ACTIVA**252.633.957****102.445.675****1010 VOORRADEN****2.395****-1.068.280**

Mutatie van de Magazijnvoorraden

2.395

-1.068.280

1100 VORDERINGEN**40.472.545****51.195.158**

Mutatie van de Debiteuren Algemeen

-3.472.190

22.578.172

Mutatie van de Debiteuren Overheden | Vereffeningsrekening

4.472.424

-281.683

Mutatie van de Debiteuren Deelnemings

24.430.010

18.376.765

Mutatie van de Debiteuren Overheidsentiteiten

15.068.600

10.425.673

Mutatie van de Te verrekenen Voorschotten ea.

-26.299

96.231

1400 Toename (afname -/-) van de LIQUIDE MIDDELEN**212.159.017****52.318.797**

Beschikbaar Saldo aan het Einde van het Boekjaar

459.189.466

247.030.449

Af: Saldo aan het Begin van het Boekjaar -/-

247.030.449

194.711.652

:: TOTAAL - GENERAAL**414.222.848****247.885.776**

STAAT van HERKOMST en BESTEDING ^[/-] der MIDDELEN
Kasstroom mutaties Passiva

2015

ANG

2014

ANG

Mutaties van de VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN**345.413.350****292.758.948****2020 EIGEN VERMOGEN****66.663.350****45.722.948**

Gerealiseerd Voordelig | Nadelig [-/-] Saldo van de Gewone Dienst
eliminatie GD | Saldo Reserveringen Toevoegingen & Onttrekkingen
idem GD | Afschrijvingen op Materiële Vaste Activa
Gerealiseerde Koersverschillen Uitgegeven Leningen

12.430.753	42.409.238
0	-45.907.947
53.400.137	48.009.009
832.460	1.212.648

2400 LANGLOPENDE SCHULDEN**278.750.000****247.036.000**

KD Opname Binnenlandse Langlopende Leningen
KD Opname Buitenlandse Langlopende Leningen
KD Betaling Aflossingen van Leningen o/g

278.750.000	247.036.000
0	0
0	0

Mutaties van de VLOTTENDE PASSIVA**68.809.498****-44.873.172****2510 KORTLOPENDE SCHULDEN****53.841.453****-45.461.101**

Mutatie van de Gelden in Bewaring
Mutatie van de Crediteuren Deelnemingen
Mutatie van de Crediteuren Overheidsentiteiten
Mutatie van de Crediteuren Overheidsfondsen
Mutatie van de Crediteuren Algemeen
Mutatie van de Betaalopdrachten Onderweg

1.129.757	707.612
2.030.804	-11.865.640
1.168.277	1.104.773
16.675.248	9.004.133
37.511.558	-48.824.194
-4.674.191	4.412.215

2600 OVERLOPENDE PASSIVA**14.968.045****587.929**

Mutatie van de Ontvangst & Afdracht van premies
Mutatie van de te betalen Beloningen & Sociale Lasten
Mutatie van de Af te wikkelen Ontvangsten

4.304.571	814.610
12.768.439	1.176.451
-2.104.965	-1.403.132

:: TOTAAL - GENERAAL**414.222.848****247.885.776**

5. TOELICHTING op de Jaarrekening ingevolge art. 18o van de Lv. Comptabiliteit 2010

1. CURAÇAO in STATISTIEKEN en GRAFIEKEN

De Sociale en de Financiële structuur van Curaçao in één 'oogopslag':

Sociale structuur	2015	2014	2013	2012	2011
<u>Aantal inwoners per 1 januari</u>	156.971	154.846	152.798	151.378	150.284
- van 0 - 14 jaar	29.789	29.450	29.341	29.352	29.484
- van 15 - 59 jaar	93.166	92.525	91.661	91.382	91.145
- van 60 jaar en ouder	34.016	32.871	31.796	30.644	29.655
<i>waarvan</i>					
- Mannen	71.713	70.824	69.860	69.120	68.700
- Vrouwen	85.258	84.022	82.938	82.258	81.584
Bron: CBS Curaçao	0	0	0	0	0
Bevolkingsgroei (absoluut)	2.125	2.048	1.420	1.094	8.104
Bevolkingsdichtheid per km ² [oppervlakte = 444 km ²]	354	349	344	341	338

Financiële structuur	2015	2014	2013	2012	2011
<u>Economie</u>					
Bruto Binnenlands Product (BBP) in ANG mln.	5.642	5.654	5.634	5.605	5.439
Bruto Binnenlands Product per capita in ANG	n/a	35.941	36.891	37.025	36.193
Nominale groei Bruto Binnenlands Product in %	-0,2	0,3	0,5	3,0	3,0
Consumenten Prijs Indexcijfer in % (inflatie # 12 maanden)	-0,5	1,5	1,3	3,2	2,3
Reële Economische groei in %	0,3	-1,1	-0,8	-0,1	0,6
Consumenten Prijs Index (jaar # 12 maands gemiddelde)	123,6	124,2	122,3	120,7	117,0
Participatiegraad in het economisch verkeer in %	55,7	54,8	48,4	n/a	46,5
Werkeloosheid in % (totaal)	11,7	12,6	13,0	n/a	9,8
Jeugdwerkeloosheid in %	29,7	33,2	37,2	n/a	24,7

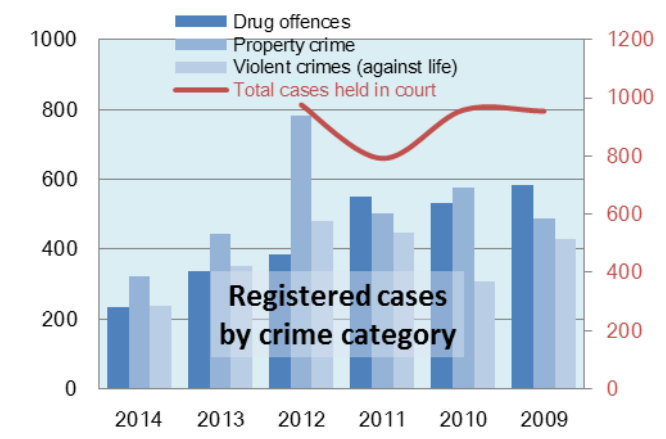
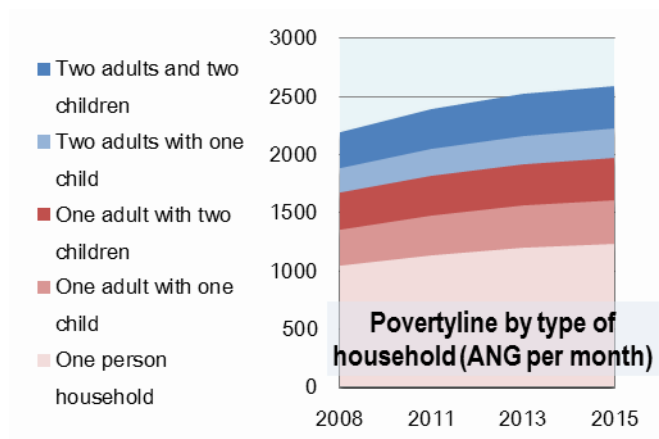
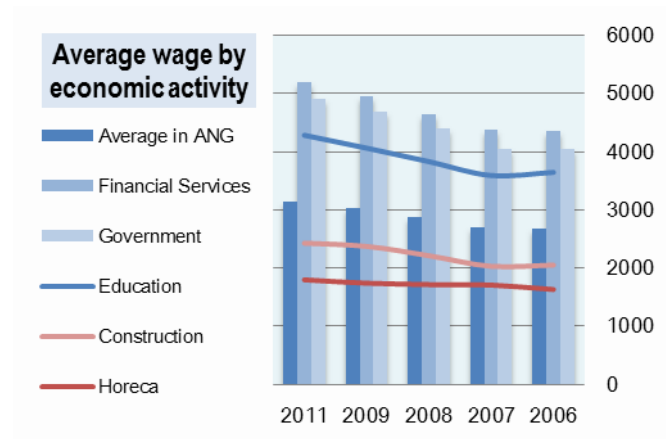
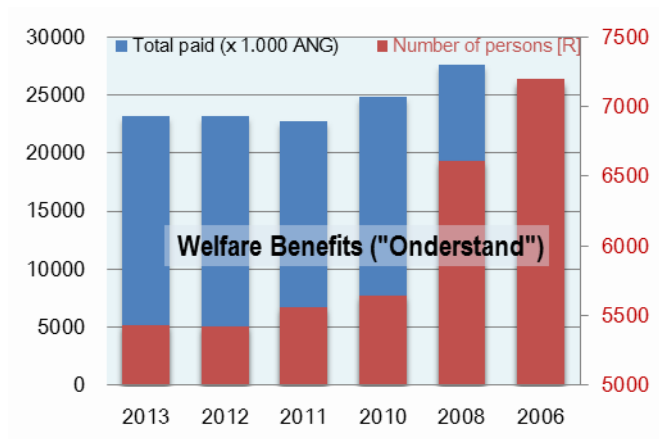
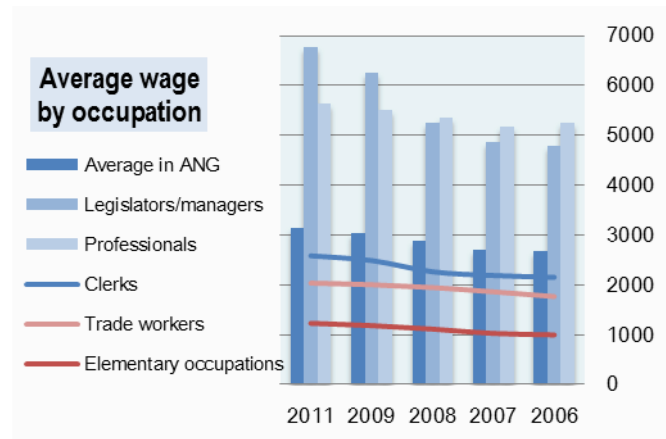
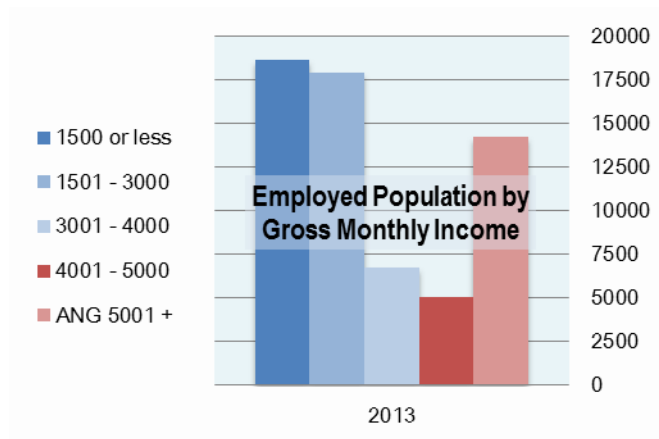
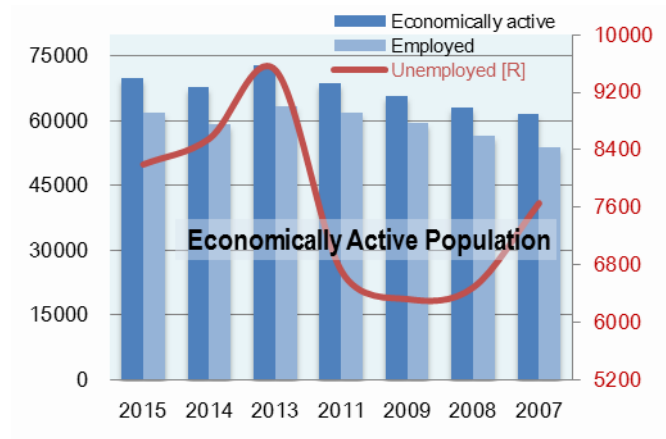
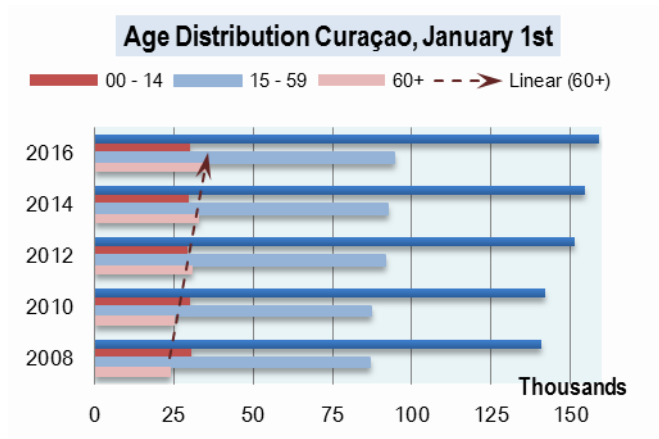

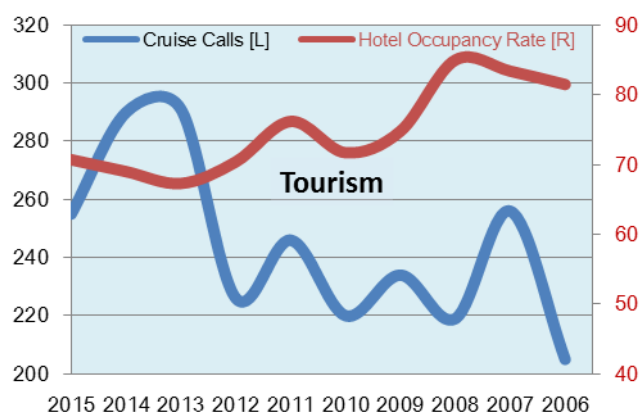
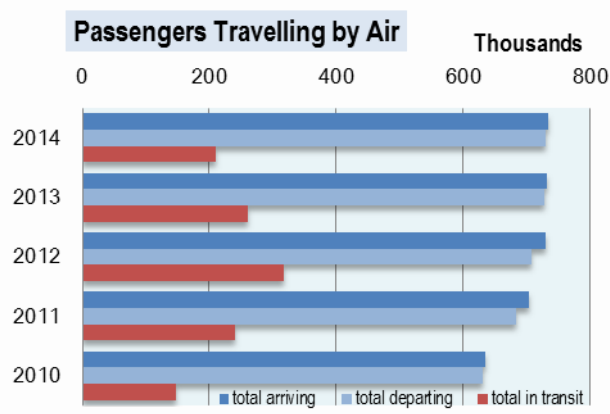
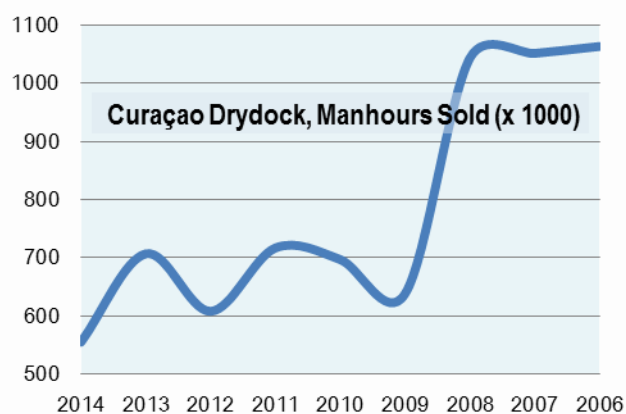
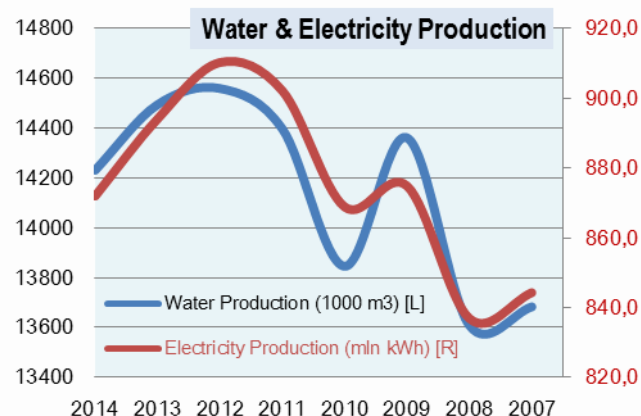
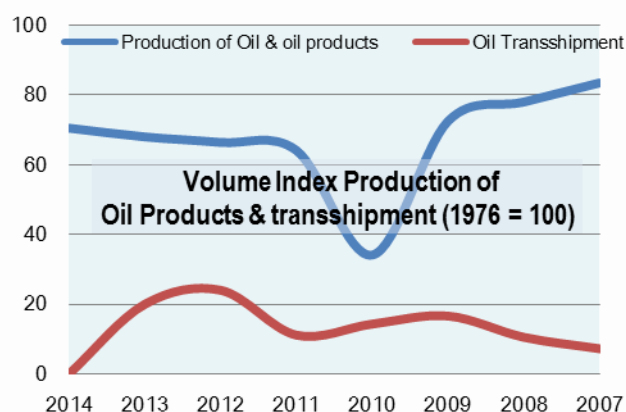
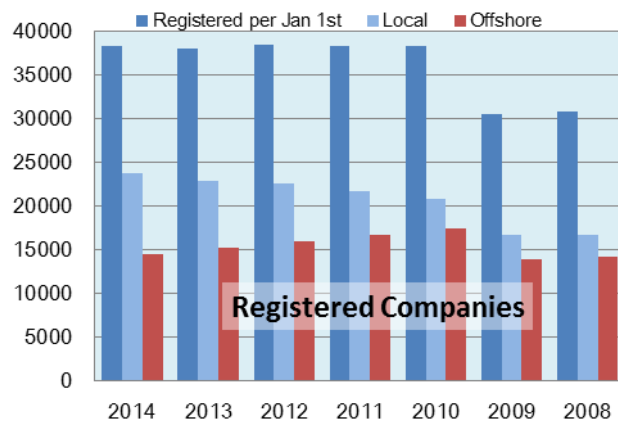
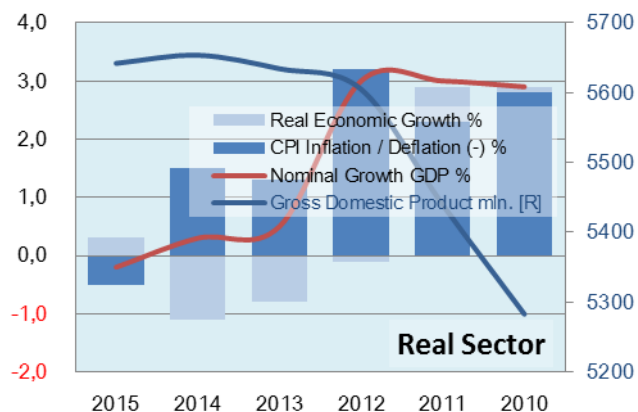
Bron: CBS Curaçao en Standard & Poor's

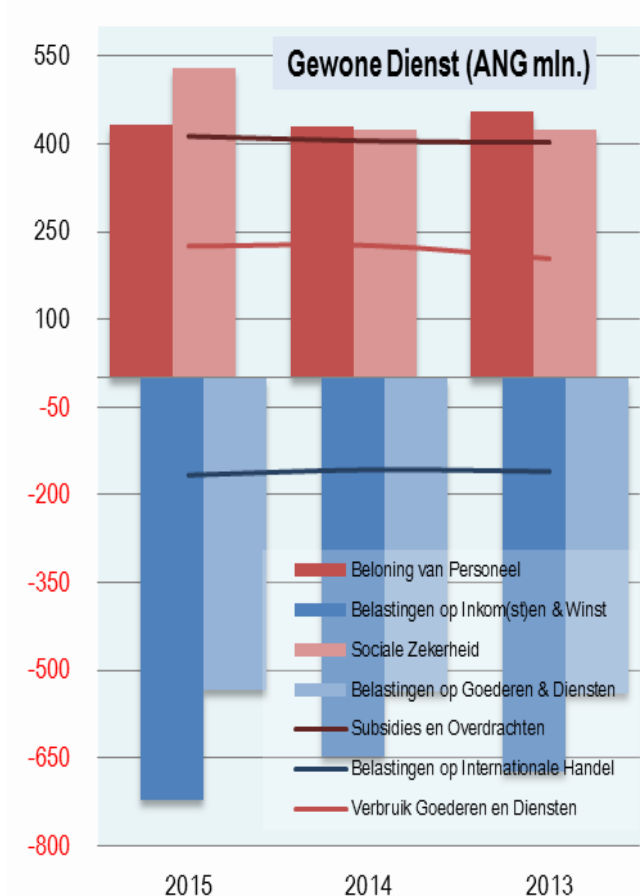
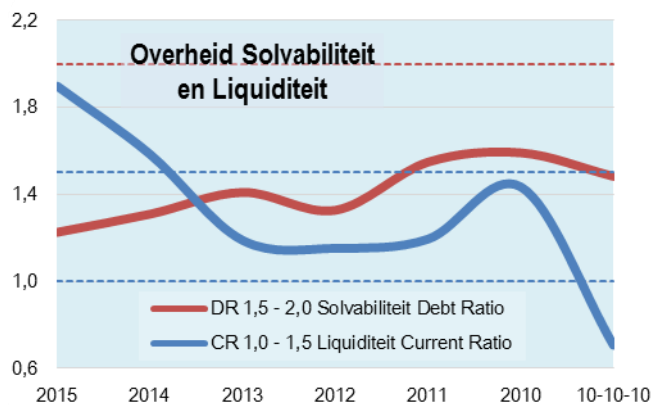
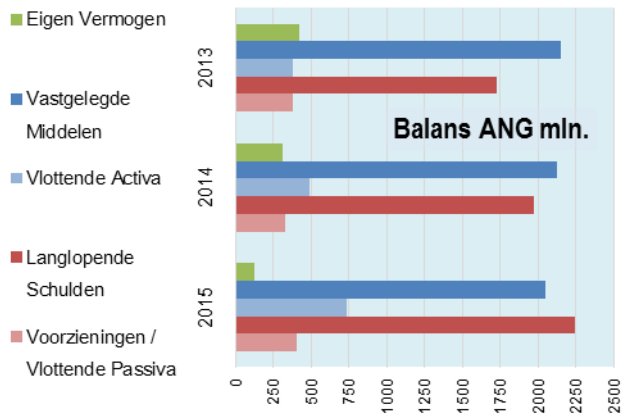
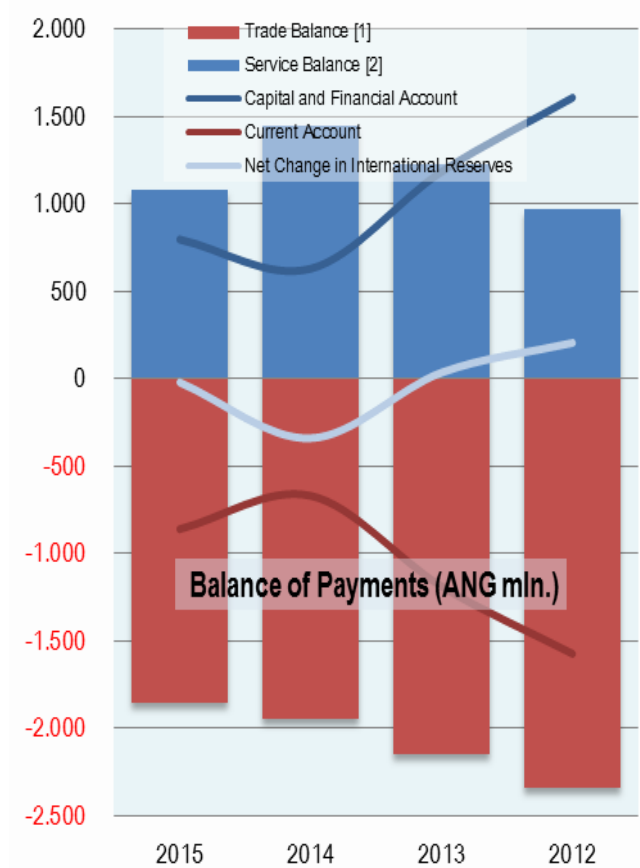
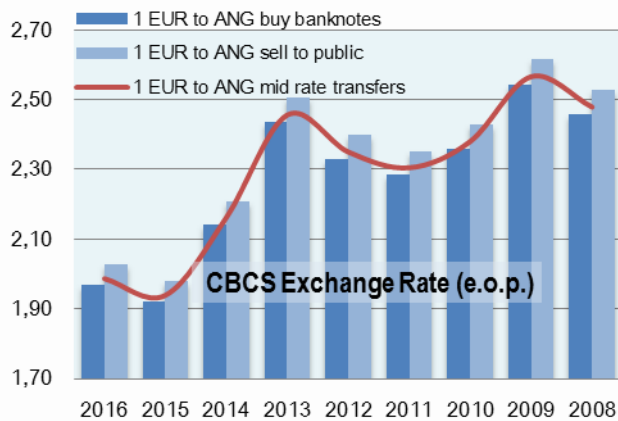
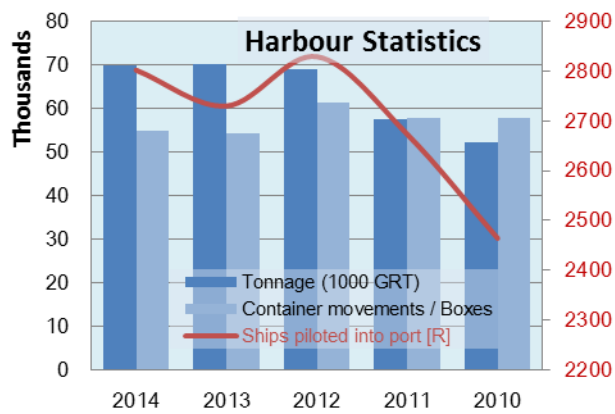
Overheid

Resultaat Boekjaar (saldo van de Gewone Dienst in ANG mln.)	V 12,4	V 42,4	V 120,9	N 73,1	N 166,3
Belastingen van het Land Curaçao in ANG mln.	1.496,8	1.392,5	1.423,4	1.475,9	1.423,0
Eigen vermogen van het Land Curaçao in ANG mln.	125,7	308,3	418,6	292,8	515,4
Langlopende schulden t.l.v. het Land Curaçao in ANG mln.	2.247,6	1.977,0	1.730,0	1.667,4	1.667,4
Solvabiliteitsverhouding (gewenst = 1,5 tot 2)	1,2	1,3	1,5	1,4	1,6
Resultaat in % van het BBP	V 0,2%	V 0,8%	V 2,2%	N 1,3%	N 3,1%
Belastingen in % van het BBP	26,5%	24,6%	25,3%	26,3%	26,2%
Eigen Vermogen in % van het BBP	2,2%	5,5%	7,4%	5,2%	9,5%
Bruto Schuldquote in % van het BBP	39,8%	35,0%	30,7%	29,8%	30,7%
S&P Country Transfer & Convertibility Assessment	A-	A-	A-	A-	A-
Longterm Local & Foreign Currency Rating	A-	A-	A-	A-	A-
Outlook Currency Rating	Stable	Stable	Stable	Negative	Stable
Shortterm Local & Foreign Currency Rating	A-2	A-2	A-2	A-2	A-2

Bron: Ministerie van Financiën Curaçao (N=Nadelig; V=Voordelig) en Standard & Poor's

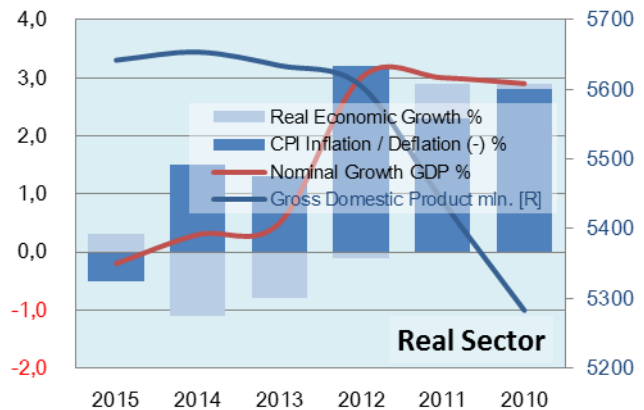

2. ONTWIKKELINGEN ECONOMIE EN OVERHEID

Economie

De eerste voorlopige berekeningen met betrekking tot de economische ontwikkeling op Curaçao geven een toename van **0,3%** in 2015. De percentages hebben betrekking op de reële ontwikkelingen, dat wil zeggen, dat zij gecorrigeerd zijn voor prijsontwikkelingen. De economische groei wordt berekend aan de hand van de volumegroei in het productieproces en de conjunctuurontwikkeling. Deze gegevens zijn nog voorlopig, omdat nog niet over volledige gegevens van alle bedrijfstakken kan worden beschikt. De economische indicatoren zijn statistieken die de huidige status van de economie van een land aangeven, afhankelijk van een bepaald gebied van de economie (zoals de industrie, de werkgelegenheid, de handel, etc.).

Economische stagnatie is de laatste jaren een heersend scenario voor Curaçao. Met economische stagnatie wordt bedoeld een periode met een trage economische groei, waarbij de economische ontwikkeling bijvoorbeeld rond de nul procent is. Vanaf 2009 tot heden is de ontwikkeling van de economie voornamelijk rond de nul procent. In 2015 is de economische ontwikkeling iets gegroeid in vergelijking met de daling van -1,1% in 2014.

De groei van de economische activiteiten in 2015 heeft plaatsgevonden in voornamelijk de bedrijfstakken: “landbouw, visserij en mijnbouw” (4,4%), “Bouw” (9,0%), “Zakelijke diensten” (4,9%), “Onderwijs” (1,8%), “Overige diensten” (6,3%), “Financiële intermediatie” (0,8%) en “Overheid” (3,9%). Verder heeft de daling van de economische activiteiten in 2015 voornamelijk plaatsgevonden in de bedrijfstakken: “Industrie” (-4,0%), “Nutsbedrijven” (-5,1%), “Handel” (-2,0%), “Hotels en restaurants” (-2,7%), “Transport & Communicatie” (-7,4%) en “Gezondheidszorg” (-0,2%).

De ontwikkeling op Curaçao wordt ook beïnvloed door de deflatie welke **-0,5%** is in 2015 (inflatie in 2014 1,5%). Een deflatie is een zeldzaam fenomeen en zorgt voor een daling van het gemiddelde prijspeil. De (prijs) inflatie is de stijging van het gemiddelde prijspeil van goederen en diensten. Het Bruto Binnenlands Product (BBP) is de geldwaarde van alle goederen en diensten die in een bepaalde tijd binnen de grenzen van een land worden geproduceerd en geleverd. Dit is het belangrijkste meetmiddel voor de inkomsten van een land.

De nominale groei (dus reëel en inflatie samen) van het BBP van Curaçao bedraagt circa **-0,2%** in 2015 (= krimp) tot een bedrag van **ANG 5.642 mln.**, tegenover een groei van circa 0,3% in 2014 tot een bedrag van ANG 5.654 mln.

Wereld Economie

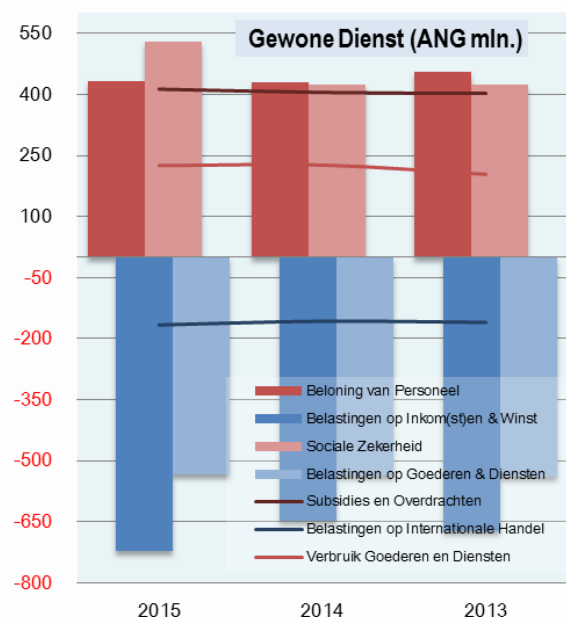
Volgens de “World Economic Outlook” van het Internationaal Monetair Fonds bedraagt in 2015 de groei voor de wereld economie 3,1 procent. In 2015 is de economische ontwikkeling iets achteruit gegaan in vergelijking met het jaar 2014 (3,4%). De opkomende en ontwikkelings economieën tonen in het algemeen een groei van 4,0 procent in 2015. Dit is een mindere groei in vergelijking met 2014 (4,6%). De economieën van Azië en Europa zijn gegroeid met respectievelijk 6,6 en 3,5 procent. De ontwikkelde economieën geven een gemiddelde groei aan van 1,9 procent in 2015. De groei is voornamelijk beïnvloed door o.a. de Verenigde Staten (2,4%), de Eurozone2 (1,6%), en Japan (0,5%).

In 2015 vertoont de economische ontwikkeling van Latijns Amerika en het Caribische gebied een lichte daling van 0,1 procent,

terwijl er in 2014 sprake is van een groei van 1,3 procent. De Caribische regio heeft een groei van gemiddeld 4,0 procent in 2015. De economische ontwikkeling in Curaçao is ook positief in 2015, al hoewel de groei gematigder is vergeleken met het gemiddelde van de Caribische regio. (bron: CBS).

Overheid

In 2015 is de voorlopige toegevoegde waarde van de overheidsactiviteiten gestegen. De bijdrage tot economische ontwikkeling van de overheid was reëel meer in vergelijking met 2014.

Het voordelig saldo van de Gewone Dienst (dat is het huishoudboekje of de exploitatierekening van Curaçao) over het dienstjaar 2015 bedraagt **ANG 12,4 mln.** (circa **0,2%** van het BBP) tegenover 42,4 mln. (voordelig) in het jaar 2014 (circa **0,8%** van het BBP). De totale inkomsten (baten) van Curaçao in het dienstjaar bedragen **1.733,1 mln.**, de totale uitgaven (lasten) ANG **1.720,7 mln.** Deze grootheden zijn (in vergelijking met de twee voorafgaande dienstjaren) in nevenstaande grafiek weergegeven.

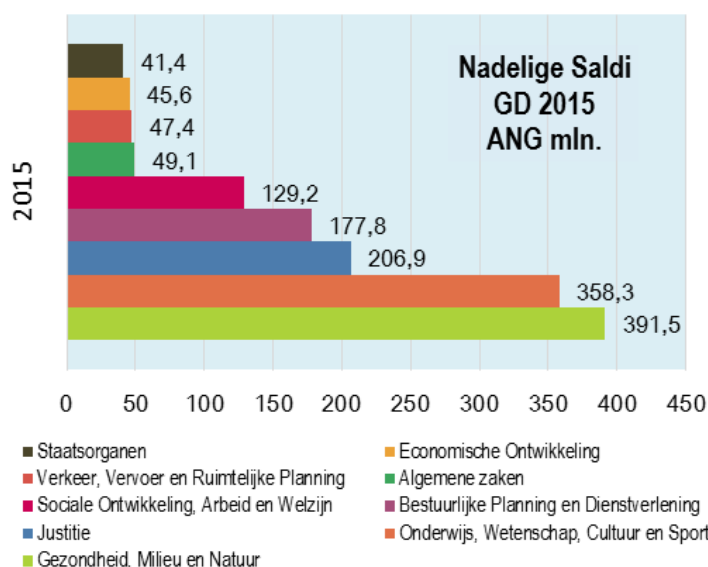
De totale belastingontvangsten van Curaçao in het dienstjaar ad **1.496,8 mln.** komen overeen met circa **26,5%** van het BBP, dat is een stijging van circa **7,5%** nominaal en **1,9%** van het BBP ten opzichte van het jaar daarvoor.

Bezien naar Ministerie bedragen de totale nadelige saldi op de Gewone Dienst **1.447,2 mln.** Daartegenover sluit het hoofdstuk Financiën met een batig saldo van **1.459,6 mln.**, dit veruit als gevolg van de onder dit hoofdstuk verantwoorde belastingontvangsten. De nadelige saldi per Ministerie verhouden zich als volgt in nevenstaande grafiek. Tot zover de belangrijkste ontwikkelingen van de Economie en Overheid in 'vogelvlucht'. Verderop in de toelichting wordt nader op de details ingegaan.

Valuta aanduiding, afronding en inrichting

Alle in deze jaarrekening vermelde bedragen in overzichten luiden in Nederlands-Antilliaans courant (valutateken NAF, maar in deze jaarrekening afgekort volgens de internationale ISO 4217 standaard met de drielettercode ANG) en zijn - ter bevordering van de leesbaarheid - afgerond. In de opgenomen overzichten kunnen ten opzichte van elkaar dus (geringe) afrondingsverschillen bestaan. De bedragen in deze toelichting zijn in ANG mln.

op honderdduizenden nauwkeurig. Het door Curaçao gevoerde financiële systeem (J.D. Edwards Geïntegreerd Financieel Systeem (GFS) / Enterprise One van leverancier Capgemini) is ingericht volgens de Landsverordening Comptabiliteit 2010 (LvC) met het daarbij geïntroduceerde Rekeningschema voor het Land Curaçao.

3. TOELICHTING OP DE BALANS ex artikel 24 LvC

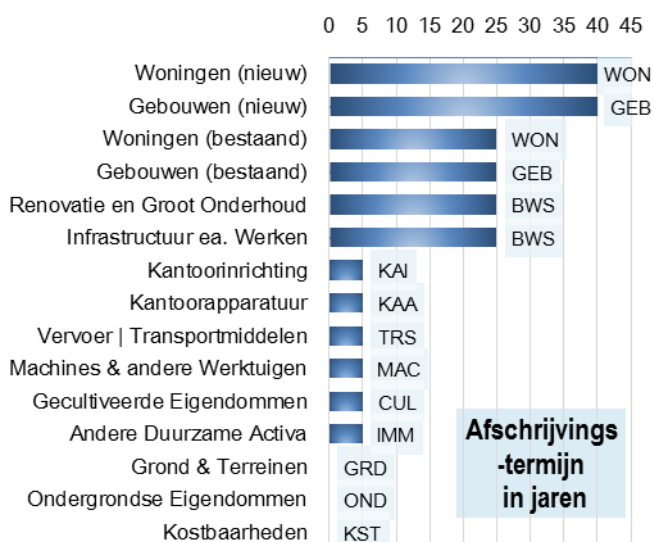
De balans geeft grosso modo inzicht in de solvabiliteit van Curaçao. Per balansonderdeel zijn hieronder de definities en waarderingsgrondslagen vermeld.

Balansspecificatie van de ACTIVA

Materiële Vaste Activa (0100)

LEGENDA Bedrag postief (+) = Vastgelegde Middelen (Vaste Activa) :: Voorraden :: Vorderingen :: Liquide Middelen :: Lasten :: Kapitaaluitgaven :: N = Nadelig.
Bedrag negatief (-) = Eigen en Vreemd Vermogen :: Kortlopende Schulden :: Overlopende Passiva :: Baten :: Kapitaalinkomsten :: V = Voordelig.

Onder materiële vaste activa (MVA) wordt verstaan de bezittingen waarvan het daarvoor benodigde vermogen voor een periode langer dan een jaar is vastgelegd. Het zijn de bezittingen die langdurig worden gebruikt voor de bedrijfsvoering van de Curaçaose overheid, en waarvan het economisch eigendom in bezit is. Hierin zijn begrepen de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut en/of de investeringen met een economisch nut. De materiële vaste activa worden onderscheiden in Gronden en Ondergrondse Eigendommen, Bouwstructuren, Machines & Equipment, Andere Duurzame Activa en (eventuele) Kostbaarheden. Hierna is een overzicht opgenomen van de MVA indeling evenals van de afschrijvingstermijnen (in jaren).

De gebouwen en terreinen zijn (grotendeels) getaxeerd en bij de inbreng per 10 oktober 2010 gewaardeerd tegen de vastgestelde marktwaarden. Deze waarden gelden vanaf dat moment als de historische kostprijs c.q. de verkrijgingsprijs. Op gronden en terreinen (alsook op eventuele kostbaarheden) wordt niet afgeschreven. Hiervan zijn uitgezonderd de geactiveerde uitgaven voor de verkaveling en het bouwrijp maken van gronden en terreinen. De materiële vaste activa ná 10-10-'10 zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De opbrengsten van voor de dienst afgekeurde duurzame goederen zijn in mindering gebracht op de gedane investeringen voor zover er sprake is van vervanging. Voor het

overige worden deze opbrengsten ten gunste van de Gewone Dienst verantwoord, voor zover deze verkochte goederen niet voorkwamen in de zgn. Objectenadministratie of geen boekwaarde meer hadden.

Afschrijving van de activa (op lineaire basis) vindt plaats in het eerste jaar volgende op die van de investering met inachtneming van de te verwachten gebruiksduur of nuttig-

heidsduur (ex artikel 28b LvC). Voor zover het investeringen inclusief projecten van ANG 100.000 of hoger betreft, wordt ten laste van de rekening van baten en lasten van de gewone dienst van het dienstjaar een tijdsevenredig bedrag tussen het moment van oplevering of levering enerzijds en de balansdatum anderzijds opgenomen (ex artikel 28a LvC). Bij de waardering van de vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting blijvend is (ex artikel 27.7 LvC).

De Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) kan (vooralsnog) geen oordeel geven over de volledigheid van de "Gronden en Ondergrondse Activa", "Bouwstructuren" en "Machines en Equipment". Dit omdat zij geen oordeel heeft over de volledigheid van de beginstand per 10 oktober 2010, zoals overgenomen van het voormalige Eilandgebied Curaçao (EGC). Daarnaast geldt

Hustisia
Finansa
Asuntunan General
Salubridat Públiko, Medio Ambiente i Naturalesa
Desaroyo Ekonómiko
Enseñansa, Siensia, Kultura i Deporte
Tráfiko, Transporte i Planifikashon Urbano
Maneho di Gobernashon, Planifikashon i Servisio Públiko
Desaroyo Sosial, Labor i Bienestar

dat de definitieve toedeling van bezittingen en schulden in het kader van de boedelscheiding als gevolg van de ontmanteling van het voormalig Land de Nederlandse Antillen per 10 oktober 2010 nog niet is afgerond en bijgevolg niet definitief is. Wel is een Eindrapport per 4 december 2014 uitgebracht door de Vereffenaar. De erfpachtgronden van het voormalige EGC zijn volgens de SOAB niet (volledig) in de balans opgenomen. Enkele taxatierapporten zouden daarnaast ontbreken (Domeinbeheer). Overigens is de inventarisatie, waardering en vaststelling van het eigendom van de onroerende goederen van het voormalige EGC gedurende 2015 hervat. De samenstelling en het verloop van de boekwaarden van de Materiële Vaste Activa is als volgt:

MATERIELE VASTE ACTIVA	2015	2014
GOA Gronden en Ondergrondse (nonproductieve) Activa	89,6	84,5
GEB Gebouwen & Bouwstructuren	682,6	644,5
OWE Onderhanden Werken: m.n. Bouw Hospital Nobo Otrobanda	171,8	164,7
MEQ Machines & Equipment [incl.Transportmiddelen]	77,1	30,9
AVA Andere Vaste Activa	27,5	18,8
Totaal Materiële Vaste Activa einde periode (ANG mln.)	1.048,6	943,4
	0,0	0,0
Saldo van de Materiële Vaste Activa begin dienstjaar	943,4	831,4
Investerings	158,6	160,0
Desinvesteringen	0,0	0,0
Afschrijvingen	-53,4	-48,0
Verloop Materiële Vaste Activa Saldo einde periode (ANG mln.)	1.048,6	943,4

In 2015 is **158,6 mln.** voor materiële kapitaaluitgaven gerealiseerd (2014 = 160,0 mln.), waartegenover **53,4 mln.** voor vrijgekomen middelen uit afschrijvingen (2014 = 48,0 mln.). Voor de financiering is in 2015 overigens een bedrag van 278,7 mln. aan obligaties geëmitteerd (2014 = 247,0 mln.).

Een gedetailleerde specificatie van de investeringen per organisatieonderdeel van Curaçao en per investeringsobject ex artikel 23 LvC is ter inzage beschikbaar bij het Ministerie van Financiën (uit de zgn. geïntegreerde Objectenadministratie van het J.D. Edwards GFS / Enterprise One financieel systeem). Gezien de relatief grote omvang van deze specificatie is deze daardoor niet in de jaarrekening opgenomen. Voor een verdere toelichting wordt nog verwezen naar 4.Uitkomsten van de Kapitaaldienst. Hieronder is het Verloopoverzicht per MVA code samengevat weergegeven:

Verloopoverzicht per MVA code	2015					2014				
<u>Materiële Vaste Activa (MVA)</u>	<u>GOA 101</u>	<u>GEB 200</u>	<u>OWE 350</u>	<u>MEQ 250</u>	<u>AVA 300</u>	<u>GOA 101</u>	<u>GEB 200</u>	<u>OWE 350</u>	<u>MEQ 250</u>	<u>AVA 300</u>
Oorspronkelijk bedrag begin jaar	130,6	775,0	164,7	91,7	59,4	127,7	739,5	62,0	81,5	50,7
Investerings in het jaar	8,7	70,0	3,2	58,0	14,8	2,9	35,5	100,0	10,2	8,7
Rente tijdens de bouw	0,0	0,0	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	0,0
Des-investerings in het jaar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oorspronkelijk bedrag einde jaar	139,3	845,0	171,8	149,7	74,2	130,6	775,0	164,7	91,7	59,4
Cumulatieve afschrijving begin jaar	-46,1	-130,5	0,0	-60,8	-40,6	-42,5	-100,7	0,0	-51,3	-35,5
Boekwaarde begin jaar	84,5	644,5	164,7	30,9	18,8	85,2	638,8	62,0	30,2	15,2
Afschrijving in het jaar	-3,6	-31,9	0,0	-11,8	-6,1	-3,6	-29,8	0,0	-9,5	-5,1
Boekwaarde einde jaar (ANG mln.)	89,6	682,6	171,8	77,1	27,5	84,5	644,5	164,7	30,9	18,8

Desinvesteringen ex artikel 25.4 | 25.5

In het beschouwde dienstjaar 2015 evenals in het voorafgaande 2014, zijn er geen desinvesteringen op de kapitaaldienst gerealiseerd.

Financiële Vaste Activa (0500)

Bij de Financiële vaste activa gaat het in de eerste plaats om deelnemingen in het kapitaal van (verbonden) ondernemingen, aan (verbonden) derden uitgegeven geldleningen of om lange termijn voorschotten (kapitaalverstrekking). Wat de financiële activa onderscheidt van geldbeleggingen is, dat er meestal inspraak is in het bestuur van de onderneming. De financiële vaste activa zijn voor de onderdelen kapitaalverstrekkingen, uitgegeven geldleningen en niet-vrij beschikbare (liquide) middelen gewaardeerd tegen de nominale waarden, onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens verwachte oninbaarheid. Transacties in vreemde valuta worden gedurende het dienstjaar in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op de valutadatum. Monetaire activa (waaronder uitgegeven leningen in vreemde valuta) worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de gewone dienst. De samenstelling van de financiële vaste activa blijken uit onderstaande tabel:

FINANCIELE VASTE ACTIVA	2015	2014
Verstrekte Langlopende Geldleningen u/g	181,6	169,8
Af. Voorziening Dubieuze Debiteuren voor Uitgegeven Langlopende Leningen	-143,5	-134,3
Studieleningen u/g onder Debiteuren Verzamelrekening incl. voorziening	26,1	35,0
Sub-totaal Verstrekte langlopende geldleningen	64,2	70,5
Kapitaalverstrekkingen	0,4	0,4
Niet vrij beschikbare Liquide Middelen	1,4	1,3
Deelnemingen [zie overzicht van het verloop]	932,6	1.109,1
Totaal Financiële Vaste Activa (ANG mln.)	998,6	1.181,3
Ontwikkelingsbank Nederlandse Antillen (OBNA) NV (U01-05)	9,8	11,9
Curaçao Ports Authority (CPA) NV (U06-09)	0,9	1,3
Lening u/g aan Sint Elisabeth Hospitaal (U23-24)	8,0	0,0
Andere Entiteiten (U17-22)	162,9	156,6
Af. Voorziening Dubieuze Debiteuren voor Uitgegeven Langlopende Geldleningen	-143,5	-134,3
Sub-totaal Verstrekte langlopende geldleningen excl. Studieleningen	38,1	35,5
Studieleningen u/g van Debiteuren Verzamelrekening langlopend deel	48,1	48,9
Af. Voorziening Dubieuze Debiteuren voor Studieleningen	-22,0	-13,9
Specificatie verstrekte langlopende geldleningen einde periode (ANG mln.)	64,2	70,5
Werkkapitaal tbv St. Overheidsaccountants Buro (SOAB) van v.m. EGC	0,4	0,4
Specificatie Kapitaalverstrekkingen einde periode (ANG mln.)	0,4	0,4

De administratie van de Verstrekte Langlopende Geldleningen u/g was in 2012 al volledig gesaneerd. Het merendeel van de leningen zijn overgekomen van het voormalige EGC. Bij de overdracht ontbreken in meerdere gevallen echter de (formele) leningsovereenkomsten. Wegens het ontbreken van deze documentatie zijn voor bedoelde sanering als beste oplossing de voorhanden zijnde rente- en aflossingsschema's als uitgangspunt gehanteerd voor het herleiden c.q. het zo goed als mogelijk benaderen van de juistheid van de (gesaneerde) leningenadministratie. Voor het gedeelte van de uitstaande hoofdsom wat als dubieus is aan te merken, is onder deze post een voorziening opgenomen. Het betreft door het voormalige EGC uitgegeven leningen

als gevolg van de aangesproken garanties m.b.t. een Hotelresort. Het Hotelresort staat thans in de verkoop. Voor een gedetailleerde specificatie evenals het verloop in het boekjaar van de Verstrekte Langlopende Geldleningen u/g wordt verwezen naar de Staat van Uitgeven (langlopende) Geldleningen en Kapitaalverstrekingen (C1).

Studieleningen u/g

De Studieleningen zijn - uit praktische overwegingen - in de sub-administratie geïncorporeerd onder 'Debiteuren Verzamelrekening' (zie verderop in de toelichting). Deze uitgegeven Studieleningen hebben echter voor het overgrote deel een langlopend karakter en zijn voor het gehele uitstaande saldo aan het einde van het jaar (ná eventuele voorziening voor oninbaarheid) ad per saldo **26,1 mln.** (2014 = 35,0 mln.) onder de 'Financiële Vaste Activa' opgenomen.

Niet-vrij beschikbare (liquide) middelen

Het Land Curaçao kan niet vrij beschikken over de bankrekening 'ING Bank 20025 LO (EUR)' ad **1,4 mln.** omdat de ING Bank de tekenbevoegdheid van de Ontvanger vooralsnog niet erkent. Deze 'beperking' duurt al langer dan één jaar waardoor deze bankrekening (conform advies van de SOAB) niet als 'Liquide Middelen' wordt gerubriceerd doch afzonderlijk in de Balans onder de 'Financiële Vaste Activa' is opgenomen.

Deelnemingen

De deelnemingen van het Land Curaçao zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs (ex artikel 27.2 LvC; tot en met 2011 waren de deelnemingen nog tegen de intrinsieke waarde (ex artikel 30f LvC) in de balans opgenomen; het verschil ad 112,4 mln. in methode van waardering is in 2012 rechtstreeks op het Eigen Vermogen (= de Algemene Reserve) gecorrigeerd). De historische kostprijs betreft de werkelijke, netto vermogenswaarde van de deelnemingen per 10 oktober 2010 (ingangsdatum "nieuwe" staatkundige structuur) voor zover deze per beschouwde deelneming positief was. Deelnemingen met een negatieve netto vermogenswaarde zijn tegen de boekwaarde nihil opgenomen. Voor zover er geen Jaarrekening per 9 oktober 2010 door de betreffende Deelneming is opgemaakt, is hier uit praktische overwegingen de netto vermogenswaarde per 31 december 2010 als de historische kostprijs beschouwd. Het verloop van het saldo Deelnemingen is hieronder in een tabel weergegeven:

DEELNEMINGEN	Verloopoverzicht	2015	2014
Saldo van de Deelnemingen begin dienstjaar		1.109,1	1.228,6
Analytisch Diagnostisch Centrum (ADC) NV vaststelling historische kostprijs		0,0	0,0
Curaçao Ports Authority 94,2% deelneming i.p.v. 100%		0,0	-4,7
Curaçaose Dok Maatschappij Holding (CDM) NV blijvende waardevermindering		0,0	0,0
Curoil NV blijvende waardevermindering (na dividenduitkering tlv agioreserve)		0,0	-0,8
Integrated Utility Holding (AQUALECTRA) NV Kapitaalinjectie / waardevermindering		0,0	-113,4
NV Stadsherstel Willemstad 3-jarige toets blijvende waardevermindering		0,0	-0,6
NV Stadsherstel Willemstad 64,9% deelneming (historische kostprijs vide Jrek 2010)		0,0	13,3
PSB Bank (Postspaarbank) NV kapitaalstorting door aandeelhouder		0,0	0,0
Refineria di Korsou NV 3-jarige toets blijvende waardevermindering		-176,5	0,0
Saba Bank Resources (SBR) NV blijvende waardevermindering		0,0	0,0
United Telecommunications Services (UTS) NV blijvende waardevermindering		0,0	-13,3
Herwaardering Deelnemingen naar de Historische Kostprijs t.l.v. Algemene Reserve		0,0	0,0
Verloop van de Deelnemingen einde periode (ANG mln.)		932,6	1.109,1

Ter vergelijking wordt eveneens de actuele intrinsieke waarde in de jaarrekening vermeld (ex artikel 30f LvC). Onder intrinsieke waarde wordt verstaan de getoonde netto vermogenswaarde (volgens de laatst bekende jaarrekening van de betreffende deelneming, eventueel verhoogd c.q. verlaagd met reserves inbegrepen in onroerende goederen en overige noodzakelijk geachte

correcties). In het geval de werkelijke intrinsieke waarde negatief is geweest, is deze ook als zodanig vermeld.

De definitieve toedeling van de deelnemingen in het kader van de boedelscheiding, als gevolg van de ontmanteling van het voormalig Land de Nederlandse Antillen per 10 oktober 2010, is nog niet afgerond. Wel is een Eindrapport per 4 december 2014 uitgebracht door de Vereffenaar. Dit eindrapport is thans onderwerp van ambtelijk overleg tussen de drie betrokken landen. Voor de waardering wordt dus nog uitgegaan van de Voorlopige Boedelbalans inclusief de (voorlopige) aandelenverhoudingen.

Het ministerie van Financiën toetst in de praktijk om de drie jaar hoe - aan de hand van de betreffende jaarrekeningen van de deelnemingen (gerekend vanaf 2010 dus per 2013, 2016 etc.) - de intrinsieke waarden zich ontwikkelen ten opzichte van de historische kostprijzen. Blijken deze op het toetsmoment lager, dan wordt de historische kostprijs naar beneden bijgesteld tot het niveau van de (gedaalde) intrinsieke waarde (ex art. 27, lid 7 LvC). Deze afwaarderingen c.q. waardeverminderingen worden ten laste van de Algemene Reserve gebracht.

Hierna worden 'per economische sector' het verloop in de tijd en waar van toepassing nadere bijzonderheden betreffende de deelnemingen van het Land vermeld (BW = boekwaarde en IW = intrinsieke waarde, EB = Eindbalans en BB = Beginbalans).

DEELNEMINGEN	BW 2015	IW 2015	IW 2014	IW 2013	IW 2012	IW 2011	BW 10BB
Buskabaai NV	0,0	n/a	2,2	0,1	-0,4	-1,0	0,0
Curaçao Oil NV	107,6	130,8	107,6	88,3	92,4	75,1	131,3
Integrated Utility Holding (Aqualectra) NV	144,7	247,9	173,7	144,7	71,4	199,8	296,6
Kompania di Petrol i Gas Kòrsou NV	n/a	n/a	n/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Refineria di Kòrsou NV	210,5	n/a	210,5	194,1	170,0	262,1	368,1
Saba Bank Resources NV	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Boekwaarde ONV's Sector ENERGIE (ANG mln.)	463,4	::	494,5	427,8	334,0	536,6	796,6

Curaçao Oil NV

Na de aanpassing van de dividenduitkering 1999 - 2001 ten laste van de agioreserve (23,0 mln.) in 2013, welke gedeeltelijk is verrekend met een nog terug te ontvangen lening (20,2 mln.) van het voormalige EGC, is de intrinsieke waarde van Curoil NV (107,6 mln.) enigszins beneden de oorspronkelijke historische kostprijs (108,3 mln.) gedaald en nog gebleven (2014). De intrinsieke waarde per einde 2015 bedraagt overigens 130,8 mln.

Integrated Utility Holding (AQUALECTRA) NV (IUH)

De intrinsieke waarde van IUH is fors gedaald beneden de oorspronkelijke historische kostprijs. Oorzaken zijn onder meer het afstoten van de CUC (BOO Centrale) tegen nihil waarde aan RdK NV en het voor perioden uitblijven van noodzakelijke tariefsaanpassingen, waardoor de financiële positie van IUH ernstig is verslechterd. Er is een verbeterplan opgesteld om de financiële positie van IUH te doen saneren. In 2014 is door IUH een voordelig operationeel resultaat geboekt van 51,4 mln. en is daarmee uit de rode cijfers. De intrinsieke waarde van IUH per einde boekjaar 2014 is voornamelijk daardoor toegenomen tot een bedrag van 173,7 mln. Per ultimo 2015 is de intrinsieke waarde van IUH verder toegenomen tot 247,9 mln.

Kompania di Petrol i Gas Kòrsou NV (KPG)

KPG is per 27 oktober 2014 opgericht met als doel de exploratie en winning van aardgas en minerale olie welke zich eventueel in Curaçaose bodem bevinden. Het nominaal aandelenkapitaal bedraagt ANG 10.000. Er is nog geen jaarrekening ontvangen.

Refineria di Kòrsou NV (RdK)

RdK heeft sedert 2011 ruim USD 82 mln. geïnvesteerd in de BOO Centrale om de achterstallige reparaties en onderhoud te

doen verhelpen. Vanaf 2015 is circa USD 18 mln. benodigd. De jaarlijkse doorlopende kosten voor deugdelijk onderhoud bedragen volgens RdK USD 11 mln. Er is onder de huidige omstandigheden sprake van een zwaar verliesgevendende operatie en een negatieve waarde (op basis van een berekening door KPMG) van de BOO Centrale (alsook voor de waarde van de aandelen in CUC). Het 'verlies' als gevolg van de acquisitie en herstructurering van CUC Holdings BV bedraagt t/m 2014 circa 176 mln. Vide de recente beschikbaar gekomen jaarrekeningen 2011 t/m 2014 van de RdK is de intrinsieke waarde daardoor gestaag en fors verminderd. Op grond van de zgn. 'driejarige toets' (a.g.v. art. 27 lid 7 LvC) is in het beschouwde dienstjaar de historische kostprijs met 176,5 mln. verlaagd ten laste van de Algemene Reserve.

DEELNEMINGEN	BW 2015	IW 2015	IW 2014	IW 2013	IW 2012	IW 2011	BW 10BB
Curaçao Airport Holding NV	33,9	n/a	36,2	36,6	33,2	34,6	32,1
Curaçaoose Dok Maatschappij Holding NV	0,0	n/a	n/a	-42,1	-35,4	-3,2	48,3
Curacao Eisenmetall NV	0,4	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	0,2
Curacao Eisenmetall Shipbreaking Yard NV	0,0	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	0,0
Curaçao Industrial & International Development Co.	55,4	n/a	63,3	61,5	58,4	57,3	54,5
Curaçao Ports Authority NV	76,0	n/a	133,5	126,8	115,9	93,2	111,3
Boekwaarde ONV's Sector HANDEL EN INDUSTRIE (ANG mln.)	165,7	::	::	182,8	172,1	181,9	246,4

Curaçaoose Dok Maatschappij Holding NV CDM)

Gerekend vanaf 10-10-2010 is er bij CDM sprake van een blijvende waardevermindering. De historische kostprijs van de deelneming CDM is daarom met 2,6 mln. al in het dienstjaar 2013 afgewaardeerd tot boekwaarde nihil. De definitieve jaarrekeningen vanaf 2014 en dus een meer actueel financieel inzicht, ontbreken echter nog.

Curaçao Ports Authority NV (CPA)

De overheid blijkt voor 94,2% aandeelhouder van CPA, eerder werd nog uitgegaan van een deelneming van 100%. Voor de overige 5,8% is Korpodeko namelijk de aandeelhouder. De intrinsieke waarde per 2014 overtreft ruim de actuele boekwaarde.

DEELNEMINGEN	BW 2015	IW 2015	IW 2014	IW 2013	IW 2012	IW 2011	BW 10BB
Autobus Bedrijf Curaçao NV	4,0	n/a	4,5	5,4	5,3	4,8	0,0
Continuous Reliability NV	6,3	11,5	10,2	9,7	8,0	7,6	5,8
Cpost International NV (voorheen Nieuwe Post)	0,0	n/a	-17,0	-12,8	-7,9	-25,8	-22,1
Dutch Caribbean Air Navigation Service Provider NV	6,1	n/a	9,1	7,8	6,8	6,9	6,1
United Telecommunications Services NV	210,5	286,7	233,7	210,5	232,5	229,8	132,2
Windward Islands Airways International NV	0,0	n/a	-9,8	-9,4	-10,9	-14,5	-0,2
Boekwaarde ONV's Sector TRANSPORT, OPSLAG EN COMMUNICATIE (ANG mln.)	226,9	::	230,7	211,2	233,8	208,8	121,8

Cpost International – voorheen Nieuwe Post Nederlandse Antillen (NPNA) NV (Cpost)

De deelneming Cpost heeft een totale negatieve intrinsieke waarde van ANG 17,5 mln (vide de jaarrekening 2013 en 2014 van Cpost), het 'aandeel' van de overheid hierin bedraagt -12,8 mln. In de jaarrekening 2012 van het Land is deze deelneming reeds op nihil gewaardeerd. De accountant heeft (ook) bij de jaarrekeningen 2013 en 2014 van NPNA NV een controleverklaring met beperking afgegeven. De onderbouwing van dit oordeel heeft onder andere betrekking op het ontbreken van voldoende en geschikte controle-informatie inzake de vrijval van de voorziening voor Duurtetoeslag. Voor de Nieuwe Post Nederlandse Antillen (NPNA) N.V. is in de "Agreement for Concession Contract to provide Postal and Post Banking Services in the Netherlands Antilles" onder paragraaf 2.4.7.c opgenomen dat de overheid verantwoordelijk is voor alle pensioenverplichtingen voor een be-

paalde tijd. Onduidelijk is voor welk deel de overheid verantwoordelijk zou zijn. Er bestaat nog geen overeenstemming dienaangaande met de overheden van Curaçao en Sint Maarten welke de vrijval van eerdergenoemde voorziening zouden doen rechtvaardigen.

United Telecommunications Services NV (UTS)

Voor de deelnemingen van het voormalig Land N.A. zijn er nog geen formele besluiten beschikbaar over de verdeling van de aandelen over de nieuwe landen Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden. Uitgegaan wordt van de Voorlopige Boedelbalans, waardoor voor Curaçao een voorlopig aandeel van 73,3% is gehanteerd. In de goedgekeurde jaarrekening 2011 van de deelneming UTS zijn de vergelijkende cijfers van het Eigen vermogen van 2010 aangepast. De aanpassing is gedaan op basis van een voorstel welke aan de aandeelhouders is voorgelegd in verband met de onderverdeling én de overwaarde van haar aandelen. UTS heeft door het uitblijven van een reactie van haar aandeelhouders, de financiële gevolgen van het voorgelegde voorstel in haar jaarrekening verwerkt. Het Ministerie van Financiën heeft de aangepaste intrinsieke waarde van 2010 van UTS gebruikt voor het herrekenen van de historische kostprijs van UTS. Bij deze berekening heeft het Ministerie van Financiën het verdelingspercentage van de Voorlopige Boedelbalans gehanteerd, om zodoende consistent te blijven met de andere deelnemingen welke ook onder de boedelscheiding vallen. Echter het voorstel van UTS heeft ook gevolgen voor het te hanteren aandeel van het Land Curaçao in UTS en de historische kostprijs. Het is vooralsnog niet duidelijk of de aandeelhouders een formele beslissing hebben genomen over het in de jaarrekening verwerkte voorstel van UTS, inzake onderverdeling en overwaarde van haar aandelen. Overigens dienen de betrokken landen nog overeenstemming te bereiken aangaande de definitieve boedelverdeling.

In het bijzonder door het behalen van negatieve resultaten op de buitenlandse deelnemingen van UTS, is het voorlopige aandeel van de overheid in de intrinsieke waarde (210,5 mln.) vide de jaarrekening 2013 van UTS gedaald beneden de oorspronkelijke historische kostprijs (= de boekwaarde ad 223,8 mln.). De negatief presterende deelnemingen van UTS zullen worden afgestoten. Het aandeel in de intrinsieke waarde per einde 2015 bedraagt overigens 286,7 mln.

DEELNEMINGEN	BW 2015	IW 2015	IW 2014	IW 2013	IW 2012	IW 2011	BW 10BB
Giro Bank NV	2,5	n/a	n/a	n/a	3,6	3,0	3,6
Ontwikkelingsbank Nederlandse Antillen NV	11,8	n/a	12,5	13,0	12,7	12,3	14,4
PSB Bank (Postspaarbank) NV	24,6	n/a	22,9	24,8	24,7	24,2	0,0
Boekwaarde ONV's Sector FINANCIËLE DIENSTVERLENING (ANG mln.)	38,9	::	::	::	41,0	39,5	18,0

PSB Bank (Postspaarbank) NV (PSB)

De historische kostprijs van PSB is in verband met de kapitaalstorting door de aandeelhouder vide de jaarrekening 2011 van PSB ad 20,9 mln., alsnog verhoogd met voornoemd bedrag. De overheidsgarantie voor bij de PSB ingelegde spaargelden is gewijzigd bij PB 2012-46 Postspaarbank art. 9, deze is thans afbouwend tot 2016, te weten voor 2015 nog 25% en vanaf 2016 nihil.

DEELNEMINGEN	BW 2015	IW 2015	IW 2014	IW 2013	IW 2012	IW 2011	BW 10BB
Analytisch Diagnostisch Centrum NV	0,0	n/a	0,7	0,1	-1,4	-2,5	0,8
Servisio Limpiesa Kòrsou NV	25,0	n/a	27,4	26,8	25,6	26,2	25,2
NV Stadsherstel Willemstad	12,7	n/a	12,6	12,7	12,8	12,8	0,0
Woningbouw Curacao NV	0,0	n/a	0,6	0,4	0,2	0,0	-0,4
Boekwaarde ONV's Sector GEZONDHEID EN OVERIGE (ANG mln.)	37,7	::	41,3	40,0	37,2	36,5	25,6
Totaal Deelnemingen boekwaarde / (laatste) historische kostprijs (ANG mln.)	932,6	1.148,7	::	::	::	::	1.208,4

Analytisch Diagnostisch Centrum NV (ADC)

De jaarrekening 2010 is pas per mei 2014 beschikbaar gekomen voor het ministerie van Financiën. Hieruit blijkt voor ADC een negatieve intrinsieke waarde per ultimo 2010, waardoor de historische kostprijs moest worden teruggebracht naar nul. Per einde 2014 beschikt ADC ondertussen over een positief totaal eigen vermogen van 1,0 mln. (aandeel overheid = voorlopig 0,7 mln.).

De intrinsieke waarde geeft weer hoeveel publiek geld gemoeid is met het belang van de overheid in de deelneming. Aan de hand van de intrinsieke waarde kan de omvang van dat belang worden afgeleid. Overigens beloopt de totale intrinsieke waarde van het aandeel van de overheid, althans volgens de laatst bekende jaarrekeningen, een bedrag van 1.148,7 mln. Dit belang overtreft met 216,1 mln. de boekwaarde. In het geval de deelnemingen van het Land Curaçao zouden zijn gewaardeerd tegen de intrinsieke waarde, zou het Eigen Vermogen van het Land derhalve met een gelijk bedrag hoger in de eindbalans zijn opgenomen.

Nadere details zijn overigens opgenomen in de Staat van Deelnemingen in Privaatrechtelijke Rechtspersonen (model C2). Ter toelichting wordt in deze staat eveneens de actuele intrinsieke waarde of netto vermogenswaarde ex artikel 30f LvC vermeld, volgens de laatst ontvangen jaarrekening van de betreffende deelneming. Een aantal van de bedrijven vertoont een negatieve intrinsieke waarde. Nog ontbrekende jaarrekeningen kunnen van invloed zijn op de gepresenteerde boekwaarden (historische kostprijs) en/of intrinsieke waarden. De jaarrekeningen 2015 van de meeste deelnemingen ontbreken nog, waardoor een meer actueel (en juist) inzicht in de financiële en andere ontwikkelingen van deze bedrijven vooralsnog ontbreekt.

Waardering van de overige Activa

De waardering van hiervoor niet-genoemde activa geschiedt in het algemeen tegen nominale waarden. Wanneer hiervan wordt afgeweken, is dit in de toelichting bij de desbetreffende post vermeld.

Voorraden (1010)

De voorraden zijn de administratieve voorraden. Van de Uitvoeringsorganisatie Openbare Werken is een opgave van de voorraad olie en benzine per ultimo dienstjaar ontvangen. De administratieve voorraad per einde 2015 (en 2014) bedraagt nagenoeg nihil. Het magazijn van het Ministerie van Financiën (voor kantoorartikelen e.d.) is in 2013 opgeheven. De boekwaarde van de administratieve voorraad is in de loop van dat dienstjaar afgeboekt.

Vorderingen (1100)

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens verwachte oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Het Debiteurenbestand is tot en met 2013 zoveel als mogelijk gesaneerd. Het betreft hier voornamelijk de door het Land overgenomen, vaak gedateerde vorderingen van het voormalige Eilandgebied Curaçao (waaronder die zelfs op eigen dienstonderdelen) nadat het nodige 'uitzoekwerk' is verricht.

De openstaande Debiteuren met een factureringsdatum van vijf jaar en ouder, welke als dubieus zijn aan te merken, zijn volledig voorzien. Vorderingen ≥ 1 jaar tot 5 jaar zijn met ingang van 2014 gedeeltelijk voorzien volgens een oplopend (progressief) percentage. De globale samenstelling van de Debiteuren Algemeen en het verloop van de voorziening is als volgt:

VORDERINGEN	2015	2014
Verzamelrekening [zie specificatie]	230,0	261,3
Af: Studieleningen naar Verstr. Langl. Geldlenen u/g (incl. voorziening)	-26,1	-35,0
Anticipatieposten [zie specificatie]	14,4	10,0
Herrubricering: naar Debiteuren Deelnemingen/Ov.h.entiteiten/Crediteuren Ov.h.fondsen	0,0	0,0
Inspectie invoerrechten en accijnzen	-0,1	0,2
Debiteuren Bank-Cash-Management module	0,0	0,0
Ontvangsten Deb afvalstoffenheffing	2,7	1,2
Deb afvalstoffenheffing (overname)	-43,2	-40,7
Ontvangsten onderweg	0,0	0,0
Af: Voorziening	-92,7	-98,5
Totaal Debiteuren Algemeen (ANG mln.)	85,0	98,5
	0,0	0,0
Saldo Voorziening Dubieuze Debiteuren begin dienstjaar	-98,5	-65,2
Mutatie Vorderingen Algemeen / Diversen	16,8	-7,7
Mutatie Vorderingen OW / Gasoline	0,1	-0,3
Mutatie Vorderingen Erfpacht	-3,4	-8,5
Mutatie Vorderingen Vergunningsrecht	-0,7	-1,6
Mutatie Vorderingen Studieschuld	-8,1	-13,8
Mutatie Vorderingen Afvalstoffenbelasting vj.	0,0	0,0
Mutatie Vorderingen Huur / Domeingronden	1,1	-1,4
Saldo Voorziening Dubieuze Debiteuren einde dienstjaar (ANG mln.)	-92,7	-98,5

De opbouw van de Debiteuren verzamelrekening (230,0 mln.) en de voorziening (92,7 mln.) is dan als volgt:

1100	Verzamelrekening / Voorziening	2015	Algemeen Diversen	OW Gasoline	Erfpacht	Vergunn. Recht	Studie- schuld	Afvalst. Belast. vj	Huur Domeingr.
t-5	Openstaande posten 5 jaar en ouder	58,4	5,8	2,7	31,8	11,6	0,8	0,0	5,7
t-4	Openstaande posten ≥ 4 jaar < 5 jaar	27,9	1,3	0,2	1,7	0,9	23,8	0,0	0,0
t-3	Openstaande posten ≥ 3 jaar < 4 jaar	18,7	0,4	0,4	12,2	2,2	3,5	0,0	0,0
t-2	Openstaande posten ≥ 2 jaar < 3 jaar	29,1	-0,3	0,4	8,9	4,0	13,1	0,0	3,0
t-1	Openstaande posten ≥ 1 jaar < 2 jaar	57,3	1,0	0,4	12,1	2,1	6,2	34,6	0,9
t	Openstaande posten < 1 jaar	38,6	9,7	0,4	17,8	3,0	0,7	5,9	1,1
	Saldo einde Dienstjaar (ANG mln.)	230,0	17,9	4,5	84,5	23,8	48,1	40,5	10,7
100%	Voorziening debiteuren 5 jaar en ouder	-58,4	-5,8	-2,7	-31,8	-11,6	-0,8	0,0	-5,7
75%	Voorziening debiteuren ≥ 4 jaar < 5 jaar	-20,9	-0,9	-0,2	-1,2	-0,7	-17,9	0,0	0,0
50%	Voorziening debiteuren ≥ 3 jaar < 4 jaar	-9,4	-0,2	-0,2	-6,1	-1,1	-1,7	0,0	-0,1
10%	Voorziening debiteuren ≥ 2 jaar < 3 jaar	-2,9	0,0	0,0	-0,9	-0,4	-1,3	0,0	-0,3
5%	Voorziening debiteuren ≥ 1 jaar < 2 jaar	-1,1	-0,1	0,0	-0,6	-0,1	-0,3	0,0	0,0
0%	Voorziening debiteuren < 1 jaar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Voorziening einde Dienstjaar (ANG mln.)	-92,7	-7,0	-3,1	-40,6	-13,9	-22,0	0,0	-6,1
	Boekwaarde einde Dienstjaar (ANG mln.)	137,3	10,9	1,4	43,9	9,9	26,1	40,5	4,6

Het ministerie van Financiën heeft met ingang van 2014 een inschatting gemaakt van de te hanteren percentages bij de bepaling van de omvang van de voorziening dubieuze debiteuren per ouderdomscategorie van de debiteuren. In de komende jaren zal

het ministerie van Financiën op basis van ervaringscijfers beoordelen of deze percentages al dan niet dienen te worden aangepast. Hieronder is een specificatie opgenomen van de Debiteuren Verzamelrekening alsook van de Debiteuren Anticipatieposten waarbij tevens een inzicht wordt gegeven in de financiële afwikkeling van deze debiteuren ten tijde van het samenstellen van deze Jaarrekening (einde periode = stand per eind mei 2016):

VORDERINGEN	betreft voornamelijk	Mei'16	2015	2014
Woningbouw Curacao NV	Erfpacht	0	0	2,1
Aqualectra Distribution	Erfpacht, huur, vergunningsrecht etc.	1,0	1,0	4,4
Curacao Ports Authority NV	Erfpacht, benzinekosten etc.	0	0	2,2
O B N A NV	Erfpacht, rente en aflossing leningen	0	0	2,1
Isa Service Stations NV	Erfpacht	1,3	1,2	1,1
C D M Holding NV --- naar Deb.Dln.	Erfpacht	0	0	10,6
Fundashon Kas Popular --- naar Deb.Ov.h.Ent	Erfpacht, huur, rente en aflossing leningen	0	0	14,4
Selikor NV	Erfpacht, benzinekosten etc.	2,0	2,0	1,9
Progress Sabana NV	Erfpacht	1,7	1,7	1,6
CCR Development NV	Erfpacht	1,3	1,5	1,8
United Telecomm. Services	Erfpacht, huur etc.	1,0	1,0	0
Stichting Gaming Control Board	Afdracht speelvergunningrecht	0	5,0	2,5
Hotel Kura Hulanda	Erfpacht	1,0	1,0	1,0
Penstock Enterprises NV	Erfpacht	1,0	1,0	0
Barniva Curaçao Development NV	Erfpacht en Afvalstoffenbelasting	1,2	1,0	0
Curaçao Airport Holding NV	Dividenduitkering 2012	0	0	2,7
Aqualectra	Afvalstoffen	0	3,1	3,1
Meteorologische Dienst Aruba	Meteo dienstverlening	0	0	1,0
Ministerie van Infrastructuur en Milieu	Bijdrage Meteo van NL-BES	0	0	1,3
Kustwacht	Doorberekening Salariskosten	2,4	0	2,1
Sub-totaal Vorderingen ≥ 1.000.000		13,9	19,5	55,9
Vorderingen ≥ 100.000 < 1.000.000		43,4	44,1	46,0
Vorderingen < 100.000		162,4	166,4	159,4
Nog te verwerken Factuur Batches		-0,2	0	0
Specificatie Debiteuren Verzamelrekening (ANG mln.)		219,5	230,0	261,3
Vorderingen ≥ 1.000.000		10	11	17
Vorderingen ≥ 100.000 < 1.000.000		173	171	173
Vorderingen < 100.000		59.733	62.118	57.884
Totaal Debiteuren Verzamelrekening (aantallen)		59.916	62.300	58.074
Buro Telecommunicatie & Post	Afdracht licentierechten	12,2	12,2	5,3
Gemeenschappelijk Hof van Justitie	Afrekening Hof van Justitie / Griffierechten	3,5	3,5	4,7
Kustwacht en Marine	Doorberekening Salariskosten	5,6	0	0
Overige	Nog op te schonen/ te corrigeren debiteuren	-1,4	-1,3	0
Specificatie Debiteuren Anticipatieposten (ANG mln.)		19,9	14,4	10,0

De Debiteuren Overheden (inclusief de stand per eind mei 2016) zijn globaal als volgt samengesteld:

VORDERINGEN	Mei'16	2015	2014
Vereffeningrekening Boedel (voormalige) NEDERLANDSE ANTILLEN	35,3	35,3	35,3
Rechtspersoon ARUBA	0,5	0,5	-1,0
Rechtspersoon SINT MAARTEN	0,7	0,7	0,0
Rechtspersoon NEDERLAND inclusief de BES EILANDEN	2,3	2,3	0,0
Totaal Debiteuren Overheden (ANG mln.)	38,8	38,8	34,3

Door de administratieve inbreng van het aandeel van Curaçao in de Voorlopige Boedelbalans van de voormalige Nederlandse Antillen per 10 oktober 2010 (MvF), zijn de betreffende componenten van de vastgelegde middelen (de vaste activa) en de vaste

financieringsmiddelen (het eigen vermogen en het lang vreemd vermogen) ingebracht in de financiële administratie van het Land Curaçao. Het saldo van de zgn. Vereffeningssrekening Boedel voormalige RNA (zie hiervoor) komt feitelijk overeen met het nog voorlopig af te rekenen saldo van de vlottende activa (kortweg de openstaande vorderingen en de liquide middelen) en de vlottende passiva (kortweg de openstaande kortlopende schulden). Deze 'resultante' is logischerwijs als voorlopige balanspost te beschouwen. De Vereffenaar heeft ondertussen een Eindrapport uitgebracht, welke echter nog de volledige instemming behoeft van de betrokken landen Sint Maarten, Curaçao en Nederland (namens Bonaire, Saba en Sint Eustatius).

De uitkomsten van het Eindrapport zijn dan ook nog niet verwerkt in deze jaarrekening. In de toegevoegde bijlage is het Aandeel van Curaçao in de Voorlopige Boedelbalans van de Nederlandse Antillen alsook het verloop van de Vereffeningssrekening nader toegelicht.

De Debiteuren Deelnemingen en Overheidsentiteiten (inclusief de stand per eind mei 2016) zijn als volgt:

VORDERINGEN	betreft voornamelijk	Mei'16	2015	2014
R/C ABC Busbedrijf NV	Investeringssubsidie	2,7	2,7	3,0
R/C Curaçao Ports Authority NV	Vervallen rente en aflossing	0,5	0,5	5,1
R/C Curoil NV	Dividenduitkering	29,0	29,0	29,0
R/C IUH (Aqualectra) NV	Vervallen rente en aflossing	18,9	18,9	7,8
R/C Ontwikkelingsbank NA NV	Vervallen rente en aflossing	9,7	9,7	6,0
R/C Woningbouw Curaçao NV	Vervallen rente en aflossing / erfpacht	0,3	0,3	0,3
R/C Curaçao Airport Holding NV	Dividenduitkering	3,3	3,3	0,0
R/C Refineria di Korsou NV	Dividenduitkering (algemeen deel)	0,0	0,0	0,0
R/C CDM Holding NV	Erfpacht	11,3	11,3	0,0
Totaal Debiteuren Deelnemingen (ANG mln.)		75,7	75,7	51,2
		0,0	0,0	0,0
R/C CBCS Centrale Bank	License fee + winstuitkering	37,4	38,1	13,7
R/C University of Curaçao	Vervallen rente en aflossing	0,0	0,0	0,0
R/C St. Wegenfonds Curaçao	Diversen cfm. SWC	0,0	0,0	24,2
R/C Fundashon Kas popular	Vervallen rente en aflossing / erfpacht	23,3	23,3	8,4
R/C Fundashon Korpodeko	Vervallen rente en aflossing	0,0	0,0	0,0
R/C St. Elisabeth Hospitaal		11,3	11,3	11,3
Totaal Debiteuren Overheidsentiteiten (ANG mln.)		72,0	72,7	57,6

In een op 20 september 2013 getekende MOU tussen het Land Curaçao en de Stichting Sint Elisabeth Hospitaal (de algehele aflossing is vervallen in 2014) is overeengekomen dat in de afwikkeling van de schuldsanering van het SEHOS kwijtschelding van deze lening en de daarop reeds vervallen (te ontvangen) rente zal plaatsvinden. Derhalve is dit gegeven onder de (latente) verplichtingen en Risico's (model F2) opgenomen. In de jaarrekening 2015 van de Stichting Wegenfonds Curaçao (SWC) zijn de vordering voor te ontvangen motorrijtuigenbelasting en de rekening-courantschuld met DOW en de daarmee samenhangende posten volledig voorzien (vordering) of afgeboekt (in verband met verjaring). Deze posten zijn voor het grootste deel opgebouwd ten tijde van het voormalige EGC.

De overige vlottende activa betreffen nog:

VORDERINGEN	Mei'16	2015	2014
TE VERREKENEN VOORSCHOTTEN	0,3	0,2	0,3
AF TE WIKKELEN BETALINGEN	0,1	0,1	0,1
Totaal Overige Vlottende Activa (ANG mln.)	0,4	0,3	0,4

Liquide Middelen (1400)

De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Transacties in vreemde valuta worden gedurende het dienstjaar in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op de valutadatum. Bankrekeningen in vreemde valuta worden gewaardeerd tegen de volgens de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten geldende valutakoers per balansdatum. De uit de omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de gewone dienst. De aanwezige liquide middelen worden lokaal aangehouden (uitgezonderd de ING-rekeningen in Nederland) en zijn conform opgaven van de Ontvanger, de Inspectie Invoerrechten en Accijnzen, kasstaten en de bankstatements per de balansdatum (einde periode = stand per eind mei 2016). Detailspecificaties zijn beschikbaar.

LIQUIDE MIDDELEN	Mei'16	2015	2014
1410 Cash	1,0	0,3	0,4
1420 Centrale Bank	320,9	369,1	161,3
1430 Giro bank	11,7	54,6	63,1
1440 Banco di Caribe	0,1	0,1	0,1
1450 First Caribbean International Bank	0,1	0,0	0,1
1460 ING Bank (Nederland)	1,7	1,6	1,5
1470 Maduro & Curiel's Bank	57,9	8,1	11,2
1480 MeesPierson	0,0	0,0	0,0
1490 ORCO Bank	0,4	0,4	0,2
1500 RBC Royal Bank	0,4	0,5	0,4
1510 SFT Bank	0,0	0,3	0,1
Sub-totaal Liquide Middelen	394,2	435,0	238,4
Kruisposten	0,7	25,6	10,0
Totaal Liquide Middelen inclusief kruisposten (ANG mln.) 'bruto'	394,9	460,6	248,4
Af: waarvan niet vrij beschikbaar (ING 20025 Eurorekening) - zie onder FVA	-1,5	-1,4	-1,3
Totaal Liquide Middelen inclusief kruisposten (ANG mln.) 'netto'	393,4	459,2	247,1

Balansspecificatie van de PASSIVA

Eigen Vermogen (2020)

Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Het eigen vermogen op de balans bestaat uit het saldo van de gewone dienst van het actuele dienstjaar (ex artikel 22 LvC), de algemene reserve en de (eventuele) bestemmingsreserves. Het bedrag waarvoor het eigen vermogen in de balans wordt getoond is afhankelijk van de waardering van de activa en het vreemd vermogen. Het totaalbedrag van het eigen vermogen komt slechts bij toeval overeen met het bedrag dat zou kunnen worden opgebracht, indien de activa stuksgewijs zouden worden verkocht. Onder reserves moet worden

verstaan: afgezonderde vermogensbestanddelen, die al dan niet met het oog op het realiseren van een vooraf bepaald doel zijn gevormd. Reserves worden gerekend tot het eigen vermogen. De reserves van de rechtspersoon Curaçao kunnen worden onderscheiden in de algemene reserve en bestemmingsreserves.

Over het algemeen kan worden gesteld dat de functie van reserves gericht is op het realiseren van een evenwichtige en duurzame financiële huishouding. De spaar- en egalisatiemogelijkheden via dit financiële instrument dragen daaraan bij. Reserves zijn bedrijfseconomisch gezien vrij te besteden. Aan een reserve kan een bepaalde bestemming worden gegeven en indien nodig kan dit ook gewijzigd worden. Benadrukt moet worden dat een reserve geen financiële verplichting is, ook niet als het gaat om een bestemmingsreserve die is gevormd voor een bepaald actief. De algemene reserve fungeert als het weerstandsvermogen van Curaçao. Het weerstandsvermogen geeft de mate van robuustheid van de begroting aan. Dit is van belang wanneer er zich een financiële tegenvaller voordoet. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Een vast onderdeel hiervan is het egaliseren van de jaarlijkse rekeningresultaten op de gewone dienst. De samenstelling en het verloop van het Eigen Vermogen wordt in het onderstaande overzicht weergegeven:

EIGEN VERMOGEN	2015	2014
Algemene Reserve	-113,3	-265,9
Gewone Dienst saldo voordelig (-) / nadelig	-12,4	-42,4
Bestemmingsreserve(s)	0,0	0,0
Totaal Eigen Vermogen (ANG mln.)	-125,7	-308,3
	0,0	0,0
Saldo van het Eigen Vermogen begin dienstjaar	-308,3	-418,6
Herwaardering van Deelnemingen	176,5	119,5
Sanering van Vlottende Activa & Passiva	24,3	0,0
Mutatie Voorziening Dubieuze Debiteuren Algemeen	-5,8	33,2
Saldo Gewone Dienst lopend Dienstjaar [vide art. 22 LvC] ✓	-12,4	-42,4
Verloop Eigen Vermogen (ANG mln.)	-125,7	-308,3

Het Land Curaçao heeft een beschikbaar Eigen Vermogen van totaal circa **125,7 mln.** (of **2,2%** van het BBP) aan het einde van het dienstjaar. De sterke afname ten opzichte van het voorafgaande dienstjaar wordt in het bijzonder veroorzaakt door de noodzakelijke afwaardering van het aandeel van de overheid in de deelneming Refineria di Korsou NV.

De herziening van de waardering van de vermogenscomponenten Deelnemingen (RdK) en Debiteuren (sanering oude vordering op SWC ad **24,3 mln.**) hebben bijgevolg tot een afname van het eigen vermogen in 2015 geleid. De historische kostprijs van de Deelnemingen is in 2015 met per saldo **N176,5 mln.** (= RdK) afgewaardeerd (in 2014 afwaardering per saldo N119,5 mln. waarvan 113,4 mln. met betrekking tot IUH NV). Overigens beloopt de totale intrinsieke waarde van het aandeel van de overheid in de deelnemingen, althans volgens de laatst bekende jaarrekeningen, een bedrag van 1.148,7 mln. Dit belang overtreft met V216,1 mln. de boekwaarde. In het geval de deelnemingen van het Land Curaçao zouden zijn gewaardeerd tegen deze intrinsieke waarde, zou het Eigen Vermogen van het Land derhalve met een gelijk bedrag hoger in de eindbalans zijn opgenomen.

De voorziening Dubieuze Debiteuren Algemeen is in 2015 afgenomen, de mutatie van deze vermogenscomponent ad **V5,8 mln.** is rechtstreeks ten gunste van de Algemene Reserve (A/R) gebracht. Het in 2015 gerealiseerde voordelig saldo van de gewone dienst ad **V12,4 mln.** is een afzonderlijke component van het Eigen Vermogen. Voornoemd bedrag wordt in het volgende dienstjaar definitief toegevoegd aan de A/R tenzij anders wordt bestemd.

De Vereffenaar heeft op 4 december 2014 het eindrapport Boedelscheiding NA voorgelegd aan de betrokken landen Sint Maarten, Curaçao en Nederland (namens Bonaire, Saba en Sint Eustatius). De resultaten van het eindrapport worden momenteel ambtelijk besproken waarna een standpunt kan worden ingenomen m.b.t. de gevolgen voor de balanspositie inclusief het Eigen Vermogen van Curaçao alsook m.b.t. de feitelijke toedeling van de boedel van de voormalige Nederlandse Antillen.

Vreemd Vermogen (2300/2400)

Vreemd vermogen betreft bestaande verplichtingen die voortkomen uit gebeurtenissen in het verleden, waarvan de afwikkeling naar verwachting resulteert in een uitstroom van (geld)middelen. Het vreemd vermogen kan worden onderverdeeld in vaste (langlopende) en vlottende schulden, voorzieningen en overlopende passiva. De opgenomen langlopende leningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen tegenover derden, verliezen en bestaande risico's, waarvan het bestaan en de omvang nog onzeker is, maar wel redelijkerwijs geschat kunnen worden. Maar ook voor kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren (ex artikel 29 LvC). Voorzieningen zijn afgezonderde vermogensbestanddelen, die worden gevormd voor het afdekken van kwantificeerbare risico's en verplichtingen en voor kostenegalisatie van uitgaven in de exploitatiebegroting. Voorzieningen worden beschouwd als verplichtingen om uitgaven te doen in een volgend dienstjaar, terwijl de verplichting haar oorsprong vindt in een daaraan voorafgaand boekjaar. In verband met het verplichtend karakter dat hieraan gekoppeld is, komen voorzieningen overeen met schulden. Voorzieningen worden dan ook tot het vreemd vermogen gerekend. De stand en het financiële verloop van de Voorzieningen blijken in onderstaande tabel:

VOORZIENINGEN		2015	2014
Onderhoud en Renovatie		0,0	0,0
Schadeclaim e.M		-17,8	-17,8
Fundashon Hospitaal Nobo		-2,0	-2,0
Totaal Voorzieningen (ANG mln.)		<u>-19,8</u>	<u>-19,8</u>
Saldo van de Voorzieningen begin dienstjaar / afgewikkeld		-19,8	-65,7
Fundashon Hospitaal Nobo		0,0	1,0
Mogelijke restitutie BRK-gelden 2010	2014	0,0	44,9
Totaal Voorzieningen (ANG mln.)		<u>-19,8</u>	<u>-19,8</u>

Het nog beschikbaar bedrag voor de Schadeclaim e.M wordt vooralsnog als voldoende ingeschat, er zijn overigens geen mutaties in 2015. De Hoge Raad heeft bij arrest van 6 februari 2015 bevestigd dat de inhouding van dividendbelasting door Nederland rechtmatig heeft plaatsgevonden. Hierdoor kan Curaçao definitief 'vrij' over de eerder ontvangen gelden beschikken. Het saldo van de Voorziening BRK-ontvangsten is dan ook volledig vrijgevallen (dienstjaar 2014).

Onder langlopende schulden zijn begrepen schulden met een oorspronkelijke rente-typische looptijd van 1 jaar of langer. Bij het ingaan van de nieuwe staatkundige structuur heeft Nederland de toen nog resterende hoofdsommen overgenomen, terwijl de nieuwe entiteiten het Land Curaçao (en het Land Sint Maarten) schuld hebben geëmitteerd. Hiervan is de contante waarde gelijk aan de schulden tot aan de rentelastnorm per 2005, vermeerderd met eventuele schuldaanwas sindsdien die niet in aanmerking kwam voor schuldovername. Deze langlopende schulden betreffen een vijftal ten laste van het Land Curaçao geëmitteerde

Obligatieleningen (formeel per 15 oktober 2010) met looptijden en rentevoeten variërend van 10 - 30 jaren respectievelijk 2,5 - 3,125 %. De totale emissie (leningen L1 t/m L5 in de tabel) komt dus feitelijk overeen met de restschuld ad 1.667,4 mln. (inclusief het aandeel in die van de v.m. Nederlandse Antillen) welke uiteindelijk is toegerekend aan het Land Curaçao. De langlopende schulden komen overeen met **39,8%** (2015) van het BBP (2014 = 35,0%) en blijken als volgt:

LANGLOPENDE SCHULDEN	2015	2014
L1 Obligatielening 2010-2020 2,500% ivm restschuld 10-10-10 ná schuldsanering	-100,0	-100,0
L2 Obligatielening 2010-2025 2,750% ivm restschuld 10-10-10 ná schuldsanering	-140,0	-140,0
L3 Obligatielening 2010-2030 2,875% ivm restschuld 10-10-10 ná schuldsanering	-370,0	-370,0
L4 Obligatielening 2010-2035 3,000% ivm restschuld 10-10-10 ná schuldsanering	-475,0	-475,0
L5 Obligatielening 2010-2040 3,125% ivm restschuld 10-10-10 ná schuldsanering	-582,4	-582,4
L6 Obligatielening 2013-2043 2,750% ivm schuldemissie grote investeringsprojecten	-62,6	-62,6
L7 Obligatielening 2014-2044 2,450% ivm investeringsproject Hospital Nobo Otrabanda (HNO)	-247,0	-247,0
L8 Obligatielening 2015-2045 1,600% ivm HNO (187 mln.) en andere investeringsprojecten	-237,3	::
L9 Obligatielening 2015-2045 1,620% ivm schuldemissie investeringsprojecten	-33,3	::
Totaal Binnenlandse Langlopende Schulden (ANG mln.)	<u>-2.247,6</u>	<u>-1.977,0</u>

In januari 2015 is de 1,6% obligatielening (looptijd 2015-2045, vanaf 2016 af te lossen in jaarlijkse gelijke termijnen) voor een bedrag van 245,5 mln. (nominaal) opgenomen ter deelfinanciering (van het laatste deel) van Hospital Nobo Otrabanda ad 187 mln. en andere (al dan niet reeds met eigen vermogen voorgefinancierde) investeringen (L8 in de tabel). Het kortlopende deel van L8 ad 8,2 mln. per einde 2015 is overigens onder Crediteuren Anticipatieposten in de balans opgenomen. Ter financiering van diverse investeringsprojecten is in december 2015 een 1,62% obligatielening (looptijd 2015-2045, aflossing ineens aan het einde van de looptijd) voor een bedrag van 33,3 mln. (nominaal) opgenomen (L9 in de tabel). Voor een gedetailleerde specificatie en het verloop wordt verwezen naar de Staat van opgenomen (langlopende) geldleningen (model E).

Waardering van de overige Passiva

De waardering van hiervoor niet-genoemde passiva geschiedt in het algemeen tegen nominale waarden. Wanneer hiervan wordt afgeweken, is dit in de toelichting bij de desbetreffende post vermeld.

Kortlopende schulden (2510)

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief de transactiekosten die direct zijn toe te rekenen. De Kortlopende Schulden blijken als volgt:

KORTLOPENDE SCHULDEN	Mei'16	2015	2014
Depositogelden Vreemdelingen Ontvanger	-29,2	-29,0	-27,9
Zekerheidsstellingen Ontvanger en Douane	-15,7	-14,8	-14,8
Borgsommen Verzekeringsmaatschappijen [zie specificatie]	-0,7	-0,7	-0,7
Gelden in Consignatie IUH NV borgsommen Aquallectra Production / Distribution	-34,0	-34,0	-34,0
Totaal Gelden in Bewaring (ANG mln.)	<u>-79,6</u>	<u>-78,5</u>	<u>-77,4</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN	Mei'16	2015	2014
Verzamelrekening [zie specificatie]	-110,0	-192,5	-131,9
Anticipatieposten [zie specificatie]	10,0	-0,6	-13,2
Facturen in Omloop	12,1	3,2	0,8
Totaal Crediteuren Algemeen (ANG mln.)	<u>-87,9</u>	<u>-189,9</u>	<u>-144,3</u>
Betalingen Onderweg (ANG mln.) totaal	<u>-0,1</u>	<u>0,0</u>	<u>-4,6</u>

Specificaties van de Kortlopende Schulden (verzamelrekening 192,5 mln. en anticipatieposten 0,6 mln.) en een inzicht in de financiële afwikkeling daarvan in het volgende dienstjaar (stand per einde mei 2016):

KORTLOPENDE SCHULDEN	betreft voornamelijk	Mei'16	2015	2014
Aqualetra Distribution	Water en electriciteitsnota's	0	-12,6	-6,9
Curacao Ports Authority NV	Gerechtskosten en huur etc.	-7,2	-10,3	-7,2
Huize Welgelegen Habai	Subsidie	0	-1,6	0
Curaçao Tourism Development	Subsidie	0	-3,2	-1,7
Sociale Verzekerings Bank	Af te dragen premies / BVZ etc.	0	0	-5,0
Stichting RK Schoolbestuur / VPG	Premie Ziektekosten	-1,6	-5,0	0
Cur. Wegenbouw Mij.	Bouw werkzaamheden	0	-4,0	0
Stichting Studiefinanciering	Subsidie	0	-1,0	0
MNO-Verv at Curaçao NV	Bouw werkzaamheden	0	-2,1	-1,3
Selikor NV	Werkzaamheden (onderhoud waterwegen etc.)	-2,3	-1,0	-1,1
SOAB	Werkzaamheden	-1,4	-3,6	-2,3
Autobusbedrijf Curaçao NV	Subsidie	-1,6	0	0
Zenitel Caribbean BV	Huur apparatuur	0	-4,7	0
University of Curaçao	Financiële Bijdrage	0	-2,5	0
Stichting Fonds voor Sociale Ontwikkeling	Werkzaamheden	0	-1,1	0
Core NV	Service Level Agreements	0	-1,5	-2,7
United Telecommunication Services	Telefoon en Fax kosten	0	-2,3	-2,8
Landsontvanger	Af te dragen loonbelasting / AVBZ	0	0	-5,0
Autocity BV	Levering auto's	0	-1,2	0
Belasting accountantants bureau	Subsidie technische bijstand ea.	0	0	-1,7
Cpost International	Werkzaamheden	0	-1,9	0
Crown Automotives BV	Levering auto's	0	-1,9	0
SONA	Plan van Aanpak SDKK / KPC	0	-9,1	-10,3
Uralco BV	Autoverhuur	0	0	-1,2
Stichting Wegenfonds	Af te dragen Motorrijtuigenbelasting	-8,2	-8,6	-10,8
Algemeen Pensioenfonds Curaçao	Pensioenverplichtingen ea	-70,4	-48,1	-20,0
Stichting Dergengelden Van Eps	Werkzaamheden Rehabilitatie Pleinen en Parken	0	-1,2	0
Ministerie van Binnenlandse zaken	Bijdrage Kustwacht	-6,3	-6,3	-5,4
Sociale Verzekerings Bank	AOV/AWW en Basisverzekering	0	-2,3	-1,5
Comb.CWM-MNO-BV	Onderhoudskosten etc.	0	-1,8	-2,8
Inteco Guns & Ammo	Wapenlevering ea.	0	-1,5	0
Bouw bedrijf Willemstad Curaçao	Werkzaamheden	0	-1,6	0
Aliansa Civil & Road Works	Werkzaamheden	0	-1,3	0
St. Beheer ICT Rechtsh.	Werkzaamheden	0	-1,3	0
Gemeensch. Hof van Justitie	Extra subsidie 2015	0	-1,7	0
Fondo di Kriminalidat Korsou	Subsidie	-1,1	0	-1,1
Kortlopende Schulden ≥ 1.000.000		-100,1	-146,3	-90,8
Kortlopende Schulden ≥ 100.000 < 1.000.000		-6,3	-31,3	-26,6
Kortlopende Schulden < 100.000		-3,6	-14,9	-14,5
Specificatie Crediteuren Verzamelrekening (ANG mln.)		-110,0	-192,5	-131,9
		0,0	0,0	0,0
Kortlopende Schulden ≥ 1.000.000		9	30	19
Kortlopende Schulden ≥ 100.000 < 1.000.000		22	116	98
Kortlopende Schulden < 100.000		755	1.677	783
Totaal Crediteuren Verzamelrekening (aantallen)		786	1.823	900
Diverse crediteuren	Verplichtingen Domeinbeheer	0	-0,1	-2,0
Diverse crediteuren	Verplichtingen Openbare Werken	0	0	-0,6
Dutch State Treasury Agency	Transitorische rente obligatieleningen	-0,5	-2,8	-1,0
Gemeenschappelijk Hof van Justitie	Afrekening Hof van Justitie (zie ook debiteuren)	0	0	-3,0
Skuchami	Afrekening t/m 2010	-4,3	-4,3	-4,3
Staat der Nederlanden	Aflossing Leningen kortlopend deel	0	-8,2	0
Verzamelrekening	SWC en CPA NV wijziging presentatie	15,4	15,4	0
Overig	Overlopende liquide middelen	0	-0,6	0
Overige af te wikkelen crediteuren	Nog op te schonen	-0,6	0	-2,3
Specificatie Crediteuren Anticipatieposten (ANG mln.)		10,0	-0,6	-13,2

Voor wat betreft het saldo depositogelden vreemdelingen en zekerheidsstellingen dient er een afstemming met in het bijzonder de Ontvanger plaats te vinden betreffende de overeenstemming met diens financiële sub-administratie. Afgesproken is dat de Ontvanger een overzicht uit diens administratie zal opmaken (pending). Borgsommen worden geheven indien bij de Centrale Bank een vergunning wordt aangevraagd voor de uitoefening van het verzekeringsbedrijf. Zolang niet definitief is beschikt, wordt de borgsom aangehouden tot zekerheid. Aan verzekeraars die in het bezit zijn van de nodige vergunningen, kan de borgsom worden terugbetaald. Indien de verzekeraar niet meer actief is op Curaçao dient men naar het genoegen van de Minister van Financiën aan te tonen dat er géén verplichtingen meer bestaan. Terugbetaling kan dan plaatsvinden indien dat inderdaad het geval is.

De Crediteuren Deelnemingen, Overheidsentiteiten en Overheidsfondsen (inclusief die per einde mei 2016) blijken als volgt:

KORTLOPENDE SCHULDEN	betreft voornamelijk	Mei'16	2015	2014
R/C IUH (Aqualectra) NV	Vervallen rente aflossing / kapitaalinjectie	::	::	::
R/C Selikor NV	Diversen cfm. Selikor	-24,3	-24,3	-22,2
Totaal Crediteuren Deelnemingen (ANG mln.)		<u>-24,3</u>	<u>-24,3</u>	<u>-22,2</u>
R/C LLNA Landsloterij	Restitutie vergunningsrecht / zegelbelasting	-5,5	-5,5	-4,3
Totaal Crediteuren Overheidsentiteiten (ANG mln.)		<u>-5,5</u>	<u>-5,5</u>	<u>-4,3</u>
APC pensioenfonds Ambtenaren		5,1	13,3	14,5
APC pensioenfonds Gouvernementswerklieden		-47,1	-47,1	-42,1
SVB Fondsen		-28,4	-10,4	0,1
Totaal Crediteuren Overheidsfondsen (ANG mln.)		<u>-70,4</u>	<u>-44,2</u>	<u>-27,5</u>

Van het pensioenfonds Ambtenaren (APC) is per ultimo 2015 voorlopig **13,3 mln.** terug te vorderen (excl. sub-administratie), waartegenover circa **47,1 mln.** nog verschuldigd voor het pensioenfonds Werklieden (WP). Voorlopige afrekeningen van het APC en WP over 2014 en 2015 zijn in deze standen begrepen, alsook de nagekomen indexering van de duurtetoeslag vanaf 2013. De kortlopende schulden aan de SVB fondsen per einde 2015 ad **10,4 mln.** kunnen verder als volgt worden gespecificeerd:

SVB afrekening ambtenaren en BO teveel betaald / ex-BZV fondsen	7,5	7,5	0,1
SVB klasseligging v.m. FZOG t/m 2015	-0,9	-0,9	::
Extra bijdrage aan SVB Schommelfonds 2015	-12,0	-12,0	::
BVZ-fonds	10,6	::	::
AOV-AWW-fonds aan te zuiveren tekort (-) / overschot	-28,0	::	::
ZV-OV-fonds	-2,5	::	::
AVBZ-fonds	-3,9	-5,0	::
Cessantia-fonds	0,8	::	::
Totaal Crediteuren SVB Fondsen (ANG mln.)	<u>-28,4</u>	<u>-10,4</u>	<u>0,1</u>

Overlopende passiva (2600)

De Overlopende Passiva tot slot, zijn als volgt nader te onderscheiden (inclusief de standen per eind mei 2016):

OVERLOPENDE PASSIVA	Mei'16	2015	2014
SVB premies AOV/AWW	-11,9	-1,9	-5,2
SVB premies AVBZ	-6,1	-6,3	-6,5
SVB premies BVZ	-25,5	-21,9	-14,1
Totaal Ontvangst en Afdracht premies (ANG mln.)	-43,5	-30,1	-25,8
Te betalen netto Beloningen	-1,6	-0,6	0,0
Af te dragen Loonbelasting	-4,1	-4,0	0,0
Af te dragen premie ZOG	0,0	-4,1	0,0
Af te dragen premie AVBZ	0,0	-0,5	0,0
Af te dragen premie AOV/AWW	0,0	-3,6	0,0
Inhouding & Afdracht t.b.v. Derden	-1,1	0,0	0,0
Voorschotten Personeel	0,3	0,1	0,1
Inhoudingen Inningsopdrachten	0,0	0,0	0,0
Pending Posten	0,1	0,0	0,0
Totaal Beloningen en Sociale Lasten (ANG mln.)	-6,4	-12,7	0,1
Ontvangsten zonder Inningsopdracht	0,0	0,0	0,0
Ontvangsten t.b.v. Derden	0,2	0,2	0,1
Onbekende Ontvangsten	0,1	0,0	0,0
Ontvangsten Onderweg	-0,9	-0,7	-2,8
Vooruitontvangsten	0,0	-0,1	0,0
Totaal Af te wikkelen Ontvangsten (ANG mln.)	-0,6	-0,6	-2,7

BUITEN DE BALANS: BELANGRIJKE (LATENTE) FINANCIËLE VERPLICHTINGEN EN RISICO'S ex artikel 30° LvC

De niet op de Balans voorkomende (latente) verplichtingen en risico's kunnen globaal worden onderscheiden in (belangrijke) 1. contractuele verplichtingen, 2. latente verplichtingen in verband met gewaarborgde leningen en andere garantie verplichtingen en 3. onderkende risico's, waarvan de precieze omvang niet altijd kan worden gekwantificeerd. In model F2 Buiten de Balans: Belangrijke (latente) Financiële Verplichtingen en Risico's is hiervan een overzicht opgenomen en uitgebreid toegelicht.

4. UITKOMSTEN VAN DE KAPITAALDIENST

Alle geraamde mutaties van de vermogensbestanddelen begrepen onder de vaste activa en de vaste financieringsmiddelen in de begroting worden eerst op de Kapitaaldienst tot uitdrukking gebracht. Op rekening-basis geschiedt dat op identieke wijze, voordat deze wijzigingen in de bezittingen en het vermogen worden toegevoegd aan de betreffende posten in de balans (zie de uiteenzetting hiervoor). In het beschouwde dienstjaar 2015 zijn er geen desinvesteringen.

De kapitaaldienst over 2015 sluit met een voordelig saldo (V) van circa **170,7 mln.** (zie de kolom AA = Actual Amounts) aansluitend op een voordelig saldo van V103,7 mln. over 2014. Het nadelig saldo volgens de begroting 2015 inclusief latere wijzigingen bedraagt N4,9 mln. (kolom BA = Budgeted Amounts). De samenstelling van het saldo van de Kapitaaldienst naar economische categorie is hieronder samengevat:

Uitkomsten Kapitaaldienst	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
Investerings in Gebouwen & Bouwstructuren	77,0	359,4	138,2
Idem in Machines & Equipment [incl. Transportmiddelen]	58,0	101,0	10,2
Investerings in Immateriële Vaste Activa	14,8	31,6	8,7
Investerings in Nonproductieve Activa	8,7	10,0	2,9
Sub-totaal investeringen	158,5	502,0	160,0
Onttrekkingen aan Reserves & Voorzieningen	0,0	0,0	45,9
Kapitaalverstrekking / Deelnemingen	8,0	0,0	0,0
Aflossingen Langlopende leningen o/g	0,0	0,0	0,0
Kapitaal Dienst Uitgaven	166,5	502,0	205,9
Afschrijvingen Vaste Activa	-53,4	-62,7	-48,0
Verkoop Onroerende Goederen	0,0	0,0	0,0
Schadevergoedingen & Verzekeringsuitkeringen	0,0	-0,2	0,0
Ontvangen Aflossingen op Leningen u/g	-5,1	0,0	-14,6
Aangegane Geldleningen o/g	-278,7	-306,8	-247,0
Toevoegingen aan Reserves & Voorzieningen	0,0	-127,4	0,0
Kapitaal Dienst Inkomsten	-337,2	-497,1	-309,6
Nadelig c.q. Voordelig -/- saldo van de Kapitaaldienst	-170,7	4,9	-103,7

Toelichting Kapitaaldienst artikel 23 LvC

De regering heeft besloten om naast het saneringsplan ook economie stimulerende maatregelen te implementeren. In dit kader heeft de regering ingaaende 2013 diverse investeringen gedaan in de sociaaleconomische en educatieve infrastructuur alsook in de infrastructuur van wegen, straten en pleinen (project "Inhaalslag onderhoud wegen"). Dit was en is in het belang van het behoud van de sociale cohesie, waarbij de negatieve effecten van de bezuinigingen op de economie worden gecompenseerd door het positieve effect van de stimulerende maatregelen (extra kapitaalinvesteringen).

In 2015 is een voorschot van 8,0 mln. betaald aan het Sehos als onderdeel van de maximale kapitaalverstrekking ad 30,0 mln. In januari 2015 is de 1,6% obligatielening (L-08, looptijd 2015-2045, vanaf 2016 af te lossen in jaarlijkse gelijke termijnen) voor een bedrag van 245,4 mln. (nominaal) opgenomen ter deelfinanciering (van het laatste deel) van HNO ad 187 mln. en andere (al dan niet reeds voorgefinancierde) investeringen. Een gedeelte van deze financiering dient dus ook ter dekking van de HNO investeringen zoals gepland voor 2015 en 2016 (zie volgende paragraaf). In december is een 1,62% obligatielening (L-09, looptijd 2015-2045, aflossing ineens a/h einde van de looptijd) voor een bedrag van 33,3 mln. (nominaal) opgenomen ter financiering van diverse investeringsprojecten. Ter deelfinanciering van het meerjarig project Hospital Nobo Otrabanda (HNO) is in de maand juni 2014 een obligatielening van 247,0 mln. opgenomen (te weten 2,45% L-07, looptijd 2014-2044, aflossing ineens aan het einde

van de looptijd). Een samenvattend overzicht van de gedane investeringen is onderstaand opgenomen. Per investering wordt helder inzicht gegeven in de actuele begroting voor het onderhavige dienstjaar (BA15), de werkelijke kapitaaluitgaven in het dienstjaar (AA15) alsmede in de twee voorafgaande dienstjaren (AA14 en AA13):

Kpl	EcoCat	SNA	Lening	Investeringsstaat KDU omschrijving	BA15	AA15	AA14	AA13	Opmerking
100100	4913	AN 1121		Renovatie Staten gebouw	1,0	0,1	0,2	2,0	
101100	4913	AN 1121		Renovatie gebouw Hof van justitie	0,0	0,0	1,2	0,8	Opgeleverd
xxxxxx	xxxx	xx xxxx		Andere kapitaaluitgaven	1,2	0,8	0,8	0,3	
10.	xxxx	xx xxxx	0,0	Staatsorganen	2,2	0,9	2,2	3,1	sub-totaal
110304	4913	AN 1121		Renovatie gebouw en Curaçao Huis	5,9	5,0	0,1	0,2	
110305	4913	AN 1121		Afbouw Noordvleugel Fort Amsterdam	3,7	3,7	4,8	0,6	September 2015
110700	4922	AN 1133		Aanschaf computers en licenties	0,8	0,4	0,0	0,0	Jun-Dec 2015
xxxxxx	xxxx	xx xxxx		Andere kapitaaluitgaven	1,2	1,0	0,8	0,2	
11.	xxxx	xx xxxx	0,0	Algemene Zaken	11,6	10,1	5,7	1,0	sub-totaal
120100	4922	AN 1133	0,0	Profesionalisering ambtenarenapp / digitalisering dossiers	0,0	0,0	0,0	0,0	
120407	4922	AN 1133		Technical Upgrade software RUS3 Publieke Zaken	1,5	0,6	0,1	0,0	Apr-Jul 2015
120600	4922	AN 1173		Onderzoeken CBS, Koppeling systemen, Hard- en software	4,4	2,1	0,0	0,0	
xxxxxx	xxxx	xx xxxx		Andere kapitaaluitgaven	6,2	3,2	4,3	0,5	
12.	xxxx	xx xxxx	0,0	Bestuur, Planning en Dienstverlening	12,1	6,0	4,4	0,5	sub-totaal
131203	4913	AN 1121		Gebouw en Politie	6,4	6,3	1,1	0,0	
131203	4923	AN 1131	0,2	Aanschaf van politieauto's	4,3	3,0	1,4	0,0	Afgewikkeld
131203	4924	AN 1139		Kogelvrije vesten, vuurwapens en accessoires, camera's	7,7	7,6	-2,2	0,7	Mei-Dec 2015
131300	4913	AN 1121		Renovatie Brandweerkazernes	0,4	0,4	0,7	0,1	Dec 2015
131300	4923	AN 1131		Nieuwe Tankautospuiten	0,2	0,2	0,8	0,9	
131600	4922	AN 1133		Kantoorapparatuur en Plan van Aanpak SDKK	2,4	0,4	0,2	0,0	Dec 2015
131600	4923	AN 1131		Dienstagens SDKK Gevangenis / Huis van Bewaring	0,4	0,4	0,0	0,0	Dec 2015
131600	4924	AN 1133		Electronisch Toezicht en overige apparatuur	7,2	3,5	-1,3	0,0	Dec 2015
xxxxxx	xxxx	xx xxxx		Andere kapitaaluitgaven	15,7	7,1	8,3	1,2	
13.	xxxx	xx xxxx	0,2	Justitie	44,7	28,9	9,0	2,9	sub-totaal
142102	4914	AN 1122	60,0	Inhaalslag wegen straatverlichting ea.	116,0	17,4	-3,8	57,3	Mei 2015-Dec 2016
142400	4922	AN 1133		Aanschaf nieuwe weerradar	3,2	3,2	0,2	0,0	Dec 2015
142600	4914	AN 1122		Rioleringen Binnenstad	8,9	3,3	1,2	0,3	Jul - Dec 2015
142600	4923	AN 1122		Optimalisering RWZI Klein Hofje	3,5	0,0	0,0	0,0	Dec 2015
142702	4941	AN 1123	6,0	Verkavelingsplannen	10,1	9,0	2,9	7,0	2015-2016
xxxxxx	xxxx	xx xxxx		Andere kapitaaluitgaven	6,8	3,9	2,1	0,8	
14.	xxxx	xx xxxx	66,0	Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	148,5	36,8	2,6	65,4	sub-totaal
153101	4932	AN 0117		Digitalisering nummerverkoop FWNK	3,5	0,1	0,0	0,0	Dec 2015
153800	4913	AN 1121		CDM Curacao Training School	6,2	0,0	0,0	0,0	Dec 2015
153800	4914	AN 1122		Breakwaters & voorzieningen stranden Marie Pampoen	6,0	3,9	0,0	0,0	
153800	4914	AN 1122		Onderhoud gemalen Waaigat + Renovatie pier Kl.Curaçao	0,9	0,0	1,7	0,0	Dec 2015
153800	4924-32	AF 0004		Curaçao Development Fund Institute (CDFI)	10,4	8,8	0,0	0,0	
xxxxxx	xxxx	xx xxxx		Andere kapitaaluitgaven	0,4	0,2	0,1	0,1	
15.	xxxx	xx xxxx	0,0	Economische Ontwikkeling	27,4	13,0	1,8	0,1	sub-totaal
164901	4913	AN 1121	10,0	Reda Sosial onderhoud schoolgebouw en	11,6	11,6	4,1	4,0	Meerjarig
164901	4914	AN 1122	6,5	Zonnepanelen installatie @ scholen	7,2	0,0	0,0	0,0	
164901	4922	AN 1133		Project digitalisering onderwijs, Project OLPC	10,3	0,1	0,0	0,0	Dec 2015
164901	4932	AN 0117		Gratis Onderwijs, materialen ea.	13,2	6,3	8,1	11,7	Meerjarig
165300	4913	AN 1122		Sportfaciliteiten	5,0	3,2	5,0	0,0	
165400	4913	AN 1122		Renovatie Centro pro Arte	3,0	0,1	0,0	0,0	
xxxxxx	xxxx	xx xxxx		Andere kapitaaluitgaven	6,6	6,1	1,2	0,8	
16.	xxxx	xx xxxx	16,5	Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	56,9	27,4	18,4	16,5	sub-totaal

Kpl	EcoCat	SNA	Lening	Investeringsstaat KDU omschrijving	BA15	AA15	AA14	AA13	Opmerking
176500	4913	AN 1111		Tera Kora plus wooncentra / bejaardenoorden	7,1	1,1	0,2	0,0	Lopend
176803	4932	AN 1122		Renovatie van zes Kas di Bario	4,7	0,0	0,0	0,0	
xxxxxx	xxxx	xx xxxx		Andere kapitaaluitgaven	9,4	5,6	5,2	0,1	
17.	xxxx	xx xxxx	0,0	Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	21,2	6,7	5,4	0,1	sub-totaal
187502	4914	AN 1122	2,9	Vissershaven ea.	2,8	0,1	1,1	0,0	
187502	4924	AN 1123		Landbouw faciliteiten + Project "Molina di Bientu"	2,4	2,4	0,0	0,0	Jul 2015
187800	4913	AN 1122		SVB Poli Nobo	4,4	3,5	1,8	0,5	Lopend
187801	4913	AF 0004		Hospital Nobo Otrobanda	129,7	7,1	103,5	62,0	Lopend, 2016
xxxxxx	xxxx	xx xxxx		Andere kapitaaluitgaven	10,8	1,5	1,5	-0,3	
18.	xxxx	xx xxxx	2,9	Gezondheid, Milieu en Natuur	150,1	14,6	107,9	62,2	sub-totaal
190100	4932	AN 1179		MinFin Herstructurering Belastingstelsel	1,0	0,0	0,0	0,0	Lopend
199000	4922	AN 1133	4,5	Kabinet MinFin herstructurering Belastingstelsel kantoorapp.	10,0	8,4	0,0	0,0	
199000	4932	AN 0117		Kabinet MinFin herstructurering Belastingstelsel software ea.	3,5	2,8	0,0	0,0	Lopend
199001	4913	AN 1122		SG Financiën groot onderhoud aan Pietermaai 4-4A	0,2	0,2	0,0	0,0	Jul-Aug 2015
199002	4913	AN 1122		Staf Financiën groot onderhoud aan Pietermaai 4-4A	0,2	0,1	0,0	0,0	Jul-Aug 2015
199006	4913	AN 1122		Sector FBB groot onderhoud aan Pietermaai 17	0,4	0,0	1,4	0,0	Dec 2015
199100	4923	AN 1131		Aanschaf auto's tbv Douane	0,3	0,8	0,0	0,0	
199802	4913	AN 1179	5,0	Centrale Huisvesting Overheid	3,3	0,0	0,0	0,0	Lopend
xxxxxx	xxxx	xx xxxx		Andere kapitaaluitgaven	8,4	1,8	1,2	9,5	
19.	xxxx	xx xxxx	9,5	Financiën	27,3	14,1	2,6	9,5	sub-totaal
Totaal	R5883001		95,1	Investerings op de Kapitaaldienst (ANG mln.)	502,0	158,5	160,0	161,3	Totaal
xxxxxx	4911	xx xxxx	84,4	Investerings in Gebouwen & Bouw structuren		77,0			Totaal EcoCat
xxxxxx	4920	xx xxxx	4,7	Idem in Machines & Equipment [incl. Transportmiddelen]		58,0			Totaal EcoCat
xxxxxx	4930	xx xxxx	0,0	Investerings in Immateriële Vaste Activa		14,8			Totaal EcoCat
xxxxxx	4940	xx xxxx	6,0	Investerings in Nonproductieve Activa		8,7			Totaal EcoCat
Totaal	16FMR06		95,1	Totaal cfm. Financiële Management Rapportage KDU (ANG mln.)		158,5			Totaal

Een gedetailleerde specificatie van de investeringen per organisatieonderdeel en per object ex artikel 23 LvC is tot slot beschikbaar bij het Ministerie van Financiën (uit de zgn. geïntegreerde Objectenadministratie van het J.D. Edwards GFS / Enterprise One financieel systeem). Hieruit kunnen eveneens de afschrijvingsbedragen worden herleid. Gezien de relatief grote omvang van dit overzicht is deze niet in de Jaarrekening opgenomen. Voor het overige wordt verwezen naar de toelichting op de Balans, in het bijzonder de onderdelen vastgelegde middelen en vaste financieringsmiddelen.

Het Kasstroomoverzicht ex art. 18f en 31 LvC, toelichting (model M2)

Het kasstroomoverzicht maakt de financiële analyse bij de jaarrekening compleet met informatie over de liquiditeit van Curaçao. Het overzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De mutaties op de gewone dienst, de kapitaaldienst (investerings en vaste financiering) en de (vlottende) financiering (mutaties van de debiteuren, crediteuren en overige vlottende activa en passiva) hebben in het dienstjaar samen geleid tot een toename van de liquide middelen (cashflow) met 212,1 mln.

Het saldo van de feitelijk beschikbare liquide middelen ('netto') aan het begin van het jaar bedraagt 247,1 mln. Door de gerealisceerde cashflow ad +212,1 mln. bedraagt het saldo a/h einde van de verslagperiode daardoor 459,2 mln. Hiervan is nog 262,2 mln. (restsaldo) afkomstig van reeds opgenomen (vreemde) financiering, welke liquiditeiten volledig zijn geormerkt voor het doen van de (voorgenomen) investeringen in Hospitaal Nobo Otrobanda (HNO). De beschikbare liquide middelen voor de operationele bedrijfsvoering belopen aan het einde van het beschouwde dienstjaar dus een bedrag van 197,0 mln. De samenstelling en het verloop v/d cashflow (kasstroom) blijkt onderstaand:

HBM Recapitulatie van de netto KASSTROOM (Year to Date) - Indirecte Methode -	2015	2014
Operationele Kasstroom: inkomend / uitgaand (-)	99,9	-34,6
Uitgaande (-) Kasstroom wegens Investerings in Hospital Nobo Otrobanda (HNO)	-7,1	-102,7
Uitgaande (-) Kasstroom wegens Investerings in andere materiële / financiële vaste activa	-159,4	-57,3
'Vrije' kasstroom / 'Netto' uitstroom (-)	-66,6	-194,6
Inkomende Kasstroom uit opgenomen Financiering (obligaties / onderhands)	278,7	247,0
Toename / Afname (-) van de Liquide Middelen t/m de verslagperiode	212,1	52,4
Beschikbaar Saldo Liquide Middelen aan het Begin van het boekjaar	247,1	194,7
Beschikbaar Saldo aan het Einde van de verslagperiode (ANG mln.)	459,2	247,1
Beschikbaar voor de operationele bedrijfsvoering inclusief eigen financiering investeringen	197,0	164,8
Beschikbaar / geoormerkt voor investeringen HNO (restant opgenomen financiering)	262,2	82,3
Beschikbaar / geoormerkt voor andere investeringen (restant opgenomen financiering)	0,0	0,0
Beschikbaar Saldo aan het Einde van de verslagperiode (ANG mln.)	459,2	247,1

Voor een verdere toelichting op de kapitaaldienst over het dienstjaar alsook ook de overige mutaties in de balans en de daaruit af te leiden cashflow wordt verwezen naar de Staat van Herkomst en Besteding der middelen (model M2, Kasstroomoverzicht).

5.RESULTAAT VAN DE GEWONE DIENST ex artikel 21 LvC

Het Stelsel van Baten en Lasten

In het stelsel van baten en lasten (ex artikel 3.1 LvC) worden uitgaven en inkomsten toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Dit betekent dat - als er bijvoorbeeld een congres is georganiseerd aan het einde van het jaar - de lasten op dat jaar worden geboekt; ook als de rekening pas in het volgende kalenderjaar binnenkomt en wordt betaald. Dit betekent ook dat investeringen in bijvoorbeeld een gebouw dat x jaar meegaat niet ten laste komen van het jaar waarin de rekeningen zijn betaald, maar worden gespreid over de jaren waarin het gebouw wordt gebruikt. Achterliggend idee hierbij is dat de gebruiker betaalt. Door uitgaven en inkomsten toe te rekenen aan de jaren waarop ze betrekking hebben, wordt het inzicht in de kosten van producten en diensten bevorderd (het zogenaamde toerekeningsbeginsel zoals bedoeld in artikel 27.1 LvC).

Voor overheden bestaat er nog geen eenduidig stelsel van baten en lasten. De internationale vereniging van accountantsorganisaties (IFAC) is via het Public Sector Committee bezig met het ontwerpen van boekhoudkundige regels voor overheden. Deze regels worden de international public sector accounting standards (IPSAS) genoemd. Deze regels zijn echter nog lang niet zover als de IAS-standaarden¹. De toepassing van het echte wetenschappelijk 'zuivere' stelsel van baten en lasten bestaat nog niet omdat er altijd enige concessies aan een bestaande lokale dan wel internationale uitvoeringspraktijk moeten worden gedaan. Er is daarom internationaal gezien geen algemeen erkend stelsel van baten en lasten voor overheden. Ten opzichte van bedrijven is er dus sprake van een gemodificeerd stelsel van baten en lasten. De (eigen) Landsverordening Comptabiliteit 2010 (LvC) is mede gebaseerd op een eigenstandig kader ('eigenheid') waaruit de voor de LvC gehanteerde algemene uitgangspunten zijn geformuleerd. Dit is internationaal via IPSAS nog niet gerealiseerd.

Overheden worden ook wel inkomensbestedende huishoudingen genoemd. Hiermee wordt bedoeld dat het er niet om gaat om het vermogen te doen toenemen, maar om beleid en voorzieningen voor de burgers tot stand te brengen. Het vermogen heeft

¹ International Accounting Standards voor (grote) bedrijven.

wel een functie; het dient namelijk als buffer om onverwachte uitgaven op te vangen en het wordt gebruikt – in de vorm van bestemmingsreserves – om vooraf te sparen voor bepaalde investeringen. In het gemodificeerde stelsel van baten en lasten zijn vier begrippen van belang voor de exploitatie, namelijk de lasten, de baten, het resultaat en de mutaties in de reserves (de resultaatbestemming).

De Lasten

Lasten zijn uitgaven die aan een periode zijn toegerekend. De lasten in een begrotingsjaar zijn de uitgaven die in dat jaar of in een ander jaar hebben plaatsgevonden of zullen plaatsvinden, maar die op het begrotingsjaar drukken, omdat hetzij de uitvoering van een taak die leidde tot kosten in het begrotingsjaar plaatsvond - hetzij omdat het verlies in het begrotingsjaar plaatsvond. De definitie omvat zowel kosten als verliezen. Verliezen dienen direct te worden genomen. Voor verwachte verliezen moeten voorzieningen worden gevormd. De herwaardering of het gewijzigd opnemen van activa en vreemd vermogen leidt tot vermeerderingen of verminderingen van het eigen vermogen. Deze vermeerderingen of verminderingen worden niet als baten of lasten verwerkt. In plaats daarvan worden deze posten onder het eigen vermogen begrepen als herwaarderingsreserves.

De Baten

Baten zijn inkomsten die aan een periode zijn toegerekend. De baten in een begrotingsjaar zijn inkomsten die in dat jaar of in een ander jaar hebben plaatsgevonden of zullen plaatsvinden, maar die op het begrotingsjaar betrekking hebben, omdat hetzij de uitvoering van een taak die tot opbrengsten leidde in het begrotingsjaar plaatsvond, hetzij omdat het voordeel in het begrotingsjaar plaatsvond. De definitie van baten omvat zowel opbrengsten als andere voordelen. Bij opbrengsten gaat het om belastingen, rechten, leges, prijzen en specifieke uitkeringen. Eén uitzondering op de regel vormen de belastingen, deze worden conform de vigerende Comptabiliteitsvoorschriften (ex artikel 3.2 LvC) op kasbasis² verantwoord. Onder andere voordelen worden posten bedoeld die aan de definitie van baten voldoen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan inkomsten uit het afstoten van vaste activa, waarbij de inkomsten de boekwaarde overtreffen.

Resultaatbepaling en Resultaatbestemming

Jaarlijks wordt voor het begrotingsjaar een begroting vastgesteld, waarbij tevens wordt bepaald of er gespaard (toevoeging aan reserves) of ontspaard (onttrekking aan reserves) gaat worden. Ten einde financiële problemen te voorkomen dient de begroting uiteraard sluitend te zijn. De jaarrekening dient op dezelfde wijze te zijn opgebouwd. Met andere woorden op het moment dat bij de begroting bepaald wordt dat er een toevoeging, onttrekking, respectievelijk het instellen van een reserve moet plaatsvinden, dan moet dat op analoge wijze in de jaarrekening worden verantwoord. Het overzicht van baten en lasten is daardoor inclusief alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

De mutaties in de reserves zijn geen baten of lasten. Het is inzichtelijk het resultaat voor de mutaties aan de reserves te kennen. Transparantie is daarbij een randvoorwaarde. Bij de begroting evenals bij de rekening dient eerst een overzicht te worden gegeven van de baten en de lasten, waarna het resultaat vóór bestemming wordt bepaald. Daarna wordt het resultaat bestemd, dat wil zeggen wordt aan reserves toegevoegd of onttrokken, tot slot wordt het resultaat ná bestemming bepaald. Tenzij anders bepaald, vloeit het resultaat op de Gewone Dienst in principe naar de algemene reserve óf wordt onttrokken in het geval van een nadelig resultaat.

Begrotingswijzigingen ex artikel 32 LvC

In de Jaarrekening zijn in een afzonderlijke kolom opgenomen de cijfers van de begroting inclusief alle wijzigingen daarop, hier

² Uitgaven en inkomsten worden geboekt op het moment van de feitelijke betaling of ontvangst.

verder aangeduid met 'BA'.

Jaarverslag ex artikel 33.2 LvC

Naast de in de Jaarrekening opgenomen comptabele toelichtingen ten behoeve van de Staten is een beleidsmatig verslag opgesteld. Dit Jaarverslag over het afgelopen dienstjaar is als een afzonderlijke Nota onder de tot de Jaarrekening behorende stukken opgenomen. In dit verslag geeft elke Minister een uiteenzetting of en in hoeverre beleidsvoornemens die tevoren met betrekking tot het dienstjaar waren geformuleerd, gerealiseerd zijn.

De Gewone Dienst over 2015 sluit met een voordelig saldo van circa **V12,4 mln.** aansluitend op een voordelig saldo in 2014 van V42,4 mln. Het voordelig resultaat is afzonderlijk in de balans onder het eigen vermogen opgenomen (zie de kolom AA = Actual Amounts). Het voordelig saldo volgens de begroting 2015 inclusief latere wijzigingen bedraagt V4,9 mln. (kolom BA = Budgeted Amounts). De opbouw van het saldo van de Gewone Dienst kan als volgt worden samengevat:

Resultaat Gewone Dienst (V = Voordelig / N = Nadelig)	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
Saldo Gewone Dienst vóór afschrijving en interest	-134,6	-139,3	-152,9
Afschrijving Vaste Activa + Interest (lasten)	122,2	134,4	110,5
Resultaat Gewone Dienst vóór bestemming	-12,4	-4,9	-42,4
Saldo Gewone Dienst vóór afschrijving en rente	1086%	2843%	361%
Afschrijving Vaste Activa + Interest (lasten)	-986%	-2743%	-261%
Resultaat Gewone Dienst vóór bestemming	100%	100%	100%

De gewone dienst naar economische categorie kan als volgt worden samengevat:

Resultaat Gewone Dienst	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
4200 Beloning van Personeel	431,5	439,6	429,6
4400 Verbruik van Goederen & Diensten	225,2	240,0	226,5
4500 Afschrijving Vaste Activa + 4550 Interest	122,2	134,4	110,5
4600 Subsidies + 4650 Overdrachten	413,1	439,5	405,0
4700 Sociale Zekerheid	528,7	528,8	422,7
4750 Andere Uitgaven	0,0	8,7	0,0
Gewone Dienst Uitgaven	1.720,7	1.791,0	1.594,3
5100 Belastingen	-1.496,8	-1.505,0	-1.392,5
5200 Sociale Voorzieningen (p/s onder uitgaven)	0,0	0,0	0,0
5300 Schenkingen & Subsidies	-25,7	-19,2	-16,5
5400 Andere Inkomsten	-210,6	-271,7	-227,7
Gewone Dienst Inkomsten	-1.733,1	-1.795,9	-1.636,7
Resultaat Gewone Dienst vóór bestemming	-12,4	-4,9	-42,4

Specificatie van de LASTEN

Beloning van Personeel

Uitgangspunten inclusief voorgenomen beleid: de besparingen in de personeelskosten zullen door het natuurlijk verloop van de personele bezetting tot stand worden gebracht. Voorstel is dat een overgangsregeling getroffen zal worden welke het voor een nader te definiëren groep mogelijk maakt op zijn zestigste met pensioen te gaan om zo een afloop van de personeelsaantallen te kunnen bewerkstelligen. De komende jaren blijft de verwachte uitstroom wegens pensionering groot en is het mogelijk de taakstelling ten aanzien van de besparingen te realiseren. De verwachte uitstroom is dusdanig dat er tevens mogelijkheden kunnen ontstaan kwalitatief goede nieuwe instroom te bewerkstelligen. De regering streeft naar een kleinere slagvaardige overheid. Vooral reductie van de “overhead”, minder bureaucratie en meer aandacht voor klantgerichtheid zullen daarbij uitgangspunten zijn.

Binnen de categorie personeelslasten zal bijzondere aandacht geschonken worden aan de kosten van overwerk en toelagen, omdat een relatief groot bedrag hieraan opgaat. Als gevolg van het voorgenoemde traject zullen de businessplannen in gewijzigde vorm vastgesteld worden, zodat de aangepaste procedures en de lagere formatie hierin ook formeel worden vastgelegd. Ook de kosten van inhuur van personeel zullen nadrukkelijk worden beoordeeld. Deze zullen verder genormeerd gaan worden. Enkel in uitzonderlijke situaties bij kritische functies zal van deze post gebruik gemaakt kunnen worden. Hier zullen criteria voor worden opgesteld om te voorkomen dat de verlaging van de kosten door de afnemende formatie teniet worden gedaan, door op een meer kapitaal intensievere manier personeel in te huren.

In onderstaande tabel zijn de Beloningen van Personeel van zowel het ambtenarenkorps alsook het onderwijzend personeel opgenomen (de personeelslasten). In totaliteit is er ten opzichte van de begroting een geringe onderschrijding van deze lasten. Verder wordt verwezen naar de Staat van het te Bezoldigen Personeel (model B1, Personele bezetting) alsook de Staat van Personeelslasten (model B2), welke als afzonderlijke overzichten zijn toegevoegd aan deze jaarrekening.

4200 Beloning van Personeel	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
Salarissen, Lonen & Bezoldigingen	284,4	282,0	283,7
Overwerk	23,5	23,8	23,3
Kindertoelage	2,4	2,3	2,3
Vakantietoelage	17,7	17,9	17,7
Medische Behandeling & Keuring	12,7	30,2	21,6
Overige uitgaven Salarissen, Lonen & Bezoldigingen	16,0	11,1	15,3
Salarissen, Lonen & Bezoldigingen	356,7	367,3	363,9
Afdracht AOV/AWW premies	28,0	28,6	27,8
Afdracht AVBZ premies	1,6	1,8	1,6
APC Pensioenbijdragen [exclusief Duurtetoeslag]	35,7	41,6	36,1
Afdracht BVZ premies	9,3	0,0	0,0
Pensioenvervangende Premies Contractanten	0,2	0,3	0,2
Sociale Lasten	74,8	72,3	65,7
Totaal [zie Model B2 voor specificatie]	431,5	439,6	429,6

Per 1 september 2015 valt het overheidspersoneel onder de Basisverzekering Ziektekosten. Met betrekking tot de APC pensioen-

Periode 	dec-12	dec-13	dec-14	dec-15
Ministeries [L]	3725	3555	3452	3326
Onderwijs	674	739	749	752
Marine/Kustwa	126	164	142	163
Overige	98	117	125	202
Totaal [R]	4623	4575	4468	4443
wv. Projecten	0	0	0	118
Index	100	99	97	96

bijdragen wordt opgemerkt dat in de rekeningcijfers voorlopige afrekeningen zijn opgenomen voor 2015 ad N3,5 mln. (werklieden) en V6,9 mln. (ambtenaren en onderwijzend personeel) en voor 2014 ad V4,6 mln. (ambtenaren en onderwijzend personeel) op basis van afstemming met het Algemeen Pensioenfonds Curaçao.

De (dalende) personeelsformatie 'in de tijd' blijkt hiernaast. Bij de 9 ministeries en de Staatsorganen (excl. de Statenleden, ministers, defensie, onderwijzend personeel en kuido di ambulans) is de personeelsformatie in 2015 gedaald van 3.452 tot 3.326, een afname van 126 fte's (in 2014 was er een daling van 103 fte's).

Verbruik van Goederen & Diensten

Beleidsvoornemens. Op basis van onderzoek is gebleken dat het voordeliger zal zijn om op basis van een huisvestingsplan over te gaan tot de bouw van een overheidsgebouwencomplex in plaats van deze te huren. Al met al wordt verwacht dat te zijner tijd met de bouw van een centraal bestuurskantoor een bedrag van circa 30 mln. aan materiële lasten zal kunnen worden bespaard. Ook worden procedures doorgelicht met als doel onnodige procedures af te schaffen en procedures te vereenvoudigen en te automatiseren. De verwachting is dat beide aspecten tot een structurele verlaging van de apparaatskosten kunnen leiden.

4400 Verbruik van Goederen & Diensten	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
Personeel van Derden	12,3	12,9	11,2
Eigen Personeel	16,8	19,6	15,8
Huisvesting	41,1	43,7	42,3
Kantooexploitatie ea.	44,9	49,6	40,2
Onderwijs, Sport, Soc.Zekerheid & Volksgezondheid	21,9	23,2	22,0
Openbaar Vervoer	15,1	15,6	19,0
Openbare Werken, Faciliteiten & Diensten	27,9	7,0	23,9
Andere Goederen & Diensten	45,2	68,4	52,1
Totaal	225,2	240,0	226,5

Realisaties. De bouw van een centraal bestuurskantoor is 'on hold'. Ten opzichte van de jaarrekening 2014 zijn er totaal gezien en incidentele factoren buiten beschouwing gelaten, geen besparingen gerealiseerd.

Afschrijvingen Vaste Activa | Interest

Beleidsvoornemens. De afschrijvingen in de initiële begroting 2015 groeien tot circa 87 miljoen in 2018. Deze groei komt in het bijzonder door de investeringen die de komende jaren worden gedaan. De bruto rentelasten worden in 2015 initieel geraamd op circa 70,5 mln. Dit is inclusief de rente ter financiering van een eventueel (kortstondige) financieringsbehoefte, waarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde rente van 3,5%. De bruto rentelasten groeien tot 83,6 mln. in 2018 als gevolg van het beroep op de kapitaalmarkt om de kapitaaluitgaven te financieren.

4500 Afschrijving Vaste Activa + 4550 Interest	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
Normale Afschrijvingen	53,4	63,8	48,0
Vervroegde Afschrijvingen	0,0	0,0	0,0
Rente Binnenlandse Langlopende Geldleningen o/g	60,9	62,7	54,7
Disagio	0,0	0,0	0,0
Andere Rentelasten	0,0	0,0	0,0
Koersverschillen	7,3	7,3	7,4
Bankkosten Algemeen	0,6	0,6	0,4
Totaal	122,2	134,4	110,5

Realisaties. De groei van de afschrijvingen in 2015 is vooral het gevolg van de investeringen welke in 2014 zijn gedaan. De afschrijvingen voor investeringen > ANG 100.000 in het dienstjaar bedragen circa 3,0 mln. De verdere aanwas zal voor het merendeel pas in 2016 blijken als gevolg van de wederom forse investeringen door de overheid in 2015. De toename van de rentelasten in 2015 is het gevolg van de schuldemissies voor de financiering voor het doen van grote investeringen. De verdere toename van de rentelasten zal vooral in 2016 blijken als gevolg van nieuwe schuldemissie in 2015. De overheid houdt een aantal bankrekeningen aan in Euro's. De in 2015 gerealiseerde, nadelige koersverschillen zijn in dat kader het directe gevolg van de in de loop van 2015 verder gedaalde Eurokoers ten opzichte van de USD, en dus de ANG.

Subsidies | Overdrachten

Beleidsvoornemens. De SOAB, in samenwerking met het ministerie van Financiën, zal in opdracht van de regering alle stichtingen doorlichten, met als een van de belangrijkste opdrachten om te bezien of aanzienlijke synergie voordelen door samenwerking c.q. fusering van organisaties realiseerbaar zijn. Uiteraard zal ook worden bezien in hoeverre de doelstelling van de organisatie nog relevant is, gezien het kader welke door de overheid wordt voorgestaan. Voorts zal hierbij aandacht worden besteed aan de juiste classificatie van de uitgaven van de gesubsidieerde instellingen. Het betreft hier de juiste classificatie van lasten in de administratie. De bedoeling van de exercitie is om bij de gesubsidieerde instellingen de voorgenomen investeringen in kaart te brengen. Deze investeringen gaan nu, via de subsidies, ten laste van de gewone dienst van de begroting. Dit is geen juiste weergave. Per oktober 2014 zijn er door de werkgroepen aan de overheid aanbevelingen gedaan inzake de overheidsinstellingen alsook ten aanzien van de door de overheid gesubsidieerde (non-profit) instellingen.

4600 Subsidies + 4650 Overdrachten	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
Overheidsbedrijven	67,9	64,7	68,3
Overheidsinstellingen	50,3	46,9	51,4
Bijzonder Onderwijs diverse instellingen	137,4	143,7	166,0
Non-profit Instellingen	125,5	132,8	115,3
Andere Subsidies & Bijdragen	32,0	51,4	4,0
Totaal [zie Model G voor specificatie]	413,1	439,5	405,0

Realisaties. De Subsidies en Overdrachten blijken uit bovenstaande tabel. Voor een gedetailleerde specificatie van deze lasten

wordt verder verwezen naar de Staat van Subsidies en Bijdragen & andere Inkomensoverdrachten (model G, Uitgaven), welke als overzicht is toegevoegd aan deze jaarrekening.

Sociale Zekerheid

Beleidsvoornemens. Uitgangspunten inclusief voorgenomen beleid: de Basisverzekering ziektekosten (BVZ) is in 2013 ingevoerd. Dit heeft geleid tot een aantal verschuivingen op deze post en tot structureel verlaagde uitgaven voor ziektekosten. De post Sociale Zekerheid dient ook ter dekking van de duurtetoeslag (DT). De duurtetoeslag houdt verband met: 1. Het pensioenaandeel dat voortvloeit uit dat gedeelte van de indexering van het ambtenareninkomen dat tot 1994 niet in het salaris werd geïntegreerd doch in de vorm van een duurtetoeslag werd uitgekeerd en waarover derhalve geen pensioenpremie is betaald. 2. De indexering van de pensioenuitkering is gelijk aan de indexering van de ambtenarensalarissen. 3. Het differentiaal in de opgebouwde pensioenrechten. De opbouw van pensioen was vroeger als volgt. Over de eerste 20 jaar werd jaarlijks 2,5% van het inkomen aan pensioen opgebouwd en over de laatste tien jaar 1 2/3%. Dit komt uit op een totaal pensioeninkomen van 66 2/3 %. Daar 70% wordt uitgekeerd vindt de aanvulling plaats in de vorm van een duurtetoeslag. Het budget voor duurtetoeslag (en VUT-uitkeringen) wordt constant gehouden vanwege de beleidsherziening in relatie tot de VUT en de doorwerking van de pensioenhervormingen.

4700 Sociale Zekerheid	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
Pensioenuitkeringen	21,7	21,4	20,0
VUT uitkeringen	11,7	14,7	13,1
Wachtgelden	0,0	2,0	0,0
Studiefaciliteiten	0,3	0,3	0,4
Onderstanden & Noodvoorzieningen	42,7	42,2	41,6
Gezinshuishoudens Overheid	2,8	2,0	1,8
Idem Landsbijdrage aan de SVB (AVBZ fonds)	5,0	5,0	0,0
Idem Landsbijdrage aan de SVB (BVZ fonds)	261,0	261,0	244,1
APC Duurtetoeslag Pensioenen	114,8	101,7	101,7
SVB schommelfonds / aanzuivering tekorten	61,8	78,5	0,0
BVZ Lumpsum Pensioengerechtigden	6,9	0,0	0,0
Totaal	528,7	528,8	422,7

Realisaties. Door de Overheid zijn, naast de reguliere landsbijdragen, tot een bedrag van 61,8 mln. (begroting 78,5 mln.) dotaties gedaan aan het Schommelfonds. Het vermogen van de SVB per einde 2015 bedraagt alsdan feitelijk circa 143 mln. (kasbasis!) + 17 mln.*, daarbij inbegrepen 63 mln. voor het Schommelfonds (= conform de presentatie bij de landsbegroting 2017). Dat is dus inclusief de landsbijdrage AVBZ 2015 ad 5 mln.* (conform begroting) en de extra gereserveerde landsbijdrage 2015 in het schommelfonds ad 12 mln.* (i.v.m. de korting van 10% i.p.v. 25% op de AOV en AWW voor in het buitenland woonachtige rechthebbenden) welke door de SVB eerst in 2016 zullen worden verwerkt. Vanaf 2016 is de SVB als 'collectieve sector' in de landsbegroting geïntegreerd. In de post APC Duurtetoeslag Pensioen is 12,7 mln. begrepen wegens indexatielasten met t.w.k. voor 2013 - 2015.

Andere Lasten

De post Onvoorzien is te beschouwen als een stelpost voor nog niet functioneel in de Begroting geormerkte uitgaven. Op rekeningbasis worden hier geen lasten op verantwoord. Voor onvoorziene uitgaven is initieel 10,0 mln. opgenomen, na wijziging is dat nihil. In 2015 zijn er verder geen lasten gerealiseerd.

Specificatie van de BATEN

Belastingen

Beleidsvoornemens/uitgangspunten. Er is rekening gehouden met lastenverlichting in de belastingsfeer vanaf 2015 indien de uitvoering van het sanerings- en groeipad in overeenstemming met de projecties verloopt. Het aandeel van de directe belastingen (de deelnemingsdividenden BRK uitgezonderd) neemt af terwijl de indirecte belastingen toenemen. Dit houdt verband met de doorgevoerde wijzigingen in het fiscale stelsel. Die gaan gepaard met lastenverzwaring in de indirecte belastingensfeer (eigendom, goederen & diensten en internationale handel) waartegenover lastenverlichting in de sfeer van de directe belastingen (inkomsten, vermogen & winst).

Directe belastingen: voor de deelnemingsdividenden wordt uitgegaan van een jaarlijkse afnemende opbrengst naar 5 mln. tot in 2018. Dit is een behoedzame raming, maar sluit aan op de nieuwe Belastingregeling tussen Nederland en Curaçao welke vanaf 1 januari 2015 van kracht is. De nieuwe regeling voorziet in een lager belastingtarief (0%) als voldaan wordt aan de nieuwe 'substance-vereisten' en een hoger tarief (15%) in overige gevallen. De verwachting is daarom dat de vennootschappen die niet aan deze vereisten kunnen voldoen langzamerhand tot het einde van de vigerende overgangsperiode ('grandfather clause') welke in 2019 afloopt, hun activiteiten stopzetten. Daarentegen wordt verwacht dat de aanpassing van reeds gevestigde vennootschappen aan de 'substance-vereisten' en de vestiging van nieuwe vennootschappen zullen bijdragen aan een groei van de overige belastingmiddelen.

Indirecte belastingen: in 2015 wordt verder rekening gehouden met de inbedding van de logeergastenbelasting in de omzetbelasting. Gelet op het feit dat de grondslag voor de logeergastenbelasting en omzetbelasting identiek is, alsmede dat de wens bestaat tot het verminderen van het aantal belastingverordeningen, wordt bovendien bereikt dat de administratieve lasten van de betrokken belastingplichtigen enigszins worden verminderd. Voorts wordt wat betreft de omzetbelasting en de invoerrechten rekening gehouden met de opzet van het Douane informatiecentrum (DIC) wat de informatie gestuurde controles zal vergroten en positief van invloed zal zijn op de opbrengsten. Voor de onroerende zaakbelasting (OZB, introductie in 2014) / grondbelasting (vervallen door de OZB) wordt een hogere opbrengst voorzien, hoofdzakelijk verband houdende met de introductie van een tariefdifferentiatie c.q. de progressiviteit.

Realisaties. Curaçao kan vrij beschikken over de BRK-gelden omdat de Hoge Raad bij arrest van 6 februari 2015 heeft bevestigd dat de inhouding van dividendbelasting door Nederland rechtmatig heeft plaatsgevonden. In februari is een bedrag van ANG 57,0 mln. (circa € 28,0 mln.) gerealiseerd ingevolge de BRK overmakingsregeling over de belastingjaren 2011 en 2012. In augustus 2015 is al een bedrag van € 13,5 mln. (ca. ANG 26,9 mln. over 2013 inclusief afrekeningen voorgaande jaren) ontvangen.

Het voornemen om de logeergastenbelasting vanaf 2014 in te bedden in de omzetbelasting is eerst per 2016 gerealiseerd. Verder wordt verwezen naar de Staat van opgelegde Belastingaanslagen (model J), welke als overzicht is toegevoegd aan deze jaarrekening.

De samenstelling van de Belastingontvangsten blijkt hierna. In totaal zijn de ontvangsten in 2015 licht achtergebleven op de begroting, maar zijn daarentegen ten opzichte van 2014 substantieel hoger.

5100 Belastingen	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
Loonbelasting	-464,0	-468,4	-486,5
Inkomstenbelasting	5,7	-8,4	-1,7
Winstbelasting	-179,2	-170,0	-161,0
Deelnemingsdividend NFR/BRK	-83,9	-57,7	0,0
Spaarvermogensheffing	-1,5	-0,6	-0,1
Inkomsten, Vermogen & Winst	-722,9	-705,1	-649,3
Onroerende Zaakbelasting	-30,5	-58,0	-8,4
Grondbelasting	-10,1	0,0	-17,4
Gebruiksbelasting	0,0	0,0	0,0
Successie- en Overgangsbelaasting	-8,7	-1,1	-1,6
Overdrachtsbelasting	-17,7	-14,7	-16,1
Eigendom	-67,0	-73,8	-43,5
Omzetbelasting (OB)	-388,1	-411,5	-391,9
Bijzonder Invoerrecht Benzine	-47,9	-50,9	-49,1
Accijns op Gedistilleerd	-13,6	-13,1	-12,7
Accijns op Tabak	-11,9	-13,0	-11,7
Accijns op Bier	-11,7	-11,5	-11,0
Motorrijtuigenbelasting	-36,0	-38,1	-36,8
Afvalstoffenbelasting	-11,1	-14,3	-11,3
Logeergastenbelasting	-13,8	0,0	-12,0
Goederen & Diensten	-534,1	-552,4	-536,5
Invoerrechten	-166,3	-162,1	-156,6
Zegelbelasting Doorvoervergunningen	-0,3	-1,1	-0,7
Internationale Handel	-166,6	-163,2	-157,3
Zegelbelasting Overige	-6,2	-10,5	-5,9
Andere Belastingen	-6,2	-10,5	-5,9
Totaal	-1.496,8	-1.505,0	-1.392,5

Sociale Voorzieningen

De baten uit Sociale Voorzieningen (verhaal premie ziektekosten en verhaal pensioenpremies) zijn in mindering gebracht op de corresponderende lasten onder Beloningen van Personeel.

Schenken en Subsidiebat en

Voor een gedetailleerde specificatie van deze baten wordt verder verwezen naar de Staat van Schenken en Subsidies (model I, Inkomsten), welke als overzicht is toegevoegd aan deze jaarrekening.

Realisatie. In het onderhavige dienstjaar is begrepen de bruto eindverantwoording van SONA ad 6,6 mln. (nagekomen incidentele baten) welke aan Curaçao toekomt. De gerealiseerde baten over het dienstjaar 2015 zijn dan als volgt:

5300 Schenkingen & Subsidies	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
Bijdragen & Overdrachten van Aruba	-0,3	-0,2	-0,2
Bijdragen & Overdrachten van Nederland	-25,3	-18,3	-16,2
Bijdragen & Overdrachten van Sint Maarten	-0,1	-0,7	-0,1
Totaal	-25,7	-19,2	-16,5

Andere Inkomsten

Beleidsvoornemens. Thans loopt het traject voor het wettelijk verankeren van het nieuwe beleid ten aanzien van overheid gelieerde entiteiten, waaronder overheidsvennootschappen. Het kader waarbinnen overheidsinstellingen, overheidsvennootschappen en door de overheid gesubsidieerde instellingen moeten opereren wordt hervormd en waar nodig gereguleerd om de kosten voor de gemeenschap te drukken, de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, de risico's voor de overheidsfinanciën te mitigeren en de afdracht van dividend te vergroten. Deze efficiëntieslag zal ruimte creëren om de kwaliteit van de dienstverlening te financieren, alsmede om de financiële situatie van deze entiteiten te versterken en de dividendafdracht te vergroten. Dit moet op termijn minstens 35 mln. per jaar opleveren, voor 2015 bedraagt de initiële raming 20,8 mln. welke later is verhoogd met 30,0 mln. Vergunningsrechten: Ingevolge artikel 21 van de Landsverordening Bureau Telecommunicatie en Post (BTP), dient voormeld bureau alle vergoedingen uit de telecommunicatie- en postsector te storten in de landskas na aftrek van de operationele- en infrastructurele kosten, het reservefonds en de bestemmingsreserve. Deze vergoedingen houden verband met het uit te oefenen toezicht en de verleende licentie.

Realisatie: Op de in het verslagjaar opgenomen nieuwe obligatieleningen is een bedrag van 23,3 mln. wegens agio als (extra) bate gerealiseerd. De voorlopige bijdrage van het BTP bedraagt 7,0 mln. De Andere Baten over het dienstjaar 2015 zijn als volgt:

5400 Andere Inkomsten	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
Dividenduitkeringen	-50,2	-50,8	-37,8
Pachten, Verhuur en Rentebaten	-47,7	-20,7	-30,5
Vergunnings- en Registratierecht [van 5100]	-11,7	-23,5	-8,8
Verkopen Goederen & Diensten Overheid	-88,1	-153,0	-100,3
Boeten & Verbeurdverklaring	-1,4	-4,9	-1,4
Niet in te delen Inkomsten (begroting)	-0,1	-0,4	0,0
Vrijval van Reserves & Voorzieningen	0,0	-11,9	-45,9
Overige Baten	-11,4	-6,5	-3,0
Totaal	-210,6	-271,7	-227,7

Onder de Dividenduitkeringen zijn in het betreffende dienstjaar verantwoord:

5414 Dividenduitkeringen	Rekening	Begroting	Rekening
Omschrijving (bedragen in ANG mln.)	AA 2015	BA 2015	AA 2014
CBCS Centrale Bank uitkering bedrijfsresultaat	-31,9	-32,5	-2,0
Curaçao Airport Holding NV overige	0,0	0,0	-5,5
Curaçao Airport Holding NV waarvan 2010	-3,3	-3,3	-1,3
Curaçao Oil NV	-15,0	-15,0	-29,0
Totaal	-50,2	-50,8	-37,8

Dienstjaar 2015: De uitkering CBCS is conform haar brief van 16 mei 2016 en inclusief een nagekomen uitkering van 4,3 mln. voor 2014. Het voor Curoil opgenomen dividend is cfm. het door de Raad van Ministers vastgestelde dividendbeleid per 28 januari 2015.

Dienstjaar 2014: Conform advies van de Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (SBTNO), waarin wordt vermeld dat er geen zwaarwegende bezwaren zijn tegen de vaststelling van het dividendbeleid van Curoil voor de boekjaren 2013 en 2014, zijn de te ontvangen dividenden van 15,0 en 14,0 mln. in die jaarrekening verantwoord.

De Bestemming van het Resultaat

Het voordelig saldo van de gewone dienst over het dienstjaar 2014 bedraagt **12,4 mln.** (of 0,2% van het BBP) en is ex art. 22 LvC, afzonderlijk in de balans onder het eigen vermogen opgenomen. Voornoemd bedrag zal in het volgende dienstjaar geheel worden toegevoegd aan de Algemene Reserve tenzij anders wordt besloten (zie verder de toelichting op de Balans).

Tot slot wordt verwezen naar de Verzamel- en Consolidatiestaat (model H) evenals de beleidsdelen van de Gewone dienst (model L1) en de Kapitaaldienst (model L2). Deze zijn als afzonderlijke overzichten bijgevoegd. In de daaropvolgende bijlage zijn een aantal relevante Statistieken en Grafieken betreffende de Overheid opgenomen.

Stand van zaken Financiële Verantwoordingen

Werkelijke Jaarrekening (datum)	2014	2013	2012	2011	2010
Art. 49.1 Jaarrekening naar MinFin / RvM	19-aug-15	22-aug-14	23-aug-13	30-aug-12	30-nov-11
Art. 50.1 Aanbieding aan SOAB en ARC	26-aug-15	28-aug-14	28-aug-13	6-sep-12	21-dec-11
Art. 50.2 Verklaring en verslag SOAB	8-mrt-16	18-dec-14	29-apr-14	29-nov-13	8-mei-13
Art. 50.3 Rapport Bevindingen ARC		15-jul-15	15-aug-14	26-mei-14	26-jun-13
Advies CFT bij Jaarrekening		28-aug-15	18-sep-14	12-jun-14	10-jul-13
Aanbieding aan Raad van Advies		19-okt-15	16-jan-14	3-feb-14	10-sep-13
Advies van de Raad van Advies		1-dec-15	7-feb-14	27-feb-14	9-okt-13
Art. 51.1 Ontw erp-iv Gouverneur		9-mrt-16	4-mei-15	concept	9-aug-13
Art. 51.3 Jrek t.k.n.naar de Staten		30-okt-14	21-sep-15	n/a	n/a
Vaststelling Jaarrekening Staten		pending	pending	12-apr-16	2-apr-15
Publicatieblad				pending	2015 nr.54
Gegeven de Gouverneur				pending	14-sep-15

De Landsverordening tot vaststelling van de Jaarrekeningen 2010 en 2011 zijn vastgesteld door de Staten. De procedures tot vaststelling van de Jaarrekeningen 2012 en 2013 zijn vide artikel 51 van de Landsverordening Comptabiliteit 2010 in werking gesteld, deze jaarrekeningen liggen bij de Staten ter vaststelling. Tot slot, de jaarrekening 2014 en het jaarverslag zijn conform de vigerende wetgeving wederom tijdig opgeleverd en zijn namens de Raad van Ministers aangeboden aan de controle-instanties. De SOAB heeft haar rapport uitgebracht terwijl de ARC nog bezig is met de controle van deze jaarrekening.

Overheid in ruime zin: Collectieve Sector e.a.

De collectieve sector (CS) is de 'overheid in ruime zin'. In de collectieve sector speelt het budgetmechanisme een belangrijke rol. Via de omvang van de begrotingen wordt door de overheid deels invloed uitgeoefend op de allocatie van de productiefactoren.

Overheidsbedrijven, Overheidsinstellingen voortvloeiende uit wetgeving en Stichtingen – althans, welke worden geacht deel uit te maken van de ‘collectieve sector’ - kunnen feitelijk een aantal door de overheid op afstand gezette taken uitvoeren, al dan niet met een door de overheid beschikbaar gesteld budget voor de uitvoering van die taken.

Artikel 4, 1^e lid LvC bepaalt dat ‘alle baten en lasten voor alle entiteiten in de collectieve sector, met uitzondering van die in de sociale zekerheid, worden geraamd en verantwoord tot hun bruto bedrag onder het ministerie of staatsorgaan waaronder die entiteit ressorteert’ (= gewone dienst, het voorgaande is dan weer niet van toepassing voor de kapitaaldienst). Om de collectieve sector bruto te kunnen verantwoorden, dienen de jaarrekeningen tijdig door de entiteiten te worden ingediend (uiterlijk mei volgende op het jaar van verantwoording). Op dit moment is dat veruit niet het geval. In deze jaarrekening van Curaçao kan deze bepaling in de wetgeving bijgevolg niet worden nageleefd. Subsidies en overdrachten aan deze entiteiten zijn netto verantwoord.

Echter, eerst per 2016 zal de SVB - als onderdeel van de Collectieve Sector - in de landsbegroting en jaarrekening - in totalen - worden geïntegreerd.

Beleid overheid gelieerde entiteiten

De financiële situatie van meerdere overheidsinstellingen, overheidsvennootschappen en door de overheid gesubsidieerde instellingen is continu punt van aandacht. Een precarie situatie kan een risico voor de overheidsfinanciën vormen en is ook negatief van invloed op de kwaliteit van de dienstverlening aan de gemeenschap, de kostprijs van de dienstverlening aan de gemeenschap, alsook op het investeringsklimaat. De minder kwalitatieve dienstverlening alsook de hoge kosten tasten de concurrentiepositie van Curaçao aan. Dit negatieve effect op het investeringsklimaat vertaalt zich in minder economische groei, alsook tekorten op de betalingsbalans.

De Regering heeft zich voorgenomen het kader waarbinnen overheidsinstellingen, overheidsvennootschappen en door de overheid gesubsidieerde instellingen moeten opereren te hervormen en waar nodig te reguleren. Doel is de kosten voor de gemeenschap te drukken, de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren en de risico's voor de overheidsfinanciën te mitigeren. Dit normerend wettelijk kader is in voorbereiding en richt zich op het invoeren van algemene regels bij het plaatsten van opdrachten waarbij marktwerking en transparantie worden bevorderd, als vehikels om de kosten van de dienstverlening te drukken. Daarnaast worden normen ingevoerd voor specifieke kostenposten die gemakkelijk tot onnodige meerkosten alsook misbruik kunnen leiden. Tot slot worden ook richtlijnen ingevoerd voor de personeelskosten. Deze efficiëntieslag zal ruimte creëren om de kwaliteit van de dienstverlening te financieren, alsmede om de financiële situatie van deze entiteiten te versterken. Dit vindt plaats door 1. de bevordering van de marktwerking op de goederen- en dienstenmarkt; 2. de bevordering van de marktwerking op de arbeidsmarkt; 3. wettelijk vereiste om internationaal aanvaarde kwaliteitsnormen te hanteren en 4. handhavend toezicht vanuit de overheid.

Ter afsluiting van deze toelichting wordt verwezen naar de aan deze jaarrekening toegevoegde bijlagen betreffende een overzicht van (door het MvF ontvangen) Jaarrekeningen van derden (§19.1), de Staat van deelnemingen in privaatrechtelijke rechtspersonen (§8 model C2), geselecteerde financiële gegevens van de instellingen voortvloeiende uit wetgeving (§19.2) alsmede geselecteerde financiële gegevens van een aantal (voor de overheid van belang zijnde) stichtingen (§19.3). Hieruit kan een goed beeld worden gevormd van de financiële toestand van de betreffende entiteiten, hoewel in meerdere gevallen de jaarrekening 2015 en dus een meer actueel inzicht, nog ontbreekt.

6.LIJST AFKORTINGEN VAN GEBRUIKTE BEGRIPPEN

A.B.	Afkondigingsblad (door Curaçao overgenomen wetgeving v/h EGC)
A/R	Algemene Reserve; component van het Eigen Vermogen
AA	Actual Amounts; Realisatie
ANG	Internationale aanduiding voor de Nederlands-Antilliaanse Gulden (NAf)
AOV	Algemene Ouderdomsverzekering P.B. 1960, no. 83
APC	Algemeen Pensioenfonds Curaçao; rechtsopvolger APNA
ARC	Algemene Rekenkamer Curaçao
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations
AVBZ	Algemene Verzekering Bijzondere Ziektekosten P.B. 1996, no. 211
AWW	Algemene Weduwen- en Wezenverzekering P.B. 1965, no. 194
BA	Budgeted Amounts; Begroting ná wijzigingen
BBP	Bruto Binnenlands Product; Gross Domestic Product (GDP)
BRK	Belastingregeling Koninkrijk
BVZ	Basisverzekering Ziektekosten P.B. 2013, no. 3
CBCS	Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CFT	College Financieel Toezicht
CPI	Consumenten Prijs Index; Consumer Price Index
CR	Current Ratio; Liquiditeitsratio
CS	Collectieve Sector; Overheid in 'ruime zin'
DR	Debt Ratio; Solvabiliteitsratio
DT	Duurtetoeslag pensioenen
EGC	voormalige Eilandgebied Curaçao
EUR	Internationale aanduiding voor de Euro (€)
FZOG	Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden P.B. 1975, no. 249
GD	Gewone Dienst; Exploitatierekening van Curaçao
GFS	Geïntegreerd Financieel Systeem
GOA	Georganiseerd Overleg Ambtenarenzaken
HNO	Hospital Nobo Otrobanda
IAS	International Accounting Standards
IMF	Internationaal Monetair Fonds
IPSAS	International Public Sector Accounting Standards
ISO	International Organization for Standardization
KD	Kapitaaldienst; Investerings- en Financieringsrekening van Curaçao
KPC	Korps Politie Curaçao
LvC	Landsverordening Comptabiliteit 2010 A.B. 2010, no. 87
MOU	Memorandum of Understanding
MvF	Ministerie van Financiën
N	Nadelig; bedragaanduiding = + positief
OFO	traject Optimalisering Functioneren Overheid
OV	Ongevallenverzekering P.B. 1966, no. 14
P.B.	Publicatieblad (van Curaçao of van RNA)
RNA	voormalige Rechtspersoon de Nederlandse Antillen
RvA	Raad van Advies
S&P	Standard & Poor's; Financial Services Company
SBTNO	Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten
SEHOS	Sint Elisabeth Hospitaal
SER	Sociaal Economische Raad
SOAB	Stichting Overheidsaccountantsbureau
SVB	Sociale Verzekeringsbank
TAPI	Een bepaald indexeringsstelsel voor bezoldigingen
USD	Internationale aanduiding voor de United States Dollar (US\$)
V	Voordelig; bedragaanduiding = - negatief
V&V	Vergoeding & Verantwoording stelsel
VUT	Vervroegde Uittreding
ZV	Ziekteverzekering P.B. 1966, no. 15

We verlangen voortdurend naar zekerheden, maar die zullen niet bijdragen aan onze groei.

We verlangen voortdurend naar zekerheden, maar die zullen niet bijdragen aan onze groei.

Boeddha

Voorlopige Boedelbalans Rechtspersoon de Nederlandse Antillen

Door de administratieve inbreng van het aandeel van Curaçao in de Voorlopige Boedelbalans van de voormalige Nederlandse Antillen per 10 oktober 2010, zijn de betreffende componenten van de vastgelegde middelen (de vaste activa) en de vaste financieringsmiddelen (het eigen vermogen en het lang vreemd vermogen) ingebracht in de financiële administratie van het Land Curaçao. Het saldo van de zgn. Vereffeningssrekening Boedel voormalige RNA komt feitelijk overeen met het nog af te rekenen saldo van de vlottende activa (kortweg de openstaande vorderingen en de liquide middelen) en de vlottende passiva (kortweg de openstaande kortlopende schulden). Deze 'resultante' is logischerwijs als voorlopige balanspost te beschouwen.

De Vereffenaar heeft op 4 december 2014 het eindrapport Boedelscheiding NA voorgelegd aan de betrokken landen Sint Maarten, Curaçao en Nederland (namens Bonaire, Saba en Sint Eustatius). De resultaten van het eindrapport worden momenteel ambtelijk besproken waarna een standpunt kan worden ingenomen m.b.t. de gevolgen voor de balanspositie inclusief het Eigen Vermogen van Curaçao alsook m.b.t. de feitelijke toedeling van de boedel van de voormalige Nederlandse Antillen.

Verloop saldo van de Vereffeningssrekening Boedel voormalige Nederlandse Antillen:

31 dec 2015	saldo	35.293.999	mutatie	-6.503
31 dec 2014		35.300.502		34.243
31 dec 2013		35.266.259		-550
31 dec 2012		35.266.809		-1.540.435
31 dec 2011		36.807.244		1.612.691
31 dec 2010		35.194.553		8.160.632
10 okt 2010		27.033.921		0

Voorlopige BOEDELBALANS Rechtspersoon de Nederlandse Antillen		Boedel 10-10-10 CUR 73,30%	Boedel 10-10-10 BES 7,95%	Boedel 10-10-10 SXM 18,75%	Balans 9-10-10 Jrek RNA
V A S T G E L E G D E M I D D E L E N		383.256.678	33.939.539	33.436.376	1.079.439.384
0	<u>IMMATERIELE VASTE ACTIVA</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
1	<u>MATERIELE VASTE ACTIVA</u>	<u>323.413.522</u>	<u>28.416.712</u>	<u>20.410.841</u>	<u>372.241.075</u>
1.1	GEBOUWEN EN TERREINEN [5]	299.659.162	27.590.008	19.622.682	346.871.852
1.2	VERVOERMIDDELEN [5]	2.054.303	37.434	105.682	2.197.419
1.3	OVERIGE BEDRIJFSMIDDELEN [5]	21.700.057	789.270	682.477	23.171.804
1.4	SCHILDERIJEN EN KUNSTVOORWERPEN [5]	0	0	0	0
2	<u>FINANCIELE VASTE ACTIVA</u>	<u>59.843.156</u>	<u>5.522.827</u>	<u>13.025.535</u>	<u>707.198.309</u>
2.1/2	UITGEGEVEN MJP/EIB LENINGEN U/G [7]	0	0	0	452.188.580
2.3	OVERIGE GELDLENINGEN AAN EILANDGEBIEDEN U/G [7]	8.922.000	0	0	185.540.211
2.4	OVERIGE GELDLENINGEN AAN ENTITEITEN LAND/EILANDGEBIEDEN U/G [7]	0	0	0	0
2.5	DEELNEMINGEN [8]	50.921.156	5.522.827	13.025.535	69.469.518
3	<u>INSTELLINGEN VOORTVLOEIENDE UIT WETGEVING</u> [11]	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
V L O T T E N D E A C T I V A		93.148	0	0	719.082.044
4	<u>VOORRADEN</u>	<u>93.148</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>93.148</u>
-	POLITIEKLEDINGMAGAZIJN	0	0	0	0
4.1	MAGAZIJN DIRECTIE FINANCIEN	93.148	0	0	93.148
5	<u>VORDERINGEN</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>370.643.297</u>
5.1	TE VORDEREN EILANDGEBIED CURAÇAO t/m 1992	0	0	0	221.524.532
5.2	DEBITEUREN [12]	0	0	0	137.811.204
5.3	TE VERREKENEN VOORSCHOTTEN [12]	0	0	0	11.307.561
5.4	BELASTING DEBITEUREN	0	0	0	0
6	<u>OVERLOPENDE ACTIVA</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>234.400.011</u>
6.1	VOORUITBETAALDE BEDRAGEN [13]	0	0	0	20.077.634
6.2	BETALINGEN T.B.V. DERDEN ea. [13]	0	0	0	214.322.377
7	<u>LIQUIDE MIDDELEN</u> [14]	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>113.945.588</u>
7.1	LIQUIDE MIDDELEN LANDSONTVANGERS	19.854.693	2.153.407	5.078.793	27.086.893
7.2	LIQUIDE MIDDELEN INSP. INVOERRECHTEN & ACCIJNZEN	302.091	32.764	77.275	412.130
7.3	LIQUIDE MIDDELEN DIRECTIE FINANCIEN	79.965.607	8.672.941	20.455.050	109.093.598
7.4	LIQUIDE MIDDELEN MJP-ADMINISTRATIE	90.844	9.853	23.238	123.935
7.X	DEPOSITOGELDEN	0	0	0	0
7.5	KRUISPOSTEN	-17.546.452	-1.903.060	-4.488.348	-23.937.860
7.6	LIQUIDE MIDDELEN OP GEBLOKKEERDE REKENINGEN	855.332	92.768	218.792	1.166.892
7.7	AF: naar vereffeningsrekening aandeel Liquide Middelen naar rato verdeelsleutel	-83.522.115	-9.058.673	-21.364.800	...
T O T A A L - G E N E R A A L A C T I V A		383.349.826	33.939.539	33.436.376	1.798.521.428

Voorlopige BOEDELBALANS Rechtspersoon de Nederlandse Antillen		Boedel 10-10-10 CUR 73,30%	Boedel 10-10-10 BES 7,95%	Boedel 10-10-10 SXM 18,75%	Balans 9-10-10 Jrek RNA
controletelling activa					0
VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN		-410.383.747	-5.411.574	-28.273.958	-1.057.299.598
12	<u>VERMOGEN LAND (SLUITPOST)</u>	<u>1.299.433.462</u>	<u>91.759.486</u>	<u>305.617.918</u>	<u>922.803.383</u>
-	SALDIRESERVE	1.299.433.462	91.759.486	305.617.918	922.803.383
11	<u>VOORZIENINGEN</u>	<u>-6.235.933</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-6.236.241</u>
11.1	DUURTETOESLAG & OVERIGE PENSIOENVERPLICHTINGEN	0	0	0	...
11.2	FONDS VERSLAVINGSZORG	0	0	0	-308
11.3	ANDERE VOORZIENINGEN	-6.235.933	0	0	-6.235.933
8-10	<u>LANGLOPENDE SCHULDEN</u>	<u>-1.703.581.276</u>	<u>-97.171.060</u>	<u>-333.891.876</u>	<u>-1.973.866.740</u>
9.1	BINNENLANDSE LANGLOPENDE LENINGEN O/G [16]	-1.667.391.000	-91.759.486	-305.617.918	-1.836.481.037
9.2	BUITENLANDSE LANGLOPENDE LENINGEN O/G IN USD [16]	0	0	0	0
8.1	BUITENLANDSE LANGLOPENDE LENINGEN NIO O/G [15]	0	0	0	-67.509.895
8.2	BUITENLANDSE LANGLOPENDE LENINGEN EIB O/G [15]	0	0	0	0
10.1	DEPOSITOGELDEN VREEMDELINGEN [17]	-24.897.405	-3.280.810	-25.789.905	-53.968.120
10.1	ZEKERHEIDSTELLINGEN [17]	-10.637.683	-2.130.764	-2.484.053	-15.252.500
10.1	GELDEN IN CONSIGNATIE ea. [17]	-655.188	0	0	-655.188
VLOTTENDE PASSIVA		27.033.921	-28.527.965	-5.162.418	-741.221.830
8-10	<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-625.578.513</u>
10.2	SCHATKISTPROMESSEN [17]	0	0	0	0
10.2	CREDITEUREN [17]	0	0	0	-68.480.215
10.2	BETAALOPDRACHTEN ONDERWEG [17]	0	0	0	-21.365.314
10.2	APNA PENSIOENFONDSEN [17]	0	0	0	-2.454.581
10.2	VOORSCHOTREKENING MJP [17]	0	0	0	-73.935
8.3	NIO VERVALLEN ACHTERSTALLIGE AFLOSSING/RENTE [15]	0	0	0	-533.204.468
10.3	<u>OVERLOPENDE PASSIVA [17]</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-92.657.967</u>
-	VOORUITONTVANGEN BEDRAGEN	0	0	0	0
-	ONTVANGSTEN T.B.V. DERDEN ea.	0	0	0	-9.806.717
-	SALARISSEN/LONEN ea.	0	0	0	-6.928.042
-	FONDS ALG. VERZEKERING BIJZ. ZIEKTEKOSTEN	0	0	0	-4.887.705
-	SOCIALE VERZEKERINGS BANK [incl. te dekken tekorten Fondsen]	0	0	0	-71.035.503
10.4	<u>SCHULDEN AAN BANKINSTELLINGEN [17]</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-22.985.350</u>
-	BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN	0	0	0	0
-	POSTSPAARBANK	0	0	0	-22.985.350
**	<u>VEREFFENINGSREKENING vlp. BOEDELSCHEIDING RNA</u>	<u>27.033.921</u>	<u>-28.527.965</u>	<u>-5.162.418</u>	
TOTAAL - GENERAAL PASSIVA		-383.349.826	-33.939.539	-33.436.376	-1.798.521.428
controletelling passiva					0
controletelling saldo activa -/- passiva		0	0	0	0
LATENTE VERPLICHTINGEN [18]		PM	PM	PM	PM

OVERVIEW

- Curacao enjoys a stable democratic parliamentary political system within the Kingdom of the Netherlands.
- Curacao also has a strong government balance sheet, somewhat offset by limited monetary and exchange rate flexibility and low per capita GDP growth.
- We are affirming our 'A-/A-2' long- and short-term foreign and local currency sovereign credit ratings.
- The stable outlook reflects our expectation of small fiscal surpluses, large current account deficits, and continuity in economic policy over the coming three to four years.

RATING ACTION

On March 13, 2015, Standard & Poor's Ratings Services affirmed its 'A-/A-2' long- and short-term foreign and local currency sovereign credit ratings on the government of Curacao. The outlook remains stable. We also affirmed our 'A-' transfer and convertibility assessment.

RATIONALE

The ratings on Curacao reflect its stable political system within the Kingdom of the Netherlands, strong balance sheet and net general government asset position, monetary and exchange rate rigidities, and persistently large current account deficits (CAD). Curacao has a prosperous economy and high levels of education and health care compared with other regional peers but has low GDP growth prospects. Real per capita GDP growth has been negative 2.5%, on average, in the past four years. The ratings also reflect our expectation of modest general government operating surpluses and continuity in economic policies after the elections due in 2016.

We believe that Curacao could return to modest GDP growth in 2015, after several years of recession, thanks to lower commodity prices and a less restrictive fiscal policy. We project that GDP could grow by slightly less than 1% in 2015 and by about 1%-2% (equivalent to 0%-1% per capita GDP growth) in the following three years, after a 0.5% contraction in 2014. Curacao's GDP per capita is about US\$20,000, and its economy is more diversified than most Caribbean peers

Vertrouwen is een plant van langzame groei in een oud gemoed.

Vertrouwen is een plant van langzame groei in een oud gemoed.

William Pitt

Uitgegeven (langlopende) Geldleningen en Kapitaalverstrekkingen

Model C1 - Overzicht ingevolge art. 18j van de Lv. Comptabiliteit 2010

<u>Recapitulatie</u>		<u>1a. u/g incl. Vz.</u>	<u>1b. Studie</u>	<u>2. Kap.verstr.</u>
100.0550	Beginstand	35.566.095	34.946.778	410.350
	Eindstand	38.090.868	26.049.308	410.350
199300.5932	Aflossing	5.102.174	::	0
199300.4954	Uitgifte	8.000.000	::	0
199300.5411	Rente	953.988	::	0

NR	DATE	OMSCHRIJVING	RE %	UIT	AFL	VAL	Beginstand	Uitgifte ea.	Aflossing u/g	Koerscorrectie	Eindstand	Rente u/g
----	------	--------------	------	-----	-----	-----	------------	--------------	---------------	----------------	-----------	-----------

1a. Uitgegeven (langlopende) geldleningen in ANG ten behoeve van

Bruto169.796.467,5217.730.578,535.102.173,58832.460,04181.592.412,43953.988,19

U01	jaar	Lening O.B.N.A. (Algemeen) 3e Kredietlijn	2,5	1997	2027	ANG	3.930.658,20	0,00	259.613,18		3.671.045,02	98.266,46
U02	jaar	Lening O.B.N.A. (Proj. 889.05) 1e Kredietlijn	2,5	1998	2018	ANG	1.693.777,72	0,00	499.801,46		1.193.976,26	42.344,44
U03	jaar	Lening O.B.N.A. (Rif Resort) 2e Kredietlijn	2,5	1998	2018	ANG [EUR]	1.645.697,70	0,00	435.444,64	170.018,90	1.040.234,16	36.891,98
U04	jaar	Lening O.B.N.A. (Rif Resort) 3e Kredietlijn	2,5	1994	2030	ANG [EUR]	3.817.218,23	0,00	229.319,66	394.361,15	3.193.537,42	85.571,42
U05	jaar	Lening O.B.N.A. (Holiday Beach) Curaçao Real Estate	2,5	2000	2020	ANG	809.784,09	0,00	126.679,86		683.104,23	18.799,62

Totaal Ontwikkelingsbank Nederlandse Antillen (OBNA) NV

11.897.135,940,001.550.858,80564.380,059.781.897,09281.873,92

U07	jaar	Lening CPA Project 2 MJP-Lening	2,5	1986	2015	ANG [USD]	155.788,24	0,00	155.788,24	0,00	0,00	2.117,70
U08	jaar	Lening CPA Project 3 MJP-Lening	2,5	1989	2018	ANG [USD]	1.006.767,36	0,00	242.343,16	0,00	764.424,20	22.404,86
U09	jaar	Lening CPA Project 4 MJP-Lening	2,5	1989	2018	ANG [USD]	163.018,30	0,00	39.240,82	0,00	123.777,48	3.627,85

Totaal Curaçao Ports Authority (CPA) NV

1.325.573,900,00437.372,220,00888.201,6828.150,41

U17	jaar	Fundashon Kas Popular MJP-Lening AB 2002 No. 94 (FKP)	2,5	1979	2020	ANG	1.706.731,68	0,00	584.233,80		1.122.497,88	42.668,29
U18	jaar	Woningbouw Curacao NV lening + sanering	2,5	2010	2020	ANG	492.537,89	459.407,53	726.201,36		225.744,06	23.798,64
U19	jaar	Integrated Utility Holding (IUH) NV Aqualetra NV (KAE)	2,5	1991	2021	ANG	9.977.107,87	0,00	1.321.921,19		8.655.186,68	249.427,70
U20	jaar	Garantie Rif Resort Hotel NV incl. achterstallige rente	div	div	div	ANG	134.230.373,00	9.271.171,00	0,00		143.501.544,00	rentebijschrijving
U21	jaar	Stichting Korpodeko ECTIF-lening	1,0	2003	2032	ANG [EUR]	2.594.879,91	0,00	129.266,67	268.079,99	2.197.533,25	23.268,00
U22	mnd	University of Curaçao (UNA annuïteitenlening)	4,0	2010	2030	ANG	7.572.127,33	0,00	352.319,54		7.219.807,79	296.472,46
U24	jaar	Kapitaalverstrekking Sint Elisabeth Hospitaal 1e tranche	1,0	2015	::	ANG	0,00	8.000.000,00			8.000.000,00	8.328,77

Totaal Andere Entiteiten

156.573.757,6817.730.578,533.113.942,56268.079,99170.922.313,66643.963,86

Af:	Voorziening Dubieuze Debiteuren voor Uitgegeven Langlopende Geldleningen	-134.230.373,00	-9.271.171,00			-143.501.544,00	voorziening
-----	--	-----------------	---------------	--	--	-----------------	-------------

1a. Uitgegeven (langlopende) geldleningen in ANG inclusief Voorziening

Netto35.566.094,528.459.407,535.102.173,58832.460,0438.090.868,43953.988,19

1b. Uitgeg. Studieleningen geadmistreerd onder 1111 Debiteuren Verzamelrekening)

Bruto48.858.626,9348.089.343,63::

Af:	Voorziening Dubieuze Debiteuren voor Uitgegeven Langlopende Geldleningen	-13.911.849,35				-22.040.035,96	voorziening
-----	--	----------------	--	--	--	----------------	-------------

Netto34.946.777,5826.049.307,67

2. Kapitaalverstrekkings in ANG ten behoeve van

Bruto410.350,00410.350,000,00

K01	n/a	Werkkapitaal St. Overheidsaccountants Buro (SOAB)	n/a	1994	n/a	ANG	410.350,00				410.350,00	0,00
-----	-----	---	-----	------	-----	-----	------------	--	--	--	------------	------

:: Totaal Kapitaalverstrekkings

Netto410.350,00410.350,000,00

Toelichting

Leningen u/g in vreemde valuta / valutakoersen (CBCS middenkoers)

USD = 1,78EUR = 2,16241,93901,93901,9390

U03	jaar	Lening O.B.N.A. (Rif Resort) 2e Kredietlijn	2,5	1998	2018	EUR	761.051,47	0,00	224.571,76		536.479,71	19.026,29
U04	jaar	Lening O.B.N.A. (Rif Resort) 3e Kredietlijn	2,5	1994	2030	EUR	1.765.269,25	0,00	118.266,97		1.647.002,28	44.131,73
U21	jaar	Stichting Korpodeko ECTIF-lening	1,0	2003	2032	EUR	1.199.999,96	0,00	66.666,67		1.133.333,29	12.000,00
U07	jaar	Lening CPA Project 2 MJP-Lening	2,5	1986	2015	USD	87.521,49	0,00	87.521,49		0,00	1.189,71
U08	jaar	Lening CPA Project 3 MJP-Lening	2,5	1989	2018	USD	565.599,65	0,00	136.147,84		429.451,81	12.587,00
U09	jaar	Lening CPA Project 4 MJP-Lening	2,5	1989	2018	USD	91.583,32	0,00	22.045,40		69.537,92	2.038,12

Model C2 - Deelnemingen in Privaatrechtelijke Rechtspersonen

Overzicht ingevolge art. 18l en art. 30f van de Lv. Comptabiliteit 2010

De deelnemingen van het Land in privaatrechtelijke personen worden (met ingang van de jaarrekening 2012) verantwoord tegen de historische kostprijs vide artikel 27.2 LVC. Ter vergelijking wordt per Deelneming tevens de intrinsieke waarde vide artikel 30f LVC vermeld. De intrinsieke waarde valt te definiëren als de waarde van het zichtbare eigen vermogen, waarbij activa en passiva worden gewaardeerd volgens algemeen

<u>Toelichting/kolom</u>		<u>Alle bedragen in ANG (tenzij anders vermeld)</u>			
Maatschappelijk Kapitaal		Het totale (100%) Maatschappelijke Kapitaal van de NV			
Geplaatst en volgestort Kapitaal		Het totale (100%) geplaatste en volgestorte Kapitaal van de NV			
Intrinsieke Waarde		De in de betreffende Jaarrekening op de Balans getoonde (100%), werkelijke vermogenswaarde volgens de laatst (!) beschikbare Jaarrekening van de NV			
Dln %		Het aandeel van het Land Curaçao in Aandelenkapitaal van de NV in %			
Nom. aandeel Historische Kostprijs		Het aandeel van het Land Curaçao in de waarde per 10 okt 2010 c.q. 31 dec 2010 (HK)			
Aandeel in Intrinsieke Waarde		Het aandeel van het Land Curaçao in de intrinsieke waarde van de NV (IW)			
Jaar		Het jaar van de laatste Jaarrekening van de betreffende instelling			
Accounting Standards		De door de NV gevolgde accounting standaarden in de betreffende Jaarrekening			
Resultaat		Het voordelige of nadelige (-/-) resultaat van de NV volgens de Resultatenrekening			
Accountantsverklaring		De datum van de afgegeven Accountantsverklaring indien van toepassing			
D R	Health Indicator	Debt Ratio of Solvabiliteits <u>verhouding</u> = Totale Activa staat tot het Vreemde Vermogen			
		Alerts / kwalificatie	insolvabel	zorgelijk	solvabel
		Gewenste waarde: 1,5 tot 2,0	< 1,3	1,3 - 1,5	> 1,5
C R	Health Indicator	Current Ratio = Vlottende Activa + Liquide Middelen staat tot de Kortlopende Schulden			
		Alerts / kwalificatie	illiquide	zorgelijk	liquide
		Gewenste waarde: 1,0 tot 1,5	< 0,8	0,8 - 1,0	> 1,0
IW / RS	Health Indicator	Intrinsieke Waarde / Resultaat	negatief	nul	positief

Deelnemingen	Sector	NV	Jaar van Oprichting / Vestiging	Status	Maatschappelijk Kapitaal	Geplaatst en volgestort Kapitaal	Intrinsieke waarde 100% vlg. Jrek NV
Buskabaai NV	ENERGIE	BBAAI	1985	Actief	100.000	100.000	2.200.108
Curaçao Oil NV		CUROIL	1985	Actief	1.500.000	1.500.000	130.801.154
Integrated Utility Holding (Aqualectra) NV		IUH	1997	Actief	600.000.000	528.000.000	247.927.000
Kompania di Petroli i Gas Kòrsou NV		KPG	2014	Incorporation 27 okt-2014	10.000	-	-
Refineria di Kòrsou NV		RdK	1985	Actief	50.000.000	50.000.000	210.474.000
Saba Bank Resources NV		SBR	1976	Actief	500.000	100.000	2.034.414
Curaçao Airport Holding NV	HANDEL EN INDUSTRIE	CAH	2001	Actief	50.000.000	30.012.000	43.505.939
Curaçaose Dok Maatschappij Holding NV		CDM	1958	Actief	250.000.000	163.996.500	-45.759.463
Curacao Eisenmetall NV		CUREIS	n/a	In liquidatie	250.000	250.000	496.007
Curacao Eisenmetall Shipbreaking Yard NV		CUREM	n/a	In liquidatie	6.500.000	110.000	39.348
Curaçao Industrial & International Development Co.		CURINDE	1980	Actief	35.000.000	27.240.000	74.486.670
Curaçao Ports Authority NV		CPA	1982	Actief	150.000.000	45.632.000	141.722.290
Autobus Bedrijf Curaçao NV	TRANSPORT, OPSLAG EN COMMUNICATIE	ABC	1943	Actief	3.500.000	3.185.000	4.533.296
Continuous Reliability NV		CORE	1997	Actief	10.000.000	2.000.000	11.453.898
Cpost International NV (voorheen Nieuwe Post)		CPOST	2003	Actief	54.600	10.920	-23.221.810
Dutch Caribbean Air Navigation Service Provider NV		DC-ANSP	2012	Actief	100	100	12.409.679
United Telecommunications Services NV		UTS	1999	Actief	250.000.000	180.000.000	300.343.135
Windward Islands Airways International NV		WINAIR	1962	Actief	1.002.400	1.002.400	-13.326.235
Giro Bank NV	FINANCIËLE DIENSTVRL	GIRO	1996	Actief	50.000.000	46.500.000	166.695.000
Ontwikkelingsbank Nederlandse Antillen NV		OBNA	n/a	Actief	26.000.000	17.647.000	42.434.029
PSB Bank (Postspaarbank) NV		PSB	2009	Actief	5.000.000	5.000.000	31.265.876
Analytisch Diagnostisch Centrum NV	GEZONDHEID EN OVERIGE	ADC	2000	Actief	1.000.000	200.000	976.529
Servisio Limpiesa Kòrsou NV		SELIKOR	1995	Actief	1.000.000	200.000	27.387.731
NV Stadsherstel Willemstad		NVSW	1991	Actief	25.000.000	17.507.500	19.459.581
Woningbouw Curacao NV		WBC	1972	Actief	3.000.000	600.000	732.380
Totaal				ANG	1.519.417.100	1.120.793.420	1.389.070.556

Sector	NV	Jaar van Oprichting / Vestiging	Rijksbesluit Rechtsopv. NA2010 %CUR	Dln vlp %	Artikel 27.2 LvC Nominaal Aandeel in de Historische Kostprijs per 2010	Artikel 30f LvC Aandeel in de Intrinsieke waarde ultimo Boekjaar	Jaar	Accounting Standards	Accountants Kantoor	Accountants Verklaring
ENERGIE	BBAAI	1985	n/a	100,0%	0	2.200.108	2014	2BW / DASB	Deloitte	08-dec-2015
	CUROIL	1985	n/a	100,0%	107.551.754	130.801.154	2015	IFRS	KPMG	12-mei-2016
	IUH	1997	n/a	100,0%	144.710.000	247.927.000	2015	IFRS	EY	25-mei-2016
	KPG	2014	n/a	100,0%	-	-	-	-	-	-
	RdK	1985	n/a	100,0%	210.474.000	210.474.000	2014	IFRS	Deloitte	26-feb-2016
	SBR	1976	73,3%	25,7%	562.548	521.924	2015	Boek2BW	PWC	19-apr-2016
HANDEL EN INDUSTRIE	CAH	2001	n/a	83,3%	33.909.762	36.240.447	2014	IFRS	PWC	29-mei-2015
	CDM	1958	100,0%	92,0%	0	-42.106.348	2013	IFRS	n/a	draft
	CUREIS	n/a	100,0%	86,7%	429.790	429.790	2007	n/a	SOAB	09-feb-2009
	CUREM	n/a	100,0%	92,0%	36.196	36.196	2007	n/a	SOAB	09-feb-2009
	CURINDE	1980	n/a	85,0%	55.384.214	63.313.670	2014	IFRS	EY	29-apr-2015
	CPA	1982	n/a	94,2%	75.977.294	133.502.397	2014	IFRS	PWC	29-mei-2015
	ABC	1943	n/a	100,0%	4.000.903	4.533.296	2014	Boek2BW	Deloitte	29-mei-2015
	CORE	1997	n/a	100,0%	6.299.784	11.453.898	2015	Boek2BW	SOAB	21-jun-2016
	CPOST	2003	75,0%	73,3%	0	-17.021.587	2014	IFRS	KPMG	28-apr-2015
	DC-ANSP	2012	73,3%	73,3%	6.098.620	9.096.295	2014	IFRS	BDO	06-mei-2015
	UTS	1999	75,0%	91,6%	210.481.695	286.687.313	2015	IFRS	KPMG	draft
	WINAIR	1962	0,0%	73,3%	0	-9.768.130	2014	Dutch GAAP	EY	02-sep-2015
	GIRO	1996	n/a	2,2%	2.537.226	3.584.839	2012	IFRS	EY	23-apr-2013
	OBNA	n/a	75,0%	29,5%	11.827.475	12.501.507	2014	IFRS	KPMG	30-sep-2015
	PSB	2009	n/a	73,3%	24.535.864	22.917.887	2014	IFRS	Deloitte	30-apr-2015
GEZONDHEID EN OVERIGE	ADC	2000	100,0%	73,3%	0	715.796	2014	IFRS SME	EY	08-jul-2015
	SELIKOR	1995	n/a	100,0%	25.045.809	27.387.731	2014	IFRS	BDO	26-jun-2015
	NVSW	1991	n/a	64,9%	12.696.476	12.629.268	2014	Boek2BW	Deloitte	02-sep-2015
	WBC	1972	100,0%	86,7%	0	634.607	2014	Boek2BW	PWC	30-okt-2015
				ANG	932.559.410	1.148.693.058				

NV	Aandeel Intrinsieke Waarde ANG mln.						Sector 1,3 - 1,5	Solvabiliteit: Debt Ratio						Sector 0,8 - 1,0	Liquiditeit: Current Ratio						Sector	Resultaat		
	2015	2014	2013	2012	2010	HK		2015	2014	2013	2012	2011	2010		2015	2014	2013	2012	2011	2010		2015	2014	2013
BBAAI		2,2	0,1	-0,4	-1,1	0,0	ENERGIE		4,5	1,0	0,8	0,7	0,7	ENERGIE		4,3	1,4	1,0	1,1	3,0	ENERGIE		2,1	0,5
CUROIL	130,8	107,6	88,3	92,4	108,3	107,6		1,9	1,5	1,3	1,3	1,3	1,5		0,9	0,9	0,9	1,1	0,8	0,9		38,2	31,1	25,6
IUH	247,9	173,7	144,7	71,4	224,1	144,7		1,5	1,3	1,2	1,1	1,2	1,3		1,4	0,4	0,6	0,4	0,4	0,5		67,1	51,4	-5,8
KPG			::	::	::	::				::	::	::	::				::	::	::	::				::
RdK		210,5	194,1	170,0	387,0	210,5			2,8	2,6	2,0	4,0	35,4			1,3	0,6	0,3	1,2	6,8			16,3	24,1
SBR	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6		131,5	114,3	100,0	95,7	101,0	66,8		4,1	11,1	12,1	13,5	15,5	12,8		0,0	0,0	0,0
CAH		36,2	36,6	33,2	33,9	33,9	HANDEL EN INDUSTRIE		3,4	4,1	4,1	4,7	5,4	HANDEL EN INDUSTRIE		3,3	4,9	5,2	6,5	12,3	HANDEL EN INDUSTRIE		4,8	4,1
CDM			-42,1	-35,4	2,7	0,0				0,5	0,5	0,9	1,1				0,4	0,6	1,7	1,7				-7,5
CUREIS					0,4	0,4						2007	3,5					2007	3,5					
CUREM					0,0	0,0						2007	6,6					2007	6,6					
CURINDE		63,3	61,5	58,4	55,4	55,4			10,0	10,7	10,4	9,7	6,6			8,1	6,0	3,9	2,5	1,5			2,6	3,8
CPA		133,5	126,8	115,9	80,7	76,0			2,1	2,0	2,2	1,9	1,8			2,4	2,2	3,8	2,0	1,6			6,4	20,2
ABC		4,5	5,4	5,3	4,0	4,0	TRANSPORT, OPSLAG EN COMMUNICATIE		1,6	1,7	1,6	1,5	1,5	TRANSPORT, OPSLAG EN COMMUNICATIE		2,6	4,3	2,7	3,5	3,3	TRANSPORT, OPSLAG EN COMMUNICATIE		-0,8	0,1
CORE	11,5	10,2	9,7	8,0	6,3	6,3		5,9	4,5	4,7	2,7	2,5	2,1		10,8	12,0	15,9	4,5	3,8	1,9		0,6	0,5	0,2
CPOST		-17,0	-12,8	-7,9	-22,0	0,0			0,5	0,5	0,6	0,3	0,3			0,4	0,4	0,5	0,6	0,8			-5,7	-6,8
DC-ANSP		9,1	7,8	6,8	6,3	6,1			1,3	1,3	1,3	1,3	1,3			2,1	2,4	2,0	2,8	2,1			3,4	1,8
UTS	286,7	233,7	210,5	232,5	223,8	210,5		2,3	1,9	1,8	1,9	1,9	1,7		1,4	1,3	1,1	1,1	1,1	0,8		40,6	25,3	-29,4
WINAIR		-9,8	-9,4	-10,9	-13,0	0,0			0,3	0,4	0,3	0,2	0,3			0,3	0,3	0,3	0,2	0,3			-1,5	1,1
GIRO				3,6	2,5	2,5	FINANCIËLE DIENSTVRL				1,1	1,1	1,1	FINANCIËLE DIENSTVRL				0,2	0,3	0,3	FINANCIËLE DIENSTVRL			
OBNA		12,5	13,0	12,7	11,8	11,8			1,7	1,7	1,7	1,7	1,7			1,3	1,5	1,5	1,3	3,2			-1,6	0,9
PSB		22,9	24,8	24,7	3,6	24,6			1,1	1,1	1,1	1,1	1,7			2,2	3,7	1,1	2,7	3,6			-2,5	0,0
ADC		0,7	0,1	-1,4	-2,9	0,0	GEZONDHEID EN OVERIGE		1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	GEZONDHEID EN OVERIGE		0,7	0,5	0,3	0,3	0,3	GEZONDHEID EN OVERIGE		0,6	1,5
SELIKOR		27,4	26,8	25,6	25,0	25,0			1,8	1,8	1,8	2,0	1,9			1,8	1,7	1,9	1,9	1,8			1,7	0,2
NVSW		12,6	12,7	12,8	13,3	12,7			3,9	3,8	3,6	3,3	3,5			1,6	2,8	1,6	1,6	2,1			-0,1	-0,1
WBC		0,6	0,4	0,2	-0,2	0,0			1,1	1,1	1,0	1,0	1,0			0,4	0,3	0,3	0,2	0,2			0,3	0,2
932,6																								

Opgenomen (langlopende) Geldleningen

Model E - Overzicht ingevolge art. 18i van de Lv. Comptabiliteit 2010

Recapitulatie

100.2411	Beginstand	1.977.031.000
	Eindstand	2.247.599.200

199300.4966	Aflossing	0
-------------	-----------	---

199300.4571	Rente	60.926.514
-------------	-------	------------

NR	DATE	OMSCHRIJVING	RE %	OPN	AFL	VAL	Beginstand	Opname	Aflossing	Eindstand	Rente
----	------	--------------	------	-----	-----	-----	------------	--------	-----------	-----------	-------

Ten laste van het Land Curaçao geëmitteerde OBLIGATIELENINGEN O/G in ANG

L1	15-okt	Obligatielening 10 jaar vervaldatum 15 okt en 15 apr	2,500	2010	2020	ANG	100.000.000	0	0	100.000.000	2.500.000,00
L2	15-okt	Obligatielening 15 jaar vervaldatum 15 okt en 15 apr	2,750	2010	2025	ANG	140.000.000	0	0	140.000.000	3.850.000,00
L3	15-okt	Obligatielening 20 jaar vervaldatum 15 okt en 15 apr	2,875	2010	2030	ANG	370.000.000	0	0	370.000.000	10.637.500,00
L4	15-okt	Obligatielening 25 jaar vervaldatum 15 okt en 15 apr	3,000	2010	2035	ANG	475.000.000	0	0	475.000.000	14.250.000,00
L5	15-okt	Obligatielening 30 jaar vervaldatum 15 okt en 15 apr	3,125	2010	2040	ANG	582.391.000	0	0	582.391.000	18.199.718,76
L6	16-sep	Obligatielening 30 jaar vervaldatum 16 sep en 16 mrt	2,750	2013	2043	ANG	62.604.000	0	0	62.604.000	1.721.610,00
L7	2-jun	Obligatielening 30 jaar vervaldatum 02 jun en 02 dec	2,450	2014	2044	ANG	247.036.000	0	0	247.036.000	6.052.382,00
L8	20-jan	Obligatielening 30 jaar vervaldatum 20 jan en 20 jul	1,600	2015	2045	ANG	0	245.454.000	0	245.454.000	1.963.632,00
L9	30-dec	Obligatielening 30 jaar vervaldatum 30 dec en 30 jun	1,620	2015	2045	ANG	0	33.296.000	0	33.296.000	0,00
Totaal opgenomen (langlopende) leningen							1.977.031.000	278.750.000	0	2.255.781.000	59.174.842,76

Kortlopend deel Langlopende Leningen / mutatie Transitorische rente

L8	20-jan	Obligatielening 30 jaar vervaldatum 20 jan en 20 jul	1,600	2015	2045	ANG	0	0	0	-8.181.800	1.750.193,74
L9	30-dec	Obligatielening 30 jaar vervaldatum 30 dec en 30 jun	1,620	2015	2045	ANG	0	0	0	0	1.477,80
Saldo opgenomen (langlopende) leningen							1.977.031.000	278.750.000	0	2.247.599.200	60.926.514,30

Model F1 - Gewaarborgde Leningen en andere Garantieverplichtingen

Overzicht ingevolge art. 18k en 30d van de Lv. Comptabiliteit 2010

Door het Land Curaçao vóór de balansdatum verleende en op dat tijdstip nog niet verstreken garantieverplichtingen

NR	NAAM VAN DE GELDNEMER	DOEL VAN DE GELDLENING	DATUM BESLUIT	NUMMER BESLUIT	RE-% PER JR
----	--------------------------	------------------------	------------------	-------------------	----------------

Algemeen

A-01	Gouvernements Werkliedenfonds (onder beheer van het APC)	Garant voor de Fondsen van het GWP	1952	RNA P.B. 1952 no 22 art VI, 1 en 2	...
A-02	Sociale Verzekeringsbank	Garant voor de verplichtingen van de SVB	1960	RNA P.B. 1960, no 154 art. 21	...
A-03	PSB Bank NV (v.m. Postspaarbank)*	Garant voor de fondsen van de PSB	2012	P.B. 2012 no 46 art. 9.1 en 16.2 a/b (oud RNA P.B. 1958, no 62 art. 8)	...
A-04	Bureau Intellectuele Eigendommen	Garant voor de insolventie van het BIE	2000	P.B. 2013, rio. 40 art. 12	...
A-05	Bureau Telecom, Post & Utiliteiten	Garant voor de insolventie van het BTPU	14-06-2001	P.B. 2006, rio. 69 art 22	...

Actueel

E-06	Stichting Studiefinanciering Curaçao	Rekening-courantkrediet (MCB Bank)	29-10-2008	EGC A.B. 2008, xx	6,5 %
E-07	CDM NV	Rekening-courantkrediet (MCB Bank)	2005	EGC A.B. 2005, 128	10,5 %
G-01	CDM NV	Rekening-courantkrediet (MCB Bank)	16-02-1983	RNA L.B. nr. 16, no 117/JAZ	10,5 %
G-02	OBNA NV	Verstreking van LVV kredieten	26-03-1984	RNA L.B. nr. 68, no 2285/JAZ	1 %
G-03	OBNA NV	Lumpsumregeling Overheidsdienaren (90%)	4-05-1988	RNA P.B. 1988, no 30 art. 30	0 %
G-04	OBNA NV	Verstreking van Landbouwkredieten	06-12-1990	RNA L.B. 28-08-90, no 33-/JAZ	1 %

Afgewikkeld

E-01	Autobusbedrijf Curaçao (ABC) NV	Aanschaf nieuwe bussen (MCB Bank)	2003	EGC April 2003	9 %
E-02	Stichting Studiefinanciering Curaçao	Lening MCB Bank	2006	EGC December 2006	7 %
E-03	Stichting Studiefinanciering Curaçao	Lening RBTT	1998	EGC Oktober 1998	6,9 %
E-04	Stichting Studiefinanciering Curaçao	Lening Postspaarbank	2008	EGC November 2008	5,5 %
E-05	Stichting Studiefinanciering Curaçao	Rekening-courantkrediet (BDC)	1999	EGC Oktober 1999	11 %

A-04 Postspaarbank*

Conform Landsverordening 2012, no. 46 van de 3de juli 2012 (Tijdelijke Postspaarbankverordening 2010), artikelen 9 (lid 1) en 16 (lid 2 a en b), waarborgt het Land de volledige nakoming door de Postspaarbank (thans PSB Bank NV) van de verplichtingen haar door of krachtens landsverordening opgelegd, met de uitzondering, dat:

a. voor houders van een spaarrekening met boekje die is geopend vóór 30 december 2011, nog gedurende vier jaren zijn werking behoudt, met dien verstande dat de in genoemd artikel opgenomen garantieverplichting in 2012 100%, in 2013 75%, in 2014 50%, en in 2015 25 % bedraagt, en in dat geval vervalt met ingang van 1 januari 2016; en

b. voor houders van een termijn depositorekening zonder boekje die is geopend vóór 30 december 2011, blijft gelden gedurende de looptijd van de desbetreffende depositorekening, en in dat geval vervalt uiterlijk met ingang van 30 december 2014.

BEDRAG VAN DE GELDLENING IN OORSPRONKELIJKE VALUTA	KOERS PER ULTIMO	OORSPR. BEDRAG V/D GELDLENING IN ANG	REstantBEDRAG V/D GELDLENING A/H EINDE VAN HET JAAR IN ANG	BOEDEL RNA VLP AANDEEL CURAÇAO 73,3% indien van toep.	TOELICHTING
---	------------------------	---	--	---	-------------

Algemeen

P.M.

P.M.

P.M.

ANG	P.M.	...	P.M.	P.M.	P.M.	Algemene garantie van het Land ten behoeve van het GWP
ANG	P.M.	...	P.M.	P.M.	P.M.	Algemene garantie van het Land ten behoeve van de SVB
ANG	P.M.	...	P.M.	P.M.	P.M.	Algemene garantie van het Land ten behoeve van de PSB (tot 2016)
ANG	P.M.	...	P.M.	P.M.	P.M.	Algemene garantie van het Land ten behoeve van het BIE
ANG	P.M.	...	P.M.	P.M.	P.M.	Algemene garantie van het Land ten behoeve van het BTP

Actueel

21.306.850

9.677.846

8.322.061

ANG	1.500.000	100,00	1.500.000	1.500.000	1.500.000	Looptijd ten hoogste 10 jaren (31 dec 2018)
ANG	3.100.000	100,00	3.100.000	3.100.000	3.100.000	Akte van borgtocht EGC A.B. 2005, 128 ad ANG 3,1 mln.
ANG	12.000.000	100,00	12.000.000	2.900.000	2.125.700	Zie akte van borgtocht EGC A.B. 2005, 128 ad ANG 3,1 mln.
EUR	750.000	195,86	1.468.950	463.049	339.415	Laatste termijn rente & aflossing vervalt per 15 feb 2024
ANG	300.000	100,00	300.000	182.231	133.575	Vlp. opgenomen in afwachting nadere info omtrent actuele status
EUR	1.500.000	195,86	2.937.900	1.532.566	1.123.371	Laatste termijn rente & aflossing vervalt per 01 mei 2030

Afgewikkeld

34.635.530

0

0

ANG	7.500.000	100,00	7.500.000	0	0	Afgelost, BC 24 feb 2010 nr.38
ANG	13.033.750	100,00	13.033.750	0	0	Afgelost, BC 24 feb 2010 nr.38
ANG	5.000.000	100,00	5.000.000	0	0	Afgelost, BC 24 feb 2010 nr.38
ANG	8.000.000	100,00	8.000.000	0	0	Afgelost, BC 24 feb 2010 nr.38
ANG	1.101.780	100,00	1.101.780	0	0	Afgelost, BC 24 feb 2010 nr.38

Totaal

55.942.380

9.677.846

8.322.061

+PM

+PM

+PM

Where there is age there is evolution, where there is life there is growth.

Where there is age there is evolution, where there is life there is growth.

Angelica Houston

Model F2 - Belangrijke (latente) Financiële Verplichtingen en Risico's

Overzicht ingevolge art. 30 van de Lv. Comptabiliteit 2010

Niet op de Balans voorkomende (latente) Verplichtingen en Risico's

De niet op de Balans voorkomende (latente) verplichtingen en risico's kunnen globaal worden onderscheiden in (belangrijke) 1. contractuele verplichtingen, 2. latente verplichtingen in verband met gewaarborgde leningen en andere garantie verplichtingen en 3. onderkende risico's, waarvan de omvang niet altijd kan worden gekwantificeerd.

1. Door de Afdeling Centrale Inkoop van de Shared Service Organisatie is een 'ministeriebreed' Contractenregister ingericht. Hierin worden onder meer vastgelegd het soort contract (huur, lease, consultant e.d.) met de daarbij vermeld relevante gegevens als bijvoorbeeld de verhuurder, de contractduur en de maandelijkse financiële verplichting. In het hiernavolgende overzicht (model K) is een samenvatting van het contractenregister opgenomen.

2. Voor de latente verplichtingen wordt verwezen wordt naar de Staat van Gewaarborgde Leningen en andere Garantieverplichtingen (§10 model F1). Uit deze staat blijken de potentiële verplichtingen uit de door het Land verleende garanties voor opgenomen leningen door derden óf rekening-courantkrediet. Algemene garantstellingen zijn er voor de fondsen en reserves van het GWP (onder beheer van APC), de Postspaarbank (zoals gewijzigd!), de SVB en de insolventie van het Bureau Intellectuele Eigendommen & het Bureau Telecommunicatie en Post. Een samenvatting is hierna opgenomen

3. De onderkende Risico's zijn in het hiernavolgende overzicht opgesomd en de belangrijkste zijn gedestilleerd uit de Uitvoeringsrapportage, welke op kwartaalbasis wordt uitgebracht en waarin nadere toelichtingen zijn opgenomen.

Belangrijke (latente) Financiële Verplichtingen en Risico's Buiten de Balans (Model F2 ex artikel 30 LvC 2010)		2015	2014
1. Contractenregister (in ANG)			
Huur Gebouwen e.a.	58 contracten 46	1.034.831	1.034.831
Lease Voertuigen (120)	xx contracten 22	164.063	164.063
Lease Kopieermachines, fax e.a.	107 contracten 59	144.005	148.537
Juridische Dienstverlening	5 contracten 5	90.400	110.400
Consultancy	31 contracten 32	820.165	729.765
Overig IT, schoonmaak, beveiliging e.a.	130 contracten 50	1.162.616	1.162.616
Totaal maandelijks financiële verplichting		<u>3.416.080</u>	<u>3.350.213</u>
2. Latente Verplichtingen (in ANG)			
Algemene Garantie voor het GWP, SVB, PSB, BIE, BTP vide Model F		pm	pm
Oorspronkelijke bedrag gewaarborgde leningen e.a.		55.942.380	56.449.980
Idem restantbedrag aan het einde van het dienstjaar		9.677.846	10.071.317
Idem Voorlopig Aandeel Curaçao i.v.m. de Boedelscheiding		8.322.061	8.610.475
3. Belangrijke onderkende risico's (in ANG mln.)		16FMR06	15FMR03
A1 Discussies in CGOA meerkosten Indexering 100% i.p.v. TAPI systeem met t.w.k. tot 1992		> 53	> 53
<u>Financiën</u>			
F1a APC Afgenomen dekkingsgraad pensioenfondsen door vergrijzing en lagere rendementen		::	pm
F1b SVB toekomstige tekorten AOV-fonds (nb. deelmaatregelen per 1 maart 2013)		::	pm
Fx SVB Jrek vordering op Vereffenaar aandeel Curaçao tekort Fonds ZV		44,5	44,5
Fx SVB Jrek vordering op Vereffenaar aandeel Curaçao tekort Fonds ZOG		35,9	35,9
F2 APC Garantsstelling pensioenafdracht en ziektekosten voor aangemelde instellingen		2,1	pm
Fx APC Duurtetoeslag en VUT-verplichtingen Eigen Personeel		pm	pm
F3 Claim duurtetoeslag van voormalige ambtenaren van de Overheids-NV's en Stichtingen		> 10,0+	> 10,0+
Fx Deel Schadeclaim e.M aanvullende financiële compensatie onder bepaalde voorwaarden		2,5	2,5
Fx Schadeclaim vd.V (eerder onder overige voorzieningen opgenomen)		5,4	5,4
<u>Gezondheidszorg</u>			
G1 BVZ financiële consequenties vanwege het achterblijven van de economische groei		10,0 ~ 25,0	::
G2a SEHOS jaarlijkse exploitatie kosten		2,4	::
G2b SEHOS: jaarlijkse bekostiging arts assistenten		± 3,6	::
Gx Financiële situatie Sehos Saneringsfonds; kwijtschelding door het Land verstrekte lening en daarop		::	11,3
G5 Gesubsidieerde instellingen welke geen belastingen en premies afdragen		::	pm
<u>Onderwijs</u>			
O1 Onderhoud scholen achterstallig en regulier, jaarlijks bedrag voor de duur van 10 jaren		± 10,0	pm
O2 Toekomstige vervangingsinvesteringen, nu (mede)gefinancierd door USONA, per jaar		::	6,0
<u>Economie & Overheids NVs</u>			
E1 Verslechterde vermogensposities bij onder meer (Aqualectra), CDM en CPost, potentieel		pm	pm
E2 Lagere dividenduitkeringen OverheidsNVs		pm	pm
E3 CDM Claim van drie Cubaanse werknemers via rechtbank in de V.S. van US\$ 80 mln.		::	max 3,1
E4 Financiële (sociaal-economische) gevolgen bij eventuele sluiting Raffinaderij		pm	pm
<u>Verkeer, Vervoer & Ruimtelijke Ontwikkeling</u>			
R1 Vaststellen en formaliseren van de schuld van de Overheid aan de FKP per eind 2009		24,0 ~ 110,0+	24,0 ~ 110,0+
Rx Vaststellen en formaliseren van de schuld van de Overheid aan de FKP 2010 - 2012		pm	::

Algemeen

Nr	Risico	Effect Naf	Mitigerende maatregelen	Actiepunt/Wie?	Opmerkingen
1	Ontmantelings-risico's 1. Indexeringsdiscussies in de CGOA met vakbonden om correctie TAPI-systeem met twk vanaf 1992; Indexeringssysteem via 100 % indexering ter vervanging van TAPI over 2011, inlopende 2012 2. Meerkosten ministeries (met name Justitie)	Meerkosten van meer dan Naf 53 miljoen.	Afwijzing van het voorstel van de vakbonden in de CGOA.	MinBPD/ MinFIN	Beslissingen in de CGOA dienen in principe genomen te worden door overeenstemming, wat het oplossen van deze zaak bemoeilijkt. Voor de uitvoering van de plannen van aanpak voor Gevangenis en Politie zijn gelden op de begroting 2011-2014 van Justitie opgenomen. In de begroting 2013 zijn deze voor het grootste deel functioneel geboekt. In samenwerking tussen ministerie Justitie, Financiën en Task Force Financiën wordt de uitvoering van alle plannen van aanpak gevolgd en waar nodig financieel aangepast. De projecten van KPC zijn nog altijd in uitvoering. De projecten van SDKK verkeren in een afrondende fase. De SOAB-opdracht betreffende ondersteuning van de optimalisering van de bedrijfsvoering binnen Justitie loopt. Verder is de bevoegdheid inzake het overwerk-budget gecentraliseerd bij de koroschef. Het budget dat voor overwerk bestemd is gaat op aan beveiliging van Ministers en Parlementariërs. Het verzoek is dan ook gedaan aan het Ministerie van Financiën om een overheveling te doen. Ondersteuning door SOAB zal uitgebreid worden tot doorlichtingen (implementatie van de plannen) bij de ministeries OWCS en GMN. De plannen van aanpak Justitie hebben mogelijk gevolgen voor de formatie omvang KPC
2	Schrappen van anticumulatie bepaling in pensioenregeling gedeputeerden	PM	Nieuwe verzoeken van oud-bestuurders kunnen niet worden gehonoreerd	RvM	In de pensioenregeling was aanvankelijk een anti-cumulatiebepaling opgenomen, waardoor een gedeputeerde naast zijn ambtenarenpensioen niet ook het (complete) pensioen van gedeputeerde kon genieten. Al in 1995 had de toenmalige Eilandsraad besloten die anti-cumulatiebepaling te schrappen. De datum van de inwerkingtreding van die wetwijziging (met TWK tot 1-1-1994) had de ER echter overgelaten aan het BC
3	Besluiten waarvan de financiële gevolgen onbekend zijn.	PM	De aanbevelingen worden thans opgepakt.	RvM/ MinFIN	De doorlichting Onderwijs en Gezondheidszorg bevatten aanbevelingen om besluitvorming zonder zicht op de financiële gevolgen in de toekomst te voorkomen. In het kader van het optimalisatietraject worden concrete voorstellen voorbereid voor hesnarinoen. Voor wat betreft het Onderwijs is in het 1 ^{ste} kwartaal 2015 een task force opgestart om uitvoering te geven aan de aanbevelingen. Overleg is gevoerd ter opstelling van een plan van aanpak. Betreffende gezondheidszorg wordt door een werkgroep (actiepunten BVZ) voorstellen voorbereid

Financiën

Nr	Risico	Effect Naf	Mitigerende maatregelen	Actiepunt/Wie?	Opmerkingen
1	Tekort AOV-fonds	Uitgaande van de laatste projecties zal het tekort in het AOV-fonds de volgende jaren snel afnemen.	- Hogere compliance - 10% korting op de uitkering en partnertoeslag van niet-ingezetenen (gerealiseerd) - afschaffing kerstuitkering bij niet-ingezetenen (gerealiseerd)		Als gevolg van de genoemde maatregelen plus een overheidsbijdrage in de jaren 2015-2019 zal het restant gecumuleerde tekort aanzienlijk worden verlaagd. De verwachte opbrengst vanuit de BEU-maatregelen is Naf 11 miljoen
2	Garantstelling pensioenafdracht en ziektekosten	Naf 2,1 miljoen. voor ziektekosten. PM voor pensioenafdracht	Bij betalingsachterstanden zal de overheid deze kosten rechtstreeks betalen aan APC/BVZ en dit verrekenen met de uit te keren subsidie (en deze eventueel verhogen) om aan de achterstanden te kunnen voldoen		De overheid staat garant voor de pensioenafdracht aan het APC voor door de overheid aangemelde (gesubsidieerde) instellingen. Hetzelfde geldt voor de ziektekosten, indien deze hoger dan 9% zijn.
3	Claim duurtetoelag voormalige ambtenaren Overheids-NV's en stichtingen	PM De eerder vermelde schatting van Naf 10 miljoen. (periode 2006-2010) moet omhoog bijgesteld worden door additionele claims van nv's van voormalig land NA	Er dient nadere studie plaats te vinden naar de omvang van het bedrag. De bedragen over de periode 2006-2010 zullen moeten worden betaald (betalingsachterstanden). De bedragen over de periode 2006-2010 zullen moeten worden betaald. (betalingsachterstanden) Voor de jaren na 2010 moeten de meerkosten worden verwerkt in de meerjarenbegroting Na het nog vast te stellen dividendbeleid per NV zullen de lasten enigszins gecompenseerd kunnen worden door ontvangen	MinFIN / MinEO	Diverse NV's en verzelfstandigde instellingen (onder andere Selikor, Kodela, UTS, CAH, ADC en Openbare bibliotheek) hebben zich verenigd om de duurtetoelag van voormalige ambtenaren, volgens hen op grond van afspraken met de overheid, vergoed te krijgen. Het gaat om het deel van de duurtetoelag dat is opgebouwd over de periode dat de werknemers nog ambtenaar waren bij de overheid. De nadere studie zal zijn tijd nemen vanwege de vereiste actuariële berekeningen. Tevens is er een verhoogd financieel risico door de huidige lage rentestand. De voorgenomen pensioenaanpassingen zullen ook de risico's kunnen mitigeren. In het 1 ^{ste} kwartaal 2015 heeft de werkgroep van nv's het problematiek en oplossingsrichtingen gepresenteerd aan de minister van Financiën. De werkgroep zal nog een formeel advies voorbereiden. Dit zal voortgang vinden in 2016, nu dat er een akkoord is op de pensioenaanpassingen. Vooral nog is geen kennis genomen van een reactie van de werkgroep.

Gezondheidszorg

Nr	Risico	Effect NAF	Mitigerende maatregelen	Actiepunt/Wie?	Opmerkingen
1	Exogene kostenstijging van 3-5% bij BVZ	Jaarlijkse kostenstijging van 10 - 25 miljoen. Vanwege het achterblijven van de economische groei lopen de kosten en de premieopbrengsten uiteen.	Met SVB is afgesproken deze stijging vanaf 2016 te limiteren tot 3%, deze is echter een uitdaging aangezien deze niet zonder extra inspanning gerealiseerd zal kunnen worden.	SVB dient in mindere mate verhogingen toe te kennen aan zorgverleners / voor de lange termijn moet GMN een visie hebben hoe het accent verlegd kan worden van cure naar preventie	Om beleid te kunnen maken heeft GMN behoefte aan specifieke informatie van SVB. Het op gestructureerde basis aanleveren van door GMN gewenst informatie moet nog worden ingebed in de taken van de SVB. Datasets t.z. verrichtingen en verzekerd zijn opgeleverd. GMN is nog in afwachting van datasets t.z. medicatie/kunstmiddelen.
2	SEHOS: Exploitatie Poli SEHOS: Naf 2,4 miljoen. op jaarbasis Bekostiging arts-assistenten, ca. Naf 3,65 miljoen. op jaarbasis	Voor 2015 zijn geen middelen op de begroting gereserveerd voor arts-assistenten SEHOS. Vanaf 2017 is hiervoor ruimte binnen begroting gereserveerd.		MinGMN/ MinFIN MinGMN/ MinFIN	

Onderwijs

Nr	Risico	Effect NAF	Mitigerende maatregelen	Actiepunt/Wie?	Opmerkingen
1	Onderhoud scholen: • achterstallig onderhoud • regulier onderhoud	Circa Naf 100 miljoen.; PM	In samenwerking met Reda Sosial is in 2013 een meerjarig project opgestart voor het onderhoud en renovatie van een aantal scholen. Het is de bedoeling dat SAE de uitvoering van generieke onderhoudsplannen door de SOS vanaf 2011 controleert middels onder meer de financiële rapportages. Een actuele berekening op basis van een betrouwbaar 'update' meerjarig onderhoudsplan moet opgesteld worden	Minister van Onderwijs	De financiële situatie van het toenmalige eilandgebied Curaçao was dusdanig dat er jarenlang geen mogelijkheid was om deze scholen te onderhouden of om investeringen te doen om de scholen aan de veranderende eisen aan te passen. Het bedrag van Naf 100 miljoen waarnaar wordt verwezen is daar het resultaat van. Inmiddels wordt het nodige gedaan, waardoor de achterstand in het onderhoud terugloopt. Op basis van een berekening uit 1999 bedraagt het <u>achterstallig onderhoud</u> circa Naf 60 miljoen. Extrapolerend en rekening houdend met indexering schat de Stichting Onderhoud Scholen (SOS) dit bedrag thans op Naf 100 miljoen. SOS verwacht dit in een periode van 10 jaar in te kunnen halen. Inmiddels is gestart met deze inhaalslag. Investeringen die leiden tot verlenging van de levensduur van de activa zullen gefinancierd worden via de kapitaaldienst. Dit zal onderdeel zijn van een lening aanvraag. Daarnaast is het budget voor <u>regulier Onderhoud</u> (Naf 2,0 miljoen. per jaar). Het reguliere onderhoud is onderverdeeld in dagelijks en groot onderhoud en dit geschiedt via het V&V-stelsel.

Economie & Overheids NV's

Nr	Risico	Effect NAF	Mitigerende maatregelen	Actiepunt/Wie?	Opmerkingen
1	De risico's, gesignaleerd bij bijvoorbeeld Aqualetra, de Dokmaatschappij, C-post en ADC, in kaart gebracht. De vermogenspositie van deze entiteiten was de laatste jaren verslechterd en bij sommigen was zelfs sprake van een negatief eigen vermogen.	PM	Ter verbetering van de financiële situatie van met name deze entiteiten zijn in 2014, in overleg met hun directies plannen van aanpak opgesteld die na accordering door de RvM ter kennisgeving aan het Cft beschikbaar gesteld. Het Dokmaatschappij is thans bezig de herstructurering van de vermogenspositie, het uitbreiden van haar activiteiten tot het oprichten van een maritieme center en het aangaan van een strategische samenwerking. Ten aanzien van Aqualetra is o.a. gewerkt aan herkapitalisatie, reguliere marktconforme herziening van tarieven, recovery van verliezen, aanpassing van basistarief, herziening van productieconcessie C-post is reeds begonnen met het eilandsbreed plaatsen van "community-boxes" in verschillende wijken op het eiland.	Minister Financiën en de functionele ministers Minister Economische Ontwikkeling Minister Financiën Minister VVRP	Bij het ministerie van Financiën is een traject opgestart om de financiële positie van alle ONV's in kaart te brengen en risico's te identificeren. Prioriteit zijn: Aqualetra, CDM en C-post. De plannen van aanpak zijn inmiddels in uitvoering. Op basis van de Rft geeft de RvM het Cft na afloop van iedere kwartaal een gedetailleerd update van de PVA. In de laatste update van de PVA is ADC afgevoerd van de lijst. Daar de vermogenspositie van ADC de afgelopen jaren is verbeterd en niet meer negatief is. Dit conform afspraak met het Cft. . CDM (update juni 2016): In april 2016 heeft CDM Holding een "Letter of intent" getekend met Damen Shiprepair & Convention Holding als een strategische partner. De intentie is dat geïnvesteerd zal worden in duurzame productiemiddelen, de infrastructuur en een derde droogdok. In september 2016 moeten de onderhandelingen afgerond zijn. De verwachting is dat het aantrekken van een strategische partner zal leiden tot verbetering van de balansverhoudingen met name de vermogenspositie en de winstgevendheid op de middellange termijn van het bedrijf. Aqualetra: De positieve ontwikkelingen bij Aqualetra zetten zich voort. De winsten nemen toe en de verwachting is dat dit ook over het jaar 2015 het geval zal zijn. Met het Cft is afgesproken dat Aqualetra afgevoerd wordt van de lijst van vennootschappen die risico's kunnen vormen voor de begroting van Curaçao. Via kwartaalrapportages zal het Cft geïnformeerd worden over de verdere ontwikkelingen bij deze vennootschap. C-post: De RvM heeft in het vierde kwartaal 2015 een aantal besluiten genomen ter versterking van de vermogenspositie van C-Post. Uitgaande van een nettovergoedingsstelsel is in 2016 Naf. 2 miljoen overgedragen en zal de investering in CMB gefinancierd worden door de overheid. Deze zal gedekt worden middels overdrachten vanuit RTP

2	Lagere dividenduitkeringen Overheids-NV's	PM	Landsverordening optimalisatie overheid gelieerde entiteiten is in de maak.	Minister Financien	Het ontwerp (waarin zowel dividend- als concessievergoeding is opgenomen) is aan de hand van het advies van de RvA aangepast en inmiddels aan de Staten aangeboden.
3	Financiële (sociaal ec.) gevolgen sluiting Raffinaderij	PM	Middels rapport Ecorys wordt gewerkt aan drie scenario's: 1: Moderniseren. 2: Nieuwe raffinaderij. 3: Ontmanteling raffinaderij.	MinPres	Elk scenario brengt verschillende risico's met zich mee die invloed hebben op de inkomsten en kosten van de overheid. De regering heeft besloten tot moderniseren van de raffinaderij.

Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Ontwikkeling

Nr	Risico	Effect NAF	Mitigerende maatregelen	Actiepunt/Wie?	Opmerkingen
1	Vaststelling/formalisering van de schuld van de Overheid aan FKP	FKP claimt NAF 258 miljoen. Door onderhandelingen ligt dit bedrag intussen tussen de NAF 24 miljoen. en 110 miljoen. per eind 2009. Aangroei claim in de jaren 2010, 2011 en 2012 moet nog plaatsvinden.	Overheveling bezit woningen van het land naar FKP, om beheerskosten tot NAF 0 terug te brengen en stroomlijning huursubsidie beleid met SOAW. De Begroting 2016 voorziet in toekomstige lasten van NAF 7,0 miljoen. per jaar aan huursubsidie en NAF 5,0 miljoen aan investeringen. Hiermee wordt verdere aangroei van de schuld beperkt. Tevens zullen de relaties geformaliseerd worden in een beheersovereenkomst. Een concept overeenkomst is aangeboden aan de minister van SOAW.	Min VVRP, SOAW, Min Financien en SOAB	Uitgangspunt is eerst saneren huursubsidie beleid onder leiding van SOAW, dan pas incidenteel afwikkelen van het resterende deel van de schuld. Eind maart 2014 heeft SOAB rapport uitgebracht op de schuldverhouding. Het traject van ambtelijk advies wordt voortgezet.

Progress is impossible without change, and those who cannot change their minds cannot change anything.

Progress is impossible without change, and those who cannot change their minds cannot change anything.

George Bernard Shaw

Staat van Personeel

Overzicht ingevolge art. 18h en 18g van de Lv. Comptabiliteit 2010

Model B2 - Staat van Personeelslasten

Model B1 - Staat van het te bezoldigen Personeel

Staat van Personeelslasten (model B2)

Sub-functie	Omschrijving Land Curaçao	Totaal	4211 Salarissen Lonen en Bezoldiging	4212 Over- werk	4213 Kinder- Toelage	4214 Vakantie- Toelage
100100	Staten	9.213.013	6.644.655	242.232	17.455	441.473
100200	Raad van Advies	1.051.811	762.210		1.260	45.752
100201	Algemene Rekenkamer	4.105.452	2.875.838		19.641	231.342
100202	Secretariaat SER/GOA	1.019.952	712.368		1.920	42.857
100203	Ombudsman	978.924	657.341		3.570	47.753
101400	Defensie	8.184.581	6.028.419	105.843	47.680	348.750
110100	Minister van Algemene Zaken	229.038	143.046			17.161
110300	Kabinet Minister AZ	829.756	489.263	31.427	715	31.157
110301	Secretar. Raad van Ministers	720.219	492.128	10.743	1.210	31.623
110302	Beleidscoördinatie	170.609	133.988			9.602
110303	Veiligheidsdienst Curaçao	3.723.073	2.476.435	51.958	24.655	151.919
110304	Kabinet Gevolmachtigd Minister	2.231.590	1.454.617		1.260	116.233
110305	Secretaris Generaal AZ	218.589	159.371			10.485
110306	Ministeriële staf	793.296	566.244		1.260	34.050
110308	Beleidsorganisatie AZ	2.025.853	1.161.942	12.018	3.210	73.511
110311	UO Communic. en Voorlichting	1.258.508	873.763	2.237	5.760	65.575
110312	UO Wetgeving en Jurid. Zaken	4.202.296	2.902.734		10.835	186.446
110700	Overige uitgaven alg. Bestuur	300.502	-1.719		2.286	
120100	Minister Best. Pl.& Dnstverl.	250.792	190.728			9.656
120400	Kabinet Minister BPD	478.837	271.516	33.334	660	19.378
120401	Secretaris Generaal BPD	188.026	136.908		1.260	8.290
120402	Ministeriële staf	1.784.684	1.276.359	2.832	12.970	89.654
120403	Beleidsunit HR OO IT	2.983.026	2.124.142		14.480	131.609
120405	Beleidsorganisatie BPD	1.755.024	1.195.589	10.301	7.425	83.987
120407	UO Publieke Zaken	3.807.050	2.483.957	193.436	27.455	148.221
120408	UO Vergunningloket	1.767.401	1.186.321	22.174	11.635	76.319
120409	UO Nationaal Archief	1.071.477	761.964		3.620	50.074
120410	Shared Service Organisatie	17.949.339	12.043.814	397.262	124.318	776.226
120500	Pensioenen	-2.485.474				
120600	CBS	2.574.366	1.818.104		4.340	109.567
120800	Erediensten	1.615.900	1.180.658		3.095	73.989
120802	Overige uitgaven BPD	131.423	80.700	333		6.000
130100	Minister van Justitie	244.608	190.728			9.656
131000	Kabinet Minister JUS	777.718	447.655	30.528		35.858
131002	Ministeriële staf	1.373.880	925.322		5660	53.870
131004	Beleidsorganisatie JUS	2.222.811	1.560.589		6.985	91.880
131100	Openbaar Ministerie	7.552.652	5.648.422		23.369	353.950
131200	Landsrecherche	2.022.567	1.672.522		1.760	99.500
131201	Opleidingsinstituut RH&VH	4.098.976	2.846.044	73.609	18.395	178.210

Staat van Personeelslasten 1 (model B2)

4215 Medische Behandeling & Keuringskosten	4216 Overige uitgaven Salarissen & Lonen	4221 Afdracht AOV/AWW	4222 Afdracht AVBZ	4225 APC (APNA) Pensioen bijdragen	4228 Pensioen vervangende premies	4229 Afdracht BVZ premie
307.849	387.231	506.013	37.304	437.518		191.283
37.793	4.970	59.088	3.730	114.724		22.285
140.478	180.973	171.835	14.567	389.379		81.399
34.891	39.427	58.549	3.660	105.160		21.119
31.000	60.831	59.014	3.568	97.728		18.121
304.654	378.172	620.122	34.970	118.201		197.770
6.168	54.120	9.500	1.130			-2.088
22.522	115.842	51.380	3.189	69.234		15.027
25.075	28.319	39.611	2.371	72.903		16.235
8.368	135	5.901	311	10.394		1.910
116.336	201.121	241.992	13.362	363.979		81.317
54.131	256.905	191.647	3.190	17.389	124.305	11.913
8.038	135	9.500	817	25.593		4.650
28.175	6.414	51.790	2.726	86.249		16.388
53.608	421.277	101.520	5.886	162.304		30.578
38.237	29.371	80.470	4.415	131.980		26.700
138.762	221.117	243.082	14.121	405.395		79.805
-16.935	145.849	171.021				
9.058	25.994	9.500	1.206			4.650
13.694	84.965	19.000	2.006	23.833		10.452
6.697	135	9.500	708	20.307		4.221
57.906	34.370	107.456	6.265	163.492		33.379
99.729	31.449	193.093	10.547	321.643		56.334
55.689	66.669	113.526	6.163	180.471		35.204
107.805	122.249	245.945	13.742	365.100		99.139
52.989	74.436	117.817	6.378	184.305		35.027
37.752	8.983	69.407	3.690	114.153		21.834
550.623	607.477	1.187.622	64.399	1.837.313		360.283
	926			-2.486.400		
89.748	53.074	163.785	8.822	271.592		55.335
52.893	24.493	67.343	5.976	183.523		23.930
3.850	15.265	7.945	481	13.637		3.212
9.572	31.935		1.316			1.400
17.043	143.699	34.988	2.969	51.918		13.060
44.964	102.623	70.929	4.505	136.364		29.643
72.375	76.790	128.854	8.028	227.500		49.811
268.023	113.777	345.918	28.714	633.974		136.505
80.211	-116.497	94.906	7.465	147.353		35.349
127.597	86.401	258.224	14.545	410.552		85.399

Staat van Personeelslasten (model B2)

Sub-functie	Omschrijving Land Curaçao	Totaal	4211 Salarissen Lonen en Bezoldiging	4212 Over- werk	4213 Kinder- Toelage	4214 Vakantie- Toelage
131202	UO Toelatingsorganisatie	3.323.421	2.345.026	32.343	10.440	145.911
131203	UO Politie en Immigr. Curaçao	88.008.467	49.544.676	13.824.300	498.841	2.985.795
131300	UO Brandweer	8.048.332	5.223.397	559.030	49.520	308.092
131400	Kustwacht	8.152.648	5.386.343	299.449	69.250	335.958
131600	UO Gevangenism. Huis van Bew.	32.401.306	18.663.270	4.193.015	265.288	1.191.814
131700	UO Justitiële Jeugdpvang	3.124.343	2.144.041	81.145	14.683	126.984
131701	UO Reclassering	1.498.510	1.038.172		11.130	57.989
131702	UO Voogdijraad	3.095.728	2.201.530		25.825	130.212
131803	Over. Justit. aangelegenheden	315.750	230.718			15.652
140100	Minister Verk. Vervoer, R.Pl.	384.984	299.734			8.047
142000	Kabinet Minister VVRP	433.848	271.058	6.389	210	8.005
142001	Secretaris Generaal VVRP	233.624	174.756		1.260	10.561
142002	Ministeriële staf	835.600	578.208	6.653	3.240	34.847
142004	Beleidsorganisatie VVRP	1.038.313	756.830		6.500	44.065
142101	UO Openbare Werken	7.249.168	4.956.928	125.379	56.569	297.999
142201	UO Verkeer en Vervoer	1.126.062	789.072		6.205	41.949
142203	UO Maritieme Autoriteit Cur	1.237.350	859.801		5.318	53.374
142301	UO Curacao Burgerluchtvaart Au	1.241.534	888.876		3.180	53.523
142400	UO Meteorologisch Dienst	3.210.318	2.227.504	101.045	16.225	131.721
142700	UO Ruimt. Ordening en Planning	2.754.943	1.924.683	11.618	9.630	119.616
142701	UO Domeinbeheer	2.025.362	1.427.491		16.980	85.591
142800	Ov. Verkeer, Vervoer en r.pl.	206.010	141.588	460	3.164	10.226
150100	Minister van Economische Zaken	248.811	190.728			9.656
153000	Kabinet Minister Econ Ontwikk	484.066	259.426	18.214	147	31.829
153001	Economische Inspectie	921.383	644.120		6.510	39.822
153002	Secretaris Generaal EO	86.441	60.225			8.672
153003	Ministeriële staf	467.721	324.651		1.320	23.121
153005	Beleidsorganisatie EO	1.437.511	1.025.889		3.665	62.957
153101	UO Economische Dienst	863.235	615.276		3.960	37.179
153201	UO Buitenl. Econ. Samenwerking	851.458	608.177		3.360	39.945
153401	UO Econ. Ontwikk. en innovatie	1.108.060	767.232		5.310	49.683
153800	Ov. Economische Ontwikkeling	118.591	82.037		605	8.263
160100	Minister van OWCS	245.342	196.496			9.656
164000	Kabinet Minister OWCS	435.222	291.120			22.215
164001	Secretaris Generaal OWCS	152.914	116.407			7.426
164002	Ministeriële staf	614.754	429.265		1.760	29.541
164004	Beleidsorganisatie OWCS	1.674.616	1.218.931		1.320	79.498
164006	UO Uitvoeringsteam O&W	2.388.543	1.705.737	5.954	14.955	87.427
164007	Openbaar Onderwijs	1.524.909	1.097.536		6.875	68.538

Staat van Personeelslasten 1 (model B2)

4215 Medische Behandeling & Keuringskosten	4216 Overige uitgaven Salarissen & Lonen	4221 Afdracht ADV/AWW	4222 Afdracht AVBZ	4225 APC (APNA) Pensioen bijdragen	4228 Pensioen vervangende premies	4229 Afdracht BVZ premie
110.402	66.411	205.477	12.218	326.845		68.348
2.322.321	3.684.530	5.835.064	329.693	7.056.229		1.927.020
240.320	246.990	522.022	29.935	690.768		178.259
256.440	791.462	597.331	31.601	186.250		198.565
899.526	1.240.579	2.248.413	119.964	2.823.917		755.519
108.834	63.741	205.384	11.265	295.065		73.200
47.700	54.331	97.237	5.409	156.150		30.392
106.716	31.150	202.218	10.900	324.548		62.629
10.518	270	18.924	1.121	32.325		6.221
16.364	28.357	19.000	1.759			11.722
13.588	69.996	24.471	1.687	30.701		7.742
7.564	135	9.500	787	24.411		4.650
26.751	24.128	56.304	2.963	85.597		16.909
33.585	1.195	64.102	3.707	108.101		20.229
218.643	218.148	485.629	26.408	711.229		152.236
38.097	32.174	69.716	4.038	119.165		25.646
38.416	49.557	76.558	4.325	124.662		25.339
40.669	15.299	78.124	4.415	131.360		26.088
108.494	75.496	188.942	11.867	283.737		65.286
83.882	78.799	179.398	9.891	282.170		55.258
65.865	29.578	135.195	7.146	216.024		41.492
6.198	3.532	13.558	735	22.175		4.374
9.572	20.053	11.256	1.177			6.369
13.020	97.006	25.829	1.951	27.876		8.768
26.189	32.684	58.019	3.324	92.237		18.479
2.349		6.000	316	8.879		
14.278	17.142	30.680	1.676	46.884		7.967
50.474	17.320	89.333	4.886	151.946		31.042
26.044	17.003	52.244	3.070	89.610		18.848
28.033	7.776	52.214	2.922	92.171		16.862
37.511	35.085	71.095	3.894	116.101		22.150
2.976	2.735	6.935	365	12.569		2.108
9.912	25.951	681	1.246			1.400
14.804	59.775	17.071	1.784	21.567		6.886
5.942		10.399	547	7.522		4.672
21.390	13.236	41.454	2.175	63.588		12.345
55.892	35.262	88.492	5.594	155.678		33.950
81.145	58.927	142.658	8.510	231.287		51.944
47.964	6.077	97.831	5.394	164.203		30.491

Staat van Personeelslasten (model B2)

Sub-functie	Omschrijving Land Curaçao	Totaal	4211 Salarissen Lonen en Bezoldiging	4212 Over- werk	4213 Kinder- Toelage	4214 Vakantie- Toelage
164100	UO Expert. Centr. Toetsen/Ex.	1.362.066	943.461	12.287	4.010	53.616
164200	Openbaar Funderend Onderwijs	23.094.346	16.482.417		135.992	999.521
164400	Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	8.131.000	5.791.753		35.936	334.361
164600	Openbaar VSBO	17.876.202	12.903.212		70.833	759.975
164601	Openbaar HAVO/VWO	8.380.313	5.948.691		33.745	355.241
164602	Openbaar Vakonderwijs	5.484.619	3.882.540		32.895	251.270
164900	Inspectie Onderwijs	1.156.673	837.026		4.480	46.920
164901	Overige Gemeensch. Uitgaven	17.837				
165101	UO Uitvoeringsorganisatie C&S	1.856.806	1.317.255		2.860	85.269
170100	Minister van SOAW	343.551	280.688			9.656
176000	Kabinet Minister SOAW	565.509	317.318	53.521	7.615	18.759
176001	Inspectie Arbeidszaken	1.137.011	788.184	31.287	6.640	47.676
176003	Ministeriële staf	1.346.762	879.472	17.230	4.905	57.479
176005	Beleidsorganisatie SOAW	1.102.144	741.930		2.855	54.357
176100	UO Regiokantoren	4.482.250	3.129.118	5.246	25.601	198.075
176104	UO Bedrijfsvoer. en Kwal. Zorg	1.125.544	794.942		8.880	55.676
176201	UO Uitvoeringsteam Arbeid	2.324.479	1.642.152	5.640	14.105	100.538
176303	UO Bedrijfsvoert en Kwal. Zorg	2.578.577	1.795.995		11.829	112.014
176601	Bureau Landsbemiddelaar	269.299	195.456		1.815	11.807
180100	Minister Gezondh. Milieu, Nat.	241.548	190.728			805
187000	Kabinet Minister GMN	959.253	571.488	35.891	1.110	40.290
187002	Secretaris Generaal GMN	213.939	156.792		2.730	9.555
187003	Ministeriële staf	946.438	608.325	18.068	5.715	47.964
187005	Beleidsorganisatie GMN	2.230.842	1.577.204		12.595	98.121
187100	Inspectie Volksgezondheid	2.387.968	1.754.863	4.098	8.660	93.281
187101	UO Geneesk. en Gezondh.zaken	13.120.164	7.785.787	791.192	85.782	543.651
187500	UO Veterinaire Zaken	1.492.771	1.030.188	19.963	8.567	66.806
187502	UO Agrarisch en Visserijbeheer	938.538	614.588	51.888	4.445	39.052
187601	UO Milieu en Natuur Beheer	1.908.255	1.275.907	116.486	11.425	74.276
190100	Minister van Financiën	273.601	190.728			9.656
199000	Kabinet Minister FIN	1.017.986	561.263	64.985	2.350	45.098
199002	Ministeriële staf	547.107	362.634	33.494	1.920	25.064
199004	Beleidsorganisatie FIN	1.734.855	1.188.092	33.489	7.790	76.577
199006	Sector Fin. Bel. Begrot.zaken	4.613.015	3.015.973	144.886	22.234	194.497
199100	Douane	18.641.747	12.207.710	777.900	128.329	792.754
199102	Sector Fiscale Zaken	1.408.151	988.627		1.760	45.822
199106	NBC Inspectie der Belastingen	10.549.460	6.953.703	773.984	48.433	426.409
199107	NBC Landsontvanger	6.066.004	4.208.090	49.535	44.105	254.026
199800	Meldpunt Ongebruik. Transact.	1.356.249	918.022		10.450	44.096

Staat van Personeelslasten 1 (model B2)

4215 Medische Behandeling & Keuringskosten	4216 Overige uitgaven Salarissen & Lonen	4221 Afdracht ADV/AWW	4222 Afdracht AVBZ	4225 APC (APNA) Pensioen bijdragen	4228 Pensioen vervangende premies	4229 Afdracht BVZ premie
45.582	42.533	85.057	4.678	142.922		27.920
743.783	305.124	1.479.489	82.400	2.380.400		485.219
268.493	102.393	528.649	28.884	865.259		175.273
608.940	107.286	1.153.135	65.845	1.819.095		387.884
280.595	78.800	576.355	30.944	889.847		186.095
174.702	44.367	388.552	21.272	566.688		122.334
39.638	-2.120	75.392	4.101	125.975		25.260
17.837						
61.159	32.688	123.025	6.715	190.515		37.319
12.456	16.478	18.019	1.605			4.650
16.006	80.005	30.105	2.307	27.511		12.362
34.902	6.273	76.622	4.121	117.326		23.980
39.519	102.659	82.464	4.841	129.539		28.655
33.972	72.511	66.244	3.879	104.954		21.444
129.447	125.289	303.784	16.046	460.919		88.724
37.408	13.247	71.812	3.860	116.633		23.086
75.262	46.383	149.263	8.850	230.590		51.695
78.168	86.604	166.328	9.125	267.499		51.015
8.576	520	15.757	990	28.526		5.853
9.152	35.649		1.211			4.003
27.945	166.636	37.638	3.932	58.214		16.108
7.867	135	9.500	808	21.902		4.650
27.024	70.616	62.060	3.474	84.232		18.961
73.961	49.609	136.993	7.696	228.713		45.950
82.906	57.234	134.887	8.936	198.278		44.823
386.960	1.110.519	854.299	48.418	1.141.799	88.925	282.832
47.166	65.379	87.396	5.641	134.662		27.002
27.522	24.382	64.213	3.393	89.545		19.510
55.866	37.415	116.254	7.042	169.966		43.619
9.890	47.769	9.500	1.408			4.650
24.581	150.088	63.855	3.673	82.884		19.209
16.935	13.302	33.357	1.756	48.215		10.431
56.630	44.836	109.340	6.263	177.214		34.624
141.841	273.653	280.144	16.858	433.232		89.698
560.661	663.505	1.249.160	67.181	1.809.179		385.369
50.411	82.515	73.910	5.152	125.280		34.673
342.063	212.073	630.089	38.596	792.254		331.856
187.612	179.211	407.798	22.443	585.723		127.462
44.612	78.332	85.206	4.822	138.295		32.414

Staat van Personeelslasten (model B2)

Sub-functie	Omschrijving Land Curaçao	Totaal	4211 Salarissen Lonen en Bezoldiging	4212 Over- werk	4213 Kinder- Toelage	4214 Vakantie- Toelage
199802	Ov. Uitgaven Financ./dekk.mid.	1.224.160	1.248.843	3.005	7.020	82.229
	Totaal Jaarrekening AA 2015	431.498.383	284.362.804	23.529.339	2.353.806	17.667.181
	Totaal Begroting BA 2015	445.067.092	287.098.773	23.842.178	2.552.094	18.492.825
	Totaal Jaarrekening AA 2014	429.599.202	283.712.414	23.324.695	2.319.081	17.674.622

Staat van Personeelslasten 1 (model B2)

4215 Medische Behandeling & Keuringskosten	4216 Overige uitgaven Salarissen & Lonen	4221 Afdracht ADO/AWW	4222 Afdracht AVBZ	4225 APC (APNA) Pensioen bijdragen	4228 Pensioen vervangende premies	4229 Afdracht BVZ premie
-539.720	61.399	122.052	6.512	195.058		37.762
12.694.082	16.058.604	28.010.248	1.593.585	35.701.148	213.229	9.314.357
17.517.895	16.924.511	29.416.063	1.802.140	47.103.712	306.900	10.000
21.538.199	15.323.513	27.799.754	1.573.814	36.077.654	255.456	

Staat van het te bezoldigen Personeel (model B1)

Personele Sterkte

	TOTAAL 31-12-2015	TOTAAL 31-12-2014
10 STAATSORGANEN	93	96
11 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	125	127
12 MINISTERIE VAN BESTUUR, PLANNING EN DIENSTVERLENING	429	454
13 MINISTERIE VAN JUSTITIE	1.575	1.638
14 MINISTERIE VAN VERKEER, VERVOER EN RUIMTELIJKE PLANNING	208	211
15 MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ONTWIKKELING	49	56
16 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, WETENSCHAP, CULTUUR EN SPORT	98	93
17 MINISTERIE VAN SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID EN WELZIJN	147	156
18 MINISTERIE VAN GEZONDHEID, MILIEU EN NATUUR	171	179
19 MINISTERIE VAN FINANCIEN	431	442
TOTAAL Ministeries	3.326	3.452
- MINISTERS	10	9
- STATENLEDEN	21	21
- DEFENSIE / MARINE / ANTILLIAANSE MILITIE	163	142
- ONDERWIJZEND PERSONEEL	752	749
- CEMS / KUIDO AMBULANS	48	48
- DOOR TE BEREKENEN (USONA, METEO, RvR)	5	10
- STAGIAIRES / VAKANTIEKRACHTEN	0	2
TOTAAL Overige	999	981
- JUS: KPC	47	-
- JUS: BRANDWEER	16	-
- SOAW: VERGUNNING EN VACATUREBANK	6	8
- GMN: KUST MARIE PAMPOEN	1	-
- GMN: BROEDPL. & SCHOONMK. CURACAO	20	-
- FIN: NIEUWE BELASTINGDIENST	17	17
- FIN: CENTRALE DEBITEURENADMIN	9	10
- VVRP: METEO	2	-
TOTAAL Projecten	118	35
TOTAAL ALLE ROLLEN	4.443	4.468

Staat van Subsidies [uitgaven]

Overzicht ingevolge art. 18m en 30a van de Lv. Comptabiliteit 2010

Model G - Staat van Subsidies, Bijdragen en andere Inkomensoverdrachten [uitgaven]

Toelichting/kolom

Alle bedragen in ANG

Code

De codering van de betreffende Sub-functie in de Jaarrekening

Nog af te rekenen Begin Jaar

Eventueel nog terug te vorderen c.q. verschuldigd aan de betreffende instelling per begin dienstjaar

Afwijkingen Begroting e.a. Mutaties

Correcties, overschrijdingen/onderschrijdingen en overige mutaties

Nog af te rekenen Eind Jaar

Eventueel nog terug te vorderen c.q. verschuldigd aan de betreffende instelling per einde dienstjaar

Code	Cat	Sub-functie	Omschrijving	Rekening jaar AA 2015	Begroting jaar BA 2015	Rekening jaar AA 2014	Nog af te rekenen Begin jaar	Afwijkingen Begroting ea. Mutaties	Nog af te rekenen Einde jaar
							-/- = te ontv.		-/- = te ontv.
4600	4611	Totaal Subsidies	Overheidsbedrijven Zie model H uitgaven	67.907.283	64.689.320	68.303.310			
4650		Totaal Overdrachten	Overdrachten Zie model H uitgaven	345.224.619	374.822.614	336.703.115			
	4681	Totaal Overdrachten	Overheidsinstellingen	50.346.417	46.938.176	51.452.920			
	4682	Totaal Overdrachten	Bijzonder Onderwijs	137.373.874	143.709.534	165.972.050			
	4683	Totaal Overdrachten	Nonprofit Instellingen	125.457.141	132.791.888	115.307.865			
	4684	Totaal Overdrachten	Overige Bijdragen & Subsidies	32.047.187	51.383.017	3.970.280			
Totaal generaal, zie specificatie hieronder				413.131.902	439.511.934	405.006.424	12.369.380	-11.346.053	27.403.360
ctrl			12-aug-2016	0	0	0	0	0	0
10		Staatsorganen		16.177.813	16.300.376	16.401.359	-1.734.492	-1.905.289	-3.517.218
100202	4683	Secretariaat SER/GOA	Vakbonden ABVO-NAPB-SADP-STA	400.000	400.000	375.000	0	0	0
101100	4681	Gemeenschappelijk Hof van Justitie	Exploitatiebijdrage / nto afrekening 2010-2012	15.001.713	15.124.276	15.250.259	-1.734.492	-1.905.289	-3.517.218
101101	4681	Raad voor de Rechtshandhaving	Exploitatiebijdrage	776.100	776.100	776.100	0	0	0
11		Algemene Zaken		9.478.484	10.757.884	4.453.300	0	-1.279.400	0
110303	4611	Veiligheidsdienst Curaçao	Veiligheidsdienst Curaçao	1.110.700	1.110.700	1.050.700	0	0	0
110700	4681	Overige Uitgaven Algemeen Bestuur	St. Fonds voor Sociale Ontwikkeling / Reda Social	1.037.800	1.037.800	1.037.800	0	0	0
110700	4683	Overige Uitgaven Algemeen Bestuur	Vakbondswezen Kolaborativo	0	0	2.000.000	0	0	0
110700	4683	Overige Uitgaven Algemeen Bestuur	St. Fonds voor Sociale Ontwikkeling	6.720.000	7.999.400	0	0	-1.279.400	0
110700	4683	Overige Uitgaven Algemeen Bestuur	Tennis Federatie Curaçao	20.000	20.000	0	0	0	0
110700	4683	Overige Uitgaven Algemeen Bestuur	Curaçao Little League Foundation	125.984	125.984	0	0	0	0
110700	4684	Overige Uitgaven Algemeen Bestuur	Betrian Jemayma	84.000	84.000	0	0	0	0
110702	4611	St. Vrijwilligerskorps Curaçao	St. Vrijwilligerskorps Curaçao	380.000	380.000	364.800	0	0	0
12		Bestuurlijke Planning, Dienstverlening		1.206.360	1.221.407	1.233.900	0	-15.047	0
120402	4611	BPD Ministeriële staf	Bijdragen & Subsidies	0	91	0	0	-91	0
120403	4611	Beleidsunit HR OO IT	Stichting ARBO Consult	1.206.360	1.206.360	1.233.900	0	0	0
120405	4611	Beleidsorganisatie BPD	Bijdragen & Subsidies	0	456	0	0	-456	0
120407	4683	UO Publieke Zaken	Bijdragen & Subsidies	0	14.500	0	0	-14.500	0
13		Justitie		4.797.600	4.840.337	4.797.600	1.140.000	-1.182.737	0
131100	4684	Openbaar Ministerie	Bijdragen & Subsidies	1.824.000	1.824.000	1.824.000	0	0	0
131202	4611	UO Toelatingsorganisatie	Bijdragen & Subsidies	0	500	0	0	-500	0
131500	4611	UO Controle en Bewaking	Bijdragen & Subsidies	0	33.700	0	0	-33.700	0
131600	4684	UO Gevangenissw. Huis van Bew.	Bijdragen & Subsidies	0	8.537	0	0	-8.537	0
131703	4683	Gezinsvoogdijinstellingen	Stichting Gezinsvoogdij Instelling	1.485.600	1.485.600	1.485.600	0	0	0
131802	4683	Criminaliteitsbestrijdingfonds	Bijdragen & Subsidies	1.140.000	1.140.000	1.140.000	1.140.000	-1.140.000	0
131803	4683	Overige Justitiële Aangelegenheden	Stichting Slachtofferhulp Curaçao	348.000	348.000	348.000	0	0	0
14		Verkeer, Vervoer, Ruimtelijke Planning		11.892.637	10.148.200	10.434.979	-16.521.182	15.553.119	-2.712.500
142002	4683	VVRP Ministeriële staf	Bijdragen & Subsidies	0	5.000	0	0	-5.000	0
142102	4681	Wegen, Straten en Pleinen	Stichting Wegenfonds Curaçao	1.500.000	1.500.000	1.440.000	-13.469.182	13.469.182	0
142202	4611	Autobusdienst	Autobus Bedrijf Curaçao NV exploitatiebijdrage	8.892.637	8.572.800	8.912.300	-3.052.000	659.337	-2.712.500
142700	4611	UO Ruimt. Ordening en Planning	Bijdragen & Subsidies	0	11.700	0	0	-11.700	0
142700	4611	UO Domeinbeheer	Bijdragen & Subsidies	0	20.540	0	0	-20.540	0
142702	4611	Onbebouwde Eigendommen	DOW Verrekening diensten en uitzetten Terreinen	0	38.160	82.679	0	-38.160	0
142801	4684	Overige uitgaven VVRP	Bijdrage Cpost International NV	1.500.000	0	0	0	1.500.000	0
15		Economische Ontwikkeling		38.121.631	36.607.500	35.539.443	1.681.300	3.018.562	3.185.731
153101	4683	UO Economische Dienst	Fundashon Wega di Number Kòrsou	0	200.000	200.000	0	-200.000	0
153102	4611	Economische Ontwikkeling	Curaçao Tourism Development Foundation	33.885.731	30.699.100	32.234.211	1.681.300	4.691.062	3.185.731
153102	4611	Economische Ontwikkeling	Fundashon Wega di Number Kòrsou	332.500	332.500	332.500	0	0	0
153102	4611	Economische Ontwikkeling	Curacao International Financia	0	0	200.000	0	0	0
153102	4611	Economische Ontwikkeling	Dutch Caribbean Securities Exchange	0	0	150.000	0	0	0

Code	Cat	Sub-functie	Omschrijving	Rekening jaar AA 2015	Begroting jaar BA 2015	Rekening jaar AA 2014	Nog af te rekenen Begin jaar	Afwijkingen Begroting ea. Mutaties	Nog af te rekenen Einde jaar
							-/- = te ontv.		-/- = te ontv.
153102	4611	Economische Ontwikkeling	Federashon di Kooperativanan di Spar i Kredito	75.000	75.000	0	0	0	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Asosashon di Empresanan Chiki di Kòrsou	0	0	30.000	0	0	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Federashon di Kooperativanan di Spar i Kredito	0	0	75.000	0	0	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Fundashon Negoshi Pikiña	150.000	200.000	150.000	0	-50.000	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Fundashon pa Konsumidó	567.500	600.000	427.500	0	-32.500	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	St. Curaçao Institute for Social & Economic Studies	201.400	402.800	402.800	0	-201.400	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	St. Kenniscentrum Beroepsondw. Bedrijfsleven	0	0	280.000	0	0	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Stichting Innovatie Centrum Curaçao	0	0	188.932	0	0	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	University of Curaçao Dr. Moises da Costa Gomez	9.500	10.000	0	0	-500	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Dutch Caribbean Securities Exchange	150.000	200.000	0	0	-50.000	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Stichting Secretariaat Curaçaos Informatica Stim.plan	0	0	486.733	0	0	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Stichting Top Spin	0	0	47.500	0	0	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Camara de Comercio Colombo	0	0	60.000	0	0	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Camara de Comercio e Industria Brasil	0	0	100.000	0	0	0
153102	4683	Economische Ontwikkeling	Curaçao Innovation Technology	850.000	1.098.100	174.267	0	-248.100	0
153800	4684	Overige Economische Ontwikkeling	Stichting CINEX	1.900.000	2.790.000	0	0	-890.000	0
16		Onderwijs, Wetenschap, Cultuur, Sport - Algemeen		2.827.739	3.079.036	2.742.144	0	-251.297	0
164004	4683	OWCS Beleidsorganisatie	University of Curaçao Dr. Moises da Costa Gomez	299.219	299.219	0	0	0	0
164004	4683	OWCS Beleidsorganisatie	IFE	22.330	22.330	0	0	0	0
164004	4683	OWCS Beleidsorganisatie	Stichting Studiefinanciering Curaçao	237.487	237.487	0	0	0	0
164006	4611	UO Uitvoeringsteam O&W	Bijdragen & Subsidies	0	4.600	0	0	-4.600	0
164008	4682	Vergoeding Administratiekosten	SOZA-EBG-FSH-CONS-IFE-RKCS-VPCO	2.268.703	2.515.400	2.741.178	0	-246.697	0
164200	4682	Openbaar Funderend Onderwijs	Bijdragen & Subsidies BO / Paytime	0	0	966	0	0	0
16		OWCS - Openbaar en Bijzonder Onderwijs		108.154.152	112.839.950	132.723.795	0	-4.685.798	0
164300	4682	Bijzonder Funderend Onderwijs	SOZA-EBG-FSH-CONS-RKCS-VPCO	50.682.690	50.428.400	63.138.378	0	254.290	0
164500	4682	Bijzonder Speciaal Onderwijs	RKCS-VPCO Schoolbesturen	6.706.194	7.495.700	8.387.436	0	-789.506	0
164600	4682	Openbaar VSBO	FEFFIK bekostiging gebruik praktijk	0	44.250	84.462	0	-44.250	0
164701	4682	Bijzonder HAVO/VWO/MAO/KABO	RKCS-VPCO Schoolbesturen	14.372.824	17.076.500	18.072.155	0	-2.703.676	0
164702	4682	Bijzonder VSBO	RKCS-VPCO-FSH-CONS Schoolbesturen	36.392.444	37.795.100	43.041.364	0	-1.402.656	0
16		OWCS - Overig Onderwijs		106.622.696	115.405.234	79.927.766	1.223.226	-8.782.538	1.223.227
164800	4683	Universiteit	University of Curaçao Dr. Moises da Costa Gomez	15.665.000	15.665.000	14.232.528	0	0	0
164901	4682	Overige Gemeenschappelijke Uitgaven	RKCS-VPCO-FSH-CONS Schoolbesturen	7.501.268	7.535.584	6.795.565	0	-34.317	0
164901	4683	Overige Gemeenschappelijke Uitgaven	Fundashon Material pa Skol	800.000	1.000.000	0	0	-200.000	0
164901	4683	Overige Gemeenschappelijke Uitgaven	Stichting Nationale Parken (Carmabi)	158.304	200.000	0	0	-41.696	0
164901	4683	Overige Gemeenschappelijke Uitgaven	Stichting Onderhoud Schoolgebouwen	2.000.000	3.000.000	2.158.300	0	-1.000.000	0
164901	4683	Overige Gemeenschappelijke Uitgaven	Stichting Studiefinanciering Curaçao	22.999.996	25.823.450	19.000.000	770.000	-2.823.454	770.000
164901	4684	Overige Gemeenschappelijke Uitgaven	RKCS Subsidie 2014	0	0	453.226	453.226	0	453.226
164901	4684	Overige Gemeenschappelijke Uitgaven	RKCS-VPCO-FSH-CONS Schoolbesturen SVB BZV	24.470.777	27.785.000	0	0	-3.314.223	0
164902	4683	Onderwijsondersteuning	Fundashon Sentro pa Guia Edukashon	2.700.000	2.700.000	2.700.000	0	0	0
164903	4683	Onderwijsvernieuwing	Bureau Nascholingsfonds	2.000.000	2.000.000	2.000.000	0	0	0
164903	4683	Onderwijsvernieuwing	Fundashon Material pa Skol	1.350.000	1.350.000	1.350.000	0	0	0
164903	4683	Onderwijsvernieuwing	Fundashon pa Inovashon di Enseñansa	1.749.996	1.749.996	1.749.996	0	0	0
164903	4683	Onderwijsvernieuwing	Fundashon pa Planifikashon di Idioma	950.004	950.004	950.004	0	0	0
165000	4682	Bijzonder Vakonderwijs SBO	RKCS-IFE Schoolbesturen	17.014.867	18.475.400	21.090.320	0	-1.460.533	0
165002	4682	Openbare Leergangen	Bijdragen & Subsidies BO / Paytime	2.434.885	2.343.200	2.620.226	0	91.685	0
165004	4683	Begeleiding, Vorming Jeugd en Volwassenen	Fund. pa Edukashon i Formashon di Fishi i Kapasitashon	4.827.600	4.827.600	4.827.600	0	0	0
16		OWCS - Vorming		13.314.376	13.534.500	13.682.957	0	-220.124	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Federatie Antilliaanse Jeugdzorg	200.000	225.000	200.000	0	-25.000	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Fundashon Desaroyo i Progreso	3.275.876	3.301.000	3.400.000	0	-25.124	0

Code	Cat	Sub-functie	Omschrijving	Rekening jaar AA 2015	Begroting jaar BA 2015	Rekening jaar AA 2014	Nog af te rekenen Begin jaar	Afwijkingen Begroting ea. Mutaties	Nog af te rekenen Einde jaar
							-/- = te ontv.		-/- = te ontv.
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Fundashon Formashon i Alegria	0	0	416.667	0	0	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Fundashon Kòrsou 4-S	70.000	100.000	70.000	0	-30.000	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Fundashon Pa Nos Muchanan	0	0	5.000	0	0	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Fundashon pa Stimula Edukashon	1.400.000	1.425.000	1.400.000	0	-25.000	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Sentro di Inform. i Formashon na bienestar di Mucha	200.000	250.000	200.000	0	-50.000	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Stichting Jeugd Centrale Curaçao	150.000	165.000	150.000	0	-15.000	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Stichting Kinderbescherming Curaçao ea.	140.000	155.000	140.000	0	-15.000	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Fundashon Amigunan di Cristo	264.000	278.000	130.000	0	-14.000	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Stichting Coordinatie-Centrum	3.714.500	3.735.500	3.670.336	0	-21.000	0
165101	4683	UO Cultuur & Sport	Nederlands Jeugd Instituut	0	0	954	0	0	0
165200	4683	Openbare Bibliotheek	Fundashon Biblioteka Publiko Kòrsou	3.900.000	3.900.000	3.900.000	0	0	0
16		OWCS - Sport		8.127.500	8.147.500	8.116.254	0	-20.000	0
165300	4683	Sport Subsidies & Bijdragen	Curaçaose Sport Federatie	896.733	901.733	896.733	0	-5.000	0
165300	4683	Sport Subsidies & Bijdragen	Fundashon Fasilidatnan Deportivo Kòrsou	0	0	1.583.885	0	0	0
165300	4683	Sport Subsidies & Bijdragen	Fundashon Sedreko	0	0	5.419.362	0	0	0
165300	4683	Sport Subsidies & Bijdragen	Federashon Futbol Korsou	227.500	232.500	0	0	-5.000	0
165300	4683	Sport Subsidies & Bijdragen	Curaçao Little League Foundation / Incidentele subsidie	0	0	135.000	0	0	0
165300	4683	Sport Subsidies & Bijdragen	Fundashon Desarojo Deportivo Kòrsou	7.003.267	7.013.267	35.383	0	-10.000	0
165300	4683	Sport Subsidies & Bijdragen	Komishon Kampion Mundial Little League	0	0	38.700	0	0	0
165300	4683	Sport Subsidies & Bijdragen	St Fonds voor Soc Ontw / Vereffening voorfinanciering	0	0	7.191	0	0	0
16		OWCS - Cultuur		1.765.270	1.768.470	1.352.806	0	-3.200	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Cultureel Centrum Curaçao	200.000	200.000	200.000	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Fundashon Instituto pa Formashon	43.000	43.000	43.000	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Fundashon Kas di Kultura Kòrsou / Subs.Plataforma	45.000	45.000	45.000	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Fundashon Kas di Kultura Kòrsou	200.000	200.000	0	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Fundashon Kultural Seu Kòrsou	175.000	175.000	175.000	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Komishon Karnaval Banda Abou	50.000	50.000	50.000	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Haseth T L / Premio Cola Debrot 2014	0	0	5.000	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Allen R M / Cola Debrot prijs 2015	5.000	5.000	0	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Roe A E / Prijs Boeli van Leeuwen 2015	10.000	10.000	0	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Fundashon Multi Event Organization	350.000	350.000	0	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Coridja Stars Productions / Karnavalfeest 2015	350.000	350.000	0	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Stichting Elektra Blou / Teater Luna Blou ea.	225.000	228.200	225.000	0	-3.200	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	St Fonds voor Sociale Ontwikkeling / Dia di Bandera'14	0	0	200.000	0	0	0
165400	4683	Cultuur Subsidies & Bijdragen	Vereniging Carnavalsgroepen AGKK precariogelden	112.270	112.270	409.806	0	0	0
16		OWCS - Oudheidkunde, Musea		5.125.000	5.424.200	5.395.833	0	-299.200	0
165500	4683	Oudheidkunde en Musea	Stichting Het Curaçaosche Museum	200.000	225.000	220.833	0	-25.000	0
165500	4683	Oudheidkunde en Musea	Stichting Monumenten Fonds Curaçao	750.000	950.000	1.000.000	0	-200.000	0
165500	4683	Oudheidkunde en Musea	Stichting Monumentenzorg Curaçao	175.000	195.000	175.000	0	-20.000	0
165800	4683	Overig Cultuur & Recreatie	Stichting Nationaal Arch. & Antr. Museum	500.000	550.000	500.000	0	-50.000	0
165801	4683	Overig Cultuur & Sport	Fundashon Kas di Kultura Kòrsou	3.500.000	3.504.200	3.500.000	0	-4.200	0
17		Sociale Ontwikkeling, Arbeid, Welzijn - Algemeen		4.087.812	4.735.889	3.200.766	0	-648.078	-1
176005	4684	SOAW Beleidsorganisatie	Fundashon Sentro di Bario Sta Maria	2.570	2.570	0	0	0	0
176101	4684	Sociale Zorg	Bijdragen & Subsidies	0	59.400	236.475	0	-59.400	0
176102	4684	Sociale Zorg	Blackdutch / National Youth Dialog.2014	0	0	36.508	0	0	0
176102	4684	Sociale Zorg	St Fonds voor Sociale Ontwikkeling	0	0	40.000	0	0	0
176102	4684	Sociale Zorg	Fundashon Pro Bista Kòrsou / Incidentele subs.	9.923	9.923	0	0	0	0
176102	4684	Sociale Zorg	Project Nachtopvang 2015	10.769	10.769	0	0	0	0
176102	4684	Sociale Zorg	Project Kas di Bario 2015	24.333	24.333	0	0	0	0

Code	Cat	Sub-functie	Omschrijving	Rekening jaar AA 2015	Begroting jaar BA 2015	Rekening jaar AA 2014	Nog af te rekenen Begin jaar	Afwijkingen Begroting ea. Mutaties	Nog af te rekenen Einde jaar
							-/- = te ontv.		
176102	4684	Sociale Zorg	Project Punda Limpi i Bunita	25.557	25.557	0	0	0	0
176102	4684	Sociale Zorg	Project Schoonmaak Bijstand	78.259	78.259	0	0	0	0
176102	4684	Sociale Zorg	Project Sociale Vorming	110.741	73.264	0	0	37.477	0
176102	4684	Sociale Zorg	Bijstand Ontvangers	2.895	2.895	0	0	0	0
176103	4611	Electra- en Watersubsidie	Electra- en Watersubsidies	1.574.292	1.575.800	1.622.908	0	-1.508	0
176201	4683	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Project Hospital Nobo	9.640	110.640	0	0	-101.000	0
176201	4683	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Fide	10.470	20.470	0	0	-10.000	0
176201	4683	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Fundashon pa Stimula Edukashon i Formashon	0	0	6.400	0	0	0
176201	4683	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Kenniscentrum Beroepsonw.	0	0	274.315	0	0	0
176201	4683	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Fundashon SOLARI	300.000	350.870	300.000	0	-50.870	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Subsidie training Arbeid	49.913	75.000	0	0	-25.087	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Project Selikor	195.040	219.260	114.432	0	-24.220	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Project Schoonmaak Curacao	74.820	105.820	0	0	-31.000	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Project Bus di Djente	3.830	7.500	0	0	-3.670	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Project Molina di Bientu	15.000	30.000	0	0	-15.000	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Hieperdepiep Foundation	73.110	100.500	0	0	-27.390	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Etica Training & Advies B V	132.811	160.000	0	0	-27.189	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Feffik	944.077	1.050.000	0	0	-105.923	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Subsidie Interieurtiek Saab Bv	303.405	500.500	434.727	0	-197.095	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Fundashon Union Di Hubentud	135.000	140.000	135.000	0	-5.000	0
176201	4684	UO Uitvoeringsteam Arbeid	Fundashon Sentro di Bario Sta Maria	1.357	2.560	0	0	-1.203	0
17		SOAW - Sociale Werkplaatsen		3.922.700	3.922.700	3.905.475	0	0	0
176204	4683	Sociale Werkplaatsen	Fundashon Tayer Soshal Santa Martha	3.922.700	3.922.700	3.905.475	0	0	0
17		SOAW - Maatsch. Opbouw en Begeleiding		436.436	591.413	293.673	0	-154.977	0
176300	4611	Maatsch. Opbouw en Begeleiding	Bijdragen & Subsidies	361.436	516.413	175.431	0	-154.977	0
176300	4684	Maatsch. Opbouw en Begeleiding	Cultureel Centrum Curaçao	75.000	75.000	118.242	0	0	0
17		SOAW - Jeugdzorg		13.558.767	13.558.768	12.844.697	0	-1	0
176301	4683	Jeugdzorg	Fundashon Guia Eduka i Forma ea.	4.234.265	4.234.265	4.234.265	0	0	0
176301	4683	Jeugdzorg	Fundashon Nos t'ei pa Otro	606.411	606.411	565.710	0	0	0
176301	4683	Jeugdzorg	Fundashon Perspektiva i Sosten	1.615.000	1.615.000	1.615.000	0	0	0
176301	4683	Jeugdzorg	Stichting Casa Manita	1.007.950	1.007.950	1.007.950	0	0	0
176301	4683	Jeugdzorg	Stichting Accretio	502.000	502.000	0	0	0	0
176301	4683	Jeugdzorg	Federatie Antilliaanse Jeugdzorg	200.000	200.000	0	0	0	0
176301	4683	Jeugdzorg	Fundashon Ban Komunika	52.000	52.000	0	0	0	0
176301	4683	Jeugdzorg	Stichting Kinderoorden Brakkeput	1.728.271	1.728.271	1.728.271	0	0	0
176301	4683	Jeugdzorg	Stichting Maatschappelijke Zorg & Herstel	1.838.750	1.838.750	1.638.750	0	0	0
176301	4683	Jeugdzorg	Stichting New Creation Curaçao	518.037	518.037	528.037	0	0	0
176301	4683	Jeugdzorg	Fundashon Encelia	286.465	286.466	286.465	0	-1	0
176303	4683	UO Bedrijfsvoer. En Kwal. Zorg	Fundashon Mami Sa	195.000	195.000	195.000	0	0	0
176303	4683	UO Bedrijfsvoer. En Kwal. Zorg	Seda	503.890	503.890	503.890	0	0	0
176303	4683	UO Bedrijfsvoer. En Kwal. Zorg	Steering Committee Curaçao	120.728	120.728	130.728	0	0	0
176303	4683	UO Bedrijfsvoer. En Kwal. Zorg	Fundashon Alton Paas	0	0	250.000	0	0	0
176303	4683	UO Bedrijfsvoer. En Kwal. Zorg	Fundashon Curaçao Cares	0	0	55.631	0	0	0
176303	4683	UO Bedrijfsvoer. En Kwal. Zorg	Unidat di Bario Kòrsou	150.000	150.000	105.000	0	0	0
17		SOAW - Familie, Jeugd, Sociale Ontwikkeling		0	0	0	0	1.614.475	1.614.475
176801	4683	UO Familie, Jeugd, Sociale Ontwikkeling	Huize Welgelegen Habaai	0	0	0	0	1.614.475	1.614.475
17		SOAW - Sociale Verzekeringen		7.027.900	7.027.900	7.027.900	0	0	0
176803	4611	Overige uitgaven SOAW	Fundashon Kas Popular	7.027.900	7.027.900	7.027.900	0	0	0

-/- = te ontv.

Opgelegde Belastingaanslagen

Overzicht ingevolge art. 30c van de Lv. Comptabiliteit Landsoverheid

Model J - Opgelegde Belastingaanslagen

Vermoedelijke toekomstige Belastingontvangsten

Toelichting

Met betrekking tot deze staat Opgelegde belastingaanslagen / vermoedelijke toekomstige belastingontvangsten wordt herinnerd aan het feit dat in overeenstemming met de bestendige praktijk, voor ontvangsten uit hoofde van belastingen het kasstelsel voorgeschreven is. Ontvangsten kunnen in een bepaald dienstjaar zowel hoger als lager zijn dan hetgeen door de gezamenlijke contribuabelen over dat dienstjaar aan de overheid verschuldigd is. In deze staat zijn de in het afgelopen dienstjaar en de daaraan voorafgegane dienstjaren opgelegde aanslagen opgenomen.

Code	Omschrijving (afgerond op duizenden)	Opgelegde Belasting Aanslagen	Betalingen / Verminder- ingen	Saldo 2002 t/m 2015	Vermoedelijke Toekomstige Ontvangsten
5111	Loonbelasting	151.274.000	-53.005.000	98.269.000	11.792.000
5112	Inkomstenbelasting	1.009.488.000	-504.671.000	504.817.000	60.578.000
5113	Winstbelasting	1.026.909.000	-986.047.000	40.862.000	4.903.000
5113	Winstbelasting WBA/WBS	1.676.565.000	-1.079.342.000	597.223.000	71.667.000
5131	Grondbelasting	357.158.000	-314.284.000	42.874.000	5.145.000
5133	Successie- en Overgangsbelasting	26.476.000	-19.727.000	6.749.000	810.000
5134	Overdrachtsbelasting	0	0	0	0
5135	Onroerende Zaakbelasting	87.199.000	-37.641.000	49.558.000	14.868.000
5141	Omzetbelasting	87.523.000	-43.980.000	43.543.000	10.886.000
5142	Bijzonder Invoerrecht Benzine	0	0	0	0
5146	Motorrijtuigenbelasting	14.939.000	-9.628.000	5.311.000	637.000
5151	Invoerrechten	n/a	n/a	n/a	n/a
Totaal Generaal		4.437.531.000	-3.048.325.000	1.389.206.000	181.286.000

Toelichting

De Landsontvanger Curaçao is onder andere verantwoordelijk voor de inning van de door de Inspectie der Belastingen vast-gestelde aanslagen. Het vaststellen van belastingaanslagen, de oplegging door de Inspecteur, geschiedt op 3 momenten, de zgn. runs, te weten:

Run 1 houdt in dat er een aanslag wordt opgelegd wanneer de belastingplichtige geen aangifte en geen betaling heeft gedaan. Het betreft hier taxatieve aanslagen die merendeels naderhand bij de bezwaarprocedure worden gewijzigd dan wel vernietigd worden.

Bij Run 2 worden aanslagen opgelegd voor de belastingplichtigen die wel aangifte hebben ingediend doch geen betaling hebben gedaan.

Bij Run 3 wordt door de Inspecteur bij nieuwe feiten de verschuldigde belasting nagevorderd.

In het kader van deze staat worden de aanslagen conform Run 1 buiten beschouwing gelaten. Door hun taxatieve aspect geven zij een vertekend beeld van de openstaande vordering. De aanslagen conform Run 2 en 3, hoewel zij ook een bezwaar-procedure kunnen ondergaan, zijn opgelegd op mogelijk vaste feiten en benaderen meer de realiteit voor wat betreft de te vorderen bedragen. Bij het opstellen van dit model heeft de Ontvanger aandacht besteedt aan het project "Tax Compliance" met betrekking tot de zgn. "Top 500". Bron: Landsontvanger.

Model I - Staat van Schenkingen en Subsidies [ink]

Overzicht ingevolge art. 30b van de Lv. Comptabiliteit 2010

Staat van Schenkingen & Subsidies (inkomsten)		Rekening	Nog af te rekenen	Begroting	Rekening
Subfunctie	Omschrijving	AA 2015	Einde jaar	BA 2015	AA 2014
5311	Bijdragen & overdrachten van ARUBA	325.379	2.165.296	228.500	228.318
131700	Jeugdopvang (GOG)	97.062	850.354	0	0
142400	Meteorologische dienstverlening	228.318	1.314.942	228.500	228.318
5312	Bijdragen & overdrachten van NEDERLAND	25.305.284	5.742.906	18.268.436	16.179.171
101400	Salariskosten Koninklijke Marine	8.377.335	372.274	7.675.300	7.708.051
110302	Beleidscoördinatie	0	0	105.900	0
120405	Usona Salariskosten C.E ea.	14.263	0	0	0
120410	Usona Salariskosten S. L	9.143	0	0	0
131203	UO Politie en Immigr. Curaçao	0	0	134.800	0
131400	Salariskosten Kustwacht	8.977.565	3.055.610	9.403.400	8.171.104
142400	Meteorologische dienstverlening BES	632.297	2.315.021	290.000	290.000
142700	Usona salariskosten F.D	18.535	0	0	0
164903	Usona project Onderwijsvernieuwing	0	0	0	10.017
165001	Studeren in Regio	659.036	0	659.036	0
199802	Eindafrekening Sona/Usona	6.617.111	0	0	0
5313	Bijdragen & overdrachten van SINT MAARTEN	47.945	677.514	744.600	47.945
142400	Meteorologische dienstverlening	47.945	677.514	744.600	47.945

Totaal Generaal

25.678.609

8.585.716

19.241.536

16.455.434

Model H - Verzamel- en Consolidatiestaat

Overzicht ingevolge art. 18n van de Lv. Comptabiliteit 2010

Volgnummer en omschrijving	Verzamel- en Consolidatiestaat - UITGAVEN							
	TOTAAL Uitgaven	4200 Beloning van personeel	4400 Verbruik van goederen en diensten	4500 Afschrijving vaste activa	4550 Interest	4600 Subsidie	4650 Overdracht	4700 Sociale zekerheid
GEWONE DIENST	1.720.676.290	431.498.383	225.143.685	53.400.137	68.859.572	67.907.283	345.224.619	528.642.610
Staatsorganen en ov. Alg. Org.	51.272.722	24.553.733	5.762.953	814.047	0	0	16.177.813	3.964.176
Algemene Zaken	51.118.269	16.703.330	6.711.002	1.473.811	0	1.490.700	7.987.784	16.751.642
Bestuur, Planning en Dienstver	184.211.820	33.871.871	19.861.946	1.779.028	0	1.206.360	0	127.492.615
Justitie	227.488.271	166.261.718	46.016.595	8.456.623	0	0	4.797.600	1.955.735
Verkeer, Vervoer en Ruimt. plan	89.727.117	21.977.116	40.650.517	15.200.183	6.665	8.892.637	3.000.000	0
Economische Ontwikkeling	49.858.506	6.587.276	4.714.304	435.294	0	34.293.231	3.828.400	0
Onderwijs, Wetens. Cult. & Sport	359.968.748	74.396.162	23.920.223	15.462.172	0	0	245.936.733	253.457
Sociale Ontw, Arbeid & Welzijn	135.474.438	15.275.127	23.874.477	725.206	0	8.963.628	20.069.987	66.566.013
Gezondheid, Milieu & Natuur	395.021.703	24.439.715	14.699.752	1.333.961	0	0	42.889.302	311.658.972
Financiën	176.534.696	47.432.335	38.931.917	7.719.811	68.852.908	13.060.726	537.000	0
KAPITAALDIENST	166.610.473							
Staatsorganen en ov. Alg. Org.	942.229							
Algemene Zaken	10.119.800							
Bestuur, Planning en Dienstver	5.894.123							
Justitie	28.890.469							
Verkeer, Vervoer en Ruimt. plan	36.804.112							
Economische Ontwikkeling	13.045.573							
Onderwijs, Wetens. Cult. & Sport	27.451.486							
Sociale Ontw, Arbeid & Welzijn	6.696.211							
Gezondheid, Milieu & Natuur	14.673.176							
Financiën	22.093.295							
TOTAAL DIENSTEN								
Jaarrekening 2015	1.887.286.763	431.498.383	225.143.685	53.400.137	68.859.572	67.907.283	345.224.619	528.642.610
Begroting 2015 (BA)	2.298.467.966	445.067.092	240.011.632	63.823.400	70.579.050	64.689.320	374.822.614	528.818.650
Jaarrekening 2014	1.800.129.576	429.599.202	226.489.361	48.009.009	62.486.027	68.303.310	336.703.115	422.650.738
AFSCHRIJVINGEN & RESERVERINGEN								
Jaarrekening 2015	61.400.136	0	0	53.400.136	0	0	0	0
Begroting 2015 (BA)	63.823.400	0	0	63.823.400	0	0	0	0
Jaarrekening 2014	93.916.956	0	0	48.009.009	0	0	0	0
GECONSOLIDEERD								
Jaarrekening 2015	1.825.886.627	431.498.383	225.143.685	1	68.859.572	67.907.283	345.224.619	528.642.610
Begroting 2015 (BA)	2.234.644.566	445.067.092	240.011.632	0	70.579.050	64.689.320	374.822.614	528.818.650
Jaarrekening 2014	1.706.212.620	429.599.202	226.489.361	0	62.486.027	68.303.310	336.703.115	422.650.738

Verzamel- en Consolidatiestaat - INKOMSTEN

4750	4909	4950		5100	5200	5300	5400	5909	5929
Andere uitgaven	Verwerving van non-financiële activa	Financiering	TOTAAL Inkomsten	Belasting	Sociale voorziening	Schenking en subsidie	Andere inkomsten	Non-financiële activa	Financiering
			1.733.107.043	1.496.839.006	0	25.678.609	210.589.427		
			9.941.496	0	0	8.377.335	1.564.161		
			1.994.280	0	0	0	1.994.280		
			6.406.335	0	0	23.406	6.382.929		
			20.558.889	0	0	9.074.627	11.484.262		
			42.364.623	0	0	927.095	41.437.529		
			4.252.960	0	0	0	4.252.960		
			1.704.886	0	0	659.036	1.045.850		
			6.226.592	0	0	0	6.226.592		
			3.492.460	0	0	0	3.492.460		
			1.636.164.522	1.496.839.006	0	6.617.111	132.708.405		
	158.610.473	8.000.000	337.252.311					53.400.137	283.852.174
	942.229	0	0					0	0
	10.119.800	0	0					0	0
	5.894.123	0	0					0	0
	28.890.469	0	0					0	0
	36.804.112	0	0					0	0
	13.045.573	0	0					0	0
	27.451.486	0	0					0	0
	6.696.211	0	0					0	0
	14.673.176	0	0					0	0
	14.093.295	8.000.000	337.252.311					53.400.137	283.852.174
0	158.610.473	8.000.000	2.070.359.354	1.496.839.006	0	25.678.609	210.589.427	53.400.137	283.852.174
8.657.501	501.998.707	0	2.298.467.966	1.504.826.302	5.511.400	19.241.536	271.748.592	62.914.584	434.225.552
0	159.980.867	45.907.947	1.946.247.816	1.392.511.916	0	16.455.435	227.682.648	48.009.009	261.588.808
0	0	8.000.000	53.400.137	0	0	0	0	53.400.137	0
0	0	0	202.188.784	0	0	0	11.890.900	62.914.584	127.383.300
0	0	45.907.947	93.916.956	0	0	0	45.907.947	48.009.009	0
0	158.610.473	0	2.016.959.217	1.496.839.006	0	25.678.609	210.589.427	0	283.852.174
8.657.501	501.998.707	0	2.096.279.182	1.504.826.302	5.511.400	19.241.536	259.857.692	0	306.842.252
0	159.980.867	0	1.852.330.860	1.392.511.916	0	16.455.435	181.774.701	0	261.588.808

A large, stylized globe composed of interlocking puzzle pieces. The globe is primarily green and yellow, with some darker green areas. The puzzle pieces are arranged in a way that creates a sense of depth and texture. The globe is positioned on the left side of the page, with its right edge curving towards the center.

Knowledge is power. Information is liberating. Education is the premise of progress, in every society, in every family.

Knowledge is power. Information is liberating. Education is the premise of progress, in every society, in every family.

Kofi Annan

Model L1 - Beleidsdeel Gewone Dienst

Overzicht ingevolge art. 18a van de Lv. Comptabiliteit 2010

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
10 Staatsorganen en overige Algemene Organen	51.272.722	53.229.056	51.763.174	-9.941.496	-9.375.300	-9.544.381
01 Bestuursorganen	16.866.677	17.315.904	17.657.555			-2.121
100100 Staten						
4200 Beloning van Personeel	9.213.013	9.833.804	9.996.036			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.308.670	3.501.200	3.463.115			
4500 Afschrijving Vaste Activa	380.819	380.900	287.344			
4600 Subsidies						
4700 Sociale Zekerheid	3.964.176	3.600.000	3.911.060			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						-2.121
100100 Staten	16.866.677	17.315.904	17.657.555			-2.121
02 Algemeen beheer Staatsorganen	10.053.552	10.850.023	9.721.427			
100200 Raad van Advies						
4200 Beloning van Personeel	1.051.811	1.066.955	1.032.830			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	654.185	705.700	626.364			
4500 Afschrijving Vaste Activa	26.530	27.400	38.551			
5200 Sociale Voorzieningen						
100200 Raad van Advies	1.732.526	1.800.055	1.697.745			
100201 Algemene Rekenkamer						
4200 Beloning van Personeel	4.105.452	4.174.094	3.968.682			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	847.813	1.278.650	589.576			
4500 Afschrijving Vaste Activa	10.666	13.700	12.035			
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies						
100201 Algemene Rekenkamer	4.963.931	5.466.444	4.570.293			
100202 Secretariaat SER/GOA						
4200 Beloning van Personeel	1.019.952	1.033.174	1.036.136			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	329.626	466.800	407.766			
4500 Afschrijving Vaste Activa	33.167	33.200	34.045			
4650 Overdrachten	400.000	400.000	375.000			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
100202 Secretariaat SER/GOA	1.782.745	1.933.174	1.852.947			
100203 Ombudsman						
4200 Beloning van Personeel	978.924	994.405	1.079.161			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	575.340	617.045	497.525			
4500 Afschrijving Vaste Activa	20.086	38.900	23.755			
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
100203 Ombudsman	1.574.350	1.650.350	1.600.441			
11 Rechtswezen	16.120.593	16.243.176	16.349.398	-1.564.161	-1.700.000	-1.834.209
101100 Gemeenschapp. Hof Justitie						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	342.780	342.800	323.039			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	15.001.713	15.124.276	15.250.259			
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies						
5400 Andere Inkomsten				-1.564.161	-1.700.000	-1.834.209

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
101100 Gemeenschapp. Hof Justitie	15.344.493	15.467.076	15.573.298	-1.564.161	-1.700.000	-1.834.209
101101 Raad v.d. Rechtshandhaving						
4650 Overdrachten	776.100	776.100	776.100			
101101 Raad v.d. Rechtshandhaving	776.100	776.100	776.100			
14 Defensie	8.231.900	8.819.952	8.034.794	-8.377.335	-7.675.300	-7.708.051
101400 Defensie						
4200 Beloning van Personeel	8.184.581	8.819.952	7.938.431			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	47.319		96.362			
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-8.377.335	-7.675.300	-7.708.051
101400 Defensie	8.231.900	8.819.952	8.034.794	-8.377.335	-7.675.300	-7.708.051
11 Ministerie van Algemene Zaken	51.118.269	53.859.645	56.886.270	-1.994.280	-11.516.200	-1.998.511
01 Bestuursorganen	897.150	1.092.902	1.177.380			
110100 Minister van Algemene Zaken						
4200 Beloning van Personeel	229.038	328.402	454.368			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	668.112	764.500	723.012			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
110100 Minister van Algemene Zaken	897.150	1.092.902	1.177.380			
03 Algemeen beheer Algemene Zaken	24.315.261	25.845.111	26.834.304	-1.994.280	-1.304.600	-1.998.511
110300 Kabinet Minister AZ						
4200 Beloning van Personeel	829.756	828.541	726.559			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	170.106	163.500	151.933			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.464	1.500				
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
110300 Kabinet Minister AZ	1.001.327	993.541	878.492			
110301 Secretar. Raad van Ministers						
4200 Beloning van Personeel	720.219	758.530	676.875			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.258.362	1.212.400	1.287.399			
4500 Afschrijving Vaste Activa	190.442	190.500	197.239			
4700 Sociale Zekerheid						
4750 Andere Uitgaven						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
110301 Secretar. Raad van Ministers	2.169.024	2.161.430	2.161.513			
110302 Beleidscoördinatie						
4200 Beloning van Personeel	170.609	262.223				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	23.441	27.500	11.642			
4500 Afschrijving Vaste Activa	81.341	219.600	191.700			
4650 Overdrachten						
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies					-105.900	
110302 Beleidscoördinatie	275.391	509.323	203.342		-105.900	
110303 Veiligheidsdienst Curacao						
4200 Beloning van Personeel	3.723.073	3.809.105	4.057.118			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	7.039		792			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	57.000	57.000	4.750			
4600 Subsidies	1.110.700	1.110.700	1.050.700			
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
110303 Veiligheidsdienst Curacao	4.897.812	4.976.805	5.113.360			
110304 Kabinet Gevolmachtigd Minister						
4200 Beloning van Personeel	2.231.590	2.809.701	2.322.691			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.817.023	1.487.900	3.924.714			
4500 Afschrijving Vaste Activa	538.600	538.600	434.956			
4700 Sociale Zekerheid		170.000	121.509			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
110304 Kabinet Gevolmachtigd Minister	4.587.213	5.006.201	6.803.871			
110305 Secretaris Generaal AZ						
4200 Beloning van Personeel	218.589	238.130	229.601			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	114.585	129.100	267.912			
4500 Afschrijving Vaste Activa	229.272	229.300	111.564			
5200 Sociale Voorzieningen						
110305 Secretaris Generaal AZ	562.446	596.530	609.077			
110306 Ministeriële staf						
4200 Beloning van Personeel	793.296	880.546	849.905			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	123.092	143.500	65.840			
4500 Afschrijving Vaste Activa	42.385	42.400	42.385			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						-78.200
110306 Ministeriële staf	958.773	1.066.446	958.130			-78.200
110308 Beleidsorganisatie AZ						
4200 Beloning van Personeel	2.025.853	2.116.261	1.946.582			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	515.189	645.016	466.660			
4500 Afschrijving Vaste Activa	13.630	16.800	11.928			
4700 Sociale Zekerheid		26.300				
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
110308 Beleidsorganisatie AZ	2.554.673	2.804.377	2.425.170			
110309 Sec Dir Buitenl. Betrekkingen						
4200 Beloning van Personeel			207.071			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
110309 Sec Dir Buitenl. Betrekkingen			207.071			
110311 UO Communic. en Voorlichting						
4200 Beloning van Personeel	1.258.508	1.262.228	1.015.157			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	664.357	773.500	781.260			
4500 Afschrijving Vaste Activa	126.995	127.000	126.735			
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						-254
110311 UO Communic. en Voorlichting	2.049.860	2.162.728	1.923.152			-254
110312 UO Wetgeving en Jurid. Zaken						
4200 Beloning van Personeel	4.202.296	4.253.261	4.370.072			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	941.737	1.084.100	1.066.112			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	50.103	86.000	53.289			
4600 Subsidies						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-1.994.026	-1.120.500	-1.998.511
110312 UO Wetgeving en Jurid. Zaken	5.194.136	5.423.361	5.489.472	-1.994.026	-1.120.500	-1.998.511
110313 UO Natievorm. en Kon.relaties						
4200 Beloning van Personeel		50.268				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst			5.989			
4500 Afschrijving Vaste Activa						
4600 Subsidies						
110313 UO Natievorm. en Kon.relaties		50.268	5.989			
110314 Huurcommissie						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	64.606	85.200	55.665			
4500 Afschrijving Vaste Activa		8.900				
110314 Huurcommissie	64.606	94.100	55.665			
110315 Dir.Risicobeh & Rampenbeleid						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
110315 Dir.Risicobeh & Rampenbeleid						
07 Overige Algemene Zaken	25.905.858	26.921.631	28.874.587		-10.211.600	
110700 Overige uitgaven alg. Bestuur						
4200 Beloning van Personeel	300.502	979.900	218.205			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	343.353	306.500	10.185.312			
4500 Afschrijving Vaste Activa	73.015	126.647	83.160			
4650 Overdrachten	7.987.784	9.267.184	3.037.800			
4700 Sociale Zekerheid	16.751.642	15.791.800	14.968.914			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten					-10.211.600	
110700 Overige uitgaven alg. Bestuur	25.456.296	26.472.031	28.493.391		-10.211.600	
110701 Prog.Bureau Plan Nashonal						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	9.562	9.600	9.562			
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid						
110701 Prog.Bureau Plan Nashonal	9.562	9.600	9.562			
110702 Vrijwilligerskorps						
4500 Afschrijving Vaste Activa	60.000	60.000	6.833			
4600 Subsidies	380.000	380.000	364.800			
110702 Vrijwilligerskorps	440.000	440.000	371.633			
12 Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	184.211.820	183.985.471	171.967.609	-6.406.335	-9.870.800	-6.581.730
01 Bestuursorganen	585.620	655.316	606.611			
120100 Minister Best. Pl.& Dnstverl.						
4200 Beloning van Personeel	250.792	295.816	226.437			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	334.291	358.900	380.174			
4500 Afschrijving Vaste Activa	537	600				
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
120100 Minister Best. Pl.& Dnstverl.	585.620	655.316	606.611			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
04 Alg.beh.Best., Plann. Dnstverl	53.259.248	55.695.319	53.159.085	-6.343.803	-9.870.800	-6.581.730
120400 Kabinet Minister BPD						
4200 Beloning van Personeel	478.837	498.005	450.946			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	31.088	10.500	2.977			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
120400 Kabinet Minister BPD	509.925	508.505	453.923			
120401 Secretaris Generaal BPD						
4200 Beloning van Personeel	188.026	251.406	237.831			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	271.204	259.671	20.601			
5200 Sociale Voorzieningen						
120401 Secretaris Generaal BPD	459.230	511.077	258.432			
120402 Ministeriële staf						
4200 Beloning van Personeel	1.784.684	1.912.364	1.913.675			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	397.016	466.000	533.783			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.860	1.900				
4600 Subsidies		91				
5200 Sociale Voorzieningen						
120402 Ministeriële staf	2.183.560	2.380.355	2.447.458			
120403 Beleidsunit HR OO IT						
4200 Beloning van Personeel	2.983.026	2.971.356	3.346.296			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	957.093	1.137.582	872.790			
4500 Afschrijving Vaste Activa	31.954	100.900	34.745			
4600 Subsidies	1.206.360	1.206.360	1.233.900			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
120403 Beleidsunit HR OO IT	5.178.432	5.416.197	5.487.731			
120405 Beleidsorganisatie BPD						
4200 Beloning van Personeel	1.755.024	2.010.012	2.183.406			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	578.038	486.352	506.232			
4500 Afschrijving Vaste Activa	5.321	72.300	15.829			
4600 Subsidies		456				
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-14.263		
120405 Beleidsorganisatie BPD	2.338.383	2.569.120	2.705.467	-14.263		
120407 UO Publieke Zaken						
4200 Beloning van Personeel	3.807.050	3.682.488	3.512.956			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	4.640.668	4.756.107	4.906.052			
4500 Afschrijving Vaste Activa	144.757	144.800	101.892			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten		14.500				
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-6.320.704	-7.820.000	-6.449.594
120407 UO Publieke Zaken	8.592.475	8.597.895	8.520.900	-6.320.704	-7.820.000	-6.449.594
120408 UO Vergunningloket						
4200 Beloning van Personeel	1.767.401	1.833.516	1.805.407			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.056.460	1.332.100	784.411			
4500 Afschrijving Vaste Activa	24.087	24.100	216			
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
120408 UO Vergunningloket	2.847.948	3.189.716	2.590.034			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
120409 UO Nationaal Archief						
4200 Beloning van Personeel	1.071.477	1.302.813	1.222.073			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	760.368	798.900	755.335			
4500 Afschrijving Vaste Activa	350.655	350.700	271.010			
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-3.704		-132.136
120409 UO Nationaal Archief	2.182.501	2.452.413	2.248.418	-3.704		-132.136
120410 Shared Service Organisatie						
4200 Beloning van Personeel	17.949.339	18.139.941	19.294.762			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	10.074.525	10.987.100	8.595.451			
4500 Afschrijving Vaste Activa	942.930	943.000	556.508			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-9.143		
5400 Andere Inkomsten				4.011	-2.050.800	
120410 Shared Service Organisatie	28.966.794	30.070.041	28.446.722	-5.132	-2.050.800	
05 Wachtgeld en pensioenen	125.007.141	121.807.626	112.761.847			
120500 Pensioenen						
4200 Beloning van Personeel	-2.485.474	1.593.926	-3.001.222			
4700 Sociale Zekerheid	127.492.615	120.213.700	115.763.069			
120500 Pensioenen	125.007.141	121.807.626	112.761.847			
06 Statistiek	3.578.310	3.648.270	3.551.839			
120600 CBS						
4200 Beloning van Personeel	2.574.366	2.605.070	2.404.091			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	727.017	751.500	944.728			
4500 Afschrijving Vaste Activa	276.927	291.700	203.021			
5200 Sociale Voorzieningen						
120600 CBS	3.578.310	3.648.270	3.551.839			
08 Ov.Bestuur, Plann. Dnstverl.	1.781.501	2.178.940	1.888.227	-62.532		
120800 Erediensten						
4200 Beloning van Personeel	1.615.900	1.726.486	1.656.995			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	34.178	47.500	17.552			
4500 Afschrijving Vaste Activa						
5200 Sociale Voorzieningen						
120800 Erediensten	1.650.078	1.773.986	1.674.547			
120801 FZOG						
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid						
120801 FZOG						
120802 Overige uitgaven BPD						
4200 Beloning van Personeel	131.423	294.660	211.447			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst			2.233			
4500 Afschrijving Vaste Activa		110.294				
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-62.532		
120802 Overige uitgaven BPD	131.423	404.954	213.680	-62.532		

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
13 Ministerie van Justitie	227.488.271	229.202.588	224.761.818	-20.558.889	-26.995.800	-16.970.581
01 Bestuursorganen	444.507	477.850	391.652			
130100 Minister van Justitie						
4200 Beloning van Personeel	244.608	301.933	216.930			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	183.635	175.917	158.458			
4700 Sociale Zekerheid	16.264		16.264			
5200 Sociale Voorzieningen						
130100 Minister van Justitie	444.507	477.850	391.652			
10 Alg.beh. Openb.orde Veiligh.	12.286.975	12.981.791	11.315.670		-5.000	
131000 Kabinet Minister JUS						
4200 Beloning van Personeel	777.718	891.459	846.522			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	84.849	92.930	54.108			
4500 Afschrijving Vaste Activa	146.541	146.600	146.541			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
131000 Kabinet Minister JUS	1.009.108	1.130.989	1.047.171			
131001 Secretaris Generaal JUS						
4200 Beloning van Personeel		113.153				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
5200 Sociale Voorzieningen						
131001 Secretaris Generaal JUS		113.153				
131002 Ministeriële staf						
4200 Beloning van Personeel	1.373.880	1.560.699	1.458.798			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	75.399	96.070	66.456			
4500 Afschrijving Vaste Activa						
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten					-5.000	
131002 Ministeriële staf	1.449.279	1.656.769	1.525.254		-5.000	
131004 Beleidsorganisatie JUS						
4200 Beloning van Personeel	2.222.811	2.231.201	2.124.769			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	7.533.812	7.765.879	6.494.507			
4500 Afschrijving Vaste Activa	71.965	83.800	123.970			
4650 Overdrachten						
4750 Andere Uitgaven						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies						
5400 Andere Inkomsten						
131004 Beleidsorganisatie JUS	9.828.588	10.080.880	8.743.245			
11 Rechtswezen	9.670.172	9.832.543	9.668.335	-1.163.805	-4.400.000	-1.189.745
131100 Openbaar Ministerie						
4200 Beloning van Personeel	7.552.652	7.715.743	7.551.290			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	8.934	8.200	6.367			
4500 Afschrijving Vaste Activa	284.586	284.600	286.679			
4650 Overdrachten	1.824.000	1.824.000	1.824.000			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-1.163.805	-4.400.000	-1.189.745
131100 Openbaar Ministerie	9.670.172	9.832.543	9.668.335	-1.163.805	-4.400.000	-1.189.745

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
12 Politie	118.038.411	116.807.880	117.616.691	-10.128.047	-11.478.900	-7.425.442
131200 Landsrecherche						
4200 Beloning van Personeel	2.022.567	2.137.361	1.943.176			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	505.179	527.100	410.614			
4500 Afschrijving Vaste Activa	55.394	55.400	45.683			
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						-1.035
131200 Landsrecherche	2.583.140	2.719.861	2.399.473			-1.035
131201 Opleidingsinstituut RH&VH						
4200 Beloning van Personeel	4.098.976	4.114.884	3.886.892			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.529.725	1.400.700	1.098.498			
4500 Afschrijving Vaste Activa	135.892	214.400	204.046			
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-1.800	-300.000	-51.600
131201 Opleidingsinstituut RH&VH	5.764.593	5.729.984	5.189.437	-1.800	-300.000	-51.600
131202 UO Toelatingsorganisatie						
4200 Beloning van Personeel	3.323.421	3.273.673	3.649.986			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.201.219	1.501.498	978.692			
4500 Afschrijving Vaste Activa	25.970	26.000	14.453			
4600 Subsidies		500				
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-8.926.775		-5.951.224
131202 UO Toelatingsorganisatie	4.550.610	4.801.671	4.643.132	-8.926.775		-5.951.224
131203 UO Politie en Immigr. Curaçao						
4200 Beloning van Personeel	88.008.467	86.548.533	86.672.726			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	14.738.061	14.614.231	16.938.230			
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.393.540	2.393.600	1.773.694			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid						
4750 Andere Uitgaven						
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies					-134.800	
5400 Andere Inkomsten				-1.199.472	-11.044.100	-1.421.583
131203 UO Politie en Immigr. Curaçao	105.140.069	103.556.364	105.384.649	-1.199.472	-11.178.900	-1.421.583
13 Brandweer en Rampenbestrijding	10.575.866	10.713.436	9.814.269	-27.563		-22.795
131300 UO Brandweer						
4200 Beloning van Personeel	8.048.332	7.901.871	7.093.040			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.568.021	1.594.465	1.722.800			
4500 Afschrijving Vaste Activa	959.513	1.217.100	998.430			
4600 Subsidies						
4750 Andere Uitgaven						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-27.563		-22.795
131300 UO Brandweer	10.575.866	10.713.436	9.814.269	-27.563		-22.795
14 Defensie	14.457.607	14.845.847	13.473.777	-9.003.033	-9.417.200	-8.202.881
131400 Kustwacht						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4200 Beloning van Personeel	8.152.648	8.575.097	8.162.514			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	6.304.958	6.270.750	5.311.263			
4500 Afschrijving Vaste Activa						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-8.977.565	-9.403.400	-8.171.104
5400 Andere Inkomsten				-25.468	-13.800	-31.777
131400 Kustwacht	14.457.607	14.845.847	13.473.777	-9.003.033	-9.417.200	-8.202.881
15 Overige Beschermende Maatreg.	408.202	1.248.288	2.519.276	-139.107	-328.200	-122.301
131500 UO Controle en Bewaking						
4200 Beloning van Personeel		660.399	1.339.736			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	362.895	495.489	1.122.554			
4500 Afschrijving Vaste Activa	45.307	58.700	56.986			
4600 Subsidies		33.700				
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-139.107	-328.200	-122.301
131500 UO Controle en Bewaking	408.202	1.248.288	2.519.276	-139.107	-328.200	-122.301
16 Gevangeniswezen	45.521.908	45.306.255	44.238.541	6.250		
131600 UO Gevangenisw. Huis van Bew.						
4200 Beloning van Personeel	32.401.306	31.779.133	31.821.673			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	8.909.813	9.307.785	8.422.601			
4500 Afschrijving Vaste Activa	4.210.788	4.210.800	3.994.267			
4650 Overdrachten		8.537				
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				6.250		
131600 UO Gevangenisw. Huis van Bew.	45.521.908	45.306.255	44.238.541	6.250		
17 Opvoedingswezen	14.280.873	14.493.984	13.860.589	-97.062		
131700 UO Justitiële Jeugdopvang						
4200 Beloning van Personeel	3.124.343	3.142.383	3.137.724			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.068.786	2.023.500	1.873.275			
4500 Afschrijving Vaste Activa	89.031	89.100	56.114			
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-97.062		
5400 Andere Inkomsten						
131700 UO Justitiële Jeugdopvang	5.282.161	5.254.983	5.067.113	-97.062		
131701 UO Reclassering						
4200 Beloning van Personeel	1.498.510	1.516.437	1.322.495			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	431.964	422.070	319.877			
4500 Afschrijving Vaste Activa	4.293	4.300	4.008			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
131701 UO Reclassering	1.934.767	1.942.807	1.646.380			
131702 UO Voogdijraad						
4200 Beloning van Personeel	3.095.728	3.254.593	3.102.996			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	509.344	559.100	697.467			
4500 Afschrijving Vaste Activa	33.803	33.900	33.192			
4650 Overdrachten						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4700 Sociale Zekerheid	1.939.470	1.963.000	1.827.841			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
131702 UO Voogdijraad	5.578.345	5.810.593	5.661.495			
131703 Gezinsvoogdijinstellingen						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4650 Overdrachten	1.485.600	1.485.600	1.485.600			
131703 Gezinsvoogdijinstellingen	1.485.600	1.485.600	1.485.600			
18 Overig Ministerie van Justitie	1.803.750	2.494.713	1.863.017	-6.522	-1.366.500	-7.417
131801 Vrijwilligerskorps						
4600 Subsidies						
131801 Vrijwilligerskorps						
131802 Criminaliteitsbestrijd.fonds						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4650 Overdrachten	1.140.000	1.140.000	1.140.000			
5400 Andere Inkomsten						
131802 Criminaliteitsbestrijd.fonds	1.140.000	1.140.000	1.140.000			
131803 Over. justit. aangelegenheden						
4200 Beloning van Personeel	315.750	355.508	375.017			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa		127.205				
4650 Overdrachten	348.000	348.000	348.000			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-6.522	-700	-7.417
131803 Over. justit. aangelegenheden	663.750	830.713	723.017	-6.522	-700	-7.417
131804 Bureau Intellectueel Eigendom						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		524.000				
5400 Andere Inkomsten					-1.365.800	
131804 Bureau Intellectueel Eigendom		524.000			-1.365.800	
14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Plannir	89.727.117	94.784.151	83.133.737	-42.364.623	-83.176.372	-31.562.884
01 Bestuursorganen	1.667.322	1.790.209	1.280.170			
140100 Minister Verk. Vervoer,R.PI.						
4200 Beloning van Personeel	384.984	409.359	226.607			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.282.338	1.380.850	1.053.563			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
140100 Minister Verk. Vervoer,R.PI.	1.667.322	1.790.209	1.280.170			
20 Algemeen beheer VVRP	3.503.789	3.885.540	4.186.958		-2.800.000	
142000 Kabinet Minister VVRP						
4200 Beloning van Personeel	433.848	560.899	857.973			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	551	600	1.664			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
142000 Kabinet Minister VVRP	434.399	561.499	859.637			
142001 Secretaris Generaal VVRP						
4200 Beloning van Personeel	233.624	249.619	230.549			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	9.997	2.400	9.245			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
5200 Sociale Voorzieningen						
142001 Secretaris Generaal VVRP	243.621	252.019	239.794			
142002 Ministeriële staf						
4200 Beloning van Personeel	835.600	859.135	842.446			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	793.004	825.940	898.233			
4500 Afschrijving Vaste Activa	28.268	28.300	28.268			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten		5.000				
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
142002 Ministeriële staf	1.656.871	1.718.375	1.768.947			
142004 Beleidsorganisatie VVRP						
4200 Beloning van Personeel	1.038.313	1.130.597	1.180.462			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	78.709	101.250	65.837			
4500 Afschrijving Vaste Activa	51.875	121.800	72.282			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten					-2.800.000	
142004 Beleidsorganisatie VVRP	1.168.898	1.353.647	1.318.580		-2.800.000	
21 Openbare werken	35.433.156	14.582.397	32.387.424	-9.264.480	-1.121.700	-1.775.559
142101 UO Openbare Werken						
4200 Beloning van Personeel	7.249.168	7.259.776	7.223.975			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.766.041	2.980.271	2.879.644			
4500 Afschrijving Vaste Activa	492.256	492.300	438.387			
4550 Interest						
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid						
4750 Andere Uitgaven						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-938.545	-1.121.700	-1.640.092
142101 UO Openbare Werken	10.507.465	10.732.347	10.542.005	-938.545	-1.121.700	-1.640.092
142102 Wegen, straten en pleinen						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	20.720.940	139.250	16.861.348			
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.210.777	2.210.800	1.904.468			
4650 Overdrachten	1.500.000	1.500.000	1.440.000			
5400 Andere Inkomsten				-8.233.983		-7.741
142102 Wegen, straten en pleinen	24.431.717	3.850.050	20.205.816	-8.233.983		-7.741
6603000 Magazijn en Inkoop Gasoline						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	393.441		649.517			
5400 Andere Inkomsten				-84.988		-121.711
6603000 Magazijn en Inkoop Gasoline	393.441		649.517	-84.988		-121.711
14210103 DOW Magazijn en Inkoop						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	100.533		990.086			
5400 Andere Inkomsten				-6.965		-6.015
14210103 DOW Magazijn en Inkoop	100.533		990.086	-6.965		-6.015
22 Verkeer en vervoer	12.111.388	11.998.473	12.047.452	-3.981.735	-1.310.800	-3.475.049
142201 UO Verkeer en Vervoer						
4200 Beloning van Personeel	1.126.062	1.140.644	1.002.817			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	475.026	518.874	497.223			
4500 Afschrijving Vaste Activa	54.765	54.800	40.650			
4600 Subsidies						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-2.381.622	-635.800	-2.507.811
142201 UO Verkeer en Vervoer	1.655.853	1.714.319	1.540.691	-2.381.622	-635.800	-2.507.811
142202 Autobusdienst						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4600 Subsidies	8.892.637	8.572.800	8.912.300			
142202 Autobusdienst	8.892.637	8.572.800	8.912.300			
142203 UO Maritieme Autoriteit Cur						
4200 Beloning van Personeel	1.237.350	1.343.654	1.351.154			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	309.617	351.700	235.079			
4500 Afschrijving Vaste Activa	15.932	16.000	8.228			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-1.600.114	-675.000	-967.238
142203 UO Maritieme Autoriteit Cur	1.562.898	1.711.354	1.594.461	-1.600.114	-675.000	-967.238
23 Luchtvaart	2.625.126	3.028.519	3.630.122	-272.586	-2.116.000	-579.741
142300 Luchthaven (WA verzekering)						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	34.808	50.500	492.614			
5400 Andere Inkomsten						
142300 Luchthaven (WA verzekering)	34.808	50.500	492.614			
142301 UO Curacao Burgerluchtvaart Au						
4200 Beloning van Personeel	1.241.534	1.473.459	1.217.641			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.319.092	1.474.560	1.901.602			
4500 Afschrijving Vaste Activa	29.693	30.000	18.264			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-272.586	-2.116.000	-579.741
142301 UO Curacao Burgerluchtvaart Au	2.590.319	2.978.019	3.137.507	-272.586	-2.116.000	-579.741
24 Meteorologische aangelegenh.	4.123.922	4.320.950	3.930.058	-1.252.091	-1.263.100	-566.263
142400 UO Meteorologische Dienst						
4200 Beloning van Personeel	3.210.318	3.326.750	3.180.098			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	253.510	334.100	250.852			
4500 Afschrijving Vaste Activa	660.094	660.100	499.108			
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-908.560	-1.263.100	-566.263
5400 Andere Inkomsten				-343.531		
142400 UO Meteorologische Dienst	4.123.922	4.320.950	3.930.058	-1.252.091	-1.263.100	-566.263
25 Reiniging	1.222.700	1.222.700	1.222.700			
142500 Reiniging						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.222.700	1.222.700	1.222.700			
4650 Overdrachten						
142500 Reiniging	1.222.700	1.222.700	1.222.700			
26 Riolering en waterzuivering	9.644.888	8.452.200	6.437.803			
142600 Rioleringsinstallaties						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.539.220	2.095.000	1.799.008			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.157.048	1.157.100	1.097.593			
142600 Rioleringsinstallaties	4.696.268	3.252.100	2.896.601			
142601 Zuiveringsinstallaties						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.103.906	3.030.000	2.725.388			
4500 Afschrijving Vaste Activa	425	500	425			
5400 Andere Inkomsten						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
142601 Zuiveringsinstallaties	3.104.330	3.030.500	2.725.812			
142602 Waterafvoeren						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.844.290	2.169.600	815.390			
142602 Waterafvoeren	1.844.290	2.169.600	815.390			
27 R.O., woning en bouwgr.expl.	17.472.150	17.984.343	17.488.697	-20.588.417	-21.416.851	-25.144.649
142700 UO Ruimt. Ordening en Planning						
4200 Beloning van Personeel	2.754.943	2.845.524	2.784.933			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	521.299	855.100	586.580			
4500 Afschrijving Vaste Activa	65.696	65.700	54.829			
4600 Subsidies		11.700				
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-18.535		
5400 Andere Inkomsten				-1.783.914	-2.416.851	-3.088.912
142700 UO Ruimt. Ordening en Planning	3.341.939	3.778.024	3.426.342	-1.802.449	-2.416.851	-3.088.912
142701 UO Domeinbeheer						
4200 Beloning van Personeel	2.025.362	2.078.335	1.993.727			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.191.756	1.219.435	1.354.652			
4500 Afschrijving Vaste Activa	6.565.798	6.565.800	6.574.020			
4550 Interest	6.665		5.633			
4600 Subsidies		20.540				
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-60.371		
142701 UO Domeinbeheer	9.789.580	9.884.110	9.928.032	-60.371		
142702 Onbebouwde eigendommen						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	689.741	633.150	498.926			
4500 Afschrijving Vaste Activa	3.650.890	3.650.900	3.552.717			
4600 Subsidies		38.160	82.679			
5400 Andere Inkomsten				-18.725.597	-19.000.000	-22.055.737
142702 Onbebouwde eigendommen	4.340.631	4.322.210	4.134.323	-18.725.597	-19.000.000	-22.055.737
28 Overige VVRP	1.922.677	27.518.819	522.353	-7.005.314	-53.147.921	-21.624
142800 Ov.Verkeer, Vervoer en r.pl.						
4200 Beloning van Personeel	206.010	203.562	284.062			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst			21.624			
4500 Afschrijving Vaste Activa	216.667	4.717.057	216.667			
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-5.314		-21.624
142800 Ov.Verkeer, Vervoer en r.pl.	422.677	4.920.619	522.353	-5.314		-21.624
142801 Overige uitgaven VVRP						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4650 Overdrachten	1.500.000					
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
142801 Overige uitgaven VVRP	1.500.000					
142802 Bur. Telecommunicatie en post						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		22.598.200				
5400 Andere Inkomsten				-7.000.000	-53.147.921	
142802 Bur. Telecommunicatie en post		22.598.200		-7.000.000	-53.147.921	

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
15 Ministerie van Economische Ontwikkeling	49.858.506	51.321.245	46.765.954	-4.252.960	-30.443.450	-14.054.906
01 Bestuursorganen	541.994	668.002	677.122			
150100 Minister van Economische Zaken						
4200 Beloning van Personeel	248.811	288.602	365.498			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	291.629	377.800	310.072			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.553	1.600	1.553			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
150100 Minister van Economische Zaken	541.994	668.002	677.122			
30 Alg. beheer Econom. Ontwikkel.	5.891.206	7.105.983	6.070.817			
153000 Kabinet Minister Econ Ontwikk						
4200 Beloning van Personeel	484.066	473.556	419.650			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	84.475	150.116	132.356			
4500 Afschrijving Vaste Activa	7.283	7.300	7.283			
5200 Sociale Voorzieningen						
153000 Kabinet Minister Econ Ontwikk	575.824	630.972	559.288			
153001 Economische Inspectie						
4200 Beloning van Personeel	921.383	942.343	853.788			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	118.953	173.084	101.645			
4500 Afschrijving Vaste Activa	46.826	46.900	34.838			
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
153001 Economische Inspectie	1.087.162	1.162.327	990.271			
153002 Secretaris Generaal EO						
4200 Beloning van Personeel	86.441	237.401	108.530			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
5200 Sociale Voorzieningen						
153002 Secretaris Generaal EO	86.441	237.401	108.530			
153003 Ministeriële staf						
4200 Beloning van Personeel	467.721	478.039	491.986			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.910.883	1.993.284	1.946.948			
4500 Afschrijving Vaste Activa	23.215	23.300	8.026			
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
153003 Ministeriële staf	2.401.818	2.494.623	2.446.960			
153005 Beleidsorganisatie EO						
4200 Beloning van Personeel	1.437.511	1.586.459	1.503.975			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	283.786	840.200	366.695			
4500 Afschrijving Vaste Activa	18.663	154.000	95.098			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
153005 Beleidsorganisatie EO	1.739.960	2.580.659	1.965.768			
31 Handel en Ambacht	37.400.110	35.306.091	36.772.514	-925.767	-443.450	-297.981
153101 UO Economische Dienst						
4200 Beloning van Personeel	863.235	1.021.191	1.038.422			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	295.013	447.100	174.417			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	20.232	20.300	20.232			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten		200.000	200.000			
5200 Sociale Voorzieningen						
153101 UO Economische Dienst	1.178.479	1.688.591	1.433.071			
153102 Economische Ontwikkeling						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4600 Subsidies	34.293.231	31.106.600	32.916.711			
4650 Overdrachten	1.928.400	2.510.900	2.422.732			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-925.767	-443.450	-297.981
153102 Economische Ontwikkeling	36.221.631	33.617.500	35.339.443	-925.767	-443.450	-297.981
32 Economische Samenwerking	1.744.826	2.390.073	1.612.075			
153201 UO Buitenl. Econ. Samenwerking						
4200 Beloning van Personeel	851.458	937.323	1.125.950			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	893.368	1.395.450	486.125			
4500 Afschrijving Vaste Activa		57.300				
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
153201 UO Buitenl. Econ. Samenwerking	1.744.826	2.390.073	1.612.075			
33 Handel en Industrie						
153300 Bureau Intellectueel Eigendom						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
5400 Andere Inkomsten						
153300 Bureau Intellectueel Eigendom						
34 Econ.Ontwikkeling en Innovatie	1.924.651	2.599.748	1.502.430			
153401 UO Econ. Ontwikk. en innovatie						
4200 Beloning van Personeel	1.108.060	1.113.248	1.022.901			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	816.160	1.486.000	479.098			
4500 Afschrijving Vaste Activa	431	500	431			
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
153401 UO Econ. Ontwikk. en innovatie	1.924.651	2.599.748	1.502.430			
36 Telecommunicatie						-7.006.925
153600 Buro Telecommunicatie en Post						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
5100 Belastingen						
5400 Andere Inkomsten						-7.006.925
153600 Buro Telecommunicatie en Post						-7.006.925
38 Overige Econom. Ontwikkeling	2.355.719	3.251.348	130.997	-3.327.193	-30.000.000	-6.750.000
153800 Ov. Economische Ontwikkeling						
4200 Beloning van Personeel	118.591	144.248	125.363			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	20.036					
4500 Afschrijving Vaste Activa	317.092	317.100	5.633			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	1.900.000	2.790.000				
5200 Sociale Voorzieningen						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
5400 Andere Inkomsten				-3.327.193	-30.000.000	-6.750.000
153800 Ov. Economische Ontwikkeling	2.355.719	3.251.348	130.997	-3.327.193	-30.000.000	-6.750.000
16 Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur & Spo	359.968.748	379.416.253	355.867.286	-1.704.886	-17.417.206	-8.547.902
01 Bestuursorganen	325.082	419.472	355.009			
160100 Minister van OWCS						
4200 Beloning van Personeel	245.342	301.472	258.681			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	79.740	118.000	96.328			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
160100 Minister van OWCS	325.082	419.472	355.009			
40 Algemeen beheer OWCS	14.522.473	17.074.164	14.205.358	-187.809	-10.200	-15.250
164000 Kabinet Minister OWCS						
4200 Beloning van Personeel	435.222	589.608	351.232			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	28.452	83.538	116.908			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
164000 Kabinet Minister OWCS	463.674	673.146	468.140			
164001 Secretaris Generaal OWCS						
4200 Beloning van Personeel	152.914	201.151	196.881			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	4.617	6.200	30.714			
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
164001 Secretaris Generaal OWCS	157.531	207.351	227.595			
164002 Ministeriële staf						
4200 Beloning van Personeel	614.754	731.933	620.814			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	34.285	165.756	152.459			
4500 Afschrijving Vaste Activa	440	500	440			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
164002 Ministeriële staf	649.478	898.189	773.713			
164004 Beleidsorganisatie OWCS						
4200 Beloning van Personeel	1.674.616	1.866.519	1.730.670			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.522.118	2.039.256	1.448.932			
4500 Afschrijving Vaste Activa	135.554	302.500	216.490			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	559.036	559.036				
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten					-10.200	
164004 Beleidsorganisatie OWCS	3.891.325	4.767.311	3.396.092		-10.200	
164006 UO Uitvoeringsteam O&W						
4200 Beloning van Personeel	2.388.543	2.311.256	1.507.085			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	871.937	1.379.890	843.521			
4500 Afschrijving Vaste Activa	392.246	443.500	490.381			
4600 Subsidies		4.600				
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
5400 Andere Inkomsten				-612		
164006 UO Uitvoeringsteam O&W	3.652.726	4.139.246	2.840.987	-612		
164007 Openbaar Onderwijs						
4200 Beloning van Personeel	1.524.909	1.711.978	1.726.353			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.864.396	2.111.743	1.989.447			
4500 Afschrijving Vaste Activa	49.731	49.800	41.853			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-187.197		-15.250
164007 Openbaar Onderwijs	3.439.036	3.873.521	3.757.653	-187.197		-15.250
164008 Vergoeding administratiekosten						
4650 Overdrachten	2.268.703	2.515.400	2.741.178			
164008 Vergoeding administratiekosten	2.268.703	2.515.400	2.741.178			
41 Examenaangelegenheden	3.459.599	3.603.248	3.078.494	-413.876	-1.089.800	-713.210
164100 UO Expert. Centr. Toetsen/Ex.						
4200 Beloning van Personeel	1.362.066	1.351.148	1.231.590			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.639.053	1.793.600	1.450.766			
4500 Afschrijving Vaste Activa	458.480	458.500	396.139			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-413.876	-1.089.800	-713.210
164100 UO Expert. Centr. Toetsen/Ex.	3.459.599	3.603.248	3.078.494	-413.876	-1.089.800	-713.210
42 Openbaar funderend onderwijs	24.912.369	24.862.983	24.800.319			
164200 Openbaar Funderend Onderwijs						
4200 Beloning van Personeel	23.094.346	22.765.483	23.131.578			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.766.462	2.001.900	1.629.021			
4500 Afschrijving Vaste Activa	51.282	95.300	38.754			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten			966			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
164200 Openbaar Funderend Onderwijs	24.912.090	24.862.683	24.800.319			
164201 Openbaar Speciaal Onderwijs						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	279	300				
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
164201 Openbaar Speciaal Onderwijs	279	300				
43 Bijzonder funderend onderwijs	50.685.689	50.431.500	63.140.838			
164300 Bijzonder Funderend Onderwijs						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.460	2.500	2.460			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	50.682.690	50.428.400	63.138.378			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
164300 Bijzonder Funderend Onderwijs	50.685.150	50.430.900	63.140.838			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
164301 Bijzonder Speciaal Onderwijs						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	540	600				
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
164301 Bijzonder Speciaal Onderwijs	540	600				
44 Openbaar speciaal onderwijs	8.588.246	9.206.477	8.097.055			
164400 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.						
4200 Beloning van Personeel	8.131.000	7.760.737	7.777.126			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	381.264	548.250	255.598			
4500 Afschrijving Vaste Activa	8.836	49.500	10.700			
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
164400 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	8.521.100	8.358.487	8.043.424			
164401 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.						
4200 Beloning van Personeel		665.790				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	64.142	179.100	51.072			
4500 Afschrijving Vaste Activa	3.004	3.100	2.560			
4600 Subsidies						
164401 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	67.146	847.990	53.632			
45 Bijzonder speciaal onderwijs	6.706.194	7.496.200	8.387.976			
164500 Bijzonder Speciaal Onderwijs						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa		500	540			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	6.706.194	7.495.700	8.387.436			
164500 Bijzonder Speciaal Onderwijs	6.706.194	7.496.200	8.387.976			
46 Openbaar voortgezet onderwijs	35.064.695	34.707.631	34.703.880			
164600 Openbaar VSBO						
4200 Beloning van Personeel	17.876.202	17.558.191	17.391.906			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.711.185	1.719.100	1.569.630			
4500 Afschrijving Vaste Activa	34.049	53.100	33.746			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten		44.250	84.462			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
164600 Openbaar VSBO	19.621.436	19.374.641	19.079.744			
164601 Openbaar HAVO/VWO						
4200 Beloning van Personeel	8.380.313	8.390.265	8.585.808			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	752.702	642.500	703.691			
4500 Afschrijving Vaste Activa	19.180	50.300	23.552			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
164601 Openbaar HAVO/VWO	9.152.195	9.083.065	9.313.051			
164602 Openbaar Vakonderwijs						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4200 Beloning van Personeel	5.484.619	5.474.725	5.516.507			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	794.461	708.200	780.819			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.853	56.800	13.759			
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
164602 Openbaar Vakonderwijs	6.280.933	6.239.725	6.311.085			
164700 Openbaar Vakonderwijs						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	10.131	10.200				
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
164700 Openbaar Vakonderwijs	10.131	10.200				
47 Bijzonder voortgezet onderwijs	50.765.429	54.871.800	61.113.680			
164701 Bijzonder HAVO/VWO/MAO/KABO						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	161	200	161			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	14.372.824	17.076.500	18.072.155			
5400 Andere Inkomsten						
164701 Bijzonder HAVO/VWO/MAO/KABO	14.372.985	17.076.700	18.072.316			
164702 Bijzonder VSBO						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	36.392.444	37.795.100	43.041.364			
164702 Bijzonder VSBO	36.392.444	37.795.100	43.041.364			
48 Bijzonder hoger onderwijs	15.870.681	15.870.700	14.232.528			
164800 Universiteit						
4500 Afschrijving Vaste Activa	205.681	205.700				
4650 Overdrachten	15.665.000	15.665.000	14.232.528			
164800 Universiteit	15.870.681	15.870.700	14.232.528			
49 Gemeensch. Uitgaven Onderwijs	82.420.404	90.556.375	51.367.495	-20.755	-5.511.400	-10.017
164900 Inspectie Onderwijs						
4200 Beloning van Personeel	1.156.673	1.347.657	1.288.688			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	571.811	665.150	591.033			
4500 Afschrijving Vaste Activa	13.517	13.600	7.755			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
164900 Inspectie Onderwijs	1.742.001	2.026.407	1.887.476			
164901 Overige Gemeensch. Uitgaven						
4200 Beloning van Personeel	17.837	18.000				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	8.744.393	9.128.833	9.015.950			
4500 Afschrijving Vaste Activa	5.233.106	5.233.200	3.303.739			
4650 Overdrachten	57.930.344	65.344.034	28.407.092			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen					-5.511.400	

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
5400 Andere Inkomsten						
164901 Overige Gemeensch. Uitgaven	71.925.680	79.724.067	40.726.781		-5.511.400	
164902 Onderwijsondersteuning						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4650 Overdrachten	2.700.000	2.700.000	2.700.000			
164902 Onderwijsondersteuning	2.700.000	2.700.000	2.700.000			
164903 Onderwijsvernieuwing						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.922	55.000	2.437			
4500 Afschrijving Vaste Activa	801	900	801			
4650 Overdrachten	6.050.000	6.050.000	6.050.000			
5300 Schenkingen & Subsidies						-10.017
5400 Andere Inkomsten				-20.755		
164903 Onderwijsvernieuwing	6.052.723	6.105.900	6.053.238	-20.755		-10.017
50 Overige onderwijs	31.688.676	33.718.317	36.157.214	-934.940	-10.659.036	-7.809.426
165000 Bijzonder Vakonderwijs						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	151	200	151			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	17.014.867	18.475.400	21.090.320			
165000 Bijzonder Vakonderwijs	17.015.017	18.475.600	21.090.471			
165001 Bevordering studie						
4700 Sociale Zekerheid	253.457	311.450	440.423			
5300 Schenkingen & Subsidies				-659.036	-659.036	
5400 Andere Inkomsten				-78.519	-10.000.000	-6.597.498
165001 Bevordering studie	253.457	311.450	440.423	-737.555	-10.659.036	-6.597.498
165002 Openbare leergangen						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	130.035	237.900	150.813			
4500 Afschrijving Vaste Activa	4.090	23.000	4.090			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	2.434.885	2.343.200	2.620.226			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-197.385		-1.211.928
165002 Openbare leergangen	2.569.010	2.604.100	2.775.129	-197.385		-1.211.928
165003 Pedagogische en sociale opl.						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	160	200				
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
165003 Pedagogische en sociale opl.	160	200				
165004 Begel., vorming jeugd en volw.						
4650 Overdrachten	4.827.600	4.827.600	4.827.600			
5400 Andere Inkomsten						
165004 Begel., vorming jeugd en volw.	4.827.600	4.827.600	4.827.600			
165005 Overige Uitgaven Onderwijs						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	7.023.431	7.499.367	7.023.591			
4650 Overdrachten						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
165005 Overige Uitgaven Onderwijs	7.023.431	7.499.367	7.023.591			
51 Cultuur en Sport algemeen	14.238.553	15.057.316	15.625.521			
165101 UO Uitvoeringsorganisatie C&S						
4200 Beloning van Personeel	1.856.806	2.085.599	2.462.913			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.889.145	3.258.917	3.376.639			
4500 Afschrijving Vaste Activa	78.226	78.300	3.012			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	9.414.376	9.634.500	9.782.957			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
165101 UO Uitvoeringsorganisatie C&S	14.238.553	15.057.316	15.625.521			
52 Openbaar bibliotheekwerk	3.900.000	3.900.000	3.900.000			
165200 Bibliotheeka Publiko Korsou						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4650 Overdrachten	3.900.000	3.900.000	3.900.000			
5200 Sociale Voorzieningen						
165200 Bibliotheeka Publiko Korsou	3.900.000	3.900.000	3.900.000			
53 Sport	10.126.074	10.450.970	9.702.667	-147.505	-146.770	
165300 Subsidies en bijdragen Sport						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		300.000	144.905			
4500 Afschrijving Vaste Activa	209.983	210.000	71.907			
4650 Overdrachten	8.127.500	8.147.500	8.116.254			
165300 Subsidies en bijdragen Sport	8.337.483	8.657.500	8.333.066			
165400 Subsidies en bijdragen Cultuur						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	23.320	25.000	16.795			
4500 Afschrijving Vaste Activa						
4650 Overdrachten	1.765.270	1.768.470	1.352.806			
5400 Andere Inkomsten				-147.505	-146.770	
165400 Subsidies en bijdragen Cultuur	1.788.590	1.793.470	1.369.601	-147.505	-146.770	
55 Oudheidkunde en Musea	1.625.000	2.012.300	1.895.833			
165500 Subs.bijdr. Oudheidk. en musea						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4650 Overdrachten	1.625.000	1.920.000	1.895.833			
165500 Subs.bijdr. Oudheidk. en musea	1.625.000	1.920.000	1.895.833			
165501 Monumentenbureau						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		92.300				
5400 Andere Inkomsten						
165501 Monumentenbureau		92.300				
58 Overige Cultuur en Sport	5.069.584	5.176.800	5.103.419			
165800 Subs.bijdrage Ov.Cult.&Recr.						
4650 Overdrachten						
165800 Subs.bijdrage Ov.Cult.&Recr.						
165801 Ov. uitgaven Cultuur en Recr.						
4200 Beloning van Personeel						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	44.784	147.800	78.619			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.524.800	1.524.800	1.524.800			
4650 Overdrachten	3.500.000	3.504.200	3.500.000			
4700 Sociale Zekerheid						
5400 Andere Inkomsten						
165801 Ov. uitgaven Cultuur en Recr.	5.069.584	5.176.800	5.103.419			
17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid & Welzijn	135.474.438	197.660.264	109.787.142	-6.226.592	-2.184.100	-5.675.359
01 Bestuursorganen	1.210.862	1.231.277	1.115.108			
170100 Minister van SOAW						
4200 Beloning van Personeel	343.551	375.590	316.162			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	864.704	852.987	798.946			
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.606	2.700				
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
170100 Minister van SOAW	1.210.862	1.231.277	1.115.108			
60 Algemeen beheer SOAW	6.444.682	7.261.948	7.283.562			
176000 Kabinet Minister SOAW						
4200 Beloning van Personeel	565.509	607.366	563.571			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	75.046	106.871	127.042			
5200 Sociale Voorzieningen						
176000 Kabinet Minister SOAW	640.556	714.237	690.614			
176001 Inspectie Arbeidszaken						
4200 Beloning van Personeel	1.137.011	1.164.053	1.052.271			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	153.313	176.508	167.665			
4500 Afschrijving Vaste Activa	4.000	10.700	7.359			
5200 Sociale Voorzieningen						
176001 Inspectie Arbeidszaken	1.294.324	1.351.260	1.227.295			
176002 Secretaris Generaal SOAW						
4200 Beloning van Personeel		63.699				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	101					
5200 Sociale Voorzieningen						
176002 Secretaris Generaal SOAW	101	63.699				
176003 Ministeriële staf						
4200 Beloning van Personeel	1.346.762	1.402.481	1.319.520			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	517.382	567.681	480.101			
4500 Afschrijving Vaste Activa	90.128	90.200	85.404			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
176003 Ministeriële staf	1.954.272	2.060.362	1.885.025			
176005 Beleidsorganisatie SOAW						
4200 Beloning van Personeel	1.102.144	1.366.527	1.720.972			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.399.516	1.561.793	1.656.415			
4500 Afschrijving Vaste Activa	51.199	141.500	103.241			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	2.570	2.570				
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
176005 Beleidsorganisatie SOAW	2.555.429	3.072.390	3.480.628			
61 Bijstandverlening	76.631.248	136.122.152	51.722.281	-3.055.975	-2.184.100	-2.466.774
176100 UO Regiokantoren						
4200 Beloning van Personeel	4.482.250	4.433.330	4.427.412			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	932.921	979.502	846.940			
4500 Afschrijving Vaste Activa	21.568	47.500	17.823			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten					-284.100	
176100 UO Regiokantoren	5.436.739	5.460.332	5.292.175		-284.100	
176101 Sociale Zorg						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	60.610	82.897	74.384			
4650 Overdrachten		59.400	236.475			
4700 Sociale Zekerheid	23.900.000	83.500.000				
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten					-1.900.000	
176101 Sociale Zorg	23.960.610	83.642.297	310.859		-1.900.000	
176102 Maatschappelijke Zorg						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.411.904	1.160.700	1.460.876			
4650 Overdrachten	262.477	225.000	76.508			
4700 Sociale Zekerheid	42.666.013	42.242.400	41.531.658			
5400 Andere Inkomsten				-3.055.975		-2.466.774
176102 Maatschappelijke Zorg	44.340.394	43.628.100	43.069.042	-3.055.975		-2.466.774
176103 Electra- en watersubsidie						
4600 Subsidies	1.574.292	1.575.800	1.622.908			
176103 Electra- en watersubsidie	1.574.292	1.575.800	1.622.908			
176104 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg						
4200 Beloning van Personeel	1.125.544	1.321.731	1.289.812			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	172.039	224.549	102.238			
4500 Afschrijving Vaste Activa	12.351	12.400	35.246			
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
176104 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	1.309.933	1.558.680	1.427.296			
176105 UO Bureau Mediation						
4200 Beloning van Personeel		94.956				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	9.279	45.387				
4500 Afschrijving Vaste Activa		116.600				
4650 Overdrachten						
176105 UO Bureau Mediation	9.279	256.943				
62 Werkgelegenheid	9.451.953	10.075.034	8.657.984	-3.170.616		-3.208.585
176201 UO Uitvoeringsteam Arbeid						
4200 Beloning van Personeel	2.324.479	2.281.162	2.158.954			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	695.607	716.953	1.249.564			
4500 Afschrijving Vaste Activa	60.010	85.400	79.116			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	2.248.473	2.873.119	1.264.874			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
5400 Andere Inkomsten				-3.170.616		-3.208.585
176201 UO Uitvoeringsteam Arbeid	5.328.569	5.956.634	4.752.509	-3.170.616		-3.208.585
176202 UO Bureau Mediation						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	185.255	185.300				
4600 Subsidies						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
176202 UO Bureau Mediation	185.255	185.300				
176203 UO Bedrijfsvoer. Regiokantoren						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	5.103					
4500 Afschrijving Vaste Activa	10.325	10.400				
4600 Subsidies						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
176203 UO Bedrijfsvoer. Regiokantoren	15.429	10.400				
176204 Sociale werkplaatsen						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4650 Overdrachten	3.922.700	3.922.700	3.905.475			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
176204 Sociale werkplaatsen	3.922.700	3.922.700	3.905.475			
63 Maatschap. Begeleid. en Advies	17.264.592	17.595.841	16.921.284			
176300 Maatsch. Opbouw en Begeleiding						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		17.200				
4600 Subsidies	361.436	516.413	175.431			
4650 Overdrachten	75.000	75.000	118.242			
176300 Maatsch. Opbouw en Begeleiding	436.436	608.613	293.673			
176301 Jeugdzorg						
4200 Beloning van Personeel		300				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4650 Overdrachten	12.589.149	12.589.150	11.604.448			
5200 Sociale Voorzieningen						
176301 Jeugdzorg	12.589.149	12.589.450	11.604.448			
176303 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg						
4200 Beloning van Personeel	2.578.577	2.522.045	2.898.234			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	686.934	777.915	829.764			
4500 Afschrijving Vaste Activa	3.878	128.200	54.916			
4650 Overdrachten	969.618	969.618	1.240.249			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
176303 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	4.239.007	4.397.778	5.023.163			
64 Soc. Cult. Jeugd en Jongerenw.	61.863	62.400				
176400 Jeugdwerk						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	61.863	62.400				
4650 Overdrachten						
176400 Jeugdwerk	61.863	62.400				

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
65 Bejaardenoorden	16.500.527	16.618.010	16.359.857			
176500 Subsid.bijdr. Bejaardenoorden						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	16.490.492	16.607.910	16.359.857			
4500 Afschrijving Vaste Activa	10.035	10.100				
4650 Overdrachten						
176500 Subsid.bijdr. Bejaardenoorden	16.500.527	16.618.010	16.359.857			
66 Landsbemiddelaar	574.024	823.468	699.167			
176601 Bureau Landsbemiddelaar						
4200 Beloning van Personeel	269.299	285.668	253.984			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	301.825	474.200	245.479			
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.900	63.600	199.705			
5200 Sociale Voorzieningen						
176601 Bureau Landsbemiddelaar	574.024	823.468	699.167			
68 Ov.Soc.Voorz. Maatsch.Dnstverl	7.334.688	7.870.133	7.027.900			
176801 UO Uitv.team Fam. Jeugd,Soc.o.						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	54.285	54.300				
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
176801 UO Uitv.team Fam. Jeugd,Soc.o.	54.285	54.300				
176802 Sociale verzekeringen						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4650 Overdrachten						
4700 Sociale Zekerheid						
176802 Sociale verzekeringen						
176803 Overige uitgaven SOAW						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	35.836	56.477				
4500 Afschrijving Vaste Activa	216.667	731.456				
4600 Subsidies	7.027.900	7.027.900	7.027.900			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
176803 Overige uitgaven SOAW	7.280.403	7.815.833	7.027.900			
18 Ministerie van Gezondheid, Milieu & Natuur	395.021.703	361.453.732	327.158.486	-3.492.460	-11.042.900	-5.481.723
01 Bestuursorganen	581.297	520.853	467.659			
180100 Minister Gezondh. Milieu,Nat.						
4200 Beloning van Personeel	241.548	302.603	241.898			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	334.214	212.650	220.604			
4500 Afschrijving Vaste Activa	5.536	5.600	5.157			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
180100 Minister Gezondh. Milieu,Nat.	581.297	520.853	467.659			
26 Riolering en waterzuivering	9.637	10.548	18.077			
182601 UO Milieu en Natuur Beheer						
4200 Beloning van Personeel						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		848				
4500 Afschrijving Vaste Activa	9.637	9.700	18.077			
4600 Subsidies						
182601 UO Milieu en Natuur Beheer	9.637	10.548	18.077			
70 Alg.beh. Gezondh. Mil. Natuur	7.119.050	7.675.230	7.484.994			-260.948
187000 Kabinet Minister GMN						
4200 Beloning van Personeel	959.253	1.084.960	984.888			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	64.014	63.900	47.684			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.110	1.200				
5200 Sociale Voorzieningen						
187000 Kabinet Minister GMN	1.024.377	1.150.060	1.032.571			
187001 Raad voor de Volksgezondheid						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		6.250				
4500 Afschrijving Vaste Activa	315	400				
4600 Subsidies		200				
5200 Sociale Voorzieningen						
187001 Raad voor de Volksgezondheid	315	6.850				
187002 Secretaris Generaal GMN						
4200 Beloning van Personeel	213.939	214.474	206.391			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	28.863	26.400	29.668			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.355	1.400	952			
5200 Sociale Voorzieningen						
187002 Secretaris Generaal GMN	244.157	242.274	237.011			
187003 Ministeriële staf						
4200 Beloning van Personeel	946.438	1.050.362	951.363			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	380.178	396.850	185.205			
4500 Afschrijving Vaste Activa	410	500				
4600 Subsidies						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
187003 Ministeriële staf	1.327.026	1.447.712	1.136.568			
187005 Beleidsorganisatie GMN						
4200 Beloning van Personeel	2.230.842	2.444.033	2.441.787			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.271.586	2.313.600	2.578.551			
4500 Afschrijving Vaste Activa	20.748	70.700	58.506			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						-260.948
187005 Beleidsorganisatie GMN	4.523.175	4.828.333	5.078.844			-260.948
71 Prev. en Curat. Gezondheidsz.	23.101.109	22.732.528	20.282.936	-929.789	-4.489.200	-1.244.718
187100 Inspectie Volksgezondheid						
4200 Beloning van Personeel	2.387.968	2.392.682	1.797.733			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	641.906	680.000	490.858			
4500 Afschrijving Vaste Activa	19.886	19.900	30.109			
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-108.660	-162.600	-127.673
187100 Inspectie Volksgezondheid	3.049.759	3.092.582	2.318.700	-108.660	-162.600	-127.673
187101 UO Geneesk. en Gezondh.zaken						
4200 Beloning van Personeel	13.120.164	13.167.646	12.899.526			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	5.324.344	4.705.400	3.466.377			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	454.984	491.500	446.639			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	959.880	994.800	1.051.880			
4700 Sociale Zekerheid						
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-821.129	-4.326.600	-1.117.046
187101 UO Geneesk. en Gezondh.zaken	19.859.372	19.359.346	17.864.422	-821.129	-4.326.600	-1.117.046
187103 Volksgezondheid Instituut Cur.						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	181.458	270.000	97.360			
4500 Afschrijving Vaste Activa	10.519	10.600	2.454			
187103 Volksgezondheid Instituut Cur.	191.977	280.600	99.814			
72 Ambulancevervoer		1.892.200	414.695		-3.980.000	
187200 Subsid.bijdr. Ambulancevervoer						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		1.731.400				
4500 Afschrijving Vaste Activa		160.800	414.695			
4650 Overdrachten						
4750 Andere Uitgaven						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten					-3.980.000	
187200 Subsid.bijdr. Ambulancevervoer		1.892.200	414.695		-3.980.000	
73 Verpleeginrichtingen	76.908	80.000	76.908			
187300 Dr. Caprileskliniek						
4200 Beloning van Personeel						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	76.908	80.000	76.908			
187300 Dr. Caprileskliniek	76.908	80.000	76.908			
75 Agrar. Zaken, Jacht, Visserij	6.275.692	6.360.367	5.788.942	-2.562.671	-2.573.700	-2.827.612
187500 UO Veterinaire Zaken						
4200 Beloning van Personeel	1.492.771	1.499.998	1.162.315			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	639.218	722.982	824.976			
4500 Afschrijving Vaste Activa	102.373	102.400	65.084			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	143.000	143.000	41.000			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-2.412.290	-2.573.700	-2.715.331
187500 UO Veterinaire Zaken	2.377.362	2.468.380	2.093.375	-2.412.290	-2.573.700	-2.715.331
187501 UO Agrarisch en Visser. beheer						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		7.739				
5400 Andere Inkomsten						
187501 UO Agrarisch en Visser. beheer		7.739				
187502 UO Agrarisch en Visserijbeheer						
4200 Beloning van Personeel	938.538	1.032.848	993.190			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.990.922	1.882.500	2.138.680			
4500 Afschrijving Vaste Activa	506.270	506.300	102.497			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten	462.600	462.600	461.200			
5200 Sociale Voorzieningen						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
5400 Andere Inkomsten				-150.381		-112.281
187502 UO Agrarisch en Visserijbeheer	3.898.330	3.884.248	3.695.568	-150.381		-112.281
76 Milieubeheer	35.758.335	32.513.191	36.997.044			
187601 UO Milieu en Natuur Beheer						
4200 Beloning van Personeel	1.908.255	1.915.391	1.714.653			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	945.902	1.076.200	1.419.639			
4500 Afschrijving Vaste Activa	69.742	218.000	120.185			
4600 Subsidies						
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
187601 UO Milieu en Natuur Beheer	2.923.898	3.209.591	3.254.478			
187602 Subs.bijdragen Milieu, Natuur						
4650 Overdrachten	32.834.437	29.303.600	33.742.566			
4750 Andere Uitgaven						
187602 Subs.bijdragen Milieu, Natuur	32.834.437	29.303.600	33.742.566			
77 Lijkbezorging	32.121	52.000	51.895			
187700 Begraafplaatsen						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	32.121	52.000	51.895			
187700 Begraafplaatsen	32.121	52.000	51.895			
78 Ov. Uitg. Gezondh. Mil.Natuur	322.067.553	289.616.816	255.575.335			-1.148.445
187800 Overige uitg. Volksgezondheid						
4200 Beloning van Personeel			108.259			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.800.000	1.800.000	1.175.076			
4500 Afschrijving Vaste Activa	116.581	2.239.016	42.194			
4650 Overdrachten	8.489.385	8.563.300	9.229.482			
4700 Sociale Zekerheid	311.658.972	261.000.000	244.070.000			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						-730.597
187800 Overige uitg. Volksgezondheid	322.064.939	273.602.316	254.625.011			-730.597
187801 Nos Hospital Nobo						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	-11.882		950.324			
4500 Afschrijving Vaste Activa	14.496	14.500				
4650 Overdrachten		16.000.000				
5400 Andere Inkomsten						-417.848
187801 Nos Hospital Nobo	2.614	16.014.500	950.324			-417.848
19 Ministerie van Financien	176.534.696	191.556.854	166.149.285	-1.636.164.522	-1.599.305.702	-1.536.232.021
01 Bestuursorganen	2.299.900	2.773.468	2.456.201			
190100 Minister van Financiën						
4200 Beloning van Personeel	273.601	323.668	397.725			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.401.299	2.449.800	1.480.808			
4650 Overdrachten	-375.000		577.668			
4700 Sociale Zekerheid						
5200 Sociale Voorzieningen						
190100 Minister van Financiën	2.299.900	2.773.468	2.456.201			
90 Algemeen beheer Financiën	31.760.229	31.244.762	31.111.218	-302.751	-2.880.600	-265.580

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
199000 Kabinet Minister FIN						
4200 Beloning van Personeel	1.017.986	1.024.596	899.504			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	267.184	272.200	103.741			
4500 Afschrijving Vaste Activa	669.715	669.800	306.933			
5200 Sociale Voorzieningen						
199000 Kabinet Minister FIN	1.954.884	1.966.596	1.310.177			
199001 Secretaris Generaal FIN						
4200 Beloning van Personeel		173.646				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.079.400	1.143.000	918.556			
4500 Afschrijving Vaste Activa	32.489	32.500	25.007			
5200 Sociale Voorzieningen						
199001 Secretaris Generaal FIN	1.111.889	1.349.146	943.563			
199002 Ministeriële staf						
4200 Beloning van Personeel	547.107	657.328	602.515			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	26.566	139.800	51.297			
4500 Afschrijving Vaste Activa	74.779	74.800	62.913			
4550 Interest			252			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
199002 Ministeriële staf	648.452	871.928	716.977			
199004 Beleidsorganisatie FIN						
4200 Beloning van Personeel	1.734.855	1.722.672	1.610.062			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	534.253	684.100	333.498			
4500 Afschrijving Vaste Activa	8.198	8.200	8.198			
4550 Interest	290.179	290.200	7.432.729			
4650 Overdrachten						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-280.018		-220.520
199004 Beleidsorganisatie FIN	2.567.485	2.705.172	9.384.486	-280.018		-220.520
199006 Sector Fin. Bel. Begrot.zaken						
4200 Beloning van Personeel	4.613.015	4.609.119	4.403.104			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.307.801	3.547.200	2.283.642			
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.520.196	2.520.200	2.559.051			
4550 Interest	7.575.202	7.575.400	322.433			
4600 Subsidies						
4650 Overdrachten						
4750 Andere Uitgaven						
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-22.733	-2.880.600	-45.060
199006 Sector Fin. Bel. Begrot.zaken	18.016.214	18.251.919	9.568.231	-22.733	-2.880.600	-45.060
199007 Stichting OAB						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	7.461.305	6.100.000	9.187.783			
5400 Andere Inkomsten						
199007 Stichting OAB	7.461.305	6.100.000	9.187.783			
91 Belastingen	71.844.425	72.498.320	68.816.046	-1.501.391.589	-1.513.732.402	-1.399.410.301
199100 Douane						
4200 Beloning van Personeel	18.641.747	18.431.907	19.153.260			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	4.743.416	4.883.159	3.354.927			
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.658.002	1.658.100	1.636.004			
4550 Interest	51.159	51.200	32.842			

Beleidsdeel

Uitgaven

Inkomsten

Gewone Dienst

Rekening

Begroting (BA)

Rekening (vj)

Rekening

Begroting (BA)

Rekening (vj)

4650 Overdrachten

4700 Sociale Zekerheid

4750 Andere Uitgaven

5100 Belastingen

-251.740.436

-251.569.400

-241.813.372

5200 Sociale Voorzieningen

5400 Andere Inkomsten

-2.724.715

-2.200.000

-4.062.577

199100 Douane**25.094.325****25.024.366****24.177.033****-254.465.152****-253.769.400****-245.875.949****199102 Sector Fiscale Zaken**

4200 Beloning van Personeel

1.408.151

1.373.550

994.996

4400 Verbruik van Goederen & Dienst

263.463

367.700

464.330

4500 Afschrijving Vaste Activa

14.804

14.900

21.112

5200 Sociale Voorzieningen

199102 Sector Fiscale Zaken**1.686.418****1.756.150****1.480.438****199103 Nieuwe Belastingorg. Curaçao**

4200 Beloning van Personeel

4400 Verbruik van Goederen & Dienst

4750 Andere Uitgaven

5100 Belastingen

5200 Sociale Voorzieningen

5400 Andere Inkomsten

199103 Nieuwe Belastingorg. Curaçao**199104 Stichting BAB**

4400 Verbruik van Goederen & Dienst

4500 Afschrijving Vaste Activa

189.792

189.800

189.792

4600 Subsidies

13.060.726

13.082.800

14.915.981

4750 Andere Uitgaven

199104 Stichting BAB**13.250.518****13.272.600****15.105.772****199105 Nieuwe Belastingorg. Curaçao**

4200 Beloning van Personeel

4400 Verbruik van Goederen & Dienst

4500 Afschrijving Vaste Activa

1.105.598

1.105.600

4550 Interest

4600 Subsidies

4700 Sociale Zekerheid

4750 Andere Uitgaven

5100 Belastingen

5200 Sociale Voorzieningen

5400 Andere Inkomsten

199105 Nieuwe Belastingorg. Curaçao**1.105.598****1.105.600****199106 NBC Inspectie der Belastingen**

4200 Beloning van Personeel

10.549.460

10.513.977

8.234.063

4400 Verbruik van Goederen & Dienst

7.813.935

8.076.586

6.331.558

4500 Afschrijving Vaste Activa

474.796

555.700

1.168.623

4600 Subsidies

4750 Andere Uitgaven

5100 Belastingen

-83.936.157

5200 Sociale Voorzieningen

5400 Andere Inkomsten

-24.854

199106 NBC Inspectie der Belastingen**18.838.191****19.146.263****15.734.244****-83.936.157****-24.854****199107 NBC Landsontvanger**

4200 Beloning van Personeel

6.066.004

6.146.871

6.202.568

4400 Verbruik van Goederen & Dienst

5.601.300

5.844.270

5.564.887

4500 Afschrijving Vaste Activa

192.219

192.300

541.442

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Gewone Dienst						
4550 Interest	9.853	9.900	9.662			
4600 Subsidies						
5100 Belastingen				-1.161.162.413	-1.253.256.902	-1.150.698.544
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten				-1.827.867	-6.706.100	-2.810.954
199107 NBC Landsontvanger	11.869.376	12.193.341	12.318.559	-1.162.990.280	-1.259.963.002	-1.153.509.498
93 Geldleningen	60.926.514	62.652.350	54.682.476	-28.183.583	-12.590.900	-7.015.309
199300 Geldleningen						
4550 Interest	60.926.514	62.652.350	54.682.476			
5400 Andere Inkomsten				-28.183.583	-12.590.900	-7.015.309
199300 Geldleningen	60.926.514	62.652.350	54.682.476	-28.183.583	-12.590.900	-7.015.309
95 Algemene Uitgaven en Inkomsten	740.790	11.422.983	740.790	-99.669.488	-69.964.600	-83.448.475
199500 Niet in te delen uitg./ink.						
4200 Beloning van Personeel		24				
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						
4500 Afschrijving Vaste Activa	740.790	884.558	740.790			
4750 Andere Uitgaven		8.657.473				
5100 Belastingen						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies						
5400 Andere Inkomsten				-99.669.488	-69.964.600	-83.448.475
199500 Niet in te delen uitg./ink.	740.790	9.542.055	740.790	-99.669.488	-69.964.600	-83.448.475
199501 Onvoorziene uitgaven						
4400 Verbruik van Goederen & Dienst		1.880.900				
4500 Afschrijving Vaste Activa						
4700 Sociale Zekerheid						
4750 Andere Uitgaven		28				
5400 Andere Inkomsten						
199501 Onvoorziene uitgaven		1.880.928				
98 Ov. Financ.Alg. Dekkingsmidd.	8.962.838	10.964.972	8.342.555	-6.617.111	-137.200	-46.092.356
199800 Meldpunt Ongebruik. Transact.						
4200 Beloning van Personeel	1.356.249	1.434.374	1.137.343			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	444.646	716.286	378.432			
4500 Afschrijving Vaste Activa	38.434	71.600	55.250			
5200 Sociale Voorzieningen						
5400 Andere Inkomsten						
199800 Meldpunt Ongebruik. Transact.	1.839.328	2.222.260	1.571.026			
199802 Ov. uitgaven Financ./dekk.mid.						
4200 Beloning van Personeel	1.224.160	2.704.814	953.965			
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	4.987.350	4.987.528	4.905.564			
4500 Afschrijving Vaste Activa						
4650 Overdrachten	912.000	1.050.370	912.000			
4700 Sociale Zekerheid						
4750 Andere Uitgaven						
5200 Sociale Voorzieningen						
5300 Schenkingen & Subsidies				-6.617.111		
5400 Andere Inkomsten					-137.200	-46.092.356
199802 Ov. uitgaven Financ./dekk.mid.	7.123.510	8.742.712	6.771.529	-6.617.111	-137.200	-46.092.356
Totaal alle Ministeries	1.720.676.290	1.796.469.259	1.594.240.761	-1.733.107.043	-1.801.327.830	-1.636.649.998
199803 Saldo Gewone Dienst/Kapitaaldienst	12.430.753		42.409.237			
* 199500 Niet in te delen uitg./ink.		4.858.571				
Totaal	1.733.107.043	1.801.327.830	1.636.649.998	-1.733.107.043	-1.801.327.830	-1.636.649.998

Model L2 - Beleidsdeel Kapitaaldienst

Overzicht ingevolge art. 18b van de Lv. Comptabiliteit 2010

Beleidsdeel Kapitaal Dienst	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
10 Staatsorganen en overige Algemene Organen	942.229	2.184.855	2.214.205			
01 Bestuursorganen	483.412	1.420.000	980.461			
100100 Staten						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	483.412	1.420.000	980.461			
100100 Staten	483.412	1.420.000	980.461			
02 Algemeen beheer Staatsorganen	458.817	764.855	67.068			
100200 Raad van Advies						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	30.082	31.200	19.013			
100200 Raad van Advies	30.082	31.200	19.013			
100201 Algemene Rekenkamer						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	379.819	626.000	439			
100201 Algemene Rekenkamer	379.819	626.000	439			
100202 Secretariaat SER/GOA						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	19.535	78.100	18.582			
100202 Secretariaat SER/GOA	19.535	78.100	18.582			
100203 Ombudsman						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	29.381	29.555	29.034			
100203 Ombudsman	29.381	29.555	29.034			
11 Rechtswezen			1.166.676			
101100 Gemeenschapp. Hof Justitie						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			1.166.676			
101100 Gemeenschapp. Hof Justitie			1.166.676			
11 Ministerie van Algemene Zaken	10.119.800	11.607.042	5.723.676			
01 Bestuursorganen		150.000				
110100 Minister van Algemene Zaken						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		150.000				
110100 Minister van Algemene Zaken		150.000				
03 Algemeen beheer Algemene Zaken	9.623.841	10.514.124	5.369.591			
110300 Kabinet Minister AZ						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	9.614	10.000	7.322			
110300 Kabinet Minister AZ	9.614	10.000	7.322			
110301 Secretar. Raad van Ministers						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	4.683	10.000	32.536			
5929 Financiering (Inkomsten)						
110301 Secretar. Raad van Ministers	4.683	10.000	32.536			
110302 Beleidscoördinatie						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
110302 Beleidscoördinatie						
110303 Veiligheidsdienst Curaçao						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	203.700	203.700	285.000			
110303 Veiligheidsdienst Curaçao	203.700	203.700	285.000			
110304 Kabinet Gevolmachtigd Minister						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	5.558.952	6.376.923	167.614			
110304 Kabinet Gevolmachtigd Minister	5.558.952	6.376.923	167.614			
110305 Secretaris Generaal AZ						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	3.732.824	3.738.800	4.779.695			
110305 Secretaris Generaal AZ	3.732.824	3.738.800	4.779.695			
110306 Ministeriële staf						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	1.560	2.000				
110306 Ministeriële staf	1.560	2.000				
110308 Beleidsorganisatie AZ						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	24.600	82.200	23.980			
110308 Beleidsorganisatie AZ	24.600	82.200	23.980			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Kapitaal Dienst						
110311 UO Communic. en Voorlichting						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	68.168	70.501	1.299			
110311 UO Communic. en Voorlichting	68.168	70.501	1.299			
110312 UO Wetgeving en Jurid. Zaken						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	9.873	10.000	72.145			
110312 UO Wetgeving en Jurid. Zaken	9.873	10.000	72.145			
110314 Huurcommissie						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	9.866	10.000				
110314 Huurcommissie	9.866	10.000				
110315 Dir.Risicobeh & Rampenbeleid						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
110315 Dir.Risicobeh & Rampenbeleid						
07 Overige Algemene Zaken	495.960	942.918	354.085			
110700 Overige uitgaven alg. Bestuur						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	369.042	816.000	54.085			
110700 Overige uitgaven alg. Bestuur	369.042	816.000	54.085			
110701 Prog.Bureau Plan Nashonal						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
110701 Prog.Bureau Plan Nashonal						
110702 Vrijwilligerskorps						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	126.918	126.918	300.000			
110702 Vrijwilligerskorps	126.918	126.918	300.000			
12 Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	5.894.123	12.123.603	4.438.560			
01 Bestuursorganen		2.200	2.687			
120100 Minister Best. Pl.& Dnstverl.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		2.200	2.687			
120100 Minister Best. Pl.& Dnstverl.		2.200	2.687			
04 Alg.beh.Best., Plann. Dnstverl	3.745.821	7.725.283	3.702.021			
120400 Kabinet Minister BPD						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		5.000				
120400 Kabinet Minister BPD		5.000				
120402 Ministeriële staf						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	10.358	133.000	9.299			
120402 Ministeriële staf	10.358	133.000	9.299			
120403 Beleidsunit HR OO IT						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	79.220	300.000				
120403 Beleidsunit HR OO IT	79.220	300.000				
120405 Beleidsorganisatie BPD						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	1.131.613	1.361.280	2.243			
120405 Beleidsorganisatie BPD	1.131.613	1.361.280	2.243			
120407 UO Publieke Zaken						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	632.607	1.797.176	281.804			
120407 UO Publieke Zaken	632.607	1.797.176	281.804			
120408 UO Vergunningloket						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	188.901	190.000	125.171			
120408 UO Vergunningloket	188.901	190.000	125.171			
120409 UO Nationaal Archief						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	471.670	1.301.869	407.274			
4950 Financiering (Uitgaven)						
120409 UO Nationaal Archief	471.670	1.301.869	407.274			
120410 Shared Service Organisatie						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	1.231.453	2.636.958	2.876.230			
120410 Shared Service Organisatie	1.231.453	2.636.958	2.876.230			
06 Statistiek	2.104.575	4.396.120	733.852			
120600 CBS						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Kapitaal Dienst						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	2.104.575	4.396.120	733.852			
120600 CBS	2.104.575	4.396.120	733.852			
08 Ov.Bestuur, Plann. Dnstverl.	43.727					
120800 Erediensten						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	43.727					
120800 Erediensten	43.727					
13 Ministerie van Justitie	28.890.469	44.647.979	8.994.644			
01 Bestuursorganen		77.300				
130100 Minister van Justitie						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		77.300				
130100 Minister van Justitie		77.300				
10 Alg.beh. Openb.orde Veiligh.	4.301.609	5.860.246	41.595			
131004 Beleidsorganisatie JUS						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	4.301.609	5.860.246	41.595			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5929 Financiering (Inkomsten)						
131004 Beleidsorganisatie JUS	4.301.609	5.860.246	41.595			
11 Rechtswezen						
131100 Openbaar Ministerie						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
131100 Openbaar Ministerie						
12 Politie	18.370.901	20.805.480	605.029			
131200 Landsrecherche						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	102.650	106.300	49.092			
131200 Landsrecherche	102.650	106.300	49.092			
131201 Opleidingsinstituut RH&VH						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	175.914	596.200	153.154			
131201 Opleidingsinstituut RH&VH	175.914	596.200	153.154			
131202 UO Toelatingsorganisatie						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	371.105	426.325	57.583			
131202 UO Toelatingsorganisatie	371.105	426.325	57.583			
131203 UO Politie en Immigr. Curaçao						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	17.721.231	19.676.655	345.200			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5929 Financiering (Inkomsten)						
131203 UO Politie en Immigr. Curaçao	17.721.231	19.676.655	345.200			
13 Brandweer en Rampenbestrijding	760.135	993.479	1.716.954			
131300 UO Brandweer						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	760.135	993.479	1.716.954			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5929 Financiering (Inkomsten)						
131300 UO Brandweer	760.135	993.479	1.716.954			
14 Defensie	60.000	60.000				
131400 Kustwacht						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	60.000	60.000				
131400 Kustwacht	60.000	60.000				
15 Overige Beschermende Maatreg.	69.684	1.135.000	24.912			
131500 UO Controle en Bewaking						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	69.684	1.135.000	24.912			
131500 UO Controle en Bewaking	69.684	1.135.000	24.912			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Kapitaal Dienst						
16 Gevangeniswezen	4.636.960	12.228.336	6.098.853			
131600 UO Gevangenisw. Huis van Bew.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	4.636.960	12.228.336	6.098.853			
4950 Financiering (Uitgaven)						
131600 UO Gevangenisw. Huis van Bew.	4.636.960	12.228.336	6.098.853			
17 Opvoedingswezen	691.179	3.488.138	507.301			
131700 UO Justitiële Jeugdopvang						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	497.070	2.973.338	435.640			
131700 UO Justitiële Jeugdopvang	497.070	2.973.338	435.640			
131701 UO Reclassering						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	7.575	298.300	1.425			
131701 UO Reclassering	7.575	298.300	1.425			
131702 UO Voogdijraad						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	186.535	216.500	70.236			
131702 UO Voogdijraad	186.535	216.500	70.236			
14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	36.804.112	148.502.172	2.549.904			
01 Bestuursorganen		77.200				
140100 Minister Verk. Vervoer,R.Pl.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		77.200				
140100 Minister Verk. Vervoer,R.Pl.		77.200				
20 Algemeen beheer VVRP	33.434	60.000	14.500			
142002 Ministeriële staf						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	13.796	30.000				
142002 Ministeriële staf	13.796	30.000				
142004 Beleidsorganisatie VVRP						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	19.638	30.000	14.500			
142004 Beleidsorganisatie VVRP	19.638	30.000	14.500			
21 Openbare werken	18.178.690	118.484.739	-2.581.316			
142101 UO Openbare Werken						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	785.820	2.527.146	1.195.979			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5909 Nonfinanciële Activa						
5929 Financiering (Inkomsten)						
142101 UO Openbare Werken	785.820	2.527.146	1.195.979			
142102 Wegen, straten en pleinen						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	17.392.870	115.957.593	-3.777.295			
5909 Nonfinanciële Activa						
142102 Wegen, straten en pleinen	17.392.870	115.957.593	-3.777.295			
22 Verkeer en vervoer	103.197	281.400	133.655			
142201 UO Verkeer en Vervoer						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	72.503	188.700	95.137			
142201 UO Verkeer en Vervoer	72.503	188.700	95.137			
142203 UO Maritieme Autoriteit Cur						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	30.694	92.700	38.518			
142203 UO Maritieme Autoriteit Cur	30.694	92.700	38.518			
23 Luchtvaart	77.685	246.700	57.143			
142301 UO Curacao Burgerluchtvaart Au						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	77.685	246.700	57.143			
142301 UO Curacao Burgerluchtvaart Au	77.685	246.700	57.143			
24 Meteorologische aangelegenh.	3.142.460	3.242.272	171.395			
142400 UO Meteorologische Dienst						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	3.142.460	3.242.272	171.395			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Kapitaal Dienst						
142400 UO Meteorologische Dienst	3.142.460	3.242.272	171.395			
26 Riolering en waterzuivering	3.237.793	12.417.963	1.241.362			
142600 Rioleringen						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	3.237.793	12.417.963	1.241.362			
142600 Rioleringen	3.237.793	12.417.963	1.241.362			
142601 Zuiveringsinstallaties						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
142601 Zuiveringsinstallaties						
27 R.O., woning en bouwgr.expl.	10.030.854	11.691.897	3.491.540			
142700 UO Ruimt. Ordening en Planning						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	678.441	880.000	172.133			
142700 UO Ruimt. Ordening en Planning	678.441	880.000	172.133			
142701 UO Domeinbeheer						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	467.448	533.093	276.952			
142701 UO Domeinbeheer	467.448	533.093	276.952			
142702 Onbebouwde eigendommen						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	8.884.964	10.278.804	3.042.456			
5909 Nonfinanciële Activa						
142702 Onbebouwde eigendommen	8.884.964	10.278.804	3.042.456			
28 Overige VVRP	2.000.000	2.000.000	21.624			
142800 Ov.Verkeer, Vervoer en r.pl.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	2.000.000	2.000.000				
4950 Financiering (Uitgaven)			21.624			
142800 Ov.Verkeer, Vervoer en r.pl.	2.000.000	2.000.000	21.624			
15 Ministerie van Economische Ontwikkeling	13.045.573	27.409.798	1.825.884			
01 Bestuursorganen		77.200				
150100 Minister van Economische Zaken						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		77.200				
150100 Minister van Economische Zaken		77.200				
30 Alg. beheer Econom. Ontwikkel.	151.367	200.000	135.884			
153000 Kabinet Minister Econ Ontwikk						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
153000 Kabinet Minister Econ Ontwikk						
153001 Economische Inspectie						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			59.939			
153001 Economische Inspectie			59.939			
153003 Ministeriële staf						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	151.367	200.000	75.944			
153003 Ministeriële staf	151.367	200.000	75.944			
153005 Beleidsorganisatie EO						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
153005 Beleidsorganisatie EO						
31 Handel en Ambacht	127.558	3.477.029				
153101 UO Economische Dienst						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	127.558	3.477.029				
153101 UO Economische Dienst	127.558	3.477.029				
32 Economische Samenwerking	53.386	57.000				
153201 UO Buitenl. Econ. Samenwerking						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	53.386	57.000				
153201 UO Buitenl. Econ. Samenwerking	53.386	57.000				
34 Econ.Ontwikkeling en Innovatie						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Kapitaal Dienst						
153401 UO Econ. Ontwikk. en innovatie						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
153401 UO Econ. Ontwikk. en innovatie						
38 Overige Econom. Ontwikkeling	12.713.262	23.598.569	1.690.000			
153800 Ov. Economische Ontwikkeling						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	12.713.262	23.598.569	1.690.000			
4950 Financiering (Uitgaven)						
153800 Ov. Economische Ontwikkeling	12.713.262	23.598.569	1.690.000			
16 Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur & Sport	27.451.486	56.922.130	18.379.775		-170.584	
01 Bestuursorganen		2.200				
160100 Minister van OWCS						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		2.200				
160100 Minister van OWCS		2.200				
40 Algemeen beheer OWCS	324.370	378.000	172.444		-170.584	
164000 Kabinet Minister OWCS						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
164000 Kabinet Minister OWCS						
164002 Ministeriële staf						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	8.304	10.000				
164002 Ministeriële staf	8.304	10.000				
164004 Beleidsorganisatie OWCS						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	108.931	122.000	58.007			
5909 Nonfinanciële Activa						
164004 Beleidsorganisatie OWCS	108.931	122.000	58.007			
164006 UO Uitvoeringsteam O&W						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	84.369	116.000	62.050			
164006 UO Uitvoeringsteam O&W	84.369	116.000	62.050			
164007 Openbaar Onderwijs						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	122.767	130.000	52.388			
5909 Nonfinanciële Activa						-170.584
164007 Openbaar Onderwijs	122.767	130.000	52.388			-170.584
164008 Vergoeding administratiekosten						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
164008 Vergoeding administratiekosten						
41 Examenaangelegenheden	657.843	664.300	626.388			
164100 UO Expert. Centr. Toetsen/Ex.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	657.843	664.300	626.388			
164100 UO Expert. Centr. Toetsen/Ex.	657.843	664.300	626.388			
42 Openbaar funderend onderwijs	181.096	296.473	97.566			
164200 Openbaar Funderend Onderwijs						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	181.096	296.473	97.566			
164200 Openbaar Funderend Onderwijs	181.096	296.473	97.566			
164201 Openbaar Speciaal Onderwijs						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
164201 Openbaar Speciaal Onderwijs						
44 Openbaar speciaal onderwijs	42.081	90.000	21.136			
164400 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	9.746	50.000	18.916			
164400 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	9.746	50.000	18.916			
164401 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	32.335	40.000	2.221			
164401 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	32.335	40.000	2.221			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Kapitaal Dienst						
46 Openbaar voortgezet onderwijs	213.601	356.000	170.179			
164600 Openbaar VSBO						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	122.475	175.000	71.669			
164600 Openbaar VSBO	122.475	175.000	71.669			
164601 Openbaar HAVO/VWO						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	51.564	101.000	90.825			
164601 Openbaar HAVO/VWO	51.564	101.000	90.825			
164602 Openbaar Vakonderwijs						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	39.561	80.000	7.685			
164602 Openbaar Vakonderwijs	39.561	80.000	7.685			
164700 Openbaar Vakonderwijs						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
164700 Openbaar Vakonderwijs						
48 Bijzonder hoger onderwijs	4.113.630	4.113.630				
164800 Universiteit						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	4.113.630	4.113.630				
164800 Universiteit	4.113.630	4.113.630				
49 Gemeensch. Uitgaven Onderwijs	18.142.621	42.536.000	12.219.407			
164900 Inspectie Onderwijs						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	85.140	110.000	28.808			
164900 Inspectie Onderwijs	85.140	110.000	28.808			
164901 Overige Gemeensch. Uitgaven						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	18.057.481	42.426.000	12.190.599			
164901 Overige Gemeensch. Uitgaven	18.057.481	42.426.000	12.190.599			
164903 Onderwijsvernieuwing						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
164903 Onderwijsvernieuwing						
50 Overige onderwijs						
165002 Openbare leergangen						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
165002 Openbare leergangen						
165005 Overige Uitgaven Onderwijs						
4950 Financiering (Uitgaven)						
165005 Overige Uitgaven Onderwijs						
51 Cultuur en Sport algemeen	449.482	485.527	22.737			
165101 UO Uitvoeringsorganisatie C&S						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	449.482	485.527	22.737			
165101 UO Uitvoeringsorganisatie C&S	449.482	485.527	22.737			
53 Sport	3.326.762	8.000.000	5.049.917			
165300 Subsidies en bijdragen Sport						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	3.240.708	5.000.000	5.049.917			
165300 Subsidies en bijdragen Sport	3.240.708	5.000.000	5.049.917			
165400 Subsidies en bijdragen Cultuur						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	86.054	3.000.000				
165400 Subsidies en bijdragen Cultuur	86.054	3.000.000				
58 Overige Cultuur en Sport						
165800 Subs.bijdrage Ov.Cult.&Recr.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
165800 Subs.bijdrage Ov.Cult.&Recr.						
17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid & Welzijn	6.696.211	21.187.100	5.371.780			
01 Bestuursorganen		2.200	13.031			
170100 Minister van SOAW						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Kapitaal Dienst						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		2.200	13.031			
170100 Minister van SOAW		2.200	13.031			
60 Algemeen beheer SOAW	279.523	453.900	48.108			
176001 Inspectie Arbeidszaken						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	29.884	37.900	18.728			
176001 Inspectie Arbeidszaken	29.884	37.900	18.728			
176003 Ministeriële staf						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	28.836	185.000	23.620			
176003 Ministeriële staf	28.836	185.000	23.620			
176005 Beleidsorganisatie SOAW						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	220.802	231.000	5.760			
176005 Beleidsorganisatie SOAW	220.802	231.000	5.760			
61 Bijstandverlening	116.233	134.000	67.278			
176100 UO Regiokantoren						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	83.113	100.000	18.725			
176100 UO Regiokantoren	83.113	100.000	18.725			
176104 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	33.121	34.000	48.553			
176104 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	33.121	34.000	48.553			
62 Werkgelegenheid	38.606	60.000	5.931			
176201 UO Uitvoeringsteam Arbeid						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	38.606	60.000	5.931			
176201 UO Uitvoeringsteam Arbeid	38.606	60.000	5.931			
176202 UO Bureau Mediation						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
176202 UO Bureau Mediation						
176203 UO Bedrijfsvoer. Regiokantoren						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
176203 UO Bedrijfsvoer. Regiokantoren						
63 Maatschap. Begeleid. en Advies	23.314	114.000	16.235			
176301 Jeugdzorg						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
176301 Jeugdzorg						
176303 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	23.314	114.000	16.235			
176303 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	23.314	114.000	16.235			
65 Bejaardenoorden	1.189.843	7.229.000	206.700			
176500 Subsid.bijdr. Bejaardenoorden						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	1.189.843	7.229.000	206.700			
176500 Subsid.bijdr. Bejaardenoorden	1.189.843	7.229.000	206.700			
66 Landsbemiddelaar	11.591	23.000	14.498			
176601 Bureau Landsbemiddelaar						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	11.591	23.000	14.498			
176601 Bureau Landsbemiddelaar	11.591	23.000	14.498			
68 Ov.Soc.Voorz. Maatsch.Dnstverl	5.037.100	13.171.000	5.000.000			
176801 UO Uitv.team Fam. Jeugd,Soc.o.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
176801 UO Uitv.team Fam. Jeugd,Soc.o.						
176803 Overige uitgaven SOAW						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	5.037.100	13.171.000	5.000.000			
176803 Overige uitgaven SOAW	5.037.100	13.171.000	5.000.000			
18 Ministerie van Gezondheid, Milieu & Natuur	14.673.176	150.129.481	107.942.603			

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Kapitaal Dienst						
01 Bestuursorganen	848	900	1.895			
180100 Minister Gezondh. Milieu,Nat.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	848	900	1.895			
180100 Minister Gezondh. Milieu,Nat.	848	900	1.895			
26 Riolering en waterzuivering						
182601 UO Milieu en Natuur Beheer						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
182601 UO Milieu en Natuur Beheer						
70 Alg.beh. Gezondh. Mil. Natuur	11.837	498.700	279.927			
187000 Kabinet Minister GMN						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			5.551			
187000 Kabinet Minister GMN			5.551			
187001 Raad voor de Volksgezondheid						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
187001 Raad voor de Volksgezondheid						
187002 Secretaris Generaal GMN						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			2.014			
187002 Secretaris Generaal GMN			2.014			
187003 Ministeriële staf						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	11.347	16.500	2.049			
187003 Ministeriële staf	11.347	16.500	2.049			
187005 Beleidsorganisatie GMN						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	490	482.200	9.365			
4950 Financiering (Uitgaven)			260.948			
187005 Beleidsorganisatie GMN	490	482.200	270.312			
71 Prev. en Curat. Gezondheidsz.	11.769	119.829	221.652			
187100 Inspectie Volksgezondheid						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	8.204	117.500				
4950 Financiering (Uitgaven)						
187100 Inspectie Volksgezondheid	8.204	117.500				
187101 UO Geneesk. en Gezondh.zaken						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	3.564	2.329	181.326			
187101 UO Geneesk. en Gezondh.zaken	3.564	2.329	181.326			
187103 Volksgezondheid Instituut Cur.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			40.326			
187103 Volksgezondheid Instituut Cur.			40.326			
72 Ambulancevervoer						
187200 Subsid.bijdr. Ambulancevervoer						
4950 Financiering (Uitgaven)						
5929 Financiering (Inkomsten)						
187200 Subsid.bijdr. Ambulancevervoer						
75 Agrar. Zaken, Jacht, Visserij	2.542.763	6.067.598	1.363.035			
187500 UO Veterinaire Zaken						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			186.447			
187500 UO Veterinaire Zaken			186.447			
187502 UO Agrarisch en Visserijbeheer						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	2.542.763	6.067.598	1.176.588			
187502 UO Agrarisch en Visserijbeheer	2.542.763	6.067.598	1.176.588			
76 Milieubeheer	1.218.032	4.900	3.343			
187601 UO Milieu en Natuur Beheer						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	1.218.032	4.900	3.343			
187601 UO Milieu en Natuur Beheer	1.218.032	4.900	3.343			
187602 Subs.bijdragen Milieu, Natuur						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Kapitaal Dienst						
187602 Subs.bijdragen Milieu, Natuur						
78 Ov. Uitg. Gezondh. Mil.Natuur	10.887.927	143.437.554	106.072.751			
187800 Overige uitg. Volksgezondheid						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	3.504.744	13.404.254	1.828.394			
4950 Financiering (Uitgaven)			730.597			
187800 Overige uitg. Volksgezondheid	3.504.744	13.404.254	2.558.991			
187801 Nos Hospital Nobo						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	7.383.183	130.033.300	103.513.760			
187801 Nos Hospital Nobo	7.383.183	130.033.300	103.513.760			
19 Ministerie van Financien	22.093.295	27.284.548	48.447.782	-337.252.311	-496.969.552	-309.597.816
01 Bestuursorganen		1.004.400				
190100 Minister van Financiën						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		1.004.400				
190100 Minister van Financiën		1.004.400				
90 Algemeen beheer Financiën	12.379.539	15.787.688	2.084.416			
199000 Kabinet Minister FIN						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	11.193.162	13.500.000				
199000 Kabinet Minister FIN	11.193.162	13.500.000				
199001 Secretaris Generaal FIN						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	330.863	450.000	37.409			
199001 Secretaris Generaal FIN	330.863	450.000	37.409			
199002 Ministeriële staf						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	97.497	407.700	59.327			
199002 Ministeriële staf	97.497	407.700	59.327			
199004 Beleidsorganisatie FIN						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
199004 Beleidsorganisatie FIN						
199006 Sector Fin. Bel. Begrot.zaken						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	758.017	1.429.988	1.987.680			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5929 Financiering (Inkomsten)						
199006 Sector Fin. Bel. Begrot.zaken	758.017	1.429.988	1.987.680			
91 Belastingen	1.694.126	7.000.013	1.451.664			
199100 Douane						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	1.097.779	5.398.800	486.528			
4950 Financiering (Uitgaven)			35.803			
5929 Financiering (Inkomsten)						
199100 Douane	1.097.779	5.398.800	522.331			
199102 Sector Fiscale Zaken						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act			28.672			
199102 Sector Fiscale Zaken			28.672			
199104 Stichting BAB						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
5909 Nonfinanciële Activa						
5929 Financiering (Inkomsten)						
199104 Stichting BAB						
199105 Nieuwe Belastingorg. Curaçao						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act						
4950 Financiering (Uitgaven)						
5929 Financiering (Inkomsten)						
199105 Nieuwe Belastingorg. Curaçao						
199106 NBC Inspectie der Belastingen						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	226.905	993.700	608.136			
4950 Financiering (Uitgaven)						
5929 Financiering (Inkomsten)						

Beleidsdeel	Uitgaven			Inkomsten		
	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)	Rekening	Begroting (BA)	Rekening (vj)
Kapitaal Dienst						
199106 NBC Inspectie der Belastingen	226.905	993.700	608.136			
199107 NBC Landsontvanger						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	369.441	607.513	292.524			
199107 NBC Landsontvanger	369.441	607.513	292.524			
93 Geldleningen	8.000.000			-283.852.174	-306.842.252	-261.588.808
199300 Geldleningen						
4950 Financiering (Uitgaven)	8.000.000					
5929 Financiering (Inkomsten)				-283.852.174	-306.842.252	-261.588.808
199300 Geldleningen	8.000.000			-283.852.174	-306.842.252	-261.588.808
95 Algemene Uitgaven en Inkomsten		1.801		-53.400.137	-190.127.300	-48.009.009
199500 Niet in te delen uitg./ink.						
5909 Nonfinanciële Activa				-53.400.137	-62.744.000	-48.009.009
5929 Financiering (Inkomsten)					-127.383.300	
199500 Niet in te delen uitg./ink.				-53.400.137	-190.127.300	-48.009.009
199501 Onvoorziene uitgaven						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		1.801				
199501 Onvoorziene uitgaven		1.801				
98 Ov. Financ.Alg. Dekkingsmidd.	19.629	3.490.646	44.911.703			
199800 Meldpunt Ongebruik. Transact.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act	19.629	222.900	52.728			
199800 Meldpunt Ongebruik. Transact.	19.629	222.900	52.728			
199802 Ov. uitgaven Financ./dekk.mid.						
4909 Verwerving Nonfinanciële Act		3.267.746				
4950 Financiering (Uitgaven)			44.858.975			
5909 Nonfinanciële Activa						
199802 Ov. uitgaven Financ./dekk.mid.		3.267.746	44.858.975			
Totaal alle Ministeries	166.610.474	501.998.708	205.888.813	-337.252.311	-497.140.136	-309.597.816
199803 Saldo Kapitaaldienst	170.641.838	-4.858.571	103.709.003	-1	-1	
Totaal	337.252.312	497.140.137	309.597.816	-337.252.312	-497.140.137	-309.597.816

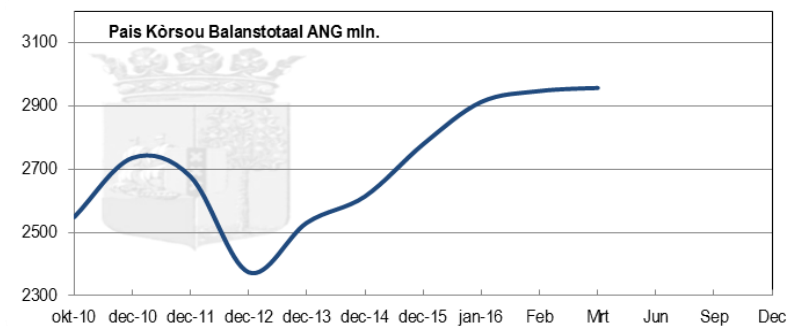
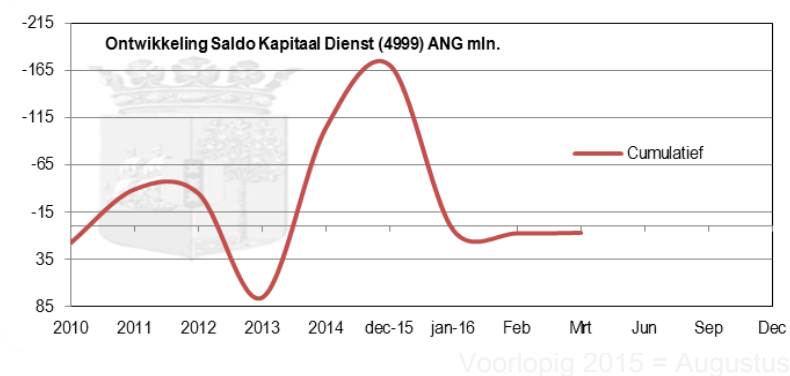
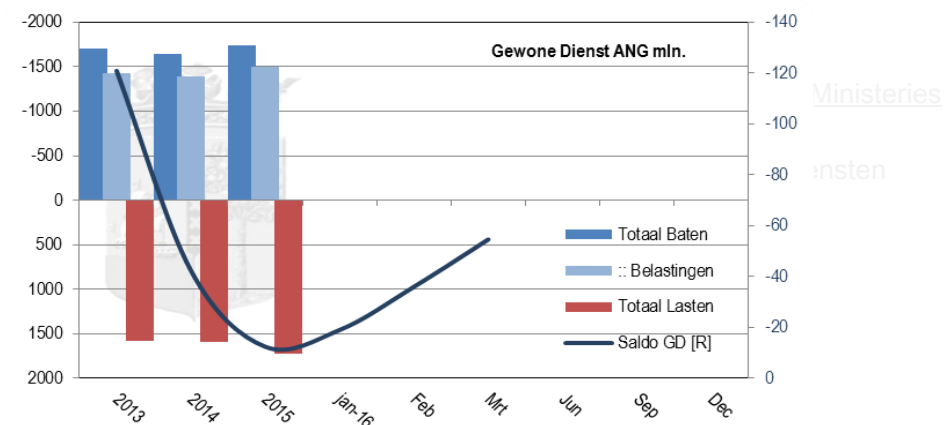
Statistieken en Grafieken Overheid

Categorale Classificatie Overheid

2. Functionele Classificatie Overheid

Baten, Lasten, Formatie, Balans

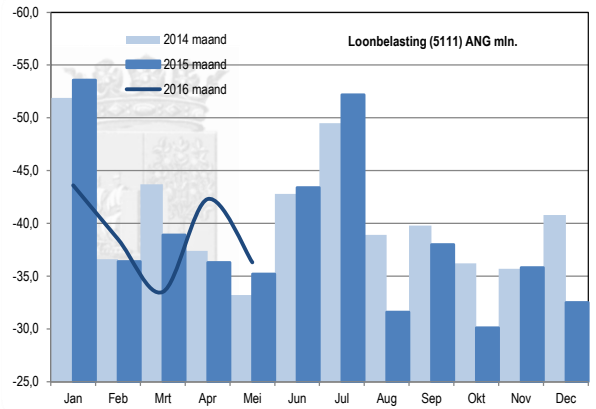
Staatsorganen en Ministeries

Loonbelasting (5111) ANG mln.

Kasbasis

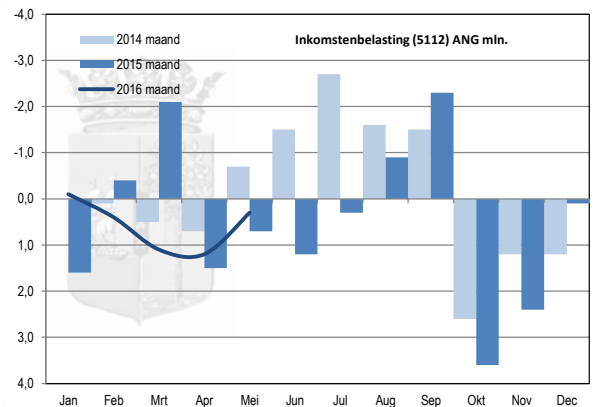
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-43,6	-38,5	-33,5	-42,3	-36,3							
2015 maand	-53,6	-36,4	-38,9	-36,3	-35,2	-43,4	-52,2	-31,6	-38,0	-30,1	-35,8	-32,5
2014 maand	-51,9	-36,6	-43,7	-37,4	-33,2	-42,8	-49,5	-38,9	-39,8	-36,2	-35,7	-40,8
2013 maand	-48,8	-40,9	-46,0	-34,1	-34,9	-52,2	-42,2	-30,5	-32,9	-54,3	-32,4	-46,1
2012 maand	-54,1	-36,5	-45,9	-31,7	-43,8	-44,5	-48,4	-34,7	-42,9	-37,9	-35,9	-43,5
2011 maand	-49,8	-46,3	-42,2	-34,5	-44,3	-43,0	-46,5	-40,3	-40,9	-30,5	-41,1	-45,0
2016 tot/met	-43,6	-82,1	-115,6	-157,9	-194,2	-194,2	-194,2	-194,2	-194,2	-194,2	-194,2	-194,2
2015 tot/met	-53,6	-90,0	-128,9	-165,2	-200,4	-243,8	-296,0	-327,6	-365,6	-395,7	-431,5	-464,0
2014 tot/met	-51,9	-88,5	-132,2	-169,6	-202,8	-245,6	-295,1	-334,0	-373,8	-410,0	-445,7	-486,5
2013 tot/met	-48,8	-89,7	-135,7	-169,8	-204,7	-256,9	-299,1	-329,6	-362,5	-416,8	-449,2	-495,3
2012 tot/met	-54,1	-90,6	-136,5	-168,2	-212,0	-256,5	-304,9	-339,6	-382,5	-420,4	-456,3	-499,8
2011 tot/met	-49,8	-96,1	-138,3	-172,8	-217,1	-260,1	-306,6	-346,9	-387,8	-418,3	-459,4	-504,4

Inkomstenbelasting (5112) ANG mln.

Kasbasis

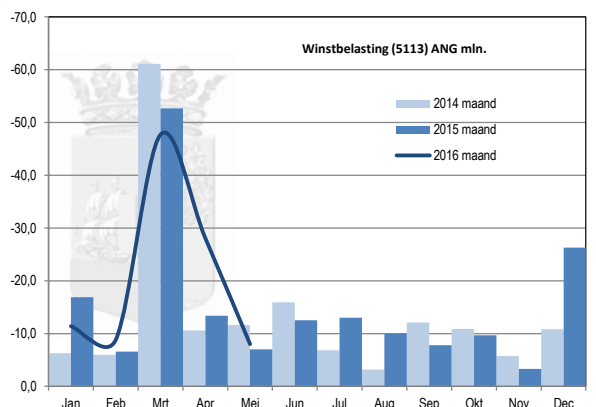
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-0,1	0,4	1,1	1,2	0,3							
2015 maand	1,6	-0,4	-2,1	1,5	0,7	1,2	0,3	-0,9	-2,3	3,6	2,4	0,1
2014 maand	0,0	0,1	0,5	0,7	-0,7	-1,5	-2,7	-1,6	-1,5	2,6	1,2	1,2
2013 maand	-0,2	-1,1	-0,1	0,5	-0,4	-1,5	-2,2	-2,3	0,2	1,8	0,6	-0,5
2012 maand	0,1	-1,4	-1,6	-0,7	-3,0	-3,7	-0,6	1,1	0,1	-0,8	0,5	-0,2
2011 maand	-1,1	-1,0	2,0	0,6	-1,4	-2,0	2,2	-0,2	0,2	0,1	1,3	0,9
2016 tot/met	-0,1	0,3	1,4	2,6	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
2015 tot/met	1,6	1,2	-0,9	0,6	1,3	2,5	2,8	1,9	-0,4	3,2	5,6	5,7
2014 tot/met	0,0	0,1	0,6	1,3	0,6	-0,9	-3,6	-5,2	-6,7	-4,1	-2,9	-1,7
2013 tot/met	-0,2	-1,3	-1,4	-0,9	-1,3	-2,8	-5	-7,3	-7,1	-5,3	-4,7	-5,2
2012 tot/met	0,1	-1,3	-2,9	-3,6	-6,6	-10,3	-10,9	-9,8	-9,7	-10,5	-10,0	-10,2
2011 tot/met	-1,1	-2,1	-0,1	0,5	-0,9	-2,9	-0,7	-0,9	-0,7	-0,6	0,7	1,6

Winstbelasting (5113) ANG mln.

Kasbasis

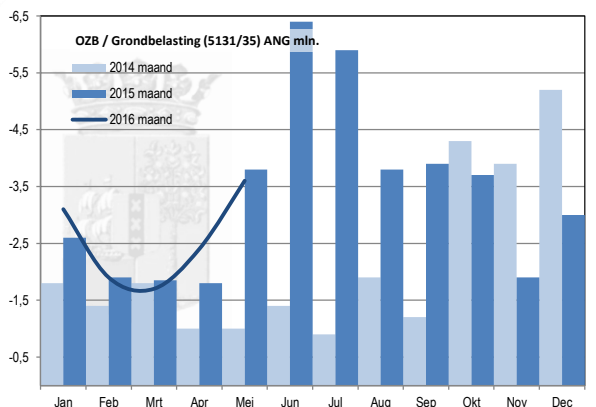
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-11,4	-8,8	-47,7	-28,1	-8,0							
2015 maand	-16,9	-6,6	-52,7	-13,4	-7,0	-12,5	-13,0	-10,0	-7,8	-9,7	-3,3	-26,3
2014 maand	-6,3	-6,0	-61,1	-10,6	-11,6	-15,9	-6,8	-3,2	-12,1	-10,9	-5,7	-10,8
2013 maand	-9,8	-6,2	-62,1	-8,4	-15,5	-23,4	-10	-6,2	-3,2	-3,4	-6,9	-18,5
2012 maand	-15,1	-11,3	-78,3	-14,1	-8,8	-15,5	-4,7	-9,7	-7,3	-2,9	-8,4	-26,7
2011 maand	-12,0	-6,9	-71,0	-4,6	-26,3	-5,0	-18,5	-6,5	-16,0	-12,5	-12,4	-6,8
2016 tot/met	-11,4	-20,2	-67,9	-96,0	-104,0	-104,0	-104,0	-104,0	-104,0	-104,0	-104,0	-104,0
2015 tot/met	-16,9	-23,5	-76,2	-89,6	-96,6	-109,1	-122,1	-132,1	-139,9	-149,6	-152,9	-179,2
2014 tot/met	-6,3	-12,3	-73,4	-84,0	-95,6	-111,5	-118,3	-121,5	-133,6	-144,5	-150,2	-161,0
2013 tot/met	-9,8	-16	-78,1	-86,5	-102	-125,4	-135,4	-141,6	-144,8	-148,2	-155,1	-173,6
2012 tot/met	-15,1	-26,4	-104,7	-118,8	-127,6	-143,1	-147,8	-157,5	-164,8	-167,7	-176,1	-202,8
2011 tot/met	-12,0	-18,9	-89,9	-94,5	-120,8	-125,8	-144,3	-150,8	-166,8	-179,3	-191,7	-198,5

Onroerende Zaakbelasting / Grondbelasting (5131/35) ANG mln.

Kasbasis

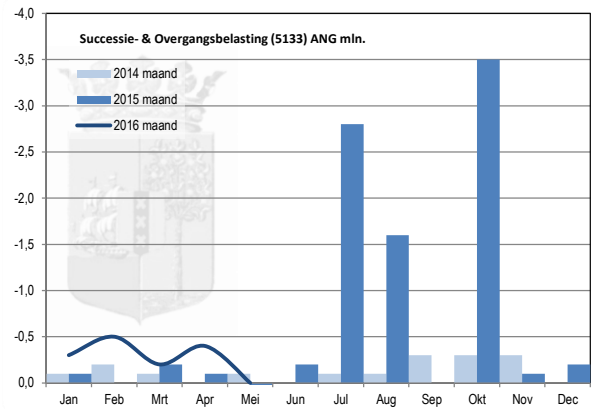
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-3,1	-1,9	-1,7	-2,4	-3,6							
2015 maand	-2,6	-1,9	-1,9	-1,8	-3,8	-6,4	-5,9	-3,8	-3,9	-3,7	-1,9	-3,0
2014 maand	-1,8	-1,4	-1,8	-1,0	-1,0	-1,4	-0,9	-1,9	-1,2	-4,3	-3,9	-5,2
2013 maand	-2,2	-1,3	-2,3	-1,7	-1,4	-1,5	-1,5	-2,8	-4,1	-3,9	-2,4	-2,3
2012 maand	-1,8	-1,8	-1,8	-1,2	-1,7	-1,4	-1,2	-1,4	-3,8	-4,8	-2,9	-2,3
2011 maand	-1,4	-1,4	-1,6	-2,1	-1,7	-1,5	-1,6	-3,9	-4,3	-2,5	-2,1	-2,0
2016 tot/met	-3,1	-5,0	-6,7	-9,1	-12,7	-12,7	-12,7	-12,7	-12,7	-12,7	-12,7	-12,7
2015 tot/met	-2,6	-4,5	-6,4	-8,2	-12,0	-18,4	-24,3	-28,1	-32,0	-35,7	-37,6	-40,6
2014 tot/met	-1,8	-3,2	-5,0	-6,0	-7,0	-8,4	-9,3	-11,2	-12,4	-16,7	-20,6	-25,8
2013 tot/met	-2,2	-3,5	-5,8	-7,5	-8,9	-10,4	-11,9	-14,7	-18,8	-22,7	-25,1	-27,4
2012 tot/met	-1,8	-3,6	-5,4	-6,6	-8,3	-9,7	-10,9	-12,3	-16,1	-20,9	-23,8	-26,1
2011 tot/met	-1,4	-2,8	-4,4	-6,5	-8,2	-9,7	-11,3	-15,2	-19,5	-22,0	-24,1	-26,1

Successie- & Overgangsbetasting (5133) ANG mln.

Kasbasis

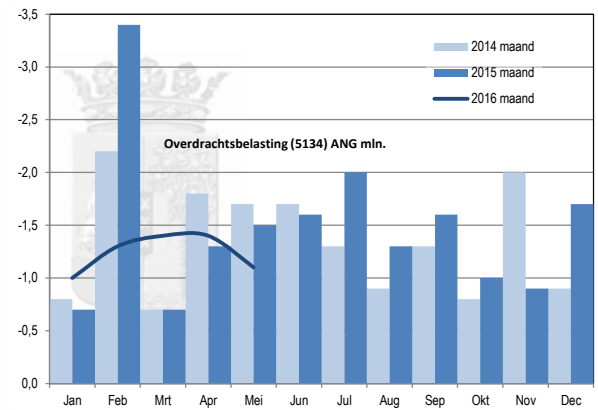
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-0,3	-0,5	-0,2	-0,4	0,0							
2015 maand	-0,1	0,0	-0,2	-0,1	0,1	-0,2	-2,8	-1,6	0,0	-3,5	-0,1	-0,2
2014 maand	-0,1	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,3	-0,3	-0,3	0,0
2013 maand	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-0,1	-0,1	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1
2012 maand	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
2011 maand	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,3	-0,1	-0,1	-1,4	-0,1	-0,1	-0,3	-0,1
2016 tot/met	-0,3	-0,8	-1,0	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
2015 tot/met	-0,1	-0,1	-0,3	-0,4	-0,3	-0,5	-3,3	-4,9	-4,9	-8,4	-8,5	-8,7
2014 tot/met	-0,1	-0,3	-0,4	-0,4	-0,5	-0,5	-0,6	-0,7	-1,0	-1,3	-1,6	-1,6
2013 tot/met	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,3	-0,4	-0,5	-0,8	-0,9	-1,0	-1,1
2012 tot/met	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4
2011 tot/met	-0,2	-0,3	-0,4	-0,5	-0,8	-0,9	-1,0	-2,4	-2,5	-2,6	-2,9	-3,0

Overdrachtsbetasting (5134) ANG mln.

Kasbasis

Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-1,0	-1,3	-1,4	-1,4	-1,1							
2015 maand	-0,7	-3,4	-0,7	-1,3	-1,5	-1,6	-2,0	-1,3	-1,6	-1,0	-0,9	-1,7
2014 maand	-0,8	-2,2	-0,7	-1,8	-1,7	-1,7	-1,3	-0,9	-1,3	-0,8	-2,0	-0,9
2013 maand	-1,6	-0,9	-1,2	-0,6	-1,3	-0,6	-2,2	-0,5	-1,6	-1,2	-2,0	-0,8
2012 maand	-1,9	-2,0	-1,7	-1,2	-0,8	-1,8	-1,2	-0,8	-1,9	-1,3	-1,2	-1,1
2011 maand	-1,4	-1,2	-1,3	-1,9	-1,5	-2,0	-2,0	-0,6	-2,2	-1,4	-1,8	-1,0
2016 tot/met	-1,0	-2,3	-3,7	-5,1	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
2015 tot/met	-0,7	-4,1	-4,8	-6,1	-7,6	-9,2	-11,2	-12,5	-14,1	-15,1	-16,0	-17,7
2014 tot/met	-0,8	-3,0	-3,7	-5,5	-7,2	-8,9	-10,2	-11,1	-12,4	-13,2	-15,2	-16,1
2013 tot/met	-1,6	-2,5	-3,7	-4,3	-5,6	-6,2	-8,4	-8,9	-10,5	-11,7	-13,7	-14,5
2012 tot/met	-1,9	-3,9	-5,6	-6,8	-7,6	-9,4	-10,6	-11,4	-13,3	-14,6	-15,8	-16,9
2011 tot/met	-1,4	-2,6	-3,9	-5,8	-7,3	-9,3	-11,3	-11,9	-14,1	-15,5	-17,3	-18,3

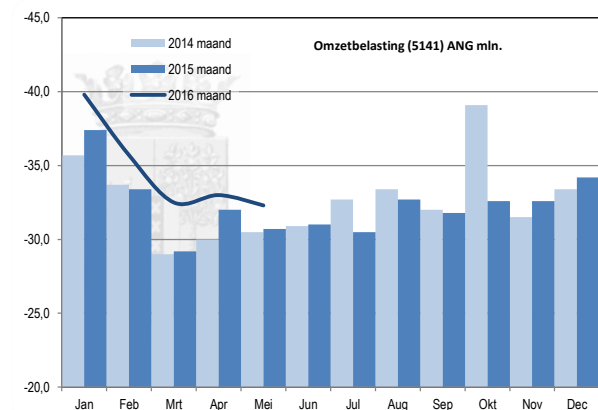
Omzetbelasting (5141) ANG mln.

Kasbasis

Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-39,8	-35,7	-32,5	-33,0	-32,3							
2015 maand	-37,4	-33,4	-29,2	-32,0	-30,7	-31,0	-30,5	-32,7	-31,8	-32,6	-32,6	-34,2
2014 maand	-35,7	-33,7	-29,0	-30,0	-30,5	-30,9	-32,7	-33,4	-32,0	-39,1	-31,5	-33,4
2013 maand	-37,4	-33,0	-27,5	-35,5	-32,3	-31,7	-34,3	-34,0	-31,6	-28,8	-31,2	-32,9
2012 maand	-30,2	-27,8	-29,9	-32,0	-30,3	-31,1	-31,1	-30,8	-31,4	-30,8	-30,1	-31,7
2011 maand	-30,4	-27,0	-24,4	-25,5	-26,3	-25,2	-25,2	-25,6	-26,2	-26,5	-25,2	-24,4
2016 tot/met	-39,8	-75,5	-108,0	-141,0	-173,3	-173,3	-173,3	-173,3	-173,3	-173,3	-173,3	-173,3
2015 tot/met	-37,4	-70,8	-100,0	-132,0	-162,7	-193,7	-224,2	-256,9	-288,7	-321,3	-353,9	-388,1
2014 tot/met	-35,7	-69,4	-98,4	-128,4	-158,9	-189,8	-222,5	-255,9	-287,9	-327,0	-358,5	-391,9
2013 tot/met	-37,4	-70,4	-97,9	-133,4	-165,7	-197,4	-231,7	-265,7	-297,3	-326,1	-357,3	-390,2
2012 tot/met	-30,2	-58,0	-87,9	-119,9	-150,2	-181,3	-212,4	-243,2	-274,6	-305,4	-335,5	-367,2
2011 tot/met	-30,4	-57,4	-81,8	-107,3	-133,6	-158,8	-184,0	-209,6	-235,8	-262,3	-287,5	-311,9

!!! nog te ontvangen ultimo 2012

-11,8 mln !!! Curol NV t/m sep 2013 ontvangen 11,8 mln.

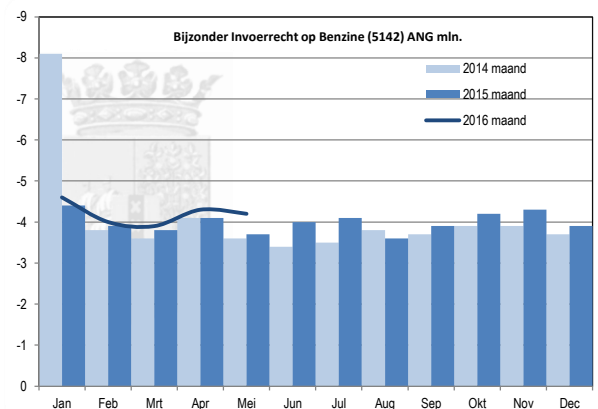
Bijzonder Invoerrecht op Benzine (5142) ANG mln.

Kasbasis

Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-4,6	-4,0	-3,9	-4,3	-4,2							
2015 maand	-4,4	-3,9	-3,8	-4,1	-3,7	-4,0	-4,1	-3,6	-3,9	-4,2	-4,3	-3,9
2014 maand	-8,1	-3,8	-3,6	-4,1	-3,6	-3,4	-3,5	-3,8	-3,7	-3,9	-3,9	-3,7
2013 maand	-4,0	-7,9	-3,5	-1,4	-3,9	-5,8	-7,6	-9,1	-5,2	-3,8	-3,9	0,1
2012 maand	0,0	0,0	-4,2	-4,7	-4,2	-4,3	-4,2	-3,7	-4,0	-4,0	-3,9	-3,7
2011 maand	-7,5	-12,3	-5,5	-6,0	-5,9	-5,9	-6,1	-4,5	-4,7	-4,4	-4,2	0,0
2016 tot/met	-4,6	-8,6	-12,5	-16,8	-21,0	-21,0	-21,0	-21,0	-21,0	-21,0	-21,0	-21,0
2015 tot/met	-4,4	-8,3	-12,1	-16,2	-19,9	-23,9	-28,0	-31,6	-35,5	-39,7	-44,0	-47,9
2014 tot/met	-8,1	-11,9	-15,5	-19,6	-23,2	-26,6	-30,1	-33,9	-37,6	-41,5	-45,4	-49,1
2013 tot/met	-4	-11,9	-15,4	-16,8	-20,7	-26,5	-34,1	-43,2	-48,4	-52,2	-56,1	-56,0
2012 tot/met	0,0	0,0	-4,2	-8,9	-13,1	-17,4	-21,6	-25,3	-29,3	-33,3	-37,2	-40,9
2011 tot/met	-7,5	-19,8	-25,3	-31,3	-37,2	-43,1	-49,2	-53,7	-58,4	-62,8	-67,0	-67,0

!!! nog te ontvangen nov-'11 4,6 dec-'11 4,8 jan-'12 4,5

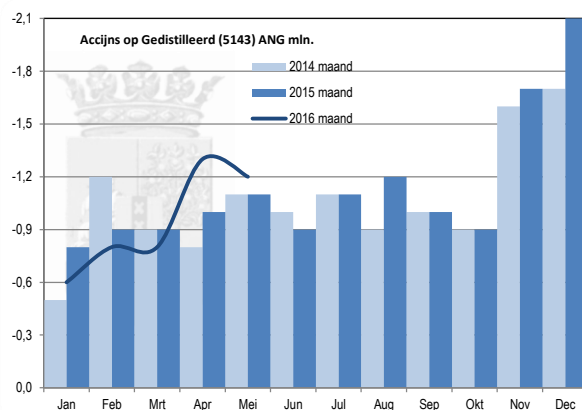
-13,8 mln !!! Curol NV t/m sep 2013 ontvangen 13,8 mln.

Accijns op Gedistilleerd (5143) ANG mln.

Kasbasis

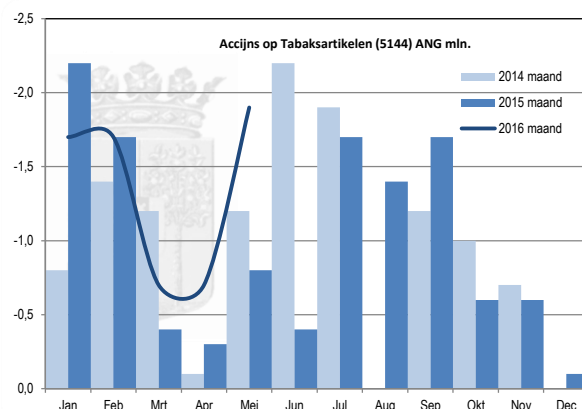
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-0,6	-0,8	-0,8	-1,3	-1,2							
2015 maand	-0,8	-0,9	-0,9	-1,0	-1,1	-0,9	-1,1	-1,2	-1,0	-0,9	-1,7	-2,1
2014 maand	-0,5	-1,2	-0,9	-0,8	-1,1	-1,0	-1,1	-0,9	-1,0	-0,9	-1,6	-1,7
2013 maand	-0,8	-0,7	-1,3	-0,9	-1,1	-1,2	-0,9	-1,0	-0,8	-1,1	-1,5	-1,7
2012 maand	-0,4	-0,6	-0,9	-1,3	-0,8	-0,8	-0,9	-1,0	-0,9	-0,6	-2,0	-1,2
2011 maand	-0,4	-0,9	-1,0	-0,7	-1,3	-1,1	-0,9	-1,0	-0,8	-1,1	-1,5	-2,0
2016 tot/met	-0,6	-1,4	-2,2	-3,5	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
2015 tot/met	-0,8	-1,7	-2,6	-3,6	-4,7	-5,6	-6,7	-7,9	-8,9	-9,8	-11,5	-13,6
2014 tot/met	-0,5	-1,7	-2,6	-3,4	-4,5	-5,5	-6,6	-7,5	-8,5	-9,4	-11,0	-12,7
2013 tot/met	-0,8	-1,5	-2,8	-3,7	-4,8	-6	-6,9	-7,9	-8,7	-9,8	-11,3	-13,0
2012 tot/met	-0,4	-1,0	-1,9	-3,2	-4,0	-4,8	-5,7	-6,7	-7,6	-8,2	-10,2	-11,4
2011 tot/met	-0,4	-1,3	-2,3	-3,0	-4,3	-5,4	-6,3	-7,3	-8,1	-9,2	-10,7	-12,7

Accijns op Tabaksartikelen (5144) ANG mln.

Kasbasis

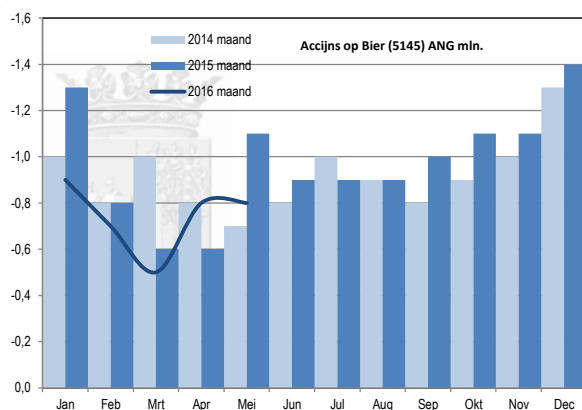
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-1,7	-1,7	-0,7	-0,7	-1,9							
2015 maand	-2,2	-1,7	-0,4	-0,3	-0,8	-0,4	-1,7	-1,4	-1,7	-0,6	-0,6	-0,1
2014 maand	-0,8	-1,4	-1,2	-0,1	-1,2	-2,2	-1,9	0,0	-1,2	-1,0	-0,7	0,0
2013 maand	-3,4	0,0	-3,5	-0,1	-1,6	-0,2	-1,3	-0,1	-1,1	-1,6	-0,1	-1,5
2012 maand	-1,6	-1,2	-0,9	-0,3	-0,5	-1,5	-1,5	-0,7	-1,3	-1,7	-3,0	0,0
2011 maand	-1,7	-0,7	0,0	-0,4	-1,1	-1,5	-1,5	0,0	-0,9	-0,8	-0,4	-1,1
2016 tot/met	-1,7	-3,4	-4,1	-4,8	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7
2015 tot/met	-2,2	-3,9	-4,3	-4,6	-5,4	-5,8	-7,5	-8,9	-10,6	-11,2	-11,8	-11,9
2014 tot/met	-0,8	-2,2	-3,4	-3,5	-4,7	-6,9	-8,8	-8,8	-10,0	-11,0	-11,7	-11,7
2013 tot/met	-3,4	-3,4	-6,9	-7	-8,6	-8,8	-10,1	-10,2	-11,3	-12,9	-13	-14,5
2012 tot/met	-1,6	-2,8	-3,7	-4,0	-4,5	-6,0	-7,5	-8,2	-9,5	-11,2	-14,2	-14,2
2011 tot/met	-1,7	-2,4	-2,4	-2,8	-3,9	-5,4	-6,9	-6,9	-7,8	-8,6	-9,0	-10,1

Accijns op Bier (5145) ANG mln.

Kasbasis

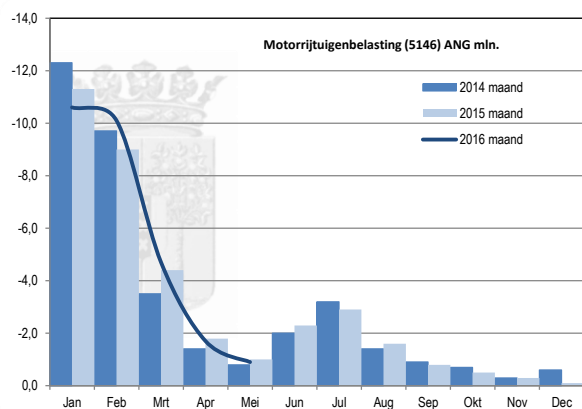
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-0,9	-0,7	-0,5	-0,8	-0,8							
2015 maand	-1,3	-0,8	-0,6	-0,6	-1,1	-0,9	-0,9	-0,9	-1,0	-1,1	-1,1	-1,4
2014 maand	-1,0	-0,8	-1,0	-0,8	-0,7	-0,8	-1,0	-0,9	-0,8	-0,9	-1,0	-1,3
2013 maand	-0,8	-1,0	-0,6	-0,6	-0,6	-1,0	-0,7	-0,9	-1,1	-1,2	-1,3	-1,1
2012 maand	-0,8	-1,1	-1,5	-1,1	-1,3	-1,1	-1,1	-1,0	-0,7	-1,0	-1,0	-1,0
2011 maand	-0,8	-0,7	-0,8	-0,4	-1,4	-1,0	-1,4	-1,2	-0,8	-1,3	-0,9	-0,6
2016 tot/met	-0,9	-1,6	-2,1	-2,9	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7
2015 tot/met	-1,3	-2,1	-2,7	-3,3	-4,4	-5,3	-6,2	-7,1	-8,1	-9,2	-10,3	-11,7
2014 tot/met	-1,0	-1,8	-2,8	-3,6	-4,3	-5,1	-6,1	-7,0	-7,8	-8,7	-9,7	-11,0
2013 tot/met	-0,8	-1,8	-2,4	-3	-3,6	-4,6	-5,3	-6,2	-7,3	-8,5	-9,8	-10,9
2012 tot/met	-0,8	-1,9	-3,4	-4,5	-5,8	-6,9	-8,0	-9,0	-9,7	-10,7	-11,7	-12,7
2011 tot/met	-0,8	-1,5	-2,3	-2,7	-4,1	-5,1	-6,5	-7,7	-8,5	-9,8	-10,7	-11,3

Motorrijtuigenbelasting (5146) ANG mln.

Kasbasis

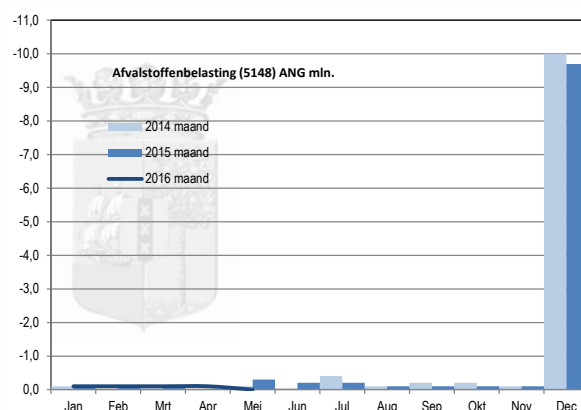
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-10,6	-10,1	-4,7	-1,7	-0,9							
2015 maand	-11,3	-9,0	-4,4	-1,8	-1,0	-2,3	-2,9	-1,6	-0,8	-0,5	-0,3	-0,1
2014 maand	-12,3	-9,7	-3,5	-1,4	-0,8	-2,0	-3,2	-1,4	-0,9	-0,7	-0,3	-0,6
2013 maand	-13,8	-8,8	-3,3	-1,2	-0,7	-1,9	-3,8	-1,5	-0,6	-0,4	-0,3	-0,3
2012 maand	-15,0	-8,4	-1,3	-0,7	-0,5	-2,4	-3,3	-1,4	-0,6	-0,4	-0,3	-0,3
2011 maand	-5,3	-15,3	-5,9	-1,1	-0,6	-2,5	-2,8	-1,7	-0,6	-0,3	-0,5	-2,7
2016 tot/met	-10,6	-20,7	-25,4	-27,1	-28,0	-28,0	-28,0	-28,0	-28,0	-28,0	-28,0	-28,0
2015 tot/met	-11,3	-20,3	-24,7	-26,5	-27,5	-29,8	-32,7	-34,3	-35,1	-35,6	-35,9	-36,0
2014 tot/met	-12,3	-22	-25,5	-26,9	-27,7	-29,7	-32,9	-34,3	-35,2	-35,9	-36,2	-36,8
2013 tot/met	-13,8	-22,6	-25,9	-27,1	-27,8	-29,7	-33,5	-35,0	-35,6	-36,0	-36,3	-36,6
2012 tot/met	-15,0	-23,4	-24,7	-25,4	-25,9	-28,3	-31,6	-33,0	-33,6	-34,0	-34,3	-34,6
2011 tot/met	-5,3	-20,6	-26,5	-27,6	-28,2	-30,7	-33,5	-35,2	-35,8	-36,1	-36,6	-39,3

Afalstoffenbelasting (5148) ANG mln.

Kasbasis

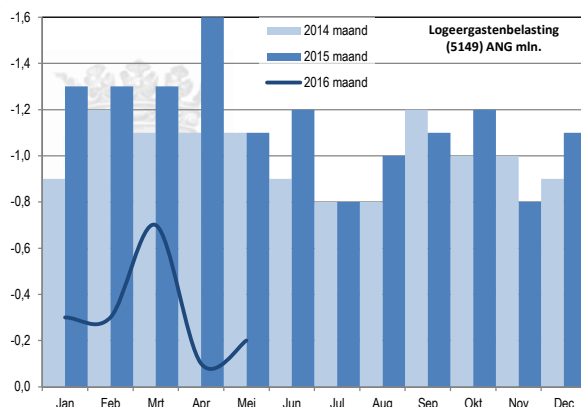
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0							
2015 maand	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-9,7
2014 maand	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,4	-0,1	-0,2	-0,2	-0,1	-10,0
2013 maand	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-1,7	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-7,2
2012 maand	-0,2	-0,1	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	-8,5
2011 maand	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-8,5
2016 tot/met	-0,1	-0,2	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
2015 tot/met	-0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,6	-0,8	-1,0	-1,1	-1,2	-1,3	-1,4	-11,1
2014 tot/met	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,7	-0,8	-1,0	-1,2	-1,3	-11,3
2013 tot/met	-0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4	-2,1	-2,1	-2,2	-2,3	-2,3	-2,4	-9,6
2012 tot/met	-0,2	-0,3	-0,5	-0,7	-0,8	-1,0	-1,1	-1,2	-1,3	-1,5	-1,6	-10,1
2011 tot/met	-0,1	-0,2	-0,4	-0,7	-0,9	-1,1	-1,3	-1,4	-1,6	-1,8	-2,0	-10,5

Logeergastenbelasting (5149) ANG mln.

Kasbasis

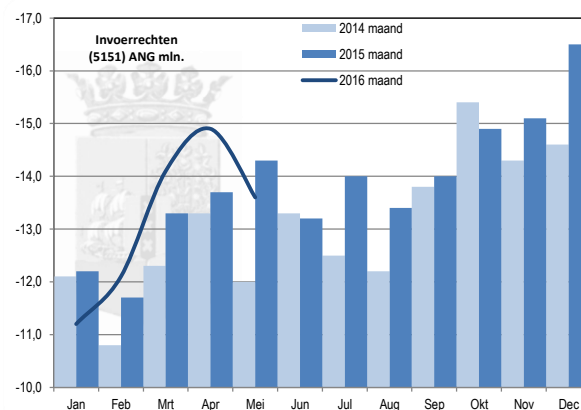
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-0,3	-0,3	-0,7	-0,1	-0,2							
2015 maand	-1,3	-1,3	-1,3	-1,6	-1,1	-1,2	-0,8	-1,0	-1,1	-1,2	-0,8	-1,1
2014 maand	-0,9	-1,2	-1,1	-1,1	-1,1	-0,9	-0,8	-0,8	-1,2	-1,0	-1,0	-0,9
2013 maand	-0,9	-0,7	-1,0	-0,9	-0,9	-0,7	-0,8	-0,9	-0,8	-0,9	-0,7	-0,9
2012 maand	-0,8	-1,4	-1,1	-0,9	-1,2	-1,0	-1,1	-1,0	-0,8	-1,0	-0,8	-0,6
2011 maand	-0,5	-0,9	-0,8	-0,9	-0,7	-0,7	-0,7	-0,6	-1,0	-0,7	-0,6	-0,9
2016 tot/met	-0,3	-0,6	-1,3	-1,4	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
2015 tot/met	-1,3	-2,6	-3,9	-5,5	-6,6	-7,8	-8,6	-9,6	-10,7	-11,9	-12,7	-13,8
2014 tot/met	-0,9	-2,1	-3,2	-4,3	-5,4	-6,3	-7,1	-7,9	-9,1	-10,1	-11,1	-12,0
2013 tot/met	-0,9	-1,6	-2,6	-3,5	-4,4	-5,1	-5,9	-6,8	-7,6	-8,5	-9,2	-10,1
2012 tot/met	-0,8	-2,2	-3,3	-4,2	-5,4	-6,4	-7,5	-8,5	-9,3	-10,3	-11,1	-11,7
2011 tot/met	-0,5	-1,4	-2,2	-3,1	-3,8	-4,5	-5,2	-5,8	-6,8	-7,5	-8,1	-9,0

Invoerrechten (5151) ANG mln.

Kasbasis

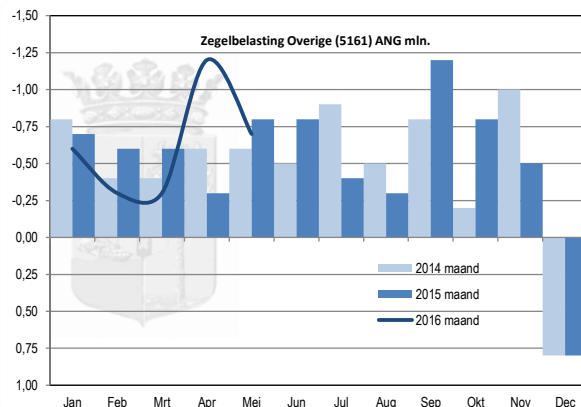
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-11,2	-12,1	-14,1	-14,9	-13,6							
2015 maand	-12,2	-11,7	-13,3	-13,7	-14,3	-13,2	-14,0	-13,4	-14,0	-14,9	-15,1	-16,5
2014 maand	-12,1	-10,8	-12,3	-13,3	-12,0	-13,3	-12,5	-12,2	-13,8	-15,4	-14,3	-14,6
2013 maand	-14	-11,1	-14,9	-14,3	-13,7	-12	-12,3	-13,3	-11,2	-14,9	-14,8	-13,4
2012 maand	-12,4	-13,2	-14,9	-14,2	-13,8	-13,7	-13,2	-14,2	-11,4	-14,8	-16,1	-13,3
2011 maand	-12,4	-13,3	-15,2	-15,9	-15,6	-15,0	-14,7	-13,2	-16,0	-15,0	-18,3	-15,8
2016 tot/met	-11,2	-23,3	-37,4	-52,3	-65,9	-65,9	-65,9	-65,9	-65,9	-65,9	-65,9	-65,9
2015 tot/met	-12,2	-23,9	-37,2	-50,9	-65,2	-78,4	-92,4	-105,8	-119,8	-134,7	-149,8	-166,3
2014 tot/met	-12,1	-22,9	-35,2	-48,5	-60,5	-73,8	-86,3	-98,5	-112,3	-127,7	-142,0	-156,6
2013 tot/met	-14	-25,1	-40	-54,3	-68	-80	-92,3	-105,6	-116,8	-131,7	-146,5	-159,9
2012 tot/met	-12,4	-25,6	-40,5	-54,7	-68,5	-82,2	-95,4	-109,6	-121,0	-135,8	-151,9	-165,2
2011 tot/met	-12,4	-25,7	-40,9	-56,8	-72,4	-87,4	-102,1	-115,3	-131,3	-146,3	-164,6	-180,4

Zegelbelasting Overige (5161) ANG mln.

Kasbasis

Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-0,6	-0,3	-0,3	-1,2	-0,7							
2015 maand	-0,7	-0,6	-0,6	-0,3	-0,8	-0,8	-0,4	-0,3	-1,2	-0,8	-0,5	0,8
2014 maand	-0,8	-0,4	-0,4	-0,6	-0,6	-0,5	-0,9	-0,5	-0,8	-0,2	-1,0	0,8
2013 maand	-0,8	-0,4	-0,5	-0,3	-0,7	-0,3	-0,6	-0,5	-0,2	-0,4	-0,7	0,6
2012 maand	-0,9	-0,6	-0,5	-0,3	-0,5	-0,4	-0,9	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	0,9
2011 maand	-0,5	-0,9	-0,2	-0,6	-0,5	-0,5	-0,8	-0,6	-0,2	-0,5	-0,8	0,8
2016 tot/met	-0,6	-0,9	-1,2	-2,4	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1
2015 tot/met	-0,7	-1,3	-1,9	-2,2	-3,0	-3,8	-4,2	-4,5	-5,7	-6,5	-7,0	-6,2
2014 tot/met	-0,8	-1,2	-1,6	-2,2	-2,8	-3,3	-4,2	-4,7	-5,5	-5,7	-6,7	-5,9
2013 tot/met	-0,8	-1,2	-1,7	-2	-2,7	-3	-3,6	-4,1	-4,3	-4,7	-5,4	-4,8
2012 tot/met	-0,9	-1,5	-2,0	-2,3	-2,8	-3,2	-4,1	-4,5	-5,0	-5,5	-6,0	-5,1
2011 tot/met	-0,5	-1,4	-1,6	-2,2	-2,7	-3,2	-4,0	-4,6	-4,8	-5,3	-6,1	-5,3

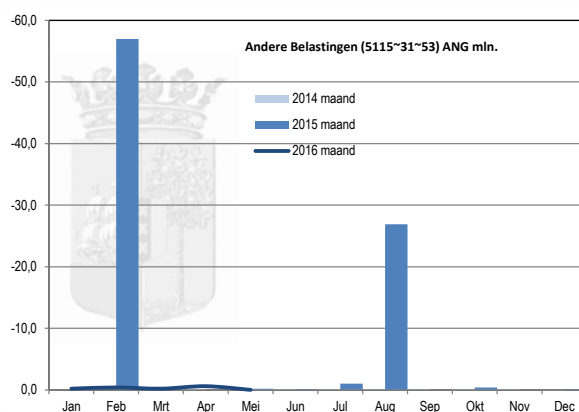

Andere Belastingen (5114~15~53) ANG mln.

w.o. NFR/BRK

Kasbasis

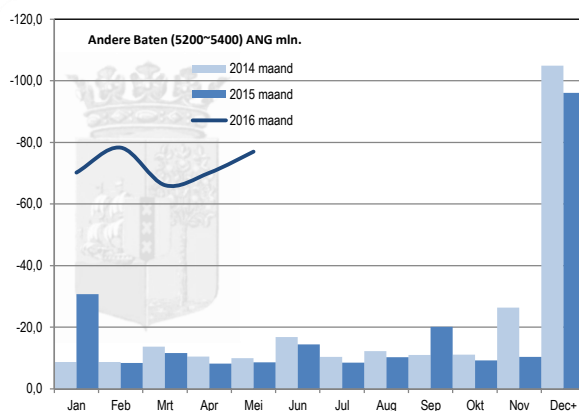
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 maand	-0,2	-0,4	-0,2	-0,6	0,0							
2015 maand	0,0	-57,0	-0,1	0,0	-0,2	-0,1	-1,0	-26,9	0,0	-0,4	0,0	-0,1
2014 maand	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,1
2013 maand	0,0	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1
2012 maand	-0,1	-0,1	-0,3	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1	-45,1	-0,2	0,0
2011 maand	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
2016 tot/met	-0,2	-0,6	-0,8	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
2015 tot/met	0,0	-57,0	-57,1	-57,1	-57,3	-57,4	-58,4	-85,3	-85,3	-85,7	-85,7	-85,8
2014 tot/met	0,0	0,0	-0,1	-0,2	-0,3	-0,4	-0,5	-0,6	-0,7	-0,8	-0,9	-0,8
2013 tot/met	0,0	-0,1	-0,3	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6	-0,7
2012 tot/met	-0,1	-0,2	-0,5	-0,6	-0,7	-0,9	-1,0	-1,2	-1,3	-46,4	-46,6	-46,6
2011 tot/met	-0,1	-0,2	-0,4	-0,5	-0,6	-0,8	-0,9	-1,0	-1,0	-1,1	-1,2	-1,3

Andere Baten (5200~5400) ANG mln.

Baten

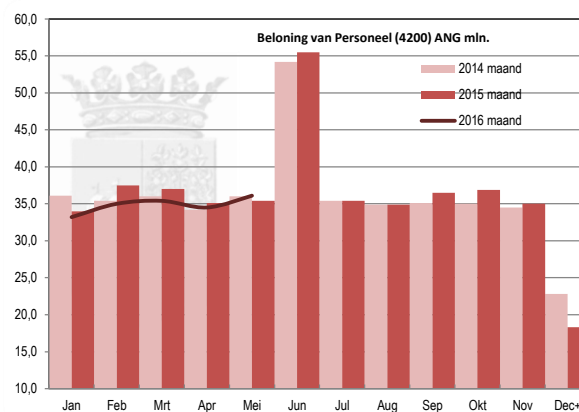
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec+
2016 maand	-70,2	-78,3	-66,1	-70,1	-77,0							
2015 maand	-30,7	-8,4	-11,6	-8,2	-8,6	-14,4	-8,5	-10,2	-20,1	-9,2	-10,3	-96,1
2014 maand	-8,7	-8,7	-13,7	-10,5	-9,9	-16,8	-10,3	-12,2	-11,0	-11,1	-26,4	-104,9
2013 maand	-7,2	-6,9	-13,2	-10,0	-9,3	-13,0	-21,3	-16,2	-14,0	-29,9	-14,6	-123,4
2012 maand	-9,6	-12,0	-9,9	-13,5	-11,8	-13,2	-20,1	-8,5	-27,3	-12,3	-20,9	-35,4
2011 maand	-11,6	-4,1	-4,2	-4,9	-17,5	-8,6	-4,6	-25,6	-9,8	-7,7	-22,3	-48,3
2016 tot/met	-70,2	-148,5	-214,6	-284,7	-361,7	-361,7	-361,7	-361,7	-361,7	-361,7	-361,7	-361,7
2015 tot/met	-30,7	-39,1	-50,7	-58,9	-67,5	-81,9	-90,4	-100,6	-120,7	-129,9	-140,2	-236,3
2014 tot/met	-8,7	-17,4	-31,1	-41,6	-51,5	-68,3	-78,6	-90,8	-101,8	-112,9	-139,3	-244,2
2013 tot/met	-7,2	-14,1	-27,3	-37,3	-46,6	-59,6	-80,9	-97,1	-111,1	-141,0	-155,6	-279,0
2012 tot/met	-9,6	-21,6	-31,5	-45,0	-56,8	-70,0	-90,1	-98,6	-125,9	-138,2	-159,1	-194,5
2011 tot/met	-11,6	-15,7	-19,9	-24,8	-42,3	-50,9	-55,5	-81,1	-90,9	-98,6	-120,9	-169,2

Beloning van Personeel (4200) ANG mln.

Lasten

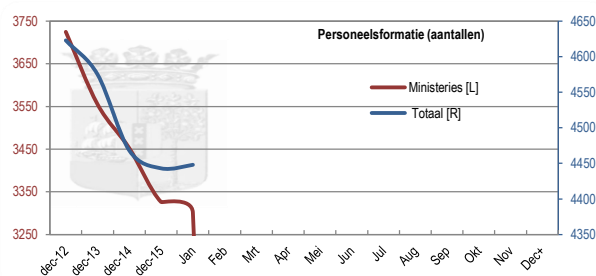
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec+
2016 maand	33,2	35,0	35,4	34,5	36,1							
2015 maand	34,0	37,5	37,0	35,1	35,4	55,5	35,4	34,9	36,5	36,9	35,0	18,3
2014 maand	36,1	35,4	36,0	34,2	36,0	54,2	35,4	34,9	35,1	35,0	34,5	22,8
2013 maand	36,7	39,1	36,2	39,5	37,6	55,9	37,9	33,1	37,1	34,2	36,8	30,1
2012 maand	31,9	40,1	31,1	66,4	45,8	57,2	19,2	38,6	29,2	35,6	36,4	30,6
2011 maand	33,8	31,7	31,3	51,3	45,8	50,8	46,1	38,3	38,3	38,3	38,6	20,8
2016 tot/met	33,2	68,2	103,6	138,1	174,2	174,2	174,2	174,2	174,2	174,2	174,2	174,2
2015 tot/met	34,0	71,5	108,5	143,6	179,0	234,5	269,9	304,8	341,3	378,2	413,2	431,5
2014 tot/met	36,1	71,5	107,5	141,7	177,7	231,9	267,3	302,2	337,3	372,3	406,8	429,6
2013 tot/met	36,7	75,8	112	151,5	189,1	245	282,9	316	353,1	387,3	424,1	454,2
2012 tot/met	31,9	72,0	103,1	169,5	215,3	272,5	291,7	330,3	359,5	395,1	431,5	462,1
2011 tot/met	33,8	65,5	96,8	148,1	193,9	244,7	290,8	329,1	367,4	405,7	444,3	465,1

Personeelsformatie

Aantallen

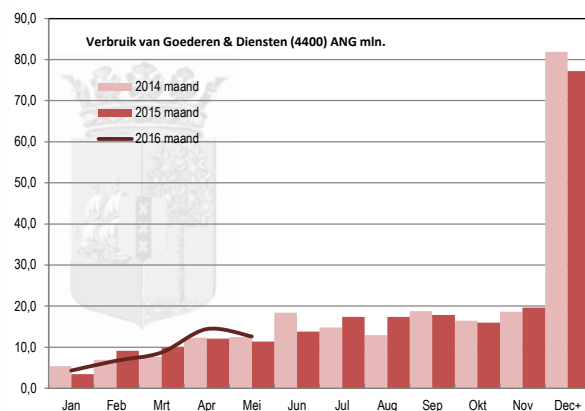
Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec+
Ministeries [L]	3301	pending	pending	pending	pending							
Onderwijs	758											
Marine/Kustwac	161											
Overige	228											
Totaal [R]	4448											
vv. Projecten	141											
Index	96	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Verbruik van Goederen & Diensten (4400) ANG mln.

Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec+
2016 maand	4,3	6,7	8,7	14,4	12,6							
2015 maand	3,4	9,1	10,0	12,1	11,4	13,8	17,4	17,4	17,8	16,0	19,6	77,2
2014 maand	5,4	6,9	7,6	12,3	12,5	18,4	14,8	12,9	18,8	16,4	18,6	81,9
2013 maand	2,3	6	9,7	8,3	9,2	12,7	12,8	8,3	12,4	17,1	15,2	89,9
2012 maand	8,2	10,0	13,8	14,8	19,5	21,8	-2,9	9,1	8,6	13,1	14,7	83,9
2011 maand	5,4	5,8	7,5	10,9	17,7	19,0	15,8	16,1	13,7	15,8	20,0	64,4
2016 tot/met	4,3	11,0	19,7	34,1	46,7	46,7	46,7	46,7	46,7	46,7	46,7	46,7
2015 tot/met	3,4	12,5	22,5	34,6	46,0	59,8	77,2	94,6	112,4	128,4	148,0	225,2
2014 tot/met	5,4	12,3	19,9	32,2	44,7	63,1	77,9	90,8	109,6	126,0	144,6	226,5
2013 tot/met	2,3	8,3	18	26,3	35,5	48,2	61	69,3	81,7	98,8	114	203,9
2012 tot/met	8,2	18,2	32,0	46,8	66,3	88,1	85,2	94,3	102,9	116,0	130,7	214,6
2011 tot/met	5,4	11,2	18,7	29,6	47,3	66,3	82,1	98,2	111,9	127,7	147,7	212,1

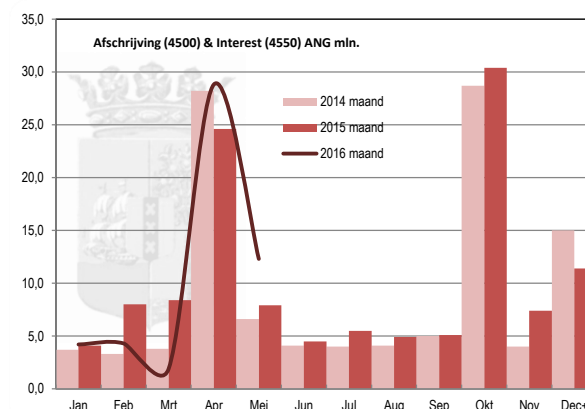
Lasten

Afschrijving (4500) & Interest (4550) ANG mln.

Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec+
2016 maand	4,2	4,3	1,9	28,8	12,3							
2015 maand	4,1	8,0	8,4	24,6	7,9	4,5	5,5	4,9	5,1	30,4	7,4	11,4
2014 maand	3,7	3,3	3,8	28,2	6,6	4,1	4,0	4,1	5,0	28,7	4,0	15,0
2013 maand	3,7	3,2	3,5	28,2	3,4	5	3,7	3,7	6,3	28,4	3,7	4,7
2012 maand	3,7	3,7	3,8	28,4	6,1	4,1	6,4	3,6	-1,5	28,2	3,7	3,3
2011 maand	3,9	4,0	4,1	28,6	3,9	4,0	3,9	3,9	4,0	28,6	3,9	4,0
2016 tot/met	4,2	8,5	10,4	39,2	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5
2015 tot/met	4,1	12,1	20,5	45,1	53,0	57,5	63,0	67,9	73,0	103,4	110,8	122,2
2014 tot/met	3,7	7,0	10,8	39,0	45,6	49,7	53,7	57,8	62,8	91,5	95,5	110,5
2013 tot/met	3,7	6,9	10,4	38,6	42	47	50,7	54,4	60,7	89,1	92,8	97,5
2012 tot/met	3,7	7,4	11,2	39,6	45,7	49,8	56,2	59,8	58,3	86,5	90,2	93,5
2011 tot/met	3,9	7,9	12,0	40,6	44,5	48,5	52,4	56,3	60,3	88,9	92,8	96,8

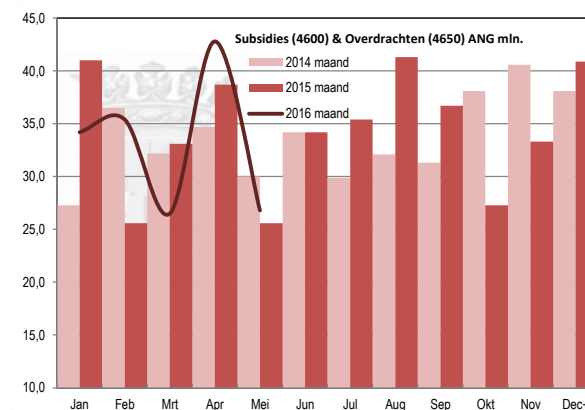
Lasten

Subsidies (4600) & Overdrachten (4650) ANG mln.

Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec+
2016 maand	34,2	35,4	26,5	42,8	26,8							
2015 maand	41,0	25,6	33,1	38,7	25,6	34,2	35,4	41,3	36,7	27,3	33,3	40,9
2014 maand	27,3	36,5	32,2	34,7	30,0	34,2	29,9	32,1	31,3	38,1	40,6	38,1
2013 maand	23,4	26	33,7	28,9	34,2	35,3	27,7	34	26,4	32,8	37,7	62,6
2012 maand	29,2	35,0	34,6	56,8	28,6	43,5	-2,6	34,0	38,5	30,5	38,2	43,5
2011 maand	26,6	30,2	34,4	28,6	29,3	47,3	47,8	37,4	27,2	39,6	41,0	51,0
2016 tot/met	34,2	69,6	96,1	138,9	165,7	165,7	165,7	165,7	165,7	165,7	165,7	165,7
2015 tot/met	41,0	66,6	99,7	138,4	164,0	198,2	233,6	274,9	311,6	338,9	372,2	413,1
2014 tot/met	27,3	63,8	96,0	130,7	160,7	194,9	224,8	256,9	288,2	326,3	366,9	405,0
2013 tot/met	23,4	49,4	83,1	112	146,2	181,5	209,2	243,2	269,6	302,4	340,1	402,7
2012 tot/met	29,2	64,2	98,8	155,6	184,2	227,7	225,1	259,1	297,6	328,1	366,3	409,8
2011 tot/met	26,6	56,8	91,2	119,8	149,1	196,4	244,2	281,6	308,8	348,4	389,4	440,4

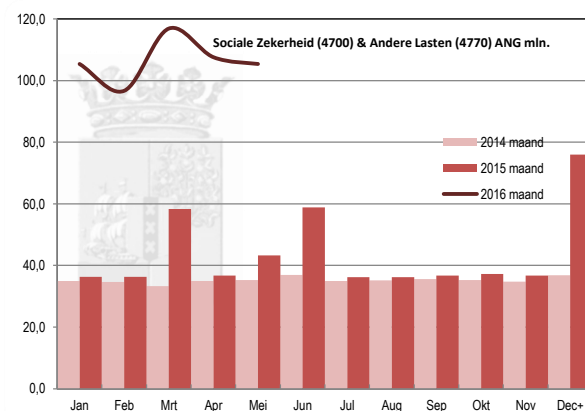
Lasten

Sociale Zekerheid (4700) & Andere Lasten (4770) ANG mln.

Periode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec+
2016 maand	105,4	96,7	116,9	107,6	105,4							
2015 maand	36,3	36,3	58,3	36,7	43,3	58,8	36,2	36,2	36,7	37,2	36,7	76,0
2014 maand	35,0	34,6	33,3	35,0	35,3	36,9	35,0	35,2	35,6	35,3	34,7	36,8
2013 maand	43,6	33,8	31,9	35,5	34,7	33,2	36,3	34,4	34,8	33,8	34,7	36,5
2012 maand	8,4	54,7	21,5	14,9	51,0	75,6	33,1	37,6	48,4	33,0	45,8	139,5
2011 maand	17,8	22,1	86,9	25,3	24,7	78,9	29,8	24,5	83,9	23,9	23,8	87,0
2016 tot/met	105,4	202,1	319,0	426,6	532,0	532,0	532,0	532,0	532,0	532,0	532,0	532,0
2015 tot/met	36,3	72,6	130,9	167,6	210,9	269,7	305,9	342,1	378,8	416,0	452,7	528,7
2014 tot/met	35,0	69,6	102,9	137,9	173,2	210,1	245,1	280,3	315,9	351,2	385,9	422,7
2013 tot/met	43,6	77,4	109,3	144,8	179,5	212,7	249	283,4	318,2	352	386,7	423,2
2012 tot/met	8,4	63,1	84,6	99,5	150,5	226,1	259,2	296,8	345,2	378,2	424,0	563,5
2011 tot/met	17,8	39,9	126,8	152,1	176,8	255,7	285,5	310,0	393,9	417,8	441,6	528,6

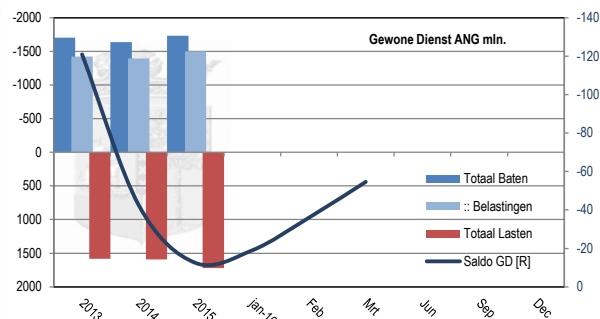
Lasten

Ontwikkeling Gewone Dienst (4799) ANG mln.

Periode	jan-16	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Saldo GD	-19,0	-36,0	-54,6	-28,7	-17,0							
wv. Saldo CS	4,8	4,1	17,5	22,3	18,2							
Saldo Ovheid	-23,8	-40,1	-72,1	-51,0	-35,2							
Periode		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016				
Saldo GD [R]		51,2	166,3	73,1	-120,9	-42,4	-12,4	-17,0				
Totaal Baten		-284,0	-1576,7	-1670,4	-1702,4	-1636,7	-1733,1	-987,1				
:: Belastingen		-292,2	-1407,5	-1475,9	-1423,4	-1392,5	-1496,8	-625,4				
Totaal Lasten		335,2	1743,0	1743,5	1581,5	1594,3	1720,7	970,1				

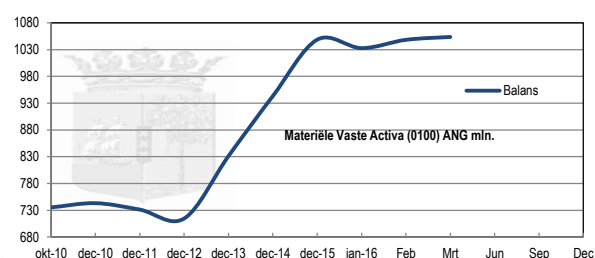
t/m

Materiële Vaste Activa (0100) ANG mln.

Periode	jan-16	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Balans	1032,8	1048,3	1053,6	1079,2	1068,5							
Periode	okt-10	dec-10	dec-11	dec-12	dec-13	dec-14	dec-15					
Balans	735,4	743,3	731,3	714,7	831,4	943,4	1048,6					
Index	100	102	102	104	103	0	0	0	0	0	0	0

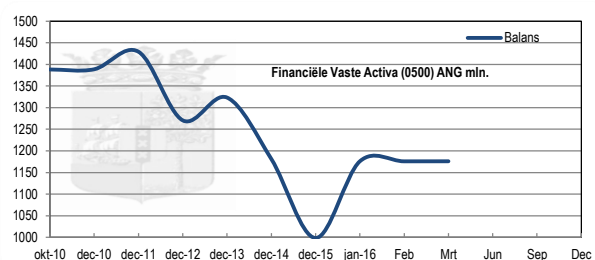
Balans

Financiële Vaste Activa (0500) ANG mln.

Kapitaalverstrekking | Geldleningen u/g | Deelnemingen

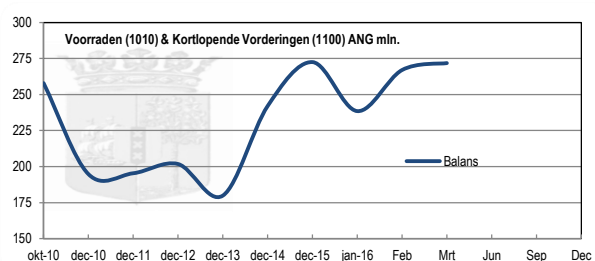
Periode	jan-16	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Balans	1176,0	1175,9	1176,0	1176,0	998,5							
Periode	okt-10	dec-10	dec-11	dec-12	dec-13	dec-14	dec-15					
Balans	1388,2	1388,7	1429,2	1270,5	1323,3	1181,3	998,6					
Index	100	100	100	100	85	0	0	0	0	0	0	0

Voorraden (1010) & Kortlopende Vorderingen (1100) ANG mln.

Periode	jan-16	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Balans	238,5	267,0	271,8	290,2	268,0							
Periode	okt-10	dec-10	dec-11	dec-12	dec-13	dec-14	dec-15					
Balans	257,9	194,8	195,4	201,8	179,9	242,0	272,5					
Index	100	112	114	122	112	0	0	0	0	0	0	0

Balans

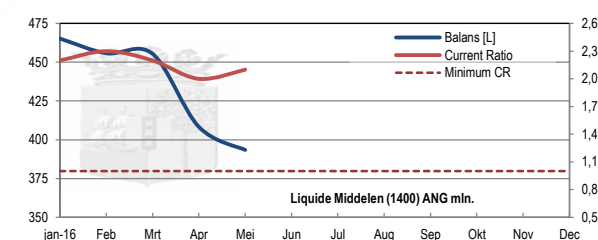

Liquide Middelen (1400) ANG mln.

inclusief Kruisposten

Periode	jan-16	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Balans [L]	465,3	455,8	455,5	408,3	393,4							
Current Ratio	2,2	2,3	2,2	2,0	2,1							
Minimum CR	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Periode	okt-10	dec-10	dec-11	dec-12	dec-13	dec-14	dec-15					
Balans [L]	166,6	408,5	320,8	186,8	196,0	247,1	459,2					

Balans

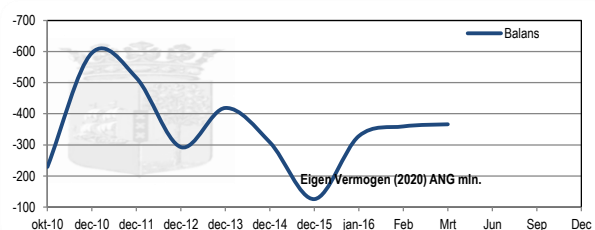

Eigen Vermogen (2020) ANG mln.

Algemene Reserve | Bestemmingsreserves

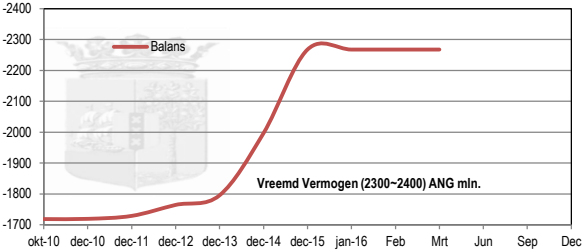
Periode	jan-16	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Balans	-328,2	-359,3	-366,1	-345,0	-142,7							
Periode	okt-10	dec-10	dec-11	dec-12	dec-13	dec-14	dec-15					
Balans	-229,2	-595,3	-515,4	-292,8	-418,6	-308,3	-125,7					
Index	100	109	112	105	43	0	0	0	0	0	0	0

Balans

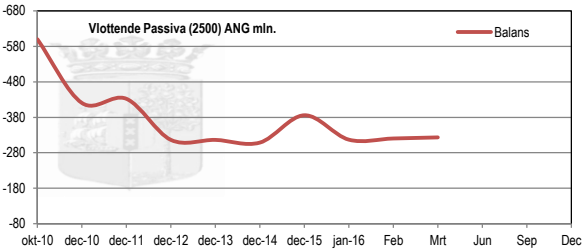
Vreemd Vermogen (2300~2400) ANG mln.

Periode	jan-16	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Balans	-2267,4	-2267,4	-2267,4	-2267,4	-2267,4							
Periode	okt-10	dec-10	dec-11	dec-12	dec-13	dec-14	dec-15					
Balans	-1718,8	-1719,5	-1729,1	-1764,6	-1795,7	-1996,8	-2267,4					
Index	100	100	100	100	100	0	0	0	0	0	0	0

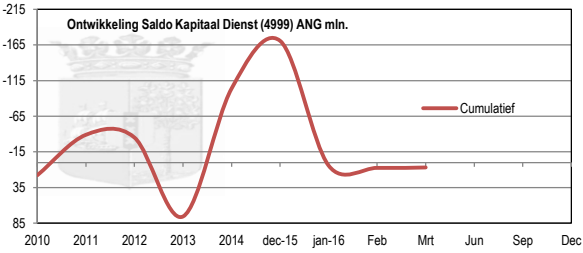
Viottende Passiva (2500) ANG mln.

Periode	jan-16	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Balans	-317,0	-320,3	-323,4	-341,3	-318,3							
Periode	okt-10	dec-10	dec-11	dec-12	dec-13	dec-14	dec-15					
Balans	-600,1	-420,5	-432,2	-316,4	-316,3	-308,7	-385,8					
Index	100	101	102	108	100	0	0	0	0	0	0	0

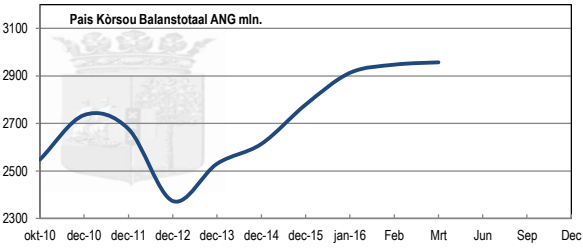

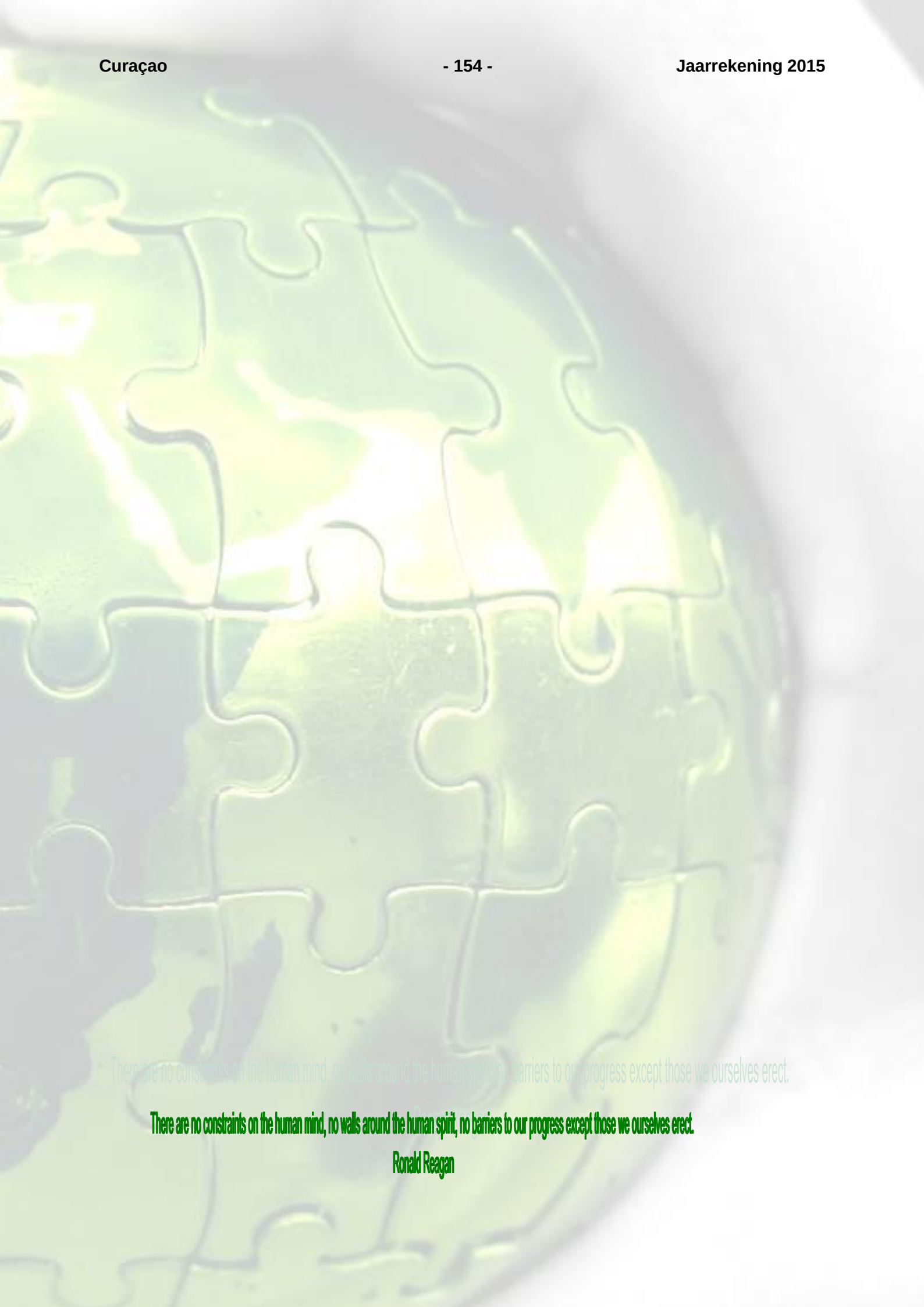
Ontwikkeling Saldo Kapitaal Dienst (4999) ANG mln.

Periode	jan-16	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Cumulatief	4,1	7,4	6,8	33,1	27,9							
Periode		2010	2011	2012	2013	2014	dec-15					
Cumulatief		17,6	-39,0	-35,1	75,5	-103,7	-170,7					
Index	100	180	166	807	680	0	0	0	0	0	0	0

Periode	jan-16	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2016 Activa	2912,6	2947,0	2956,9	2953,7	2728,4							
2016 Passiva	-2912,6	-2947,0	-2956,9	-2953,7	-2728,4							
BALANS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periode	okt-10	dec-10	dec-11	dec-12	dec-13	dec-14	dec-15					
ACTIVA	2548,1	2735,3	2676,7	2373,8	2530,6	2613,8	2778,9					
PASSIVA	-2548,1	-2735,3	-2676,7	-2373,8	-2530,6	-2613,8	-2778,9					
BALANS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

There are no constraints on the human mind, no walls around the human spirit, no barriers to our progress except those we ourselves erect.

There are no constraints on the human mind, no walls around the human spirit, no barriers to our progress except those we ourselves erect.

Ronald Reagan

Jaarrekeningen van Derden

Overheidsbedrijven / NV's

Air Traffic Control Automation System NV (zie DC-ANSP)
 Analytisch Diagnostisch Centrum NV
 Autobus Bedrijf Curaçao NV
 Buskabaai NV Kompania di Petrol i Gas Kòrsou NV
 Continuous Reliability NV
 Curaçao Airport Holding NV
 Curacao Eisenmetall NV
 Curacao Eisenmetall Shipbreaking Yard NV
 Curaçao Industrial & International Development Co.
 Curaçao Oil NV
 Curaçao Ports Authority NV
 Curaçaoise Dok Maatschappij Holding NV
 Giro Bank NV
 Integrated Utility Holding (Aqualectra) NV
 Dutch Caribbean Air Navigation Service Provider NV
 Cpost International NV (v/h Nieuwe Post Ned. Antillen)
 Ontwikkelingsbank Nederlandse Antillen NV
 PSB Bank (Postspaarbank) NV
 Refineria di Korsou NV
 Saba Bank Resources NV
 Servisio Limpiesa Kòrsou NV
 United Telecommunications Services NV
 Windward Islands Airways International NV
 Woningbouw Curacao NV NV Stadsherstel Willemstad

Stichtingen / Gesubsidieerde Instellingen

Ingedeeld in:

10. Staatsorganen
11. Algemene Zaken
12. Bestuurlijke Planning, Dienstverlening
13. Justitie
14. Verkeer, Vervoer, Ruimtelijke Planning
15. Economische Ontwikkeling
16. Onderwijs, Wetenschap, Cultuur, Sport
 - 16.1 Bijzonder Onderwijs
 - 16.2 Overig Onderwijs
 - 16.3 Vorming
 - 16.3 Vorming
 - 16.4 Sport
 - 16.5 Cultuur
 - 16.6 Oudheidkunde, Musea
17. Sociale Ontwikkeling, Arbeid, Welzijn
 - 17.1 Sociale Werkplaatsen
 - 17.2 Jeugdzorg
 - 17.3 Familie, Jeugd, Sociale Ontwikkeling
18. Gezondheid, Milieu, Natuur
 - 18.1 Geneeskundige zaken, Gezondheidszaken
 - 18.2 Natuur, Milieu
 - 18.3 Volksgezondheid Overig
19. Financiën

Instellingen voortvloeiende uit Wetgeving

Algemeen Pensioenfonds Curaçao
 APC Werklieden Pensioenfonds
 Bureau Intellectuele Eigendommen
 Bureau Telecommunicatie, Post & Utiliteiten
 Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten
 Cessantia Fonds
 Fonds Algemene Verzekering Bijzondere Ziektekosten (SVB)

Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden (SVB)
 Gemeenschappelijk Hof van Justitie
 Landsloterij Nederlandse Antillen
 Postspaarbank NA (zie ook PSB NV)
 Sociale Verzekeringsbank
 University of Curaçao

Toelichting

- Toegerekend tot de Collectieve Sector

Conform Bijlage 2 bij SOAB 13/0918C/JH d.d. 6 september 2013 'Voorlopige Samenstelling Collectieve Sector Land Curaçao 2013'

Bron: MvF (laatste Jaarrekening ontvangen)

DG=digitaal? √=digitaal beschikbaar HC=hardcopy beschikbaar n/a=niet beschikbaar

Naam	Min	Pais Kòrsou Jrek 2015	Datum Ontvangen	DG	t/m Jrek 2014
entiteit	portefeuille	1-aug-2016	Ministerie van Fin	?	1-aug-2015

Overheidsbedrijven / NV's

Analytisch Diagnostisch Centrum NV
Autobus Bedrijf Curaçao NV
Buskabaai NV
Continuous Reliability NV
Cpost International NV (v/h Nieuwe Post Nederlandse Antillen)
Curaçao Airport Holding NV
Curacao Eisenmetall NV
Curacao Eisenmetall Shipbreaking Yard NV
Curaçao Industrial & International Development Co.
Curaçao Oil NV
Curaçao Ports Authority NV
Curaçaoose Dok Maatschappij Holding NV
Dutch Caribbean Air Navigation Service Provider NV
Giro Bank NV
Integrated Utility Holding (Aqualectra) NV
Kompania di Petrol i Gas Kòrsou NV
NV Stadsherstel Willemstad
Ontwikkelingsbank Nederlandse Antillen NV
PSB Bank (Postspaarbank) NV
Refineria di Korsou NV
Saba Bank Resources NV
Servisio Limpiesa Kòrsou NV
United Telecommunications Services NV
Windward Islands Airways International NV
Woningbouw Curacao NV
::

ADC	GMN	2014	21-sep-2015	√	2013
ABC	VVRP	2014	15-jun-2016	√	2013
BBAAI	AZ	2014	04-mrt-2016	√	2013
CORE	BPD	2015	28-jul-2016	HC	2013
CPOST	VVRP	2014	04-mrt-2016	√	2013
CAH	EO	2014	= laatste		2014
CUREIS	EO	2007	= laatste		2007
CUREM	EO	2007	= laatste		2007
CURINDE	EO	2014	04-mrt-2016	√	2013
CUROIL	FIN	2015	15-jun-2016	√	2014
CPA	EO	2014	26-aug-2015	√	2012
CDM	EO	2013	15-jun-2016	√	2011
DC-ANSP	VVRP	2014	04-mrt-2016	√	2013
GIRO	FIN	2012	= laatste		2012
IUH	FIN	2015	28-jul-2016	√	2014
KPG	AZ	n/a	= laatste		n/a
NVSW	VVRP	2014	03-mrt-2016	√	2013
OBNA	FIN	2014	04-mrt-2016	√	2012
PSB	VVRP	2014	26-aug-2015	√	2013
RdK	AZ	2014	15-jun-2016	√	2010
SBR	FIN	2015	10-mei-2016	√	2014
SELIKOR	GMN	2014	03-jun-2016	√	2013
UTS	VVRP	2015	15-jun-2016	√	2013
WINAIR	VVRP	2014	23-nov-2015	√	2010
WBC	VVRP	2014	06-jul-2016	√	2012

Instellingen voortvloeiende uit Wetgeving

Algemeen Pensioenfonds Curaçao
APC Werklieden Pensioenfonds
Bureau Intellectuele Eigendommen
Bureau Telecommunicatie, Post & Utiliteiten
Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten
Cessantia Fonds
Fonds Algemene Verzekering Bijzondere Ziektekosten
Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden
Gemeenschappelijk Hof van Justitie
Landsloterij Nederlandse Antillen
Postspaarbank NA (zie ook PSB NV)
Sociale Verzekeringsbank
University of Curaçao
::
::

APC	FIN	2015	28-jul-2016	√	2012
WP	FIN	2012	= laatste		2012
BIE	JUS	2011	= laatste		2011
BTPU	VVRP	2014	03-mrt-2016	√	2010
CBCS	FIN	2014	= laatste		2014
CFDS	GMN	2009	= laatste		2009
AVBZ	GMN	2011	= laatste		2011
FZOG	GMN	2013-01	= laatste		2013-01
GHvJ	JUS	2012	= laatste		2012
LLNA	FIN	2009	= laatste		2009
PSNA	FIN	2009	= laatste		2009
SVB	GMN	2015	18-jul-2016	√	2014
UOC	OWCS	2013	22-dec-2015	√	2010

Bron: MvF (laatste Jaarrekening ontvangen)

DG=digitaal? √=digitaal beschikbaar HC=hardcopy beschikbaar n/a=niet beschikbaar

Naam	Min	Pais Kòrsou Jrek 2015	Datum Ontvangen	DG	t/m Jrek 2014
CS	entiteit	portefeuille	1-aug-2016	Ministerie van Fin	? 1-aug-2015

Stichtingen / Gesubsidieerde Instellingen

10. Staatsorganen	SO		-	-	-	-
Raad voor de Rechtshandhaving (SOAB)	RRH		n/a	= laatste		n/a
Secretariaat SER/GOA bijdrage vakbonden	SER/GOA		n/a	= laatste		n/a
11. Algemene Zaken	AZ		-	-	-	-
Stichting Fds Soc.Ontwikkeling en Econ.Bedrijvigheid	REDA SOCIAL	AZ	2015	10-mei-2016	√	n/a
Stichting Vrijwilligerskorps Curaçao	VKC		n/a	= laatste		n/a
Vakbondswezen Kolaborativo	VWK		n/a	= laatste		n/a
Veiligheidsdienst Curaçao	VDC		n/a	= laatste		n/a
12. Bestuurlijke Planning, Dienstverlening	BPD		-	-	-	-
Stichting ARBO Consult	ARBO		n/a	= laatste		n/a
13. Justitie	JUS		-	-	-	-
Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao	AJJC		n/a	= laatste		n/a
Criminaliteitsbestrijdingsfonds	CRIM		n/a	= laatste		n/a
Openbaar Ministerie	OM		n/a	= laatste		n/a
Stichting Beveiligingszorg Justitie	SBZJ	JUS	n/a	= laatste		n/a
Stichting Gezinsvoogdij Instelling	SGVI		2010	= laatste		2010
Stichting Reclassering Curaçao	SRC	JUS	n/a	= laatste		n/a
Stichting Slachtofferhulp Curaçao	SSHC		2010	= laatste		2010
14. Verkeer, Vervoer, Ruimtelijke Planning	VVRP		-	-	-	-
Fundashon Kas Popular [huursubsidie]	FKP	VVRP	2011	= laatste		2011
Onbebouwde Eigendommen	OE		n/a	= laatste		n/a
Plataforma Sklabitut i Herensia di Sklabitut	PSKL		n/a	= laatste		n/a
Stichting Kadaster en Openbare Registers Curaçao	SKOR	VVRP	2012	= laatste		2012
Stichting Wegenfonds Curaçao	SWC	VVRP	2015	14-jun-2016	HC	2013
15. Economische Ontwikkeling	EO		-	-	-	-
Asosashon di Empresanan Chiki di Kòrsou	ADECK		n/a	= laatste		n/a
Brazil Curaçao Chamber of Commerce	BCCC		n/a	= laatste		n/a
Colombia Curaçao Chamber of Commerce	CCCC		n/a	= laatste		n/a
Curaçao Innovation Technology	CIT		n/a	= laatste		n/a
Curaçao International Financial Center	CIFC		n/a	= laatste		n/a
Curaçao Tourism Development Foundation	CTDF	EO	2013	= laatste		2013
Dutch Caribbean Securities Exchange	DCSE		n/a	= laatste		n/a
Federashon di Kooperativanan di Spar i Kredito	FEKOSKAN		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Negoshi Pikina	FNP		n/a	= laatste		n/a
Fundashon pa Konsumidó	FKON		2010	= laatste		2010
Fundashon Wega di Number Kòrsou	FWNK	EO	2011	= laatste		2011
Sentro pa Desaroyo di Empresa Chiki Kòrsou	SEDECK	EO	n/a	= laatste		n/a
Stichting Academy Hotel Curaçao	SAHC		n/a	= laatste		n/a
Stichting Antilliaanse Mede-Financierings Organisatie	AMFO		2012	= laatste		2012

Bron: MvF (laatste Jaarrekening ontvangen)		Naam	Min	Pais Kòrsou Jrek 2015	Datum Ontvangen	DG	t/m Jrek 2014
DG=digitaal? √=digitaal beschikbaar HC=hardcopy beschikbaar n/a=niet beschikbaar		entiteit	portefeuille	1-aug-2016	Ministerie van Fin	?	1-aug-2015
Stichting Curaçao Institute for Social & Economic Studies		CURISES		n/a	= laatste		n/a
Stichting Economische Ontwikkeling		SEO	AZ	2013	= laatste		2013
Stichting Gaming Control Board		GCB	FIN	n/a	= laatste		n/a
Stichting Innovatie Centrum Curaçao (gefuseerd met Stimul-IT)		SICC	EO	n/a	= laatste		n/a
Stichting Secr. Curaçaos Informatica Stim.plan (fusie SICC)		STIMUL-IT	EO	2011	= laatste		2011
Stichting Kennis voor Curaçao		SKC		n/a	= laatste		n/a
Stichting Kenniscentrum Beroepsonderwijs Bedrijfsleven		SKBB		2013	= laatste		2013
Stichting Korporashon pa desaroyo di Korsou		KORPODEKO	EO	2012	= laatste		2012
Stichting Ontwikkelingsfonds Nederlandse Antillen		SOFNA	EO	n/a	= laatste		n/a
Stichting Top Spin		STS		n/a	= laatste		n/a
16. Onderwijs, Wetenschap, Cultuur, Sport		OWCS		-	-	-	-
16.0 Algemeen / 16.1 Bijzonder Onderwijs		OWCS		-	-	-	-
Advent Mission of the Seventh Day		SOZA		n/a	= laatste		n/a
Evangelische Broedergemeente		EBG		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Skol Humanista		FSH		n/a	= laatste		n/a
Stichting Christelijk Onderwijs New Song		CONS		n/a	= laatste		n/a
Stichting Instituto pa Formashon den Enfermeria		IFE		2010	= laatste		2010
Stichting Rooms Katholiek Centraal Schoolbestuur		RKCS		n/a	= laatste		n/a
Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs		VPCO		2010	= laatste		2010
16.2 Overig Onderwijs		OWCS		-	-	-	-
Fund. pa Edukashon i Formashon di Fishi i Kapasitashon		FEFFIK	OWCS	2009	= laatste		2009
Fundashon Material pa Skol		FMS	OWCS	2011	= laatste		2011
Fundashon pa Inovashon di Enseñansa na Kòrsou		FIDE	OWCS	2014	07-okt-2015	√	2009
Fundashon pa Planifikashon di Idioma		FPI	OWCS	2010	= laatste		2010
Fundashon Sentro pa Guia Edukashonal		FSGE	OWCS	2014	07-okt-2015	√	2012
Instituto Pedagogiko Sosial		IPSO	OWCS	n/a	= laatste		n/a
Schoolbesturen Gemeenschappelijke Uitgaven / Vakonderwijs		GSU		n/a	= laatste		n/a
Stichting Bureau Nascholingsfonds Onderwijsgevendens		SBNO		n/a	= laatste		n/a
Stichting Nationale Parken		CARMABI		n/a	= laatste		n/a
Stichting Onderhoud Scholen		SOS	OWCS	2015	14-jun-2016	HC	2012
Stichting Studiefinanciering Curaçao		SSC	OWCS	2014	03-mrt-2016	√	2013
16.3 Vorming		OWCS		-	-	-	-
Federatie Antilliaanse Jeugdzorg		FAJ		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Amigunan di Cristo		FAC		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Ban Komunika		FBK		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Biblioteka Nashonal Kòrsou		FBNK	OWCS	2012	= laatste		2012
Fundashon Bos di Hubentut		FBDH		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Desaroyo i Progreso		FDIP		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Formashon i Alegria despues di skol		FFIA		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Kòrsou 4-S		FK4S		n/a	= laatste		n/a
Fundashon pa Nos Muchanan		FPNM		n/a	= laatste		n/a
Fundashon pa Stimula Edukashon i Formashon den Barrio		FPSE		n/a	= laatste		n/a

Bron: MvF (laatste Jaarrekening ontvangen)		Naam	Min	Pais Kòrsou Jrek 2015	Datum Ontvangen	DG	t/m Jrek 2014
DG=digitaal? √=digitaal beschikbaar HC=hardcopy beschikbaar n/a=niet beschikbaar		CS	entiteit	portefeuille	1-aug-2016	Ministerie van Fin	? 1-aug-2015
Nederlands Jeugd Instituut		NJI		n/a	= laatste		n/a
Sentro di Inform. i Formashon na bienestar di Mucha		SIFMA		n/a	= laatste		n/a
Stichting Coördinatie-Centrum		SCCM		n/a	= laatste		n/a
Stichting Jeugd Centrale Curaçao		SJCC		n/a	= laatste		n/a
Stichting Kinderbescherming Curaçao ea.		SKC		n/a	= laatste		n/a
16.4 Sport		OWCS		-	-	-	-
Curaçaose Sport en Olympische Federatie		CSOF	AZ	n/a	= laatste		n/a
Fundashon Desaroyo Deporte Korsou		FDDK		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Fasilidatnan Deportivo Kòrsou		FFDK	AZ	2013	= laatste		2013
Fundashon Sedreko		SEDREKO	AZ	2009	= laatste		2009
Sport Subsidies en Bijdragen		SSB		n/a	= laatste		n/a
16.5 Cultuur		OWCS		-	-	-	-
Cultuur Subsidies en Bijdragen		CSB		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Instituto pa Formashon Musikal		FIFM		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Kultural Seu Kòrsou		FKSK		n/a	= laatste		n/a
Komishon Karnaval Banda Abou		KKBA		n/a	= laatste		n/a
Stichting Cultureel Centrum Curaçao		SCCC		n/a	= laatste		n/a
Stichting Elektra Blou / Teater Luna Blou		SEB		n/a	= laatste		n/a
Vereniging Carnavalsgroepen AGKK		AGKK		n/a	= laatste		n/a
16.6 Oudheidkunde, Musea		OWCS		-	-	-	-
Fundashon Kas di Kultura Kòrsou		FKKK	OWCS	2009	= laatste		2009
Het Curaçaosch Museum		CMUS		n/a	= laatste		n/a
Stichting Monumenten Fonds Curaçao		SMFC	VVRP	2014	31-dec-2015	HC	n/a
Stichting Monumentenzorg Curaçao		SMC		2014	= laatste		2014
Stichting Nationaal Archief & Antropologisch Museum		NAAM		n/a	= laatste		n/a
17. Sociale Ontwikkeling, Arbeid, Welzijn		SOAW		-	-	-	-
17.0 Algemeen / 17.1 Sociale Werkplaatsen / 17.5 Soc. Verz.		SOAW		-	-	-	-
Electra- en Watersubsidie ea.		EWS		n/a	= laatste		n/a
Maatschappelijke Opbouw en Begeleiding		MOB		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Kas Popular		FKP		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Tayer Soshal [Landhuis Groot Santa Martha]		FTS	SOAW	2012	= laatste		2012
17.2 Jeugdzorg / 17.3 Bejaardenzorg / 17.4 Soc. Ontwikkeling		SOAW		-	-	-	-
Fundashon Guia Eduka i Forma		FGEF		2010	= laatste		2010
Fundashon Hubenil Steering Committee Curaçao		HSCC		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Nos t'ei pa Otro		FNTD		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Perspektiva i Sosten Integral		FPSI	SOAW	n/a	= laatste		n/a
Jeugdzorg Subsidies en Bijdragen		JSB		n/a	= laatste		n/a
Stichting Casa Manita (Meisjestehuis)		SCM		n/a	= laatste		n/a
Stichting Kinderoorden van het Wit Gele Kruis (Brakkeput)		SKIN		n/a	= laatste		n/a
Stichting Maatschappelijke Zorg & Herstel		SMZH		2010	= laatste		2010

Bron: MvF (laátste Jaarrekening ontvangen)		Naam	Min	Pais Kórsou Jrek 2015	Datum Ontvangen	DG	t/m Jrek 2014
DG=digitaal? √=digitaal beschikbaar HC=hardcopy beschikbaar n/a=niet beschikbaar		entiteit	portefeuille	1-aug-2016	Ministerie van Fin	?	1-aug-2015
Stichting New Creation Curaçao		SNCC		n/a	= laatste		n/a
18. Gezondheid, Milieu, Natuur							
18.1 Geneeskundige zaken, Gezondheidszaken		GMN		-	-	-	-
Fundashon Duna Lus		GMN		-	-	-	-
Fundashon Famia Planea		FDL		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Kuido di Ambulans		FPP		n/a	= laatste		n/a
Stichting Psych. Ziekenhuis Dr. David Ricardo Capriles		FKDA	GMN	n/a	= laatste		n/a
Stichting WGK Thuiszorg Princes Margriet		SPZC		2010	= laatste		2010
Veterinaire Zaken, Agrarisch- en Visserijbeheer		SWGK		2010	= laatste		2010
		VZAV		n/a	= laatste		n/a
18.2 Natuur, Milieu							
Fundashon Parke Tropikal		GMN		-	-	-	-
St. Caribbean Research & Management of Biodiversity		FPT		2010	= laatste		2010
St. Ontw. Land- en Tuinbouw NA 'Plantage de Savaan'		CARMABI	GMN	2014	= laatste		2014
Stichting Dierenbescherming Curaçao		SOLTUNA		n/a	= laatste		n/a
Stichting Veeteelt Curaçao 'Bakufal'		SDC		n/a	= laatste		n/a
		STIVECU	GMN	n/a	= laatste		n/a
18.3 Volksgezondheid Overig							
Betesda incidentele subsidie		GMN		-	-	-	-
Fundashon pa Maneho di Adikshon		BTA		n/a	= laatste		n/a
Fundashon Perspektiva i Sosten Integral (PSI)		FMA	GMN	2014	= laatste		2014
Sosiedat Kurasoleño di Diabético		SKUCHAMI		2010	= laatste		2010
Stichting Bureau Ziektekostenvoorzieningen		SOKUDI		n/a	= laatste		n/a
Stichting Opvangtehuis Brasami		BZV	GMN	2010	= laatste		2010
Stichting Sint Elisabeth Hospitaal		BRASAMI	GMN	2009	= laatste		2009
SVB Bekeerskosten		SEHOS		2011	= laatste		2011
		SVB		n/a	= laatste		n/a
19. Financiën							
Fundashon Fondo pa Deporte i Responsibilidat Sosial ea.		FIN		-	-	-	-
Stichting Belasting Accountants Bureau		FDRS	FIN	2013	= laatste		2013
Stichting Bureau Toezicht en Normering Ovh.Entiteiten		SBAB	FIN	2014	= laatste		2014
Stichting Implementatie Privatisering (in Liquidatie)		SBTNO	FIN	2013	= laatste		2013
Stichting Overheids Accountants Bureau		STIP	FIN	2011	= laatste		2011
::		SOAB	FIN	2014	21-sep-2015	√	2012
::							
::							
::							
::							
::							
::							
::							
::							
::							
::							
::							
::							
::							
::							
::							
Bron: MvF (laátste Jaarrekening ontvangen)		Naam	Min	Pais Kórsou Jrek 2015	Datum Ontvangen	DG	t/m Jrek 2014

Instellingen voortvloeiende uit Wetgeving

Geselecteerde gegevens uit de (laatste) Jaarrekening van de betreffende Instelling

<u>Toelichting/kolom</u>	<u>Alle bedragen in ANG mln.</u>
Jaar	Het jaar van de laatste Jaarrekening van de betreffende instelling
Intrinsieke Waarde	De in de betreffende Jaarrekening op de Balans getoonde, werkelijke vermogenswaarde
Financiële Verhouding	Vordering of Schuld (-/-) op of aan het Land Curaçao per Balansdatum
Resultaat	Het voordelige of nadelige (-/-) resultaat volgens de Resultatenrekening
Accountantsverklaring	De datum van de afgegeven Accountantsverklaring indien van toepassing
D R	Debt Ratio of Solvabiliteits <u>verhouding</u> = Totale Activa staat tot het Vreemde Vermogen Gewenste waarde: 1,5 tot 2,0 Alerts: insolvabel zorgelijk solvabel
C R	Current Ratio = Vlottende Activa + Liquide Middelen staat tot de Kortlopende Schulden Gewenste waarde: 1,0 tot 1,5 Alerts: illiquide zorgelijk liquide

Geselecteerde Stichtingen

Geselecteerde gegevens uit de (laatste) Jaarrekening van de betreffende Instelling

<u>Toelichting</u>	<u>Alle bedragen in ANG mln.</u>
Jaar	Het jaar van de laatste Jaarrekening van de betreffende instelling
Equity / Intrinsieke Waarde	De in de betreffende Jaarrekening op de Balans getoonde, werkelijke vermogenswaarde
Receivables / Liabilities	Financiële Verhouding: Vordering of Schuld (-/-) op of aan het Land Curaçao per Balansdatum
Government Subsidy	Overheidssubsidie in het betreffende jaar
Result for the Year	Het voordelige of nadelige (-/-) resultaat volgens de Resultatenrekening
Accountantskantoor	De datum van de afgegeven Accountantsverklaring indien van toepassing
D R	Debt Ratio of Solvabiliteits <u>verhouding</u> = Totale Activa staat tot het Vreemde Vermogen Gewenste waarde: 1,5 tot 2,0 Alerts: insolvabel zorgelijk solvabel
C R	Current Ratio = Vlottende Activa + Liquide Middelen staat tot de Kortlopende Schulden Gewenste waarde: 1,0 tot 1,5 Alerts: illiquide zorgelijk liquide

Stichtingen / Gesubsidieerde Instellingen			Jaarrekening ea.		Intrins.	Ratio's		Fin.	Subfunctie	Ovh.	Resultaat	Accountants	Accountants
Geselecteerde gegevens in ANG mln.			Naam	Jaar	Waarde	DR	CR	Verh.	Categorie	Subs.	V N -/	Kantoor	verklaring
Bedragen in ANG mln.			n/a = not available									01 aug 2016	
11. Algemene Zaken													
Stichting Fds Soc.Ontwikkeling en Econ.Bedrijvigheid			REDA SOSIAL	2015	0,8	1,1	1,1	9,7	110700.4681	1,5	0,9	PWC	22-apr-2016
13. Justitie													
Stichting Gezinsvoogdij Instelling Curaçao			SGVI	2010	0,0	1,1	1,1	0,0	131703.4683	1,2	-0,1	BDO	20-feb-2012
Stichting Reclassering Curaçao			SRC	2009	0,3	1,5	2,3	-0,1	131803.4683	0,6	0,0	ACC	29-aug-2011
14. Verkeer, Vervoer, Ruimtelijke Planning													
Fundashon Kas Popular			FKP	2011	173,8	3,0	1,1	14,6	142800.4611	6,3	-4,6	PWC	20-dec-2013
Stichting Kadaster en Openbare Registers Curaçao			SKOR	2012	16,5	4,2	14,2	0,0	142800.4683	0,0	0,1	ACC	28-mei-2013
Stichting Wegenfonds Curaçao			SWC	2015	1,1	6,5	6,5	0,0	142102.4681	1,5	2,6	PWC	02-jun-2016
15. Economische Ontwikkeling													
Curaçao Tourism Development Foundation			CTDF	2013	-3,0	0,8	1,1	-0,6	153102.4611	20,1	0,4	PWC	05-jun-2014
Fundashon Wega di Number Kòrsou			FWNK	2011	0,6	1,2	1,1	0,1	153102.4611	0,4	-0,1	SOAB	concept
Fundashon Wega di Number Kòrsou - Waarborgfonds			FWNK-WF	2011	4,3	4.300	1.200	0,9	153102.4611	0,0	0,0	SOAB	15-mei-2013
Stichting Antilliaanse Mede-Financierings Organisatie			AMFO	2012	0,4	1,0	1,0	0,0	153102.4683	0,0	0,0	PWC	27-mrt-2013
Stichting Economische Ontwikkeling			SEO	2013	76,9	770	242	0,0	153102.4683	0,0	-3,4	BDO	27-mrt-2014
Stichting Korporashon pa desaroyo di Kòrsou			KORPODEKO	2012	57,5	13,2	28,8	0,0	153401.4611	0,0	-5,9	PWC	29-apr-2013
Stichting Secretariaat Curaçaos Informatica Stimuleringsplan			STIMUL-IT	2011	0,1	2,0	2,0	0,0	153102.4683	0,5	-0,1	BAA	02-apr-2012
16. Onderwijs, Wetenschap, Cultuur, Sport													
16.1 Bijzonder Onderwijs													
Stichting Instituto pa Formashon den Enfermeria			SIFE	2010	0,0	1,0	3,2	0,3	164008.4682	1,9	-0,3	BDO	31-mrt-2011
Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs			VPCO	2010	0,7	1,1	0,9	2,8	164008.4682	17,6	0,3	BDO	06-mei-2011
16.2 Overig Onderwijs													
Fundashon Material pa Skol			FMS	2011	2,0	3,9	3,7	0,0	164903.4683	1,5	0,0	n/a	n/a
Fundashon pa Inovashon di Enseñansa			FIDE	2014	1,5	2,4	2,3	0,0	164903.4683	1,7	0,3	PWC	23-sep-2015
Fundashon pa Planifikashon di Idioma			FPI	2010	1,0	1,7	1,7	0,1	164903.4683	1,1	-0,3	E&Y	08-jul-2011
Fundashon Sentro pa Guia Edukashonal			FSGE	2014	0,1	1,1	1,1	-2,8	164902.4683	2,7	0,5	ACC	20-aug-2015
Stichting Onderhoud Schoolgebouwen			SOS	2015	4,2	4,2	4,2	0,0	164901.4683	2,0	-0,4	PWC	13-apr-2016
Stichting Studiefinanciering Curaçao			SSC	2014	247,2	57,2	12,9	1,0	164901.4683	19,0	-38,2	ACC	18-dec-2015
16.3 Vorming													
Fundashon Biblioteka Nashonal Kòrsou			FBNK	2012	1,5	4,0	2,4	0,3	165200.4683	4,2	-0,3	Baker Tilly DPV	09-sep-2013
16.4 Sport													
Fundashon Fasilidatnan Deportivo Kòrsou			FFDK	2013	1,8	1,3	0,4	0,2	165300.4683	1,4	0,1	ACC	30-sep-2014
Fundashon Sedreko			FSED	2009	-0,8	0,5	0,3	0,0	165300.4683	7,6	-0,4	n/a	n/a
16.6 Oudheidkunde, Musea													
Fundashon Kas di Kultura Kòrsou			FKKK	2009	0,0	1,0	0,8	3,9	165101.4683	0,3	-0,4	PWC	n/a
Stichting Monumentenzorg Curaçao			SMC	2014	63,5	10,3	3,3	0,0	165500.4683	0,2	-0,1	BT DPV	27-mei-2015

Stichtingen / Gesubsidieerde Instellingen	Jaarrekening ea.		Intrins.	Ratio's		Fin.	Subfunctie	Ovh.	Resultaat	Accountants	Accountants
Geselecteerde gegevens in ANG mln.	Naam	Jaar	Waarde	DR	CR	Verh.	Categorie	Subs.	V N -/-	Kantoor	verklaring

Bedragen in ANG mln.

n/a = not available

01 aug 2016

Optimism is essential to achievement and it is also the foundation of courage and true progress.

Nicholas M. Butler

Gegeven te Willemstad,

De Minister van Financiën,

Uitgegeven de
De Minister van Algemene Zaken,

LANDSVERORDENING van de
houdende vaststelling van de Jaarrekening van Curaçao voor het
dienstjaar 2015

No. 3 MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

De Jaarrekening 2015 is conform de vigerende comptabele wetgeving en de Rijks-wet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten tijdig opgemaakt en op 29 augustus 2016 aangeboden aan de controle-instanties, te weten de Stichting Overheidsaccountantsbureau (hierna: SOAB), de Algemene Rekenkamer Curaçao (hierna: ARC) en ook aan het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (hierna: Cft). Tot de jaarrekeningstukken behoort eveneens het in een afzonderlijke nota opgenomen Jaarverslag over 2015.

De controleverklaring en het daarbij behorende verslag van bevindingen van de accountant SOAB van 10 november 2016 betreffende de controle van de Jaarrekening 2015 van het land Curaçao, bedoeld in artikel 51, tweede lid, onderdeel a, van de Landsverordening comptabiliteit 2010 (hierna: LvC 2010), is als *bijlage* gevoegd bij deze memorie van toelichting. Door de accountant is een afkeurende controleverklaring afgegeven.

Het definitief rapport van bevindingen bij de Jaarrekening 2015 van Curaçao van de ARC is pas op 1 november 2018 aan de regering aangeboden. Bedoeld rapport is als bijlage gevoegd bij deze memorie van toelichting. De Algemene Rekenkamer Curaçao heeft in haar eindbeslissing geen bezwaren geuit tegen de Jaarrekening 2015.

Wettelijke termijnen aangaande de jaarrekening

De wettelijke termijnen aangaande de jaarrekeningen zijn opgenomen in de artikelen 49 tot en met 51 van de LvC 2010. De jaarrekening over een dienstjaar wordt vóór 1 september van het jaar volgende op dat waarop zij betrekking heeft, opgesteld door de Minister van Financiën en ter accordering aangeboden aan de Raad van Ministers. Onmiddellijk nadat de jaarrekening is geaccordeerd, zendt de Minister van Financiën deze naar de ARC en naar de accountant van het land Curaçao.

De accountant zendt zijn verklaring en het daarbij behorende verslag binnen een termijn van ander halve maand na ontvangst van de jaarrekening aan de Minister van Financiën met afschrift aan de ARC. De LvC 2010 verplicht de ARC binnen

een termijn van één en een halve maand na de ontvangst van het afschrift van het verslag van de accountant een mede aan de Staten en de regering gericht verslag van haar bevindingen uit te brengen.

Uiterlijk binnen twee maanden na het uitbrengen van het verslag van de ARC, bedoeld in artikel 50, derde lid, wordt een ontwerplandsverordening tot vaststelling van de jaarrekening ingediend bij de Staten ter verlening van decharge aan de ministers over het door hen gevoerde financieel beheer met betrekking tot het voorafgaande dienstjaar. In de paragraaf 'Algemeen' zijn de werkelijke data vermeld; versus de wettelijk geldende termijnen kan dan het volgende overzicht worden gegeven.

<i>Wettelijke Termijnen Jaarrekening (2015)</i>	<i>Uiterlijk (datum)</i>	<i>Werkelijk (datum)</i>
Opmaak van de jaarrekening	1 september 2016	19 augustus 2016
Aanbieding aan SOAB en ARC	Niet bepaald (z.s.m.)	29 augustus 2016
Verklaring en Verslag SOAB	[15 okt. 2016]	10 november 2016
Rapport bevindingen ARC	[1 dec. 2016]	28 december 2018
Advies van de Raad van Advies	Binnen 1 maand ná ontvangst	1 november 2018
Ontwerplandsverordening	Binnen 2 maanden ná verslag ARC	

Concluderend:

Uitgezonderd de tijdige opmaak en aanbieding door de Minister van Financiën, zijn de bovengenoemde termijnen voor de Jaarrekening 2015 niet gehaald. In het bijzonder de SOAB en de ARC hebben de voor deze organen geldende termijnen (wederom) overschreden. De regering constateert verder dat door de langere doorlooptijd van de controle er bevindingen naar voren zijn gekomen gebaseerd op informatie die op het moment van het opstellen van de jaarrekening nog niet bekend was. In deze gevallen heeft het Ministerie van Financiën de baten en lasten conform artikel 3, vijfde lid, van de LvC 2010 in de jaarrekening verantwoord.

Het een en ander betekent dat het streven van de regering - terwijl tijdig door haar volgens de wet verantwoording wordt afgelegd - om de jaarrekeningen tijdig door de Staten te doen (laten) vaststellen niet wordt gehaald. Er dient in het bijzonder een verbeter slag te komen bij de controle-instanties om binnen de vastgestelde wettelijke termijn de controles op de jaarrekening te doen en te rapporteren, waardoor ook het financieel beheer in het algemeen verbeterd zal worden.

De Landsverordening tot vaststelling van de Jaarrekening 2010 en 2011 zijn resp. per 2 april 2015 en 12 april 2016 vastgesteld door de Staten.

De Jaarrekeningen 2012 en 2013 zijn per 21 december 2016 vastgesteld door de Staten. De Jaarrekening 2014 is aan de Staten ter vaststelling aangeboden. Zoals aangekondigd bij de behandeling van de vaststelling van de Jaarrekening 2010, is de regering voornemens met de medewerking van alle betrokken actoren stipt de procedure te volgen die is neergelegd in de artikelen 49 tot en met 51 van de LvC 2010 zoals uiteengezet. In geval van vertragingen bij het uitbrengen van de verslagen van zowel de interne accountant als de ARC, zal de regering in uitvoering van artikel 51, derde lid, de ontwerplandsverordening tot vaststelling van jaarrekeningen zonder de rapportages van SOAB en/of ARC indienen bij de Staten.

SOAB verslag van bevindingen

Hieronder wordt nader ingegaan op een aantal door de SOAB aangegeven constatering met betrekking tot hun afkeurend oordeel van de jaarrekening over het dienstjaar 2015 en de visie of aanvullende toelichting hierop van de regering.

Afkeurend oordeel ten aanzien van de getrouwe weergave en de financiële rechtmatigheid

Afwijkingen

Balans

1. Materiële Vaste Activa

De sub-post Bouwstructuren onder de Materiële Vaste Activa bevat zowel een getrouwheidsafwijking als een rechtmatigheidsafwijking voor het totaalbedrag van NAf 9,0 miljoen daar er sprake is van investeringsverplichtingen die voor het Ministerie van Justitie zijn geactiveerd zonder dat daadwerkelijke uitvoering of oplevering van het project ten laste van het dienstjaar 2015 heeft plaatsgevonden.

Reactie regering:

Het Ministerie van Justitie heeft aan SOAB verzocht om een overzicht te verstrekken met de controle van de diverse posten, alsmede de basis van de onzekerheden, teneinde een reactie ter zake te kunnen geven aangezien bij het door nemen van het rapport het Ministerie van Justitie geen aansluiting kon maken met hetgeen SOAB in haar rapport had verwoord en de administratie van het Ministerie van Justitie. Het gevraagde overzicht is niet door SOAB verstrekt.

De activa welke onder de sub-post “Andere Vaste Activa” zijn verantwoord betreffen Immateriële Vaste Activa. Dit is echter niet als zodanig gepresenteerd in de jaarrekening. Derhalve is hier sprake van een presentatieafwijking van NAf 27,5 miljoen.

Reactie regering:

De regering meent dat - in essentie - bedoelde activa juist niet onder de (definitie van de) Immateriële Vaste Activa kunnen worden geschaard. Derhalve is de presentatie in de jaarrekening gewoon juist en is er dus volgens de regering helemaal geen presentatieafwijking.

2. Financiële Vaste Activa

Wij hebben van 6 van de 15 verantwoorde uitgegeven langlopende geldleningen in de jaarrekening, leningsovereenkomsten ontvangen ten behoeve van onze controle. Ten aanzien van de uitgegeven langlopende geldleningen is geen uitsplitsing opgenomen met betrekking tot het kortlopende deel en het langlopende deel van de uitgegeven langlopende geldleningen. Voor wat betreft de 6 leningen waar wij leningsovereenkomsten van hebben ontvangen is sprake van een presentatieafwijking van NAf 10,7 miljoen.

Reactie regering:

In de jaarrekening staat al jaren het hiernavolgende als toelichting vermeld: De administratie van de Verstrekte Langlopende Geldleningen u/g was in 2012 al volledig gesaneerd. Het merendeel van de leningen zijn overgekomen van het voormalige eilandgebied Curaçao (hierna: EGC). Bij de overdracht ontbreken in meerdere gevallen echter de (formele) leningsovereenkomsten. Wegens het ontbreken van deze documentatie zijn voor bedoelde sanering als beste oplossing de voorhanden zijnde rente- en aflossingsschema's als uitgangspunt gehanteerd voor het herleiden c.q. het zo goed als mogelijk benaderen van de juistheid van de (gesaneerde) leningenadministratie.

De boekwaarde van de deelnemingen eind 2015 is per saldo NAf 46,6 miljoen te laag gewaardeerd. Dit wordt veroorzaakt doordat:

- a. deelneming Curaçao Oil N.V. (CUROIL) NAf 5,8 miljoen te hoog is gewaardeerd;
- b. deelneming United Telecommunication Services N.V. (UTS) NAf 4,7 miljoen te hoog is gewaardeerd;
- c. deelneming Refineria di Kòrsou N.V. (RdK) NAf 41,4 miljoen te hoog is gewaardeerd, en;
- d. deelneming Aqualectra N.V. is NAf 98,5 miljoen te laag is gewaardeerd.

De toegelichte "Intrinsieke Waarde van de deelnemingen" zoals opgenomen in Model C2 en op pagina 24 tot en met 26 van de jaarrekening is NAf 65,7 miljoen te hoog opgenomen. Dit betreft een presentatieafwijking ten aanzien van de getrouwheid welke tevens gevolgen heeft voor de toelichting op de intrinsieke waarde zoals toegelicht bij het eigen vermogen op pagina 32 van de jaarrekening.

Reactie regering:

De regering is van mening dat de accountant het hiernavolgende in het geheel negeert, en met name dan de door het land Curaçao gehanteerde grondslagen zoals deze in de jaarrekening (al jaren) staan vermeld:

- De historische kostprijs betreft de werkelijke, nettovermogenswaarde van de deelnemingen per 10 oktober 2010 (ingangsdatum "nieuwe" staatkundige structuur) voor zover deze per beschouwde deelneming positief was. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde zijn tegen de boekwaarde nihil opgenomen. Voor zover er geen jaarrekening per 9 oktober 2010 door de betreffende deelneming is opgemaakt, is hier uit praktische overwegingen de nettovermogenswaarde per 31 december 2010 als de historische kostprijs beschouwd.

- De definitieve toedeling van de deelnemingen in het kader van de boedel-scheiding, als gevolg van de ontmanteling van het voormalige land van de Nederlandse Antillen per 10 oktober 2010, was in 2015 nog niet afgerond. Het Ministerie van Financiën toetst in de praktijk om de drie jaar hoe - aan de hand van de betreffende jaarrekeningen van de deelnemingen (gerekend vanaf 2010 dus per 2013, 2016 etc.) - de intrinsieke waarden zich ontwikke-len ten opzichte van de historische kostprijzen. Blijken deze op het toetsmo-ment lager, dan wordt de historische kostprijs naar beneden bijgesteld tot het niveau van de (gedaalde) intrinsieke waarde (ex art. 27, zevende lid, LvC 2010). Deze afwaarderingen c.q. waardeverminderingen worden ten laste van de Algemene Reserve gebracht.
- Met accountant SOAB is in het kader van de controle van de Jaarrekening 2015 het hiernavolgende afgesproken (per ultimo oktober 2016): Indien de intrinsieke waarde van een bepaalde deelneming weer herstelt ná een aan-vankelijke afwaardering wegens blijvende waardevermindering (e.e.a. vast-gesteld uit de zgn. driejarige toets), is het redelijk c.q. staan de geldende comptabele voorschriften toe de boekwaarde van de deelneming weer op te waarden tot maximaal de oorspronkelijk historische kostprijs per 10 okto-ber 2010. De accountant heeft toegezegd deze afspraak schriftelijk te doen vastleggen. Zodra deze vastlegging door de SOAB conform het voren-staande is geschied, zal de boekwaarde in voorkomende gevallen van der-gelijke deelnemingen conform worden opgehoogd met tegelijkertijd een-zelfde toename van het eigen vermogen van het land Curaçao. Deze afge-sproken (nieuwe) werkwijze geldt ingaande het dienstjaar 2016.

Met betrekking tot het laatste bulletpoint heeft door de accountant géén terug-koppeling (meer) met het Ministerie van Financiën plaatsgevonden, noch is het geformuleerde door haar schriftelijk vastgelegd. Verder blijkt dat het een en an-der door de accountant blijkbaar al op de onderhavige jaarrekening is toege-past, geheel in afwijking dus van de genoemde afspraken.

“Het is overigens al meerdere keren voorgekomen dat de accountant de met de cliënt (in de praktijk betreft het alle ministeries) gemaakte afspraken niet res-pecteert, de accountant gedraagt zich niet als een goede partner. Hier kunnen concluderend geen andere kwalificaties worden genoemd dan dat de accoun-tant op dit onderdeel richting het Ministerie van Financiën ‘misleidend’ heeft gehandeld. Men somt namelijk ook nog eens ‘onjuiste’ bedragen op die men vervolgens als afwijkingen presenteert”.

In de jaarrekening staat tenslotte helder vermeld: Nadere details zijn overigens opgenomen in de Staat van Deelnemingen in Privaatrechtelijke Rechtspersonen (model C2). Ter toelichting wordt in deze staat eveneens de actuele intrinsieke waarde of nettovermogenswaarde ex artikel 30, onderdeel f, van de LvC 2010 vermeld, volgens de laatst ontvangen jaarrekening van de betreffende deelne-ming. Een aantal van de bedrijven vertonen een negatieve intrinsieke waarde. Nog ontbrekende jaarrekeningen kunnen van invloed zijn op de gepresenteerde boekwaarden (historische kostprijs) en/of intrinsieke waarden. De jaarrekenin-gen 2015 van de meeste deelnemingen ontbreken nog, waardoor een meer actu-eel (en juist) inzicht in de financiële en andere ontwikkelingen van deze bedrij-ven vooralsnog ontbreekt.

3. Eigen Vermogen

De mutatie in de debiteurenvoorziening ad NAf 5,8 miljoen is onterecht rechtstreeks verwerkt ten gunste van het eigen vermogen en niet via de Gewone Dienst. Dit betreft een getrouwheidsafwijking.

Reactie regering:

Het betreft hier een vermogensmutatie. Vanaf de start van het (nieuwe) land Curaçao is de gedragslijn gevolgd dat vermogensmutaties niet via de gewone dienst lopen, maar rechtstreeks worden geboekt ten laste of ten gunste van het eigen vermogen. Dat is bovendien ook in de jaarrekening toegelicht. De accountant meent dat dergelijke mutaties nu ineens getrouwheidsafwijkingen in de onderhavige jaarrekening zijn. De accountant volgt dus geen bestendige gedragslijn in deze.

Recapitulatiestaten

1. Toegelichte begrotingscijfers en begrotingsoverschrijding

De begrotingscijfers zoals toegelicht in de jaarrekening sluiten niet aan met de door de Staten vastgestelde begroting en begrotingswijzigingen. In de toegelichte begrotingscijfers in de jaarrekening zijn ook de begrotingswijzigingen op basis van het besluit van de Raad van Ministers vooruitlopend op de goedkeuring van de Staten verwerkt. Dit is door ons aangemerkt als een financiële rechtmatigheidsafwijking. Daarnaast hebben wij geconstateerd dat sprake is van een begrotingsoverschrijding van NAf 52,3 miljoen bij het Ministerie van Gezondheid, Milieu & Natuur (hierna: GMN) ten opzichte van de door de Staten vastgestelde begroting inclusief de door de Staten vastgestelde begrotingswijzigingen. Dit is tevens aan te merken als een financiële rechtmatigheidsafwijking.

Reactie regering:

De overschrijding in het Ministerie van GMN is voornamelijk de Landsbijdrage aan Sociale Verzekeringbank (hierna: SVB) voor de basisverzekering ziektekosten. Er zijn voorschotten gegeven aan de SVB. Aan het eind van het jaar is gebleken dat de SVB de voorschotten nodig hadden om aan hun verplichtingen te doen en kon die bedragen niet "terugbetalen". Verder wil de regering ook aangeven dat conform de comptabiliteitsvoorschriften wordt de laatste wijzigingen vastgelegd achteraf middels de Landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening.

2. Subsidie en Overdrachten

Ten aanzien van de post "Subsidies en Overdrachten" heeft de SOAB een financiële onrechtmatigheid geconstateerd voor een totaalbedrag van NAf 61,0 miljoen. NAf 21,4 miljoen hiervan heeft betrekking op de verstrekking van overdrachten aan een tweetal entiteiten zonder onderliggende getekende overeenkomst. NAf 39,6 miljoen hiervan heeft betrekking op verstrekking aan tenminste een zevental stichtingen zonder onderliggende getekende subsidiebeschikking.

Reactie regering:

Voor de verstrekking van subsidie heeft het Ministerie van Financiën in principe advies gegeven. De post Subsidies en Overdrachten is aangemerkt als een post met een voorafgaande toezicht. De verantwoordelijkheid voor het maken van een ministeriële beschikking is van de betreffende ministeries.

Onzekerheden

Balans

1. Geen toegang tot besluitenlijsten van de Raad van Ministers en ontbreken van bevestiging bij de jaarrekening

- Wij hebben het geheel van besluitenlijsten of notulen van de Raad van Ministers niet in mogen zien. Derhalve bestaat er voor ons een onzekerheid ten aanzien van het volledig verantwoorden van alle posten in de jaarrekening. Dit geldt zowel voor in de balans opgenomen posten alsook voor de niet uit de balans blijken de rechten en verplichtingen. Doordat ons door de Raad van Ministers geen inzicht is verschaft in het geheel van de besluitenlijsten, is sprake van een beperking van en een onzekerheid in onze controle met diepgaande invloed.
- Wij hebben geen bevestiging bij de jaarrekening ontvangen van de Raad van Ministers waarin de Raad zijn verantwoordelijkheid erkent voor het opmaken van de jaarrekening, die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, voor het opstellen van het jaarverslag alsmede voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Derhalve is er hier sprake van een onzekerheid in onze controle met diepgaande invloed.

Reactie regering:

Het verbaast de regering dat de SOAB een dergelijke zwaarwichtige conclusie trekt terwijl er geen regeling bestaat waarin is vastgelegd dat SOAB toegang moet hebben tot besluitlijsten van de Raad van Ministers en dat de Raad van Ministers hun verantwoordelijkheid erkent voor het opmaken van de jaarrekening, die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, voor het opstellen van het jaarverslag alsmede voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Derhalve kan er bij het ontbreken hiervan geen sprake zijn van een onzekerheid in de door de SOAB gevoerde controle met diepgaande invloed.

2. Boedelscheiding

Aangezien de boedelscheiding van het voormalige land van de Nederlandse Antillen nog niet afgerond is, bestaat er onzekerheid omtrent het geheel van deze boedelscheiding en het effect dat deze boedelscheiding zal hebben op het vermogen, en de hiermee samenhangende balansposten, ultimo 2015 van het land Curaçao. Dit geldt zowel voor de getrouwheid als voor de financiële rechtmatigheid.

Reactie regering:

De regering geeft aan dat deze constatering al jaren keurig in de jaarrekening is toegelicht en begrijpt niet waarom hiernaar niet door de accountant wordt verwezen. Zo lijkt het alsof het land Curaçao dit niet heeft onderkend. Overigens geldt deze constatering voor meerdere onderdelen.

3. *Materiële Vaste Activa*

Er is sprake van een onzekerheid ten aanzien van de volledigheid van de "Gronden en Ondergrondse Activa", en "Bouwstructuren" per 31 december 2015 omdat wij geen inzicht hebben in de volledigheid van de beginstand van deze posten per 10 oktober 2010. Daarnaast bevindt het project van de Afdeling Domeinbeheer voor inventarisatie, waardering en vaststelling van het eigendom voor alle andere onroerende zaken van het land Curaçao zich nog in de beginfase en zijn de uitkomsten van deze werkzaamheden nog niet bekend. Uitkomsten van dit project kunnen een significante invloed hebben op de uiteindelijke waardering en toerekening van activa in de jaarrekening van het land Curaçao.

Reactie regering:

In de jaarrekening staat (al jaren) vermeld: De Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) kan (vooralsnog) geen oordeel geven over de volledigheid van de "Gronden en Ondergrondse Activa", "Bouwstructuren" en "Machines en Equipment". Dit omdat zij geen oordeel heeft over de volledigheid van de beginstand per 10 oktober 2010, zoals overgekomen van het voormalige EGC. Daarnaast geldt dat de definitieve toedeling van bezittingen en schulden in het kader van de boedelscheiding als gevolg van de ontmanteling van het voormalige land van de Nederlandse Antillen per 10 oktober 2010 nog niet is afgerond en bijgevolg niet definitief is. De erfpachtgronden van het voormalige EGC zijn volgens de SOAB niet (volledig) in de balans opgenomen. Enkele taxatierapporten zouden daarnaast ontbreken (Domeinbeheer). Overigens is de inventarisatie, waardering en vaststelling van het eigendom van de onroerende zaken van het voormalige EGC gedurende 2015 hervat en nog steeds niet afgerond.

De Materiële Vaste Activa bevat een getrouwheidsonzekerheid ten aanzien van de investeringen gedaan in 2015 voor een bedrag van NAf 248,3 miljoen en een financiële rechtmatigheidsonzekerheid voor een bedrag van NAf 249,9 daar wij geen toereikende onderliggende documentatie (zoals openbare aanbestedingsdocumentatie, offertes, machtigingsverzoeken, machtigingen OB, bestelbonnen, facturen, overeenkomsten, oplevering- of prestatieverklaringen, notariële aktes of overige onderliggende documentatie) hebben ontvangen ter vaststelling van de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van deze investeringen.

Reactie regering:

Het is onduidelijk voor de regering wat de specificatie van deze posten is, hoe, wanneer en bij welk ministerie of organisatieonderdeel de betreffende documentatie door de SOAB voor controle is opgevraagd.

De post Materiële Vaste Activa bevat verder een onzekerheid van materieel belang (zowel voor de getrouwheid als voor financiële rechtmatigheid) die wij niet kunnen kwantificeren om de volgende redenen:

- Er zijn geen duidelijke richtlijnen / criteria en drempel welk als norm gelden voor het activeren van kapitaaluitgaven.
- Diverse ministeries beschikken niet over een (bijgehouden) activalijst waardoor er geen sprake is van een totaal beeld van de fysieke activa in eigendom van het land Curaçao.
- Het is niet duidelijk wie het economische en juridische eigendom heeft van de woningen in beheer van Fundashon Kas Popular (hierna: FKP). Het is ook niet duidelijk of een deel van deze woningen wel of niet bij het land Curaçao of FKP gewaardeerd zijn.

Reactie regering:

- De woningen, die door FKP voor het land Curaçao worden verhuurd bestaan uit een aantal categorieën. Op de eerste plaats is er een bestand aan oude volkswoningen, die eigendom van het land Curaçao zijn. De huur van deze woningen komt ten goede aan het land Curaçao, onder aftrek van de kosten van beheer en onderhoud, die door FKP worden gedeclareerd. Een formele schriftelijke overeenkomst voor het beheer van deze woningen bestond niet, maar zal naar verwachting dit jaar (2018) worden afgerond. Dit betreft ongeveer 2300 à 2400 woningen. Er behoeft geen twijfel te bestaan over de eigendom van deze woningen op grond van overwegingen van juridische of economische eigendom.
- Op de tweede plaats zijn er woningen gebouwd met behulp van MJP gelden op domeingronden. De juridische eigendom van deze woningen berust eveneens bij het land Curaçao. De huuropbrengsten van deze woningen komen toe aan FKP, die deze opbrengsten na aftrek van kosten toevoegt aan of ten laste brengt van een revolving fund. Dit fund moet worden ingezet voor de volkshuisvesting. Dit betreft ongeveer 900 à 1000 woningen. FKP beschouwt deze woningen ook niet als haar eigendom. In haar jaarrekeningen wordt expliciet opgemerkt dat de juridische en de economische eigendom van deze woningen aan het land Curaçao toebehoort. Noch de waarde van de woningen, noch de MJP-schulden die voor de financiering hiervan zijn aangegaan komen tot uitdrukking in de balans van FKP. In de Jaarrekening van het land Curaçao komt ook geen vordering voor op FKP voor het doorlenen van MJP gelden voor de bouw van deze woningen. De juridische en economische eigendom van deze woningen komt dus toe aan het land Curaçao en deze woningen zijn naar de mening van de regering dan ook terecht op de balans van het land Curaçao opgenomen. In de op te stellen beheersovereenkomst met FKP zal het aspect van economische eigendom -wellicht ten overvloede worden opgenomen opdat hierover in de toekomst geen misverstand meer kan bestaan.
- Het project van waardering van de woningen is nog niet afgerond. Naast de waardering van de woningen worden ook de eigendomsverhoudingen van alle door FKP beheerde woningen daarbij betrokken. De uitkomsten van dit project zullen bovendien worden afgestemd met FKP opdat vastgesteld kan worden dat ook alle woningen in de vaste activa administratie van het land Curaçao zijn verantwoord.

- Er is sprake van een niet te kwantificeren onzekerheid bij de afschrijvingen die van invloed is op de waardering van de Materiële Vaste Activa.

Reactie regering:

Met uitzondering van de vraagstelling met betrekking tot de economische en juridische eigendom van de woningen in het beheer van FKP is het bovenstaande een herhaling van opmerkingen van voorgaande jaren en is reeds meerdere malen aan SOAB uitgelegd derhalve acht de regering het niet noodzakelijk weer hierop in te gaan.

4. Financiële Vaste Activa

Wij hebben ten aanzien van de studieleningen voor een totaalbedrag van NAf 48,1 miljoen geen sub-administratie van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur & Sport (hierna: OWCS) ontvangen ter verdere uitvoering van onze controle hierop. Derhalve bestaat er onzekerheid omtrent de waardering en toerekening, het bestaan en de volledigheid van deze verantwoorde studieleningen in de jaarrekening.

Reactie regering:

Sub-administratie van het Ministerie van OWCS is verstuurd naar SOAB. De regering meent dat deze sub-administraties in dit stadium niet op elkaar kunnen aansluiten. Het Ministerie van OWCS is niet continu op de hoogte van de door de Ontvanger verantwoorde terugontvangsten met betrekking tot de studieleningen, dus is een 1:1 vergelijking uiteraard moeilijk. De regering merkt op dat één onderdeel van het project Verbetering Financieel beheer, dat samen met de SOAB wordt uitgevoerd, betreft de opschoning van de bestanden van studieleningen die door het Ministerie van OWCS worden beheerd.

Onder de uitgegeven leningen is een lening aan SEHOS ad NAf 8 miljoen verantwoord. Er is sprake van een onzekerheid betreffende de financiële rechtmatigheid met betrekking tot deze lening daar wij een aantal vereiste documenten opgenomen als voorwaarde in de leningsovereenkomst niet hebben ontvangen.

Reactie regering:

Hierbij betreft het de 1^e tranche op Lening Sint Elisabeth Hospitaal u/g 2015 waarvan wel degelijk documentatie beschikbaar is. Waarschijnlijk heeft SOAB deze niet opgevraagd bij het Ministerie van Financiën.

Het is onzeker in hoeverre het terecht is dat voor diverse geldleningen zoals die nu opgenomen zijn onder de financiële vaste activa ten bedrage van NAf 20,5 miljoen geen voorziening is getroffen. Aflossingen voor deze leningen vinden niet of nauwelijks plaats en aflossingsschema's worden niet gevolgd.

Reactie regering:

Met het oog op toekomstige verrekenmogelijkheden met overheid N.V.'s wordt hiervoor geen voorziening opgenomen. Het is voor de regering niet duidelijk welk aflossingsschema SOAB bij haar bevinding bedoelt aangezien het Ministerie van Financiën wel degelijk gebruik maakt van de beschikbare aflossingsschema's.

Wij hebben de getrouwe verantwoording van 9 leningen voor een totaalbedrag van totaal NAf 155,0 miljoen (inclusief NAf 143,5 miljoen inzake de lening aan Rif Resort Hotel) niet kunnen vaststellen wegens het ontbreken van de onderliggende documentatie. Verder is sprake van een onzekerheid in hoeverre hier sprake is van een presentatieafwijking voor deze 9 leningen aangezien wij hiervan geen leningsovereenkomsten hebben ontvangen.

Reactie regering:

Het uitstaande bedrag inzake de lening Rif Resort Hotel blijkt uit de Leningenadministratie en kan ook zonder documentatie van 2015 eenvoudig worden berekend. Voor het overige staat al jaren het hiernavolgende als toelichting in de jaarrekening vermeld: De administratie van de Verstrekte Langlopende Geldleningen u/g was in 2012 al volledig gesaneerd. Het merendeel van de leningen is overgekomen van het voormalige EGC. Bij de overdracht ontbraken in meerdere gevallen echter de (formele) leningsovereenkomsten. Wegens het ontbreken van deze documentatie zijn voor bedoelde sanering als beste oplossing de voorhanden zijnde rente- en aflossingsschema's als uitgangspunt gehanteerd voor het herleiden c.q. het zo goed als mogelijk benaderen van de juistheid van de (gesaneerde) leningenadministratie.

Van 13 deelnemingen met een totale waardering in de jaarrekening van NAf 107,5 miljoen hebben wij geen Jaarrekening 2015 ontvangen. Derhalve bestaat er een getrouwheidsonzekerheid ten aanzien van de juiste waardering en toerekening van deze deelnemingen in de Jaarrekening 2015 van het land Curaçao en de presentatie van de intrinsieke waarde van deze deelnemingen in model C2 van de jaarrekening.

Reactie regering:

In de jaarrekening staat het volgende helder vermeld:

Nadere details zijn overigens opgenomen in de Staat van Deelnemingen in Priyaatrechtelijke Rechtspersonen (model C2). Ter toelichting wordt in deze staat eveneens de actuele intrinsieke waarde of nettovermogenswaarde ex artikel 30, onderdeel f, van de LvC 2010 vermeld, volgens de laatst ontvangen jaarrekening van de betreffende deelneming. Een aantal van de bedrijven vertoont een negatieve intrinsieke waarde. Nog ontbrekende jaarrekeningen kunnen van invloed zijn op de gepresenteerde boekwaarden (historische kostprijs) en/of intrinsieke waarden. De jaarrekeningen 2015 van de meeste deelnemingen ontbreken nog, waardoor een meer actueel (en juist) inzicht in de financiële en andere ontwikkelingen van deze bedrijven vooralsnog ontbreekt.

5. Vorderingen

Deze post heeft een onzekerheid betreffende de getrouwheid van totaal NAf 104,9 miljoen. De onzekerheid bestaat uit:

- het bedrag aan openstaande debiteuren ad NAf 5,3 miljoen waarvoor geen voldoende en toereikende controle-informatie is ontvangen ten behoeve van onze controle. Dit is tevens een onzekerheid ten aanzien van de financiële rechtmatigheid;

Reactie regering:

Het is onduidelijk voor de regering wat de specificatie van deze posten is, hoe, wanneer en bij welk ministerie of organisatieonderdeel de betreffende documentatie door de SOAB voor controle is opgevraagd.

- De voorziening debiteuren ultimo 2015 voor het deel dat gevormd is voor vorderingen jonger dan 5 jaar ten bedrage van NAf 34,3 miljoen. Ten aanzien van dit deel van de voorziening hebben wij geen onderliggende documentatie ontvangen ter vaststelling van de toereikendheid en het terecht toepassen van deze percentages.

Reactie regering:

Op aanbeveling van SOAB bij haar controle van de jaarrekening van voorgaande jaren heeft het Ministerie van Financiën de openstaande debiteuren die ouder zijn dan 1 jaar maar niet ouder dan vijf jaar gedeeltelijk voorzien op basis van ouderdom. Het Ministerie van Financiën heeft op basis van de ouderdom van de debiteuren de onderstaande voorzieningspercentages gehanteerd:

Debiteuren < 1 jaar	: Voorziening dubieuze debiteuren 0%
Debiteuren ≥ 1 jaar < 2 jaar	: Voorziening dubieuze debiteuren 5%
Debiteuren ≥ 2 jaar < 3 jaar	: Voorziening dubieuze debiteuren 10%
Debiteuren ≥ 3 jaar < 4 jaar	: Voorziening dubieuze debiteuren 50%
Debiteuren ≥ 4 jaar < 5 jaar	: Voorziening dubieuze debiteuren 75%
Debiteuren 5 jaar en ouder	: Voorziening dubieuze debiteuren 100%

Omdat deze methode voor het eerst in 2014 wordt gehanteerd, heeft het Ministerie van Financiën een inschatting gemaakt van de te hanteren percentages bij de bepaling van de omvang van de voorziening dubieuze debiteuren per ouderdomscategorie van de debiteuren. In de komende jaren zal het Ministerie van Financiën op basis van ervaringscijfers oordelen of deze percentages al dan niet dienen te worden aangepast.

- NAf 65,3 miljoen met betrekking tot de posten debiteuren deelnemingen en debiteuren overheidsentiteiten waarin dit bedrag is opgenomen welke samenhangt met vorderingen ten aanzien van niet ontvangen aflossingen en rente over uitgegeven langlopende geldleningen.

Reactie regering:

Het betreft hier de op de uitstaande leningen verschuldigde, niet voldane rente en aflossing. De juistheid van het bedrag kan worden afgeleid uit de leningenadministratie.

6. *Liquide Middelen*

Van 3 banken hebben wij geen standaardbankverklaringen ontvangen. Van de CBCS bank hebben wij slechts een standaardbankverklaring gekregen ten aanzien van een bankrekening van NAf 0,03 miljoen terwijl voor deze bank in totaal NAf 369,1 miljoen aan bankrekeningen is verantwoord. De bankrekeningen waar wij geen standaardbankverklaringen voor hebben ontvangen vertegenwoordigen in totaal een bedrag van NAf 370,0 miljoen in de jaarrekening. Ten aanzien

van de betreffende banken bestaat er een getrouwheidsonzekerheid over de opgenomen bankrekeningen in de Jaarrekening 2015 van het land Curaçao en de eventuele verstrekte garanties en borgtochten die door deze banken zijn afgegeven voor risico en rekening van het land Curaçao.

Reactie regering:

In principe zou de SOAB standaardverklaringen van alle banken moeten hebben ontvangen, daar deze van alle banken waar de overheid een rekening heeft worden opgevraagd. Het zou handig zijn indien de SOAB aangeeft van welke 3 banken zij geen standaardbankverklaring heeft ontvangen. Met betrekking tot de standaardbankverklaringen van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (hierna: CBCS) worden deze elk jaar voor alle rekeningen door het Ministerie van Financiën gecontroleerd en verstuurd naar de PricewaterhouseCoopers (PwC) met een kopie aan CBCS. De CBCS heeft per email bevestigd deze in 2016 naar de SOAB te hebben verstuurd.

Er is sprake van een getrouwheidsonzekerheid ten aanzien van de post "Te Verzilveren Cheques" ad NAf 25,2 miljoen zoals opgenomen onder de post Kruisposten daar wij geen toereikende onderbouwing hebben ontvangen van de afloop van deze post in 2016.

Reactie regering:

Van de post "Te Verzilveren Cheques" is in 2016 door de Ontvanger van het land Curaçao een overzicht verstrekt van de afloop van deze post aan SOAB. Vanwege het doorlopend karakter van deze post is volgens de Ontvanger een exacte afloop van deze post op enig moment moeilijk te verstrekken. Uit de administratie blijkt wel dat deze post een aflopend karakter heeft en kan worden geconstateerd dat het saldo op deze post per eind 2016 is teruggelopen tot NAf 1,1 miljoen.

7. Voorzieningen

Deze post is voor een bedrag van NAf 19,8 miljoen onzeker met betrekking tot de getrouwheid, omdat wij geen onderliggende documentatie hebben ontvangen ter onderbouwing van de hoogte van de opgenomen voorzieningen.

Reactie regering:

Het restantbedrag van de NAf 19,8 mln bestaat uit twee onderdelen namelijk Schadeclaim e.M. ad NAf 17,8 mln en het restant voor de voorziening voor Nos Hospital Nobo ad NAf 2,0 mln. Beide voorzieningen zijn overgenomen uit de administratie van het voormalige EGC, waarna er mutaties hebben plaatsgevonden op basis van adviezen van voormalige eilandsambtenaren. Voor zover de regering bekend heeft door de SOAB over de laatste jaren slechts een "verkorte" controle plaats gevonden van de jaarrekeningen van het EGC. Door het niet verkort controleren van de jaarrekeningen van het voormalige EGC heeft de SOAB nagelaten om aan de nodige dossiervorming te doen zodat de regering nu elk jaar, met de opmerking dat onderliggende documentatie niet beschikbaar is, wordt geconfronteerd.

8. Kortlopende Schulden

De sub-post “Gelden in Bewaring” is voor een bedrag van NAf 44,5 miljoen onzeker daar wij geen onderliggende sub-administratie of onderliggende documentatie hebben ontvangen ter verdere controle op de verantwoording van de depositogelden, zekerheidsstellingen en borgsommen verzekeringsmaatschappijen. Dit heeft zowel betrekking op de getrouwheid als op de financiële rechtmatigheid.

Reactie regering:

Voor wat betreft het saldo depositogelden vreemdelingen en zekerheidsstellingen is door het Ministerie van Financiën een afstemmingstraject met in het bijzonder de Ontvanger en de Inspectie der Invoerrechten en Accijnzen gestart. Afgesproken is dat de Ontvanger een overzicht uit diens administratie zal opmaken. De uitkomsten hiervan zullen in de volgende jaarrekeningen worden weergegeven. Borgsommen worden geheven indien bij de Centrale Bank een vergunning wordt aangevraagd voor de uitoefening van het verzekeringsbedrijf. De onderliggende bescheiden worden onder de verantwoordelijkheid van de betreffende entiteit bewaard. Brondocumenten zijn beschikbaar.

Daarnaast beschikken wij niet over de laatst gecontroleerde jaarrekening van het APC pensioenfonds Gouvernementswerklieden, noch over een saldobestemming van dit fonds. Derhalve beschouwen wij de schuld aan APC Pensioenfonds met betrekking tot Gouvernementswerklieden ad NAf 47,1 miljoen als een getrouwheidsonzekerheid.

Reactie regering:

Op grond van de per balansdatum bekende gegevens, is de schuld juist in de jaarrekening vermeld. De afrekening 2015 zal te zijner tijd, namelijk conform artikel 3, vijfde lid, van de LvC 2010, in de jaarrekening worden opgenomen.

Recapitulatiestaten

1. Beloning van personeel

Deze post is voor het totaalbedrag van NAf 431,5 miljoen onzeker, zowel voor de getrouwheid als voor de financiële rechtmatigheid, wegens significante tekortkomingen in de onderliggende Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (AO/IB) en door het ontbreken van voldoende en geschikte controle-informatie.

Reactie regering:

In het project Verbetering Financieel Beheer, dat samen met de SOAB wordt uitgevoerd, wordt ook de personeelsadministratie opgeschoond en worden procedures en richtlijnen opgemaakt. Daarnaast is de regering ook bezig met een verbetertraject van de salarisadministratie. Inmiddels is een nieuw salarisadministratie systeem aangeschaft en is in gebruik.

2. Verbruik van goederen en diensten

Deze post is voor het totaalbedrag van NAf 225,1 miljoen onzeker, zowel voor de getrouwheid als voor de financiële rechtmatigheid, wegens significante tekortkomingen in de onderliggende Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (AO/IB) en door het ontbreken van voldoende en geschikte controle-informatie (machtigingsverzoeken, machtiging OB, bestelbonnen, facturen, overige onderliggende documentatie).

Reactie regering:

De regering is ook bezig met een verbetertraject van de financiële administratie. De regering heeft besloten tot het instellen van de functies van Financieel Directeur (FD) en Financial Controller (FC) bij elk ministerie en het opzetten van een afdeling Internal Audit (IA) bij het Ministerie van Financiën. Een projectgroep is in het leven geroepen die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van het besluit. Binnenkort zal gestart worden met de werving en selectie van het personeel voor de afdeling Internal Audit. De werkgroep Contractenbeheer is reeds bezig met de implementatie van het programma Contractmanagement in Enterprise One. De regering kan niet verder ingaan op bovengenoemde constatering van de SOAB aangezien niet nader is aangegeven hoe, wanneer, waar en welke documenten bij de controle zijn opgevraagd, maar niet zijn ontvangen.

3. Subsidies en Overdrachten

Naast hetgeen hierboven reeds is gemeld over de afwijkingen ten aanzien van de post Subsidies en Overdrachten is tevens sprake van een onzekerheid met betrekking tot de getrouwheid en financiële rechtmatigheid aangezien wij voor onze verdere detailcontroles ten bedrage van NAf 263,0 miljoen geen dan wel ontoereikende onderliggende documentatie (subsidiebeschikkingen, machtigingsverzoeken, machtiging OB, bestelbonnen, afrekeningen of andersoortige wettelijke grondslag) hebben ontvangen ter verdere vaststelling van de getrouwe en financieel rechtmatige verantwoording hiervan.

Reactie regering:

De regering kan niet verder ingaan op bovengenoemde constatering van de SOAB aangezien niet nader is aangegeven hoe, wanneer, waar en welke documenten bij de controle zijn opgevraagd, maar niet zijn ontvangen. Wel dient de regering te melden dat de regering subsidiecurssussen heeft laten geven door de SOAB aan o.a. de organisatieonderdelen die subsidie namens de overheid verstrekken. Daarnaast is het nieuwe Landsbesluit subsidie per 1 januari 2018 ingegaan.

4. Sociale Zekerheid

Wij onderkennen een onzekerheid in de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid ten aanzien van de kosten voor Sociale Zekerheid van totaal NAf 63,4 miljoen. Dit bedrag bestaat uit de sub-post Onderstanden & Noodvoorzieningen ad NAf 42,7 miljoen en de sub-post Pensioenuitkeringen ad NAf 20,7 miljoen. Deze sub-posten zijn onzeker wegens significante tekortkomingen in de betreffende AO/IB.

Reactie regering:

De regering geeft aan dat met betrekking tot de onderstanduitkeringen een project gaande is om deze op te schonen en de procedures en de controles aan te scherpen.

5. Belastingen

De belastingen zijn onzeker met betrekking tot de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid voor een totaal bedrag van NAf 1.412,9 miljoen, wegens significante tekortkomingen in de onderliggende AO/IB.

Er is tevens sprake van een onzekerheid omtrent de juiste en volledige presentatie van de belastingvorderingen en vermoedelijke toekomstige ontvangsten hiervan zoals verantwoord in Model J als gevolg van diverse tekortkomingen ten aanzien van de opgeleverde informatie ten behoeve van onze controle op dit overzicht. Tevens is het onzeker in hoeverre het terecht is dat Afvalstoffenbelasting en Logeergastenbelasting niet in dit overzicht zijn opgenomen.

Reactie regering:

Het model J dient als een instrument om de vermoedelijke ontvangsten in beeld te brengen. De totaal opgelegde aanslagen worden vastgesteld op grond van de werkelijk ingelezen opgelegde aanslagen. Om een duidelijke vastlegging te krijgen van de te verwachten ontvangsten neemt de Ontvanger de Run1 aangiftebelastingen (LB/OB) niet mee in de telling. De hoge richtbedragen geven naderhand een vertekend beeld van de totaliteit. Anders dan de Run1 aanslagen benaderen de Run2 en Run3 aanslagen wel de realiseerbare ontvangsten. Voor wat betreft de aanslagbelastingen en andere middelen speelt het bovenstaande geen rol. De verantwoorde belastingaanslagen Afvalstoffenbelasting en Logeergastenbelasting worden door de Ministerie van Financiën en Curaçao Tourism Development Bureau (CTDB) respectievelijk opgelegd en zijn inderdaad niet door de Ontvanger in model J opgeleverd. Bijkomstig ligt de inning van deze middelen ook niet bij de Ontvanger. Er wordt teveel waarde toegeschreven aan deze bijlage bij de jaarrekening. De vermelde bedragen beogen slechts indicatief te zijn.

6. Andere Inkomsten

Ten aanzien van de Andere Inkomsten is sprake van een onzekerheid voor zowel de getrouwheid als voor de financiële rechtmatigheid voor een bedrag van NAf 81,4 miljoen. Dit als gevolg van significante tekortkomingen in de AO/IB van de verschillende inkomstenstromen.

Reactie regering:

Deze baten zijn opgenomen op basis van de vigerende wetgeving, in die zin is dat niet onrechtmatig of niet getrouw. Thans is de regering met een traject bezig om de processen rondom Andere Inkomsten te beschrijven, zodat de integriteit van de processen wordt gewaarborgd.

ARC verslag van bevindingen

Het onderzoek naar de jaarrekening heeft de Rekenkamer uitgevoerd uitgaande van haar wettelijke taken zoals beschreven in de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao (hierna: Lv ARC) en in de Staatsregeling. Op basis hiervan heeft de Rekenkamer het door de ministers gevoerde financieel beheer en de financiële verantwoording daarover beoordeeld.

Daarbij is de Rekenkamer nagegaan of:

1. in de jaarrekening het gevoerde financieel beheer getrouw is weergegeven;
2. de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de Landsbegroting en met de aanverwante wettelijke regelingen;
3. zorg is gedragen voor ordelijk en controleerbaar financieel beheer;
4. de jaarrekening overeenkomstig de in de LvC 2010 gegeven voorschriften is opgesteld.

Voor haar onderzoek heeft de Rekenkamer, op grond van de Lv ARC, gebruik gemaakt van de bevindingen van de Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) die de jaarrekening heeft gecontroleerd.

De belangrijkste uitkomsten van het onderzoek naar de Jaarrekening 2015 zijn:

1. Niet alle baten, lasten en balansmutaties zijn tot stand gekomen in overeenstemming met de vastgestelde Landsbegroting (er is sprake van begrotingsoverschrijdingen) en met andere wettelijke regelingen, waaronder de Subsidieverordening.
2. Er is niet zorggedragen voor ordelijk en controleerbaar financieel beheer.

Bij de controle van de Jaarrekening 2015 heeft de SOAB onderzoek gedaan naar de opzet, het bestaan en de werking van de Administratieve Organisatie en de daarin verankerde maatregelen van Interne Beheersing (AO/IB) bij acht van de negen ministeries en bij drie staatsorganen. Het onderzoek bracht voor alle ministeries en staatsorganen tekortkomingen aan het licht. Het betreffen tekortkomingen die ook in voorgaande jaren zijn geconstateerd. Deze tekortkomingen houden risico's in voor de rechtmatigheid, de volledigheid en de juistheid van de verantwoorde baten en lasten. De tekortkomingen hebben betrekking op:

- de capaciteit en deskundigheid van het personeel;
- de interne controle;
- het inkoopproces;
- de personeelslasten;
- de subsidieverstrekking;
- de opbrengsten;
- (tussentijdse) verslaggeving;
- de materiële vaste activa;
- het administratieve systeem Enterprise One.

Uit het onderzoek is gebleken dat de ministeries nauwelijks of niets hebben gedaan aan het verbeteren van het financieel beheer. Dit heeft tot gevolg dat wat betreft de verantwoorde posten in de Jaarrekening 2015 er sprake is van onzekerheid van wezenlijke invloed ten aanzien van de juistheid, de volledigheid en de

rechtmatigheid.

Zolang er geen verbetering optreedt in de interne beheersingsmaatregelen zal er sprake blijven zijn van onzekerheid. In de jaarrekening is het gevoerde financieel beheer niet getrouw weergegeven.

Het wijkt af ten aanzien van de volgende punten:

- De informatie in de jaarrekening over de balansposten, de posten van de Gewone Dienst (GD) en de Kapitaaldienst (KD) is niet betrouwbaar. Dit als gevolg van de tekortkomingen in de interne controle en daarmee in het financieel beheer.
- Er bestaan nog steeds onzekerheden als gevolg van het ontbreken van informatie die nodig is om de jaarrekening te kunnen controleren. Het ontbreken van informatie wordt voornamelijk veroorzaakt door de werkwijze en de manier van archiveren door de ministeries.
- De informatiewaarde van de jaarrekening voldoet niet aan de eisen die de LvC 2010 stelt. Met name ontbreekt een toereikende toelichting in de jaarrekening. Zo ontbreekt in het jaarverslag bij zes ministeries een uiteenzetting in hoeverre beleidsvoornemens voor het betreffende dienstjaar zijn gerealiseerd.
- De jaarrekening bevat alle voorgeschreven onderdelen, echter het vereiste inzicht ontbreekt.

Gezien de eerder vermelde fouten en onzekerheden constateert de Rekenkamer dat de Jaarrekening 2015 geen getrouwe weergave geeft van de balansposten, de posten van de Gewone Dienst en de Kapitaaldienst alsmede van de financiële positie van de overheid. De onzekerheden zijn zoals in de voorgaande jaren voornamelijk veroorzaakt door de tekortkomingen in het financieel beheer waardoor belangrijke informatie ontbreekt.

Gezien de fouten en onzekerheden in de Jaarrekening 2015 kan de Rekenkamer de jaarrekening niet goedkeuren. De regering heeft pas in 2017 tijdens het proces van bezwaar tegen de Jaarrekening 2014 een plan van aanpak opgesteld voor het wegwerken van de tekortkomingen in het financieel beheer. In het jaar 2018 heeft de regering bepaalde van de actiepunten uit dit plan opgepakt. Door de bereidwilligheid van de regering om het financieel beheer te verbeteren is de Rekenkamer van mening dat het op zijn plaats is om de regering de nodige tijd te geven om de aanbeveling volledig uit te voeren. Om deze reden zal de Rekenkamer geen bezwaar indienen tegen de Jaarrekening 2015.

Reactie regering:

De bevindingen van ARC betreffen veelal dezelfde posten welke reeds aanbod zijn gekomen in bovenvermelde paragrafen met betrekking tot het accountantsverslag van de SOAB. De regering volstaat daarom hiernaar te verwijzen.

Advies van de Raad van Advies (hierna: de Raad)

De Raad van Advies heeft bij brief van 1 november 2018, met nummer RA/34-18-LV, advies uitgebracht over het onderhavige ontwerp. Hieronder wordt op dit advies ingegaan.

1. Procedureel

De bevindingen van de SOAB en de Rekenkamer met betrekking tot een jaarrekening zijn van cruciaal belang voor een gedegen beoordeling van die jaarrekening en voor de verantwoording die aan de Staten wordt afgelegd met het indienen daarvan. De Rekenkamer geeft in zijn verslag van bevindingen informatie aan de Staten over onder meer de controle van die jaarrekening door de SOAB, het financieel beheer en over bijzonderheden betreffende de rechtmatigheid van de uitgaven.

Het verslag van bevindingen van de Rekenkamer over de Jaarrekening 2015 is echter niet bij het ontwerp gevoegd aangezien de minister dit verslag nog niet heeft ontvangen.

De Raad geeft aan dat hoewel het dossier met betrekking tot het adviesverzoek niet volledig is vanwege het ontbreken van voornoemd verslag van de Rekenkamer, de Raad, mede gelet op artikel 51, derde lid, van de LvC 2010, toch advies terzake zal uitbrengen aan de regering.

Op grond van laatstgenoemd artikellid is de regering na het verstrijken van bovengenoemde termijn van anderhalve maand niet gehouden om op het verslag van bevindingen van de Rekenkamer te wachten om het traject van totstandkoming van de jaarrekening te vervolgen.

De Raad vraagt de regering hem het verslag van bevindingen van de Rekenkamer toe te sturen nadat de regering dit heeft ontvangen.

Mocht dit verslag daartoe aanleiding geven dan zal de Raad een aanvullend advies ter zake uitbrengen.

De Raad heeft de Jaarrekening 2015 aan de hand van de controleverklaring en accountantsverslag van de SOAB geanalyseerd en heeft het advies terzake in ogenschouw genomen. Naar het oordeel van de SOAB geeft de Jaarrekening 2015 geen getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van het land per 31 december 2015 en van het resultaat over de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015. De SOAB is tevens van oordeel dat de in de Jaarrekening 2015 verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 niet voldoen aan alle eisen van financiële rechtmatigheid. De SOAB geeft de Jaarrekening 2015 om die redenen een afkeurend oordeel ten aanzien van zowel de getrouwe weergave als de financiële rechtmatigheid.

Overschrijding van de termijn waarbinnen de Jaarrekening 2015 bij de Staten moet zijn ingediend conform artikel 51, eerste lid, van de LvC 2010

Ervan uitgaande dat de Minister de Jaarrekening 2015 reeds op 29 augustus 2016 aan de SOAB en de Rekenkamer voor controle heeft gezonden, moet wor-

den geconcludeerd dat de termijn waarbinnen de Landsverordening tot goedkeuring van de Jaarrekening 2015 moest zijn vastgesteld ingevolge artikel 51, eerste lid, van de LvC 2010, opnieuw ruimschoots is overschreden.

Al eerder, bijvoorbeeld in het advies van de Raad over de vaststelling van de Jaarrekening van Curaçao voor het dienstjaar 2014 (hierna: Jaarrekening 2014), heeft de Raad geconstateerd dat de termijn voor de indiening van de jaarrekening bij de Staten steeds wordt overschreden. Aan de termijnoverschrijding met betrekking tot de Jaarrekening 2014 bleken diverse oorzaken ten grondslag te liggen. Volgens de SOAB en de Rekenkamer is de voornaamste oorzaak de staat van het financieel beheer, hetgeen belemmerend werkte op de controle van en het onderzoek naar deze jaarrekening. Daarbij constateerde de Raad ook dat de communicatie tussen de diverse actoren in dit verband verbeterd moet worden en adviseerde de regering, met een beroep op artikel 2, van de LvC 2010, een projectorganisatie “jaarrekening controle” op te zetten met het oog op een betere samenwerking en communicatie ter zake.

De Raad sluit niet uit dat ook thans de staat van het financieel beheer een oorzaak zou kunnen zijn voor het overschrijden van de termijn voor het uitbrengen van de verslagen van de SOAB en de Rekenkamer in combinatie met een niet optimale communicatie tussen voornoemde controlerende instanties en het Ministerie van Financiën.

De Raad adviseert de regering met voortvarendheid het nodige te doen ten einde op korte termijn een jaarrekening met een goedkeurende accountantsverklaring tijdig vast te kunnen stellen.

2. De kwaliteit van de Jaarrekening 2015

Volgens de Raad is de kwaliteit van de financiële verantwoording sterk afhankelijk van de kwalitatieve en kwantitatieve bemensing van de financiële functies op de ministeries, de inrichting van de Administratieve Organisatie/Interne Beheersing (hierna: AO/IB), het handelen conform de richtlijnen betreffende de AO/IB en het in acht nemen van de relevante wet- en regelgeving. Een afkeurende verklaring van de accountant met betrekking tot de Jaarrekening 2015 voor zowel de getrouwheid als de financiële rechtmatigheid impliceert grote tekortkomingen op de eerder vermelde vlakken.

Gezien het feit dat het verbeteren c.q. het op orde krijgen en houden van het financieel beheer een proces behelst dat veel tijd in beslag kan nemen, wordt de regering geadviseerd – rekening houdend met het voorop gestelde doel met betrekking tot de jaarrekening over het dienstjaar 2021 - spoedig in samenwerking met de SOAB een helder en haalbaar integraal traject daartoe uit te stippelen en prioriteit te geven aan de facilitering van de in dit verband noodzakelijke voorwaarden.

Reactie regering:

AFR: De Raad van Ministers is op 23 januari zaaknummer 2019/002558 akkoord gegaan met het volgen van de Roadmap betreffende het project ter verkrijging van een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening van het land. In deze Roadmap wordt in samenwerking met de SOAB op een projectmatige wijze ingegaan op de te ondernemen acties, beoogde tijdsplanning en de randvoorwaarden met als doel om een traject in te zetten om het kunnen afgeven van een goedkeurende controleverklaring bij de Jaarrekening 2021 van het land Curaçao mogelijk te maken. Daarnaast wordt de financiële functie versterkt. De regering heeft dus besloten tot het instellen van de functies van Financieel Directeur (FD) en Financial Controller (FC) bij elk ministerie en het opzetten van een afdeling Internal Audit (IA) bij het Ministerie van Financiën. De werving en selectie is al gestart.

Doel reacties regering in de memorie van toelichting

In de memorie van toelichting wordt door de regering ingegaan op diverse opmerkingen van de SOAB waarbij het onduidelijk is of deze reacties hebben kunnen leiden tot aanpassingen bij de door de SOAB gemaakte opmerkingen en gevelde oordelen. In dit verband wenst de Raad op te merken dat terwijl de regering in de memorie van toelichting bij diverse onderwerpen probeert te staven dat constatering en aangemerkte onzekerheden door de SOAB niet correct zouden zijn, de diverse discussies niet worden afgerond met een concluderend besluit, waardoor de divergerende standpunten intact blijven.

De Raad adviseert de regering in de memorie van toelichting hierop in te gaan en tevens in de toekomst dergelijke niet afgeronde discussies in de memorie van toelichting te trachten te vermijden door betere afstemming met de SOAB.

Reactie regering:

De regering wenst het volgende op te merken. Onder normale omstandigheden wordt een jaarrekening in concept opgesteld door een organisatie. De accountant voert reeds gedurende het jaar een aantal controles en worden de bevindingen van deze tussentijdse controles besproken met de samenstellers van de jaarrekening. Meningsverschillen en opmerkingen over voornamelijk het cijfermatig deel worden met wederzijdse instemming vastgelegd en indien nodig aangepast. De werkzaamheden voor de controle van de jaarrekening beperken zich dus eigenlijk tot de beoordeling van de afsluitende boekingen en het cijfermatig aansluiten van de diverse bij de jaarrekening gevoegde bijlagen. Ook de wetgever is naar de mening van de regering uitgegaan van deze opvatting en heeft daarom de controletijd – ná het ter controle aanbieden van de jaarrekening door de Minister van Financiën aan de accountant – beperkt tot een periode van 6 weken. Deze werkwijze wordt in de praktijk niet toegepast. Door de verbetering van de financieel beheer en het traject van goedkeurende verklaring zal een verbetering komen in de doorlooptijd van de controle.

3. Beïnvloedingsfactoren kwaliteit van de financiële verantwoording

Uit de bij het adviesverzoek gevoegde stukken kan de Raad verschillende factoren afleiden die de kwaliteit van de financiële verantwoording door de regering door middel van de Jaarrekening 2015 mede hebben beïnvloed. Deze factoren zijn of hangen samen met het volgende.

Oorzaken afkeurende verklaring

De meest aangehaalde redenen door de SOAB voor het geven van de afkeurende verklaring voor de Jaarrekening 2015 zijn het ontbreken of niet ontvangen van de onderliggende documenten en significante tekortkomingen in de AO/IB. Hierop wenst de Raad nader in te gaan hieronder.

Factoren die samenhangen met het ontbreken van de onderliggende documenten:

- De regering is niet in staat de informatie uit de financiële administratie te destilleren. Indien de regering de gewenste informatie niet heeft kunnen aanleveren vanwege het ontbreken van de onderliggende documenten, ligt het volgens de Raad in de lijn der verwachting dat de regering in dat geval middels een plan van aanpak aangeeft welke acties ondernomen zullen worden en op welke termijn de benodigde informatie beschikbaar zal komen. De Raad mist de verwachte werkwijze echter.

De regering wordt geadviseerd in dergelijke gevallen de hierboven voorgestelde werkwijze in acht te nemen in plaats van een reactie te geven waaruit niet blijkt dat de tekortkoming in de toekomst zal worden geëlimineerd.

Reactie regering:

De regering heeft onlangs een bestuurlijke akkoord gesloten met het College financieel toezicht (Cft) waarbij o.a. versterking van de financiële functie en een goedkeurende accountantsverklaring over de Jaarrekening 2021 deel van uitmaken. Het voorgaande houdt in dat extra financial controllers en ook internal auditors in dienst zullen worden genomen ter versterking van de financiële functie. Daarnaast zal uitvoer gegeven worden in samenwerking met de SOAB aan het plan om tot een goedkeurende accountantsverklaring over de Jaarrekening 2021 te komen. Om het laatste te behalen, zullen alle bevindingen op het financieel beheer gebied planmatig aangepakt worden.

- Onvolledig overgedragen dossiers door het voormalige EGC.

Als gevolg van de onvolledige dossiers overgedragen door het voormalige EGC in het kader van de staatkundige vernieuwingen vinden jaarlijks dezelfde discussies plaats tussen de SOAB en de regering over met name leningen en materiële vaste activa, zonder dat er zicht is op een uitkomst. De regering wordt geadviseerd met de SOAB een werkbare modus overeen te komen opdat deze discussie in het traject van voorbereiding van de volgende jaarrekening kan worden afgerond.

Reactie regering:

Bovengenoemde punt zal ook door middel van het traject van goedkeurende verklaring worden opgepakt en opgelost.

- Gevolgen van de boedelscheiding.

In de managementsamenvatting van het verslag van SOAB geeft deze aan dat hard wordt gewerkt aan het wegwerken van diverse onzekerheden in hun controle door middel van verdere afronding van de boedelscheiding van het voormalige land van de Nederlandse Antillen. Hierbij wordt de regering geadviseerd in overleg met de SOAB concrete acties te ondernemen teneinde onzekerheden die zich jaarlijks manifesteren op de balans van het land Curaçao voortvloeiende uit de boedelscheiding van het voormalige land van de Nederlandse Antillen, in de volgende jaarrekening te minimaliseren.

Reactie regering:

Per schrijven d.d. 4 december 2014 heeft de Vereffeningsscommissie haar eindadvies inzake de vaststelling van de boedelbalans van de activa en passiva nagelaten door het land van de Nederlandse Antillen alsmede een voorstel tot toedeling van de onderscheiden boedeldelen uitgebracht aan de Minister van Financiën van Curaçao, aan de Minister van Financiën van Sint Maarten en aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van Nederland. Na het ontvangen van het eindadvies, de boedelbalans en het toedelingsvoorstel hebben de drie ministers een ambtelijke werkgroep opdracht gegeven het Vereffeningssakkoord als bedoeld in paragraaf 2 van de Onderlinge regeling voor te bereiden. Het overleg in de ambtelijke werkgroep heeft uiteindelijk geleid tot wijzigingen in de boedelbalans alsmede in het definitieve toedelingsvoorstel, welke is neergelegd in het eerdergenoemde Vereffeningssakkoord. In de balans per 2016 zijn de afwijkingen tussen de uitkomsten van het Vereffeningssakkoord d.d. maart 2017 en de reeds eerder ingebrachte Voorlopige Boedelbalans per 10 oktober 2010 verwerkt.

- Het opvragen van informatie bij overige ministeries.

Uit de memorie van toelichting is te concluderen dat het Ministerie van Financiën in bepaalde gevallen niet op de hoogte is van de informatiebehoefte bij de SOAB en de informatieverstrekking door de overige ministeries. Dit leidt ertoe dat de SOAB in die gevallen uiteindelijk de benodigde informatie niet krijgt opgestuurd.

In dit verband wordt de regering geadviseerd het instellen van een centraal coördinatiepunt in overweging te nemen (bij het Ministerie van Financiën) voor gecentraliseerde communicatie met de SOAB en informatieverstrekking aan de SOAB.

Reactie regering:

De regering heeft met ingang van het dienstjaar 2018 het FIO-systeem (Factuur in omloop) in gebruik genomen. Hierdoor worden alle facturen en onderliggende stukken in het financieel systeem Enterprise One opgeladen. Dit zal ten gunste komen van de controlewerkzaamheden van de SOAB en de controletoeren van het land Curaçao. Ook heeft het Ministerie van Financiën zelf ervoor gezorgd dat met de Jaarrekening 2017 alle relevante documentatie die gebruikt is door het ministerie m.b.t. de jaarrekening, is opgeladen in Enterprise One.

Significante tekortkomingen in AO/IB

Zoals uit de memorie van toelichting blijkt, zijn – in samenwerking met de SOAB - trajecten lopende ter verbetering van het financieel beheer en ter verbetering van de financiële administratie. Met betrekking tot de tekortkomingen op het vlak van AO/IB in de Jaarrekening 2015 adviseert de Raad de regering te inventariseren, welke tekortkomingen opgevangen zullen worden met de trajecten – gericht op de verbetering van het financieel beheer en de financiële administratie - die reeds in uitvoering zijn en welke additionele trajecten noodzakelijk zijn om de in de Jaarrekening 2015 door de SOAB geconstateerde euvels op dit gebied weg te werken. Voorts wordt geadviseerd een matrix op te stellen van de bestaande tekortkomingen met betrekking tot AO/IB, samen met de bijbehorende noodzakelijk te ondernemen acties in dit verband en de termijnen waarbinnen effecten te verwachten zullen zijn.

Communicatiekloof

Volgens de Raad is de relatie tussen de gecontroleerde en de controleur een cruciale factor bij de totstandkoming van een jaarrekening.

Uit de memorie van toelichting constateert de Raad echter dat de communicatie tussen de regering en de SOAB niet optimaal verloopt. In tal van gevallen had volgens de Raad een betere communicatie kunnen bijdragen tot meer zekerheid ten aanzien van de jaarrekening. Voorbeelden hiervan zijn redeneringen die de regering in de Jaarrekening 2015 volgt zonder daarover met de SOAB te hebben gecommuniceerd. Zo gaat de regering er soms van uit dat bepaalde informatie uit de beschikbare gegevens af te leiden is terwijl de SOAB wellicht anders redeneert en niet tot die zelfde conclusie komt. In zulke gevallen leidt de – van de regering - afwijkende redenering door de SOAB tot (meer) onzekerheden in de Jaarrekening 2015. Volgens de regering zou de SOAB onder andere weleens beelden eigendunkelijk hebben ingevoerd en op basis daarvan conclusies hebben getrokken en zich niet gehouden hebben aan eerder gemaakte afspraken en daardoor hun eerder gemaakte opmerkingen hebben gehandhaafd. Dit duidelijk gebrek aan communicatie draagt niet bij tot een beter inzicht in de financiële verantwoording door de regering. De Raad vermoedt dat de intenties bij beide partijen tekort schieten om zaken in overleg - met het principe van hoor en wederhoor - te verhelderen, welke de beoordeling van de Jaarrekening 2015 niet ten goede komt. De Raad acht een soepele communicatie en samenwerking tussen de regering en de SOAB imperatief. De bestaande communicatiekloof is een obstakel waardoor de samenwerking niet optimaal is.

De regering wordt geadviseerd met spoed te werken aan het optimaliseren van de communicatie en de relatie met de SOAB te herstellen, eventueel middels tijdelijke inschakeling van een mediator.

Reactie regering:

Met betrekking tot het bovenstaande het navolgende: De regering is altijd bereid om medewerking te geven aan de verbetering van wat door de Raad als de communicatiekloof wordt omschreven; sterker nog: er worden constant pogingen gedaan om de accountant wegwijs te maken in het ontstaan en de totstandkoming van de cijfers en resultaten. Om de informatiestroom te stroomlijnen heeft het Ministerie van Financiën een intern informatiestroom structuur opgezet. Daarnaast is in het 4de kwartaal van 2018 een werkgroep opgericht bestaande uit medewerkers van ARC, SOAB en het Ministerie van Financiën om de samenwerking van de controletoeren te verbeteren. De verwachting is dat deze initiatief de communicatie en samenwerking tussen de SOAB en de regering ten goede zal komen.

Beschikbare personeelscapaciteit bij de overheid

Uit de memorie van toelichting constateert de Raad dat de regering er in bepaalde gevallen voor kiest om naar aanleiding van bepaalde opmerkingen van de SOAB, te zwijgen of eerdere reacties te herhalen die de kwaliteit van de financiële verantwoording niet ten goede komen.

Gelet op dergelijke situaties en het uitblijven van verbeteringen in de kwaliteit van de Jaarrekening 2015 in vergelijking met de Jaarrekening 2014 rijst bij de Raad de vraag of het overheidsapparaat wellicht specifieke kennis en capaciteit tekort komt waardoor er onvoldoende vooruitgang te bemerken is met betrekking tot het opstellen van een jaarrekening.

De regering wordt geadviseerd het vorenstaande na te gaan en indien nodig, eventueel tijdelijk, de capaciteit met de nodige voortvarendheid uit te breiden.

Reactie regering:

Ter verbetering van het financieel beheer wordt de financiële functie versterkt en zullen alle bevindingen op het financieel beheer gebied planmatig aangepakt worden. Het voorgaande houdt in dat extra financial controllers en ook internal auditors in dienst zullen worden genomen om tot een goedkeurende jaarrekening te komen. In samenwerking met de SOAB zal aan het plan worden gewerkt om tot een goedkeurende accountantsverklaring te komen.

4. Het indienen van een ontwerpplandsverordening tot vaststelling van een jaarrekening bij de Staten zonder de controleverklaring en het accountantsverslag van de SOAB en/of het verslag van bevindingen van de Rekenkamer

In de memorie van toelichting stelt de regering wederom dat zij voornemens is de procedure tot vaststelling van een jaarrekening stipt te volgen en dat bij vertraging bij het uitbrengen van de rapportages van de SOAB en/of de Rekenkamer, de regering de betreffende jaarrekening, conform artikel 51, derde lid, van de LvC 2010, dus zonder rapportages, bij de Staten zal indienen.

De Raad onderkent het belang van het tijdig indienen van een jaarrekening en is dan ook van mening dat de enorme termijnoverschrijdingen voor het indienen van een jaarrekening bij de Staten moet worden teruggedrongen.

De Raad wijst er echter nogmaals op dat het ontbreken van de rapportages van de SOAB en/of de Rekenkamer een kwalitatief ondermaatse jaarrekening met een geringe informatiewaarde tot resultaat kan hebben.

Controle door de SOAB kan onder andere leiden tot correcties in een jaarrekening waardoor het getrouwheidsgehalte van die jaarrekening wordt vergroot. Tegelijkertijd onderkent de Raad dat bij een te ruime termijnoverschrijding voor het indienen van bedoelde rapportages, eveneens afbreuk wordt gedaan aan de informatiewaarde van de betreffende jaarrekening omdat de actualiteit dan in het geding is.

Tot slot wijst de Raad de regering erop dat ingeval een jaarrekening zonder bedoelde rapportages bij de Staten wordt ingediend, de indiening conform artikel 51, derde lid, van de LvC 2010 een mededeling moet bevatten waarin wordt aangegeven wat de oorzaak is van het niet beschikbaar zijn van de rapportages. In de mededeling moet tevens staan binnen welk tijdvak deze rapportages alsnog aan de Staten worden toegezonden. Voorts dient in het vervolgtraject voor de vaststelling van bedoelde jaarrekening artikel 28 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao in acht te worden genomen.

Om te voorkomen dat een jaarrekening niet beantwoordt aan haar functie als verantwoordingsinstrument, omdat deze weinig informatiewaarde heeft, adviseert de Raad de regering een ontwerplandsverordening tot vaststelling van een jaarrekening pas nadat de rapportages van de SOAB en de Rekenkamer beschikbaar zijn bij de Staten in te dienen, en de oorzaken die aan de termijnoverschrijdingen voor het indienen van een jaarrekening ten grondslag liggen, aan te pakken.

Reactie regering:

De regering herhaalt dat gewerkt wordt aan verbetering van het financieel beheer onder andere door middel van het traject goedkeurende verklaring van de jaarrekening en versterking van het financiële functie. De verbetering wordt planmatig aangepakt.

De Minister van Financiën

Rapport

uitgebracht aan de minister van Financiën,
de heer dr. J.M.N. Jardim

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle
van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Managementsamenvatting.....	5
2.1 Significante afwijkingen.....	5
2.2 Significante onzekerheden	7
3. Bevindingen ten aanzien van de Balans.....	12
3.1 Materiële Vaste Activa.....	12
3.2 Financiële vaste activa	15
3.3 Vorderingen	19
3.4 Liquide middelen	20
3.5 Eigen Vermogen.....	22
3.6 Voorzieningen en Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen	23
3.7 Kortlopende schulden.....	25
3.8 Overlopende Passiva	26
4. Bevindingen ten aanzien van de Rekening van Baten en Lasten.....	29
4.1 Beloning van Personeel	29
4.2 Verbruik van Goederen en Diensten	30
4.3 Afschrijving vaste activa	32
4.4 Subsidies en overdrachten	32
4.5 Sociale Zekerheid	34
4.6 Belastingen.....	35
4.7 Andere Inkomsten	37

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

5. Bevindingen ten aanzien van de Kapitaaldienst.....	40
5.1 Verwerving non-financiële vaste activa (Uitgaven Kapitaaldienst)	40
5.2 Financiering (Uitgaven Kapitaaldienst)	40
5.3 Non-financiële Activa (Inkomsten Kapitaaldienst)	40
5.4 Financiering (Inkomsten Kapitaaldienst)	40
6. Overige bevindingen.....	42
6.1 Bevindingen inzake inrichting van het jaarverslag	42
6.2 Begrotingsoverschrijdingen.....	42
6.3 Model F2 Belangrijke (latente) Financiële verplichtingen en risico's	43
7. Slot.....	46

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Aan de minister van Financiën,
de heer dr. J.M.N. Jardim
Pietermaai 4-4a
Curaçao

Willemstad, 8 november 2016

Kenmerk : 16/0926C/JH
Referentie : J.M. Felicia-Fransina Msc / drs. L.V.A. Margaretha-Dania
Onderwerp : Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

1. Inleiding

Hierbij doen wij u ons accountantsverslag toekomen welk voortvloeit uit de door ons verrichte controlewerkzaamheden ten aanzien van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao (hierna: de jaarrekening). Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met het Curaçaose recht, de algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten zoals vastgesteld in de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden en met de bepalingen van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants en de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

Het doel van onze controle was om een oordeel te verstrekken omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2015. Hierbij dient ten aanzien van de getrouwheid het geheel van de jaarrekening te voldoen aan hetgeen is opgenomen in de Landsverordening Comptabiliteit 2010 de eventuele aanpassingen en toevoegingen daarop en de daaruit volgende wet- en regelgeving (hierna: CV). Tevens dienen de verantwoorde transacties, mutaties in de balansposten en toelichtingen in de jaarrekeningen in lijn te zijn met de financiële rechtmatigheidseisen (onderliggende van toepassing zijnde wet- en regelgeving met financiële impact) die hiervoor gelden.

In dit accountantsverslag brengen wij u verslag uit van de geconstateerde afwijkingen en onzekerheden in de verantwoorde standen en stromen van de jaarrekening per 31 december 2015 alsook de geconstateerde afwijkingen en onzekerheden ten aanzien van de financiële rechtmatigheidsaspecten.

MANAGEMENTSAMENVATTING

2. Managementsamenvatting

Tijdens onze controle hebben we diverse afwijkingen en onzekerheden ten aanzien van de verantwoorde cijfers en toelichtingen in de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao geconstateerd. In de volgende twee paragrafen geven wij een korte samenvatting van onze belangrijkste bevindingen. In de hoofdstukken 3 tot en met 6 zijn onze bevindingen verder toegelicht, evenals onze overige minder significante bevindingen.

Het is van het grootste belang om de geconstateerde afwijkingen voor het komende jaar weg te werken, evenals de geconstateerde onzekerheden. Hier willen wij komend jaar ook weer samen met u en de verschillende afdelingen van het Ministerie van Financiën en Ministeries hard aan gaan werken. Door vroegtijdiger samen met de afdeling Financiële Rapportage de te verantwoorden cijfers te bespreken en te controleren willen wij in ieder geval voorkomen dat sprake zal zijn van significante afwijkingen in de komende jaarrekening. Daarnaast wordt hard gewerkt aan het wegwerken van diverse onzekerheden in onze controle door middel van uitvoering van de actieplannen op het gebied van Financieel Beheer en de verdere afronding van de boedelscheiding van de voormalige Nederlandse Antillen.

2.1 Significante afwijkingen

Wij hebben bij de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao een afkeurende controleverklaring afgegeven zowel ten aanzien van de getrouwheid als ten aanzien van de financiële rechtmatigheid. Deze afkeurende verklaring is gebaseerd op de volgende significante geconstateerde afwijkingen:

Materiële Vaste Activa

De sub-post Bouwstructuren onder de Materiële Vaste Activa bevat zowel een getrouwheidsafwijking als een rechtmatigheidsafwijking voor het totaalbedrag van NAf 9,0 miljoen daar er sprake is van investeringsverplichtingen die voor het Ministerie van Justitie zijn geactiveerd zonder dat daadwerkelijke uitvoering of oplevering van het project ten laste van het dienstjaar 2015 heeft plaatsgevonden.

De activa welke onder de sub-post “Andere Vaste Activa” is verantwoord betreft immateriële vaste activa. Dit is echter niet als zodanig gepresenteerd in de jaarrekening. Derhalve is hier sprake van een presentatieafwijking van NAf 27,5 miljoen.

Financiële Vaste Activa

Wij hebben van 6 van de 15 verantwoorde uitgegeven langlopende geldleningen in de jaarrekening, leningsovereenkomsten ontvangen ten behoeve van onze controle. Ten aanzien van de uitgegeven langlopende geldleningen is geen uitsplitsing opgenomen met betrekking tot het kortlopende deel en het langlopende deel van de uitgegeven langlopende geldleningen. Voor wat betreft de 6 leningen is er sprake van een presentatieafwijking van NAf 10,7.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

De boekwaarde van de deelnemingen eind 2015 is per saldo NAf 46,6 miljoen te laag gewaardeerd. Dit wordt met name veroorzaakt doordat:

- deelneming CUROIL NAf 5,8 miljoen te hoog is gewaardeerd;
- deelneming UTS NAf 4,7 miljoen te hoog is gewaardeerd;
- deelneming RdK NAf 41,4 miljoen te hoog is gewaardeerd, en;
- deelneming Aqualectra is NAf 98,5 miljoen te laag is gewaardeerd.

De toegelichte “Intrinsieke Waarde van de deelnemingen” zoals opgenomen in Model C2 en op pagina 24 tot en met 26 van de jaarrekening is NAf 65,7 miljoen te hoog opgenomen. Dit betreft een presentatieafwijking ten aanzien van de getrouwheid welke tevens gevolgen heeft voor de toelichting op de intrinsieke waarde zoals toegelicht bij het eigen vermogen op pagina 32 van de jaarrekening.

Eigen Vermogen

De mutatie in de debiteurenvoorziening ad NAf 5,8 miljoen is onterecht rechtstreeks verwerkt ten gunste van het eigen vermogen en niet via de Gewone Dienst. Dit betreft een getrouwheidsafwijking.

Toegelichte begrotingscijfers en begrotingsoverschrijding

De begrotingscijfers zoals toegelicht in de jaarrekening sluiten niet aan met de door de Staten vastgestelde begroting en begrotingswijzigingen. In de toegelichte begrotingscijfers in de jaarrekening zijn ook de begrotingswijzigingen op basis van het besluit van de Raad van Ministers vooruitlopend op de goedkeuring van de Staten verwerkt. Dit is door ons aangemerkt als een financiële rechtmatigheidsafwijking. Daarnaast hebben wij geconstateerd dat sprake is van een begrotingsoverschrijding van NAf 52,3 miljoen bij het Ministerie van GMN ten opzichte van de door de Staten vastgestelde begroting inclusief de door de Staten vastgestelde begrotingswijzigingen. Dit is tevens aan te merken als een financiële rechtmatigheidsafwijking.

Subsidie en Overdrachten

Ten aanzien van de post "Subsidies en Overdrachten" hebben wij een financiële onrechtmatigheid geconstateerd voor een totaalbedrag van NAf 61,0 miljoen. NAf 21,4 miljoen hiervan heeft betrekking op de verstrekking van overdrachten aan een tweetal entiteiten zonder onderliggende getekende overeenkomst. NAf 39,6 miljoen hiervan heeft betrekking op verstrekking aan tenminste een zevental stichtingen zonder onderliggende getekende subsidiebeschikking.

2.2 Significante onzekerheden

Naast de in paragraaf 2.1 geconstateerde significante afwijkingen is tevens sprake van de volgende significante onzekerheden. Deze hebben wij gezien het belang tevens gemeld in onze controleverklaring bij de jaarrekening.

Geen toegang tot besluitenlijsten van de Raad van Ministers en ontbreken van bevestiging bij de jaarrekening

- Wij hebben het geheel van besluitenlijsten of notulen van de Raad van Ministers niet in mogen zien. Derhalve bestaat er voor ons een onzekerheid ten aanzien van het volledig verantwoorden van alle posten in de jaarrekening. Dit geldt zowel voor in de balans opgenomen posten alsook voor de niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen. Doordat ons door de Raad van Ministers geen inzicht is verschaft in het geheel van de besluitenlijsten, is sprake van een beperking van en een onzekerheid in onze controle met diepgaande invloed.
- Wij hebben geen bevestiging bij de jaarrekening ontvangen van de Raad van Ministers waarin de Raad zijn verantwoordelijkheid erkent voor het opmaken van de jaarrekening, die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, voor het opstellen van het jaarverslag alsmede voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Derhalve is er hier sprake van een onzekerheid in onze controle met diepgaande invloed.

Boedelscheiding

Aangezien de boedelscheiding van het voormalige Land de Nederlandse Antillen nog niet afgerond is, bestaat er onzekerheid omtrent het geheel van deze boedelscheiding en het effect dat deze boedelscheiding zal hebben op het vermogen, en de hiermee samenhangende balansposten, ultimo 2015 van het Land Curaçao. Dit geldt zowel voor de getrouwheid als voor de financiële rechtmatigheid.

Materiële Vaste Activa

Er is sprake van een onzekerheid ten aanzien van de volledigheid van de “Gronden en Ondergrondse Activa”, en “Bouwstructuren” per 31 december 2015 omdat wij geen inzicht hebben in de volledigheid van de beginstand van deze posten per 10 oktober 2010. Daarnaast bevindt het project van de afdeling Domeinbeheer voor inventarisatie, waardering en vaststelling van het eigendom voor alle andere onroerende goederen van het land Curaçao zich nog in de beginfase en zijn de uitkomsten van deze werkzaamheden nog niet bekend. Uitkomsten van dit project kunnen een significante invloed hebben op de uiteindelijke waardering en toerekening van activa in de jaarrekening van het Land Curaçao.

De Materiële Vaste Activa bevat een getrouwheidsonzekerheid ten aanzien van de investeringen gedaan in 2015 voor een bedrag van NAf 248,3 miljoen en een financiële rechtmatigheidsonzekerheid voor een bedrag van NAf 249,9 miljoen daar wij geen toereikende onderliggende documentatie (zoals openbare aanbestedingsdocumentatie, offertes, machtigingsverzoeken, machtigingen OB, bestelbonnen, facturen, overeenkomsten, oplevering- of prestatieverklaringen, notariële aktes of overige onderliggende documentatie) hebben ontvangen ter vaststelling van de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van deze investeringen.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

De post Materiele Vaste Activa bevat verder een onzekerheid van materieel belang (zowel voor de getrouwheid als voor financiële rechtmatigheid) die wij niet kunnen kwantificeren om de volgende redenen:

- Er zijn geen duidelijke richtlijnen / criteria en drempel welk als norm gelden voor het activeren van kapitaaluitgaven.
- Diverse ministeries beschikken niet over een (bijgehouden) activelijst waardoor er geen sprake is van een totaal beeld van de fysieke activa in eigendom van het land Curaçao.
- Het is niet duidelijk wie het economische en juridische eigendom heeft van de woningen in beheer van FKP. Het is ook niet duidelijk of een deel van deze woningen wel of niet bij het Land of FKP gewaardeerd zijn.
- Er is sprake van een niet te kwantificeren onzekerheid bij de afschrijvingen die van invloed is op de waardering van de Materiele Vaste Activa.

Financiële Vaste Activa

Wij hebben ten aanzien van de studieleningen voor een totaalbedrag van NAf 48,1 miljoen geen sub-administratie van het ministerie van OWCS ontvangen ter verdere uitvoering van onze controle hierop. Derhalve bestaat er onzekerheid omtrent de waardering en toerekening, het bestaan en de volledigheid van deze verantwoorde studieleningen in de jaarrekening.

Onder de uitgegeven leningen is een lening aan SEHOS ad NAf 8 miljoen verantwoord. Er is sprake van een onzekerheid betreffende de financiële rechtmatigheid met betrekking tot deze lening daar wij een aantal vereiste documenten opgenomen als voorwaarde in de leningsovereenkomst niet hebben ontvangen.

Het is onzeker in hoeverre het terecht is dat voor de geldleningen zoals die nu opgenomen zijn onder de financiële vaste activa ad NAf 20,5 miljoen geen voorziening is getroffen, Aflossing voor deze leningen vinden niet of nauwelijks plaats en aflossingsschema's worden niet gevolgd.

Wij hebben de getrouwe verantwoording van 9 leningen voor een totaalbedrag van totaal NAf 155,0 miljoen (inclusief NAf 143,5 miljoen inzake de lening aan Rif Resort Hotel) niet kunnen vaststellen wegens het ontbreken van de onderliggende documentatie. Verder is sprake van een onzekerheid in hoeverre hier sprake is van een presentatieafwijking voor deze 9 leningen aangezien wij hiervan geen leningsovereenkomsten hebben ontvangen.

Van 13 deelnemingen met een totale waardering in de jaarrekening van NAf 107,5 miljoen hebben wij geen jaarrekening 2015 ontvangen. Derhalve bestaat er een getrouwheidsonzekerheid omtrent ten aanzien van de juiste waardering en toerekening van deze deelnemingen in de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao en de presentatie van de intrinsieke waarde van deze deelnemingen in model C2 van de jaarrekening.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Vorderingen

Deze post heeft een onzekerheid betreffende de getrouwheid van totaal NAf 104,9 miljoen. Deze onzekerheid bestaat uit:

- het bedrag aan openstaande debiteuren ad NAf 5,3 miljoen waarvoor geen voldoende en toereikende controle-informatie is ontvangen ten behoeve van onze controle. Dit is tevens een onzekerheid ten aanzien van de financiële rechtmatigheid;
- de voorziening debiteuren ultimo 2015 voor het deel dat gevormd is voor vorderingen jonger dan 5 jaar ten bedrage van NAf 34,3 miljoen. Ten aanzien van dit deel van de voorziening hebben wij geen onderliggende documentatie ontvangen ter vaststelling van de toereikendheid en het terecht toepassen van deze percentages;
- NAf 65,3 miljoen met betrekking tot de posten debiteuren deelnemingen en debiteuren overheidsentiteiten waarin dit bedrag is opgenomen welke samenhangt met vorderingen ten aanzien van niet ontvangen aflossingen en rente over uitgegeven langlopende geldleningen.

Liquide Middelen

Van 3 banken hebben wij geen standaardbankverklaringen ontvangen. Van de CBCS bank hebben wij slechts een standaardbankverklaring gekregen ten aanzien van een bankrekening van NAf 0,03 miljoen terwijl voor deze bank in totaal NAf 369,1 miljoen aan bankrekeningen is verantwoord. De bankrekeningen waar wij geen standaardbankverklaringen voor hebben ontvangen vertegenwoordigen in totaal een bedrag van NAf 370,0 miljoen in de jaarrekening. Ten aanzien van de betreffende banken bestaat er een getrouwheidsonzekerheid over de opgenomen bankrekeningen in de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao en de eventuele verstrekte garanties en borgtochten die door deze banken zijn afgegeven voor risico en rekening van het Land Curaçao.

Er is sprake van een getrouwheidsonzekerheid ten aanzien van de post “Te verzilveren cheques” ad NAf 25,2 miljoen zoals opgenomen onder de post Kruisposten daar wij geen toereikende onderbouwing hebben ontvangen van de afloop van deze post in 2016.

Voorzieningen

Deze post is voor een bedrag van NAf 19,8 miljoen onzeker met betrekking tot de getrouwheid omdat wij geen onderliggende documentatie hebben ontvangen ter onderbouwing van de hoogte van de opgenomen voorzieningen.

Kortlopende Schulden

De sub-post “Gelden in bewaring” is voor een bedrag van NAf 44,5 miljoen onzeker daar wij geen onderliggende sub-administratie of onderliggende documentatie hebben ontvangen ter verdere controle op de verantwoording van de depositogelden, zekerheidsstellingen en borgsommen verzekeringsmaatschappijen. Dit heeft zowel betrekking op de getrouwheid als op de financiële rechtmatigheid.

Daarnaast beschikken wij niet over de laatst gecontroleerde jaarrekening van APC pensioenfondsen Gouvernementswerklieden, noch een saldobestemming van dit fonds. Derhalve beschouwen wij de schuld aan APC Pensioenfondsen met betrekking tot Gouvernementswerklieden ad NAf 47,1 miljoen als een getrouwheidsonzekerheid.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Beloning van personeel

Deze post is voor het totaalbedrag van NAf 431,5 miljoen onzeker, zowel voor de getrouwheid als voor de financiële rechtmatigheid, wegens significante tekortkomingen in de onderliggende Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (hierna: AO/IB) en door het ontbreken van voldoende en geschikte controle-informatie.

Verbruik van goederen en diensten

Deze post is voor het totaalbedrag van NAf 225,1 miljoen onzeker, zowel voor de getrouwheid als voor de financiële rechtmatigheid, wegens significante tekortkomingen in de onderliggende AO/IB en door het ontbreken van voldoende en geschikte controle-informatie.

Subsidies en Overdrachten

Naast hetgeen hierboven reeds gemeld over de afwijkingen ten aanzien van de post Subsidies en Overdrachten is tevens sprake van een onzekerheid met betrekking tot de getrouwheid en financiële rechtmatigheid aangezien wij voor onze verdere detailcontroles ten bedrage van NAf 263,0 miljoen geen dan wel ontoereikende onderliggende documentatie (subsidiebeschikkingen, machtigingsverzoeken, machtiging OB, bestelbonnen, afrekeningen of andersoortige wettelijke grondslag) hebben ontvangen ter verdere vaststelling van de getrouwe en financieel rechtmatige verantwoording hiervan.

Sociale Zekerheid

Wij onderkennen een onzekerheid in de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid ten aanzien van de kosten voor Sociale Zekerheid van totaal NAf 63,4 miljoen. Dit bedrag bestaat uit de sub-post Onderstanden & Noodvoorzieningen ad NAf 42,7 miljoen en de sub-post Pensioenuitkeringen ad NAf 20,7 miljoen. Deze sub-posten zijn onzeker wegens significante tekortkomingen in de betreffende AO/IB.

Belastingen

De belastingen zijn onzeker met betrekking tot de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid voor een totaal bedrag van NAf 1.412,9 miljoen, wegens significante tekortkomingen in de onderliggende AO/IB.

Er is tevens sprake van een onzekerheid omtrent de juiste en volledige presentatie van de belastingvorderingen en vermoedelijke toekomstige ontvangsten hiervan zoals verantwoord in Model J als gevolg van diverse tekortkomingen ten aanzien van de opgeleverde informatie ten behoeve van onze controle op dit overzicht. Tevens is het onzeker in hoeverre het terecht is dat Afvalstoffenbelasting en Logeergastenbelasting niet in dit overzicht zijn opgenomen.

Andere Inkomsten

Ten aanzien van de Andere Inkomsten is sprake van een onzekerheid voor zowel de financiële rechtmatigheid als voor de getrouwheid voor een bedrag van NAf 81,4 miljoen. Dit als gevolg van significante tekortkomingen in de AO/IB van de verschillende inkomstenstromen.

BEVINDINGEN TEN AANZIEN VAN DE BALANS

3. Bevindingen ten aanzien van de Balans

3.1 Materiële Vaste Activa

De Materiële vaste activa (MVA) bedragen ultimo 2015 NAf 1.048,5 miljoen (2014: NAf 943,4 miljoen). Deze post is als volgt opgebouwd:

In NAf 1.000.000

	31 december 2015
Materiële Vaste Activa (MVA)	1.048,6
Gronden en ondergrondse activa	89,6
Bouwstructuren	682,6
Onderhanden werken	171,8
Machines & Equipment	77,1
Andere vaste activa	27,5

Hieronder zijn onze verdere bevindingen opgenomen ten aanzien van onze controle op de MVA.

Gronden en Ondergrondse Activa en Bouwstructuren

Onder de Gronden en Ondergrondse Activa en Bouwstructuren zijn diverse activa verantwoord welke overgekomen zijn van het voormalige Eilandgebied Curaçao (hierna: EGC). In totaal betrof de waarde van deze activa op 10 oktober 2010 circa NAf 433 miljoen.

Wij kunnen geen oordeel geven over de volledigheid van de Gronden en Ondergrondse Activa, en Bouwstructuren per 31 december 2015 omdat wij geen oordeel hebben over de volledigheid van de beginstand per 10 oktober 2010. Het voormalige Eilandgebied Curaçao heeft geen specificatie van de MVA per 9 oktober 2010. Hierdoor konden wij niet nagaan of de ingebrachte MVA per 10 oktober 2010 volledig zijn. Het bedrag aan onzekerheid hierdoor kunnen wij niet kwantificeren.

Verder is sprake van een onzekerheid in de sub-post Bouwstructuren ten aanzien van de investeringen voor een bedrag van NAf 47,2 miljoen voor getrouwheid en NAf 48,4 voor financiële rechtmatigheid daar wij geen toereikende onderliggende documentatie (zoals openbare aanbestedingsdocumentatie, offertes, machtigingsverzoeken, machtigingen OB, bestelbonnen, facturen, overeenkomsten, oplevering- of prestatieverklaringen, notariële aktes of overige onderliggende documentatie) hebben ontvangen ter vaststelling van de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van deze investeringen.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Tevens bevat de sub-post Bouwstructuren zowel een getrouwheidsafwijking als een rechtmatigheidsafwijking voor het totaalbedrag van NAf 9,0 miljoen daar er sprake is van investeringsverplichtingen die voor het Ministerie van Justitie zijn geactiveerd zonder dat uitvoering van het project en oplevering in 2015 (uiterlijk 1 maart 2016) heeft plaatsgevonden. Volgens het Ministerie van Justitie heeft tot op heden geen oplevering plaatsgevonden en zijn hier ook nog geen facturen voor ontvangen. Deze kapitaaldienstuitgave dient ten laste te komen van het jaar dat dit daadwerkelijk plaatsvindt. In 2015 is in feite een actief opgenomen dat er nog niet is en nog niet bestaat. Derhalve is dit onterecht opgenomen in de Materiële Vaste Activa per 31 december 2015.

Ten aanzien van de sub-post Bouwstructuren is sprake van een financiële rechtmatigheidsafwijking ten aanzien van de investeringen in deze sub-post van de MVA van NAf 1,7 miljoen daar de onderliggende documenten niet voorzien zijn van handtekeningen voor autorisatie door de daartoe bevoegden conform de ontvangen mandaatregisters.

Onderhanden werken

De sub-post Onderhanden Werken is voor het totaalbedrag van NAf 171,8 miljoen (zowel voor getrouwheid en financiële rechtmatigheid) onzeker daar wij tot op heden niet over de onderliggende documentatie zoals het bouwcontract tussen USONA en Ballast, openbare aanbestedingsdocumentatie, bouwplannen, voortgangsrapportage, machtigingsverzoeken, machtigingen OB, bestelbonnen, facturen en dergelijke beschikken ter vaststelling van de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid hiervan.

Machines & Equipment

De sub-post Machines & Equipment bevat een getrouwheidsonzekerheid voor het totaalbedrag van NAf 24,3 miljoen daar wij niet altijd over toereikende onderliggende documentatie (zoals offertes, machtigingsverzoeken, machtigingen OB, bestelbonnen, facturen, overeenkomsten of overige onderliggende documentatie) beschikken ter vaststelling van de getrouwheid van deze investeringen. Daarnaast bevat de sub-post “Machines & Equipment” een financiële rechtmatigheidsonzekerheid voor het totaalbedrag van NAf 24,7 miljoen daar wij niet over toereikende onderliggende documentatie (zoals offertes, machtigingsverzoeken, machtigingen OB, bestelbonnen of overige onderliggende documentatie) beschikken ter vaststelling van de financiële rechtmatigheid van deze investeringen.

Tevens bevat de sub-post Machines & Equipment zowel een getrouwheidsafwijking als een rechtmatigheidsafwijking voor het totaalbedrag van NAf 1,6 miljoen daar de uitgave betrekking heeft op een budgetonderzoek voor het berekenen van het consumentenprijsindexcijfer en een sociaal cohesie onderzoek, welke niet geactiveerd dient te worden maar als reguliere lasten in de Gewone Dienst opgenomen dient te worden. De sub-post “Machines & Equipment” is hierdoor voor het totaalbedrag van NAf 1,6 miljoen te hoog gewaardeerd.

Ook bevat de sub-post Machines & Equipment een rechtmatigheidsafwijking voor NAf 0,5 miljoen daar de factuur niet geautoriseerd is voor controle en betaling door de daartoe bevoegden conform de ontvangen mandaatregisters.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Andere Vaste Activa

Investerings in de sub-post Andere Vaste Activa is voor een totaalbedrag van NAf 5 miljoen (zowel voor getrouwheid en financiële rechtmatigheid) onzeker daar wij niet altijd over toereikende onderliggende documentatie (zoals offertes, machtigingsverzoeken, machtigingen OB, bestelbonnen, facturen, overeenkomsten of overige onderliggende documentatie) beschikken ter vaststelling van de getrouwe en financiële rechtmatigheid van deze post.

De Andere Vaste Activa betreffen overigens Immateriële Vaste Activa. In de jaarrekening van het Land Curaçao is hier naast de Materiele Vaste Activa zelfs een aparte post voor opgenomen in de balans. Deze staat echter elk jaar op nul. In lid 2 van artikel 25 van de LvC is opgenomen dat Immateriële Vaste Activa apart gepresenteerd moet worden. De betreffende “Andere Vaste Activa” kwalificeren als Immateriële Vaste Activa en dienen ook als zodanig gepresenteerd te worden. Dit is echter niet als zodanig gepresenteerd in de jaarrekening. Derhalve is hier sprake van een presentatieafwijking van NAf 27,5 miljoen.

Overige opmerkingen met betrekking tot de MVA

Daarnaast bevat de post Materiele vaste activa een onzekerheid van materieel belang (zowel voor getrouwheid en rechtmatigheid) die wij niet kunnen kwantificeren door het volgende:

1. De ontmanteling van het voormalige Land de Nederlandse Antillen per 10 oktober 2010 is nog niet afgerond. In de jaarrekening zijn diverse MVA opgenomen vooruitlopend op de toewijzing vanuit de ontmanteling. Dit kan echter nog materieel gewijzigd worden bij definitief worden van de uiteindelijke boedelscheiding.
2. Er zijn geen duidelijke richtlijnen/criteria en drempel welk als norm geldt voor het activeren van kapitaaluitgaven. Hierdoor is het onduidelijk wanneer activering wel of niet plaats dient te vinden en dit gebeurt dan ook niet eenduidig. Dit kan een materieel effect hebben op het geheel van de Recapitulatiestaten naar Economische categorie.
3. Diverse ministeries beschikken niet over een (bijgehouden) activelijst waardoor er geen sprake is van een totaal beeld van de fysieke MVA in eigendom van het land Curaçao en er derhalve bestaat er onzekerheid over de volledigheid van de verantwoorde MVA.
4. Er is geen sprake van inventarisatie bij diverse ministeries waardoor het onzeker is of de verantwoorde MVA fysiek bestaat.
5. De werkzaamheden bij Domeinbeheer in het kader van het project voor inventarisatie, waardering en vaststelling van het eigendom voor alle andere onroerende goederen van het land Curaçao voor het jaar 2015 bevindt zich nog in de beginfase en zijn nog niet afgerond. Dit heeft tot gevolg dat er nog steeds sprake is van een onzekerheid ten aanzien van de volledige verantwoording en het daadwerkelijk bestaan van de verantwoorde MVA.
6. Het is niet duidelijk wie het economische en juridische eigendom heeft van de woningen in beheer van FKP. Het is ook niet duidelijk of een deel van deze woningen wel of niet bij het Land of FKP gewaardeerd zijn.
7. In voorgaande jaren hebben wij tevens diverse opmerkingen geplaatst ten aanzien van de investeringen in de MVA. Deze opmerkingen uit het verleden zijn nog steeds van toepassing aangezien deze betreffende investeringen uiteraard nog steeds onder de MVA zijn verantwoord.
8. Er is sprake van een niet te kwantificeren onzekerheid bij de afschrijvingen die van invloed is op de waardering van de MVA. Zie hiervoor tevens de opmerkingen bij de post Afschrijvingen in hoofdstuk 4.3 van dit rapport.

Conclusie

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

De post Materiële vaste activa bevat een getrouwheidsafwijking voor het totaalbedrag van NAf 38,1 miljoen en een financiële rechtmatigheidsafwijking voor het totaalbedrag van 12,8 miljoen. Daarnaast bevat de post “Materiële vaste activa” een getrouwheidsonzekerheid voor het totaalbedrag van NAf 248,3 miljoen en een financiële rechtmatigheidsonzekerheid voor het totaalbedrag van NAf 249,9 miljoen.

3.2 Financiële vaste activa

De Financiële vaste activa (FVA) bedragen ultimo 2015 NAf 998,5 miljoen (2014: NAf 1.181,3 miljoen) en zijn als volgt opgebouwd:

In NAf 1.000.000

	31 december 2015
Financiële Vaste Activa	998,6
Kapitaalverstrekingen	0,4
Verstrekte langlopende geldleningen U/G	64,2
Niet-Vrij beschikbare Liquide middelen	1,4
Deelnemingen	932,6

Hieronder zijn onze bevindingen ten aanzien van de FVA opgenomen.

Verstrekte langlopende geldleningen U/G

Onder de post verstrekte langlopende geldleningen U/G zijn verstrekte studieleningen opgenomen en verstrekte reguliere geldleningen. Het bedrag aan verantwoorde studieleningen onder deze post betreft NAf 26.1 miljoen (2014: NAf 35 miljoen). Dit bedrag aan studieleningen bestaat uit openstaande vorderingen inzake studieleningen ad NAf 48,1 miljoen en een voorziening voor oninbaarheid van NAf 22 miljoen. Het bedrag aan verstrekte reguliere geldleningen bedraagt NAf 38 miljoen (2014: NAf 35,5 miljoen). Dit bedrag betreft het totale bedrag aan reguliere verstrekte geldleningen per 31 december 2015 ad NAf 182 miljoen minus een voorziening van NAf 144 miljoen inzake een lening aan Rif Resort Hotel.

Wij hebben ten aanzien van de studieleningen geen sub-administratie van het ministerie van OWCS ontvangen welke aansluit met het verantwoorde bedrag aan studieleningen in de financiële administratie van het Land. Hier hebben wij derhalve verder geen controle op kunnen verrichten en als gevolg daarvan bestaat er onzekerheid ten aanzien van de financiële rechtmatigheid en getrouwheid met betrekking tot deze post. Het ministerie van OWCS is momenteel bezig met het verwerken en controleren van de ontvangen informatie van de Ontvanger betreffende de vorderingen en inningen op deze studieleningen tot en met eind 2015.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Eind 2015 is sprake van 15 verstrekte reguliere geldleningen. Eind 2014 was tevens sprake van 15 verstrekte geldleningen. 1 van de leningen is in 2015 verlopen en er is in 2015 een nieuwe lening uitgegeven. De uitgegeven lening heeft betrekking op een lening aan SEHOS ad NAf 8 miljoen. Ten aanzien van deze nieuwe lening hebben wij de leningsovereenkomst ontvangen. Wij hebben de financiële rechtmatigheid omtrent de uitgifte van deze lening echter niet kunnen vaststellen aangezien wij de volgende stukken niet ontvangen hebben, welke wel als voorwaarde opgenomen zijn in de leningsovereenkomst:

1. Het definitief vastgestelde en door de Gezant goedgekeurde implementatieplan.
2. De formele vaststelling van de Gezant.
3. Het advies van Financiën betreffende de voorafgaand toezicht (conform artikel 39 lid 5 van de CV).
4. Controle en supervisie van de commissie Toezicht Sehós m.b.t. de 1ste tranche ad NAf 8 miljoen.

Voor de overige leningen, waaronder ook de lening die in 2015 verlopen is, geldt dat wij geconstateerd hebben dat in 2015 geen aflossingen ontvangen zijn met uitzondering van 3 leningen. De voorgeschreven aflossingen met betrekking tot de leningen waar niet op afgelost is, bedroeg over 2015 NAf 4,5 miljoen. Deze niet ontvangen aflossingen zijn wel van de post uitgegeven langlopende geldleningen afgeboekt. Hierbij is echter een vordering in Rekening Courant met de betreffende schuldenaar opgenomen. In voorgaande jaren heeft een dergelijke verwerkingswijze ook plaatsgevonden voor wat betreft niet ontvangen voorgeschreven aflossingen. Het is onzeker in hoeverre het terecht is dat voor diverse geldleningen zoals die nu opgenomen zijn onder de FVA ad NAf 20,5 miljoen geen voorziening is getroffen aangezien aflossing niet of nauwelijks plaatsvindt voor deze leningen en aflossingsschema's niet gevolgd worden.

Verder hebben wij van 9 leningen welke voor een totaalbedrag van ca NAf 155 miljoen (inclusief de NAf 143,5 miljoen inzake de lening aan Rif Resort Hotel) zijn opgenomen geen onderliggende ondertekende leningsovereenkomsten ontvangen ter vaststelling van de getrouwe verantwoording hiervan in de jaarrekening en de rechtmatige verstrekking hiervan.

Tevens is sprake van een presentatieafwijking aangezien geen uitsplitsing is gemaakt met betrekking tot het kortlopende deel en het langlopende deel van de langlopende geldleningen. Voor wat betreft de 6 leningen waar wij wel leningsovereenkomsten hebben ontvangen bedraagt de (presentatie)afwijking NAf 10,7 miljoen. Verder is sprake van een onzekerheid in hoeverre hier sprake is van een presentatieafwijking voor de overige 9 leningen aangezien wij hiervan geen leningsovereenkomst hebben ontvangen.

Deelnemingen

Van de 25 deelnemingen hebben wij slechts 12 jaarrekeningen over het boekjaar 2015 ontvangen ter verdere controle op deze post. Deze 12 deelnemingen vertegenwoordigen een bedrag van ca NAf 825 miljoen in de balans van de overheid per 31 december 2015. Echter, op basis van onze controle hebben we geconstateerd dat deze waardering circa NAf 46,6 miljoen te hoog verantwoord is en derhalve sprake is van een getrouwheidsafwijking. Dit wordt voornamelijk door de volgende afwijkingen veroorzaakt:

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

- de waardering van Curoil is NAf 5,8 miljoen te hoog verantwoord. Bij de waardering van de boekwaarde van deze deelneming is geen rekening gehouden met de reeds opgenomen vordering in de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao inzake nog te ontvangen dividend van deze deelneming welke in de jaarrekening 2015 van het Land in de Rekening Courant verhouding met deze deelneming is verwerkt, maar in de jaarrekening 2015 van Curoil zelf nog onderdeel uitmaakt van het eigen vermogen;
- de waardering van de deelneming UTS is NAf 4,7 miljoen te hoog verantwoord, waarbij een waardering van NAf 210,4 miljoen is opgenomen voor deze deelneming terwijl de historische kostprijs van deze deelneming NAf 205,7 miljoen bedraagt;
- te hoge waardering van NAf 41,4 miljoen voor de deelneming RdK;
- te lage waardering van de deelneming Aqualectra ad NAf 98,5 miljoen.

De verantwoorde intrinsieke waarde in Model C2 van de betreffende deelnemingen waarvan wij over een jaarrekening 2015 beschikken is NAf 65,7 miljoen te hoog verantwoord in de jaarrekening. Deze afwijking wordt grotendeels tevens veroorzaakt door een afwijkende presentatie van de intrinsieke waarde van de deelneming RdK, waarvan de intrinsieke waarde NAf 41,4 miljoen te hoog toegelicht is in de jaarrekening. Tevens is de intrinsieke waarde van de deelneming Curoil te hoog toegelicht, waarbij geen rekening is gehouden met een correctie op de intrinsieke waarde van NAf 29 miljoen ten aanzien van het nog te ontvangen dividend welke in de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao reeds in de Rekening Courant verhouding met deze deelneming is verwerkt. Daarnaast is de intrinsieke waarde van de deelneming DC-ANSP NV NAf 7,9 miljoen te laag weergegeven in model C2 en is sprake van een aantal overige kleine verschillen ten bedrage van NAf 3,2 miljoen.

De overige 13 deelnemingen vertegenwoordigen een waarde van NAf 107,5 miljoen in de balans. Ten aanzien van deze deelnemingen hebben wij geen verdere jaarrekeningen 2015 ontvangen ten behoeve van onze controle en derhalve bestaat er een onzekerheid omtrent de getrouwheid met betrekking tot de juiste waardering en toerekening. Daarnaast bestaat tevens onzekerheid omtrent de juiste presentatie van de intrinsieke waarde van deze deelnemingen in Model C2 omdat voor de bepaling van de intrinsieke waarde van deze deelnemingen gebruikt is gemaakt van hun laatst bekende jaarrekeningen en er voor deze deelnemingen nog geen jaarrekeningen 2015 beschikbaar zijn.

Verder is sprake van een tiental deelnemingen waarvoor een waardering in de balans is opgenomen van NAf 223,3 miljoen en waarvoor in Model C2 een intrinsieke waarde van NAf 232,5 miljoen is opgenomen, welke betrekking hebben op deelnemingen waarvan rechten op aandelen over zouden kunnen komen vanuit de boedelscheiding van de voormalige Nederlandse Antillen. Ten aanzien van de verantwoorde waarderingen van deze deelnemingen bestaat er een onzekerheid aangezien de boedelscheiding nog niet formeel afgerond is. Curaçao heeft momenteel het grootste deel van de waarderingen van deze deelnemingen op basis van het algemene verdelingspercentage van de boedelscheiding toegepast. De vraag is, of dit terecht is. Aangezien de boedelscheiding nog niet formeel afgerond is, bestaat er een onzekerheid ten aanzien van de getrouwe verantwoording van de opgenomen waarderingen voor deze deelnemingen in de jaarrekening.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Zowel voor het bedrag dat hiervoor in de balans is opgenomen als voor de toelichting van het aandeel van Curaçao in de intrinsieke waarde in de Model C2. Als gevolg hiervan, en als gevolg van hetgeen hierboven reeds toegelicht omtrent de verantwoording van de intrinsieke waarde, is er tevens sprake van een onzekerheid (getrouwheid) ten aanzien van de toelichting op het Eigen Vermogen in de jaarrekening waarbij een vergelijking wordt gemaakt tussen de boekwaarde en de intrinsieke waarde van de deelnemingen.

In de toelichting op de deelnemingen in de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao is per deelneming ook de waardering weergegeven zoals verwerkt in de initiële beginbalans van het Land Curaçao per 10 oktober 2010. Hier zijn echter in de loop der jaren diverse aanpassingen op doorgevoerd als gevolg van voortschrijdend inzicht en inzicht in uiteindelijke jaarrekeningen van de deelnemingen per 10 oktober 2010 waardoor deze initiële waardering is aangepast met terugwerkende kracht. Het is aan te bevelen voor de vergelijkbaarheid om in de toekomst de uiteindelijke bepaalde daadwerkelijke historische kostprijs in deze betreffende kolom op te nemen, in plaats van het oorspronkelijke bedrag dat in de jaarrekening 2010 als initiële historische kostprijs was opgenomen.

Conclusie

Ten aanzien van 6 van de uitgegeven langlopende geldleningen is een (presentatie)afwijking NAf 10,7 miljoen. Verder is er een onzekerheid betreffende de presentatie voor de 9 leningen waar wij geen leningsovereenkomsten van ontvangen hebben voor een totaalbedrag van NAf 155,0 miljoen (inclusief NAf 143,5 miljoen inzake de lening aan Rif Resort Hotel). Tevens is er sprake van een onzekerheid in de getrouwe verantwoording ten aanzien van de studieleningen ad NAf 48,1 miljoen. Met betrekking tot de uitgegeven langlopende geldlening aan SEHOS ad NAf 8 miljoen is er sprake van een onzekerheid betreffende de financiële rechtmatigheid. Daarnaast is het de vraag in hoeverre geen voorziening is getroffen voor diverse leningen ten bedrage van NAf 20,5 miljoen waarop nagenoeg geen aflossing plaatsvindt en aflossingsschema's niet voor gevolgd worden.

Ten aanzien van de deelnemingen is sprake van getrouwheidsafwijkingen ad NAf 46,6 miljoen als gevolg van het onjuist waarderen van diverse deelnemingen. De waardering van de deelnemingen behoort per saldo NAf 46,6 miljoen hoger te zijn. Daarnaast is sprake van een presentatieafwijkingen voor wat betreft de intrinsieke waarde van de deelnemingen. Deze is NAf 65,7 miljoen te hoog toegelicht in de jaarrekening. Verder is sprake van een getrouwheidsonzekerheid voor wat betreft de waardering van een dertiental deelnemingen in de jaarrekening voor een bedrag van NAf 107,5 miljoen aangezien wij van deze deelnemingen geen jaarrekening over het boekjaar 2015 ontvangen hebben. Tevens is sprake van onzekerheid omtrent de waardering en toerekening van de deelnemingen die mogelijk vanuit de boedelscheiding overkomen ten gunste van het Land Curaçao omdat nog sprake is van onzekerheid omtrent de boedelscheiding van de voormalige Nederlandse Antillen.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

3.3 Vorderingen

De vorderingen bedragen ultimo 2015 NAf 272,5 miljoen (2014: NAf 242,1 miljoen) en zijn als volgt opgebouwd:

In NAf 1.000.000

	31 december 2015
Vorderingen	272,5
Debiteuren algemeen	85,0
Debiteuren overheden	38,8
Debiteuren deelnemingen	75,7
Debiteuren overheidsentiteiten	72,7
Te verrekenen voorschotten e.a.	0,3

Debiteuren Algemeen

De post Debiteuren Algemeen bestaat eind 2015 uit reguliere openstaande debiteuren ad NAf 177,7 miljoen en een voorziening hierop van NAf 92,7 miljoen.

Ten aanzien van het bedrag aan openstaande debiteuren hebben wij voor een totaalbedrag van circa NAf 5,3 miljoen geen voldoende en toereikende controle-informatie ontvangen ten behoeve van onze controle. De openstaande debiteuren hebben voornamelijk betrekking op debiteuren studieleningen. Dit heeft als gevolg dat hier sprake is van een onzekerheid ten aanzien van de getrouwheid en financiële rechtmatigheid ten aanzien van deze post voor wat betreft het deel dat wij niet hebben kunnen controleren. De voorziening debiteuren bestaat ultimo 2015 voor NAf 34,3 miljoen uit een voorziening voor debiteuren welke ouder zijn dan 1 jaar en jonger dan 5 jaar. De waardering en toerekening in het kader van de controle op de getrouwheid van dit deel van de voorziening hebben wij echter niet kunnen vaststellen aangezien dit deel van de voorziening is opgesteld op basis van diverse gehanteerde percentages. Wij hebben geen onderliggende documentatie ontvangen ter vaststelling van de toereikendheid en het terecht toepassen van deze percentages en derhalve bestaat er onzekerheid omtrent dit deel van de debiteurenvoorziening.

Debiteuren Overheden

Er bestaat onzekerheid omtrent de vordering inzake de boedelscheiding welke voor NAf 35,3 miljoen is opgenomen onder de vordering Debiteuren Overheden per 31 december 2015.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Debiteuren deelnemingen en debiteuren overheidsentiteiten

Onder deze posten is in totaal een bedrag van ca NAf 65,3 miljoen opgenomen welke met name samenhangt met vorderingen ten aanzien van niet ontvangen aflossingen en rente over langlopende leningen. Zie hiervoor ook de toelichting bij de FVA. Aangezien hier verder geen aflossing op plaatsvindt bestaat er onzekerheid omtrent de getrouwe verantwoording van NAf 65,3 miljoen welke onder deze posten is opgenomen.

Conclusie

Deze post is voor een totaalbedrag van NAf 140,4 miljoen onzeker inzake de getrouwheid. De onzekerheid inzake de financiële rechtmatigheid is NAf 40,8 miljoen.

3.4 Liquide middelen

De Liquide Middelen bedragen eind 2015 NAf 459,2 miljoen (2014: NAf 247 miljoen). Ten aanzien van de liquide middelen hebben we aansluitingen gemaakt met bankafschriften per einde boekjaar en begin opvolgend boekjaar, afstemmingen gemaakt met standaardbankverklaringen en we hebben eindejaars een kasopname uitgevoerd.

In NAf 1.000.000

	<i>31 december 2015</i>
Liquide Middelen (LM)	459,2
Cash Kassen	0,2
Centrale Bank van Curaçao & Sint Maarten	369,1
Overige banken	64,3
Kruisposten	25,6

Cash Kassen

Bij de eindejaarskasopname bij het Land Curaçao hebben wij het volgende geconstateerd:

1. Er is geen sprake van een volledig en up-to-date overzicht van de uitvoeringsorganisaties (UO) met een kassafunctie. De Afdeling Treasury is verantwoordelijk voor het middelenbeheer van de overheid en daarmee ook verantwoordelijk voor het beheer van onder ander het saldo en risico's behorende bij de kasfuncties. Hierdoor is het van belang dat de Afdeling Treasury inzichtelijk kan maken welke organisaties een kassafunctie hebben zodat de volledigheid van de verantwoorde kassa's en kluizen gewaarborgd kan worden.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

2. Er is geen sprake van een formele kasprocedure c.q. procesbeschrijving en gedetailleerde kasinstructies. Een kassier / kassière is verantwoordelijk voor het periodiek en regelmatig na tellen van zijn/haar kasgeld en na te gaan of het saldo overeenstemt met de door hem/haar aangehouden kasstaten. Tevens dient hierop controle plaats te vinden. Met behulp van kasinstructies kan ervoor gezorgd worden dat het kasbeheer effectief en efficiënt plaats vindt.
3. Er is sprake van functievermenging bij de financiële administratieve medewerker bij UO Publieke Zaken. De financiële administratieve medewerker is zowel belast met de financiële administratieve werkzaamheden (inclusief controle van de kasadministratie) en de werkzaamheden van de rekenplichtige ambtenaar (inclusief registratie in de kasadministratie), daar er momenteel geen rekenplichtige ambtenaar is.
4. De kasadministratie bij UO Publieke Zaken wordt niet bijgehouden waardoor het niet mogelijk is om de aanwezige gelden conform de kasopname aan te sluiten met het geregistreerde saldo in de administratie. De baten voor UO Publieke Zaken voor het jaar 2015 bedragen NAf 4,0 miljoen.
5. Er vindt geen controle plaats op de opgestelde kasstaat door de kassier bij UO Agrarisch en Visser. Beheer. De aanwezige gelden worden niet afgestemd met hetgeen volgens de administratie aanwezig dient te zijn.
6. Het bewaren van het kasgeld door de kassière bij Openbare Werken vindt niet op een adequate wijze plaats. Het kasgeld wordt in de ladekast tussen allerlei mappen en documenten bewaard. Zij beschikt over een geldkist maar maakt geen gebruik hiervan.
7. Er wordt niet op een verantwoorde wijze omgegaan met de sleutels van de meubilaire kasten waarin de kassiers hun kasgeld bewaren bij UO Verkeer en Vervoer. Aan het einde van de dag blijven de sleutels in het slot van de meubilaire kasten. Het risico bestaat dat een onbevoegde persoon de sleutels kan meenemen en kopie van maken en toegang krijgt tot het kasgeld.

Bovenstaande tekortkomingen in de AO/IB rondom het kasbeheer van het Land Curaçao geven hoge risico's aan ten aanzien van de beheersing met betrekking tot de opbrengsten bij de betreffende diensten en het kasgeld dat daar in omloop is. Er is sprake van sleepgevaar en het risico dat opbrengsten niet volledig verantwoord worden. In dit kader is het aan te bevelen om de procedures bij de betreffende organisaties te verbeteren.

Banken

Wij hebben de saldi van de diverse bankrekeningen per 31 december 2015 voor het totaalbedrag van NAf 433,4 miljoen met onderliggende bankafschriften aangesloten en akkoord bevonden. Echter hebben wij niet van alle banken standaardbankverklaringen ontvangen. Tot op heden hebben wij slechts van de volgende zeven banken (deels) een standaardbankverklaring ontvangen:

1. BDC Bank. Bij deze bank heeft het Land NAf 0,09 miljoen aan Liquide Middelen verantwoord in de jaarrekening 2015.
2. MCB Bank. Bij deze bank heeft het Land NAf 8,0 miljoen aan Liquide Middelen verantwoord in de jaarrekening 2015.
3. ORCO Bank. Bij deze bank heeft het Land NAf 0,09 miljoen aan Liquide Middelen verantwoord in de jaarrekening 2015.
4. GIRO Bank. Bij deze bank heeft het Land NAf 54,7 miljoen aan Liquide Middelen verantwoord in de jaarrekening 2015.
5. ING Bank. Bij deze bank heeft het Land NAf 0,17 miljoen aan Liquide Middelen verantwoord in de jaarrekening 2015.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

6. CBCS Bank. Bij deze bank heeft het Land NAf 369 miljoen aan Liquide Middelen verantwoord in de jaarrekening. Wij hebben een standaardbankverklaring van NAf 0,03 miljoen aan Liquide Middelen met betrekking tot CBCS. Verschil met hetgeen in de jaarrekening betreft ca NAf 369 miljoen. CBCS heeft grootste deel niet via standaardbankverklaring bevestigd. Saldi van betreffende rekeningen die niet in de Standaardbankverklaring van CBCS zijn opgenomen, zijn wel vastgesteld doormiddel van onderliggende bankafschriften.
7. SFT Bank. Bij deze bank heeft het Land NAf 0,3 miljoen aan Liquide Middelen verantwoord in de jaarrekening 2015.

De overige banken vertegenwoordigen een bedrag aan Liquide Middelen van NAf 370 miljoen ultimo 2015, wat met name betrekking heeft op rekeningen bij de CBCS Bank. Het niet ontvangen van standaardbankverklaringen van de betreffende banken heeft als gevolg dat wij geen zekerheid hebben over de volledigheid van de opgenomen bankrekeningen in de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao en de eventuele verstrekte garanties en borgtochten die door de banken zijn afgegeven voor risico en rekening van het Land Curaçao.

Kruisposten

Wij hebben de afloop van de post “Te verzilveren cheques” ad NAf 25,2 miljoen zoals opgenomen onder de post Kruisposten niet kunnen vaststellen. Wij hebben een overzicht vanuit GOS voor het totaalbedrag van NAf 22,4 miljoen ontvangen voor de afloop. Tevens hebben wij ook een ander overzicht “Verloop cheques december Landsontvanger” voor het totaalbedrag van NAf 24,1 miljoen ontvangen. Er is een verschil van NAf 1,7 miljoen tussen deze twee overzichten. Het verschil kon niet verklaard worden. Daarnaast konden wij geen aansluiting vinden tussen de transacties op de post “Te verzilveren cheques” per eind december 2015 met deze twee overzichten. Hierdoor konden wij het bestaan en de waardering en toerekening van deze post niet vaststellen. Derhalve beschouwen wij het totaalbedrag van de post “Te verzilveren cheques” ad NAf 25,2 als een getrouwheidsonzekerheid.

Conclusie

De post “Liquide middelen” bevat een getrouwheidsonzekerheid voor het totaalbedrag van NAf 25,2 miljoen. Daarnaast bevat de post “Liquide middelen” in verband met een ontoereikende AO/IB rondom het kasbeheer en het niet ontvangen van een aantal standaardbankverklaringen een getrouwheidsonzekerheid die wij niet kunnen kwantificeren.

3.5 Eigen Vermogen

Het Eigen Vermogen bedraagt eind 2015 NAf 125,7 miljoen (2014: NAf 308 miljoen). De afname van het eigen vermogen ad NAf 182,3 miljoen ten opzichte van voorgaand boekjaar wordt veroorzaakt door:

1. het resultaat over 2015 ad NAf 12,4 miljoen positief;
2. afwaardering van de deelneming RdK ad NAf 176,5 miljoen negatief;

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

3. sanering van de vlottende activa en passiva ad NAf 24,3 miljoen negatief, en;
4. mutatie in de voorziening dubieuze debiteuren ad NAf 5,8 miljoen positief.

De verwerking van de mutatie dubieuze debiteuren is onterecht rechtstreeks ten laste van het Eigen Vermogen verwerkt. Op basis van het baten- en lastenstelsel, dat van toepassing is voor het Land, behoren deze mutaties ten laste van de Staat van Baten en Lasten gebracht te worden. Dit is tevens als zodanig opgenomen in artikel 3 lid 5 van de CV. Hierdoor zijn de Baten en Lasten per saldo NAf 5,8 miljoen te laag verantwoord. Dit betreft een getrouwheidsafwijking.

Ten aanzien van de afwaardering van de deelneming RdK ad NAf 176,5 miljoen negatief zou op basis van artikel 3 lid 5 van de CV verwacht worden dat dit in eerste instantie ten laste van de Staat van Baten en Lasten verwerkt zou worden. Echter, aangezien dit een vertekend beeld zou kunnen geven op het geheel van het resultaat van de beleidsbegroting en exploitatie van de overheid, is dit verwerkt via het Eigen Vermogen. Deze verwerkingswijze is ook als zodanig toegelicht in de jaarrekening.

De sanering van de vlottende activa en passiva ad NAf 24,3 miljoen negatief heeft betrekking op een afboeking van de vordering op het Wegenfonds over de periode van voor 10 oktober 2010. Aangezien dit betrekking heeft op een aanpassing op het Eigen Vermogen per 10 oktober 2010 (startbalans van het Land) is het terecht dat dit rechtstreeks ten laste van het Eigen Vermogen wordt gebracht aangezien op die wijze de daadwerkelijke resultaten na 10 oktober 2010, welke betrekking hebben op het Land Curaçao, inzichtelijk blijven.

Conclusie

Er is sprake van een getrouwheidsafwijking van NAf 5,8 miljoen inzake het eigen vermogen aangezien dit een onterechte rechtstreekse vermogensmutatie betreft. Verder is het eigen vermogen NAf 125,7 miljoen op de balans ultimo 2015 van het Land Curaçao voor ons onzeker omdat wij getrouwheidsfouten, rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden in andere balansposten en recapitulatiestaten naar economische categorie hebben vastgesteld. Tot slot zijn de verantwoorde saldi van de “Gewone Dienst” over de periode van 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2014 gebaseerd op jaarrekeningen waarbij steeds een afkeurende controleverklaring of controleverklaring met oordeelonthouding werd afgegeven.

3.6 Voorzieningen en Niet Uit de Balans Bijkende Verplichtingen

De post “Voorzieningen” bedraagt per 31 december 2015 NAf 19,8 miljoen (2014: NAf 19,8 miljoen). Wij hebben voor de voorzieningen die onder deze post zijn opgenomen verder geen toereikende onderliggende documentatie ontvangen ter vaststelling van de getrouwe verantwoording van deze voorzieningen en derhalve is dit door ons aangemerkt als een onzekerheid in onze controle. Met betrekking tot de voorziening welke opgenomen is voor Fundashon Hospitaal Nobo ad NAf 2 miljoen is tevens sprake van onzekerheid omtrent de financieel rechtmatige verantwoording aangezien ons niet duidelijk is waar deze voorziening voor gevormd is.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

De toelichting op de voorzieningen voldoet niet aan artikel 24 van de CV omdat onder andere niet in de toelichting is opgenomen waarvoor de voorzieningen specifiek getroffen zijn (aard) en wat de belangrijkste gehanteerde veronderstellingen zijn geweest bij het treffen van de voorzieningen. In de toelichting is tevens geen specificatie opgenomen welk deel van de voorzieningen binnen een jaar zal worden aangewend (conform artikel 26 lid 2 van de CV). Derhalve hebben wij dit aangemerkt als een presentatieafwijking wat betrekking heeft op de getrouwheid alsook de financiële rechtmatigheid.

Daarnaast hebben wij tevens:

1. niet alle onderliggende documentatie ontvangen met betrekking tot de belangrijke onderkende risico's (onderdeel algemeen) zoals opgenomen in Model F2 van de jaarrekening;
2. geen inzage gekregen in de notulen of besluitenlijsten van de Raad van Ministers;
3. geen advocatenbrief ontvangen;
4. geen Bevestiging bij de Jaarrekening ontvangen (ook wel Letter of Representation of LOR genoemd) waarin wordt verklaard dat de Raad van Ministers haar verantwoordelijkheid neemt voor het opmaken van de jaarrekening, de getrouwe weergave hiervan, de financieel rechtmatige verantwoording van de posten en balansmutaties in de jaarrekening. Verder wordt normaliter hierbij bevestigd dat de Raad van Ministers ons volledig inzicht heeft gegeven in alle rechten en verplichtingen van de overheid en ons alle informatie heeft gegeven die wij nodig zouden moeten hebben voor het uitvoeren van onze controle. Deze bevestiging hebben wij echter niet ontvangen.

Hierdoor hebben wij niet kunnen vaststellen of er mogelijk onterecht geen voorziening voor bepaalde zaken is opgenomen. Als gevolg hiervan is deze post door ons als onzekerheid aangemerkt ten aanzien van de getrouwheid. Deze opmerkingen leiden tevens tot onzekerheid omtrent de juiste en volledige verantwoording van de Niet Uit de Balans Blijkende verplichtingen. Doordat wij geen inzicht hebben in de besluitenlijsten van de Raad van Ministers is er tevens sprake van een beperking van onze controle en bovenstaande opmerkingen leiden tot een uiteindelijke onzekerheid ten aanzien van de jaarrekening met diepgaande invloed.

Conclusie

De post "Voorzieningen" is voor het totaalbedrag van NAf 19, 8 miljoen onzeker met betrekking tot de getrouwheid en er bestaat een onzekerheid met betrekking tot de rechtmatigheid van de post voorzieningen van NAf 2,0 miljoen. Verder is sprake van een onzekerheid met diepgaande invloed ten aanzien van de getrouwheid met betrekking tot het geheel van de jaarrekening die wij niet kunnen kwantificeren (PM) als gevolg van het niet kunnen inzien van besluitenlijsten en/of notulen van de Raad van Ministers en het niet ontvangen van een bevestiging bij de jaarrekening. De presentatie en toelichting voldoet niet aan de artikelen 26 en 24 van de Landsverordening Comptabiliteit 2010. Derhalve hebben wij dit aangemerkt als een presentatieafwijking wat betrekking heeft op de getrouwheid alsook de financiële rechtmatigheid.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

3.7 Kortlopende schulden

De post Kortlopende Schulden bedraagt eind 2015 NAf 342,3 miljoen (2014: NAf 280,3 miljoen). Deze post bestaat uit de volgende onderdelen:

In NAf 1.000.000

	31 december 2015
Kortlopende Schulden	342,3
Crediteuren Algemeen	189,9
Gelden in Bewaring	78,5
Crediteuren Deelnemingen	24,2
Crediteuren Overheidsentiteiten	5,5
Crediteuren Overheidsfondsen	44,5
Betaalopdrachten Onderweg	-

Hieronder volgende de verdere bevindingen naar aanleiding van onze controle op de kortlopende schulden.

Crediteuren Algemeen

Bij het doorlopen van de crediteurenlijst per 31 december 2015 hebben wij sociale premies voor het totaalbedrag van circa NAf 2 miljoen in de crediteurenlijst geconstateerd. Echter is onder de post Overlopende passiva in de jaarrekening ook een sub-post opgenomen in de balans met betrekking tot Beloningen en Sociale premies. Deze NAf 2 miljoen is nu onterecht onder de crediteuren gepresenteerd in plaats van onder de sub-post Beloningen en Sociale premies. Derhalve is dit door ons als een presentatieafwijking in het kader van de getrouwheid aangemerkt.

Gelden in bewaring

Onder de Gelden in bewaring is voor NAf 43,8 miljoen gelden verantwoord aan zekerheidsstellingen en depositogelden vreemdelingen. Ten aanzien van de getrouwe en financieel rechtmatige verantwoording van deze gelden bestaat een onzekerheid aangezien wij verder geen onderliggende sub-administratie hebben ontvangen ter verdere controle op de verantwoording van deze gelden. Daarnaast is onder de Gelden in bewaring een bedrag van NAf 0,7 miljoen opgenomen met betrekking tot Borgsommen Verzekeringsmaatschappijen. Aangezien wij hier verder geen onderliggende documentatie van hebben ontvangen bestaat er onzekerheid omtrent de getrouwe en financieel rechtmatige verantwoording van deze ontvangen borgsommen.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Crediteuren deelnemingen

Bij de crediteuren deelnemingen is eind 2015 een Rekening Courant schuld opgenomen met Selikor ad NAf 24,3 miljoen. Uit de gecontroleerde jaarrekening van Selikor 2015 blijkt een Rekening Courant verhouding met de Overheid van NAf 27 miljoen. Het verschil van NAf 2,7 miljoen hebben wij aangemerkt als een getrouwheidsafwijking.

Crediteuren overheidsfondsen

Bij de aansluiting van de eindafrekening van het APC met betrekking tot het Pensioenfonds Ambtenaren en hetgeen hiervoor gereserveerd als schuld in de Jaarrekening van het Land Curaçao 2015, hebben wij een verschil van NAf 1,0 miljoen geconstateerd. Uit de opgave van APC komt een schuld naar voren welke circa NAf 1,0 miljoen hoger is dan hetgeen als schuld in de jaarrekening van het Land is opgenomen. Er is sprake van een dispuut tussen het Ministerie van Financiën en APC hierover. Derhalve beschouwen wij dit controleverschil van NAf 1,0 miljoen als een getrouwheidsonzekerheid.

Daarnaast beschikken wij niet over de laatst gecontroleerde jaarrekening van APC pensioenfonds Gouvernementswerklieden, noch een saldobestemming om daarmee de schuld inzake APC pensioenfonds Gouvernementslieden af te stemmen. Derhalve beschouwen wij de schuld aan APC Pensioenfonds met betrekking tot Gouvernementswerklieden ad NAf 47,1 miljoen als een getrouwheidsonzekerheid.

Conclusie

De post Kortlopende schulden bevat een getrouwheidsafwijking voor het totaalbedrag van NAf 4,7 miljoen. Daarnaast bevat de post “Kortlopende schulden” een getrouwheidsonzekerheid voor het totaalbedrag van NAf 93,3 miljoen en een financiële rechtmatigheidsonzekerheid voor het totaalbedrag van NAf 45,2 miljoen.

3.8 Overlopende Passiva

De post Overlopende Passiva bedraagt eind 2015 NAf 43,4 miljoen (2014: NAf 28,4 miljoen). Deze post bestaat uit de volgende onderdelen:

In NAf 1.000.000

	<i>31 december 2015</i>
Overlopende Passiva	43,3
Ontvangst & Afdracht Premies	30,0
Beloningen & Sociale Lasten	12,7
Af te wikkelen ontvangsten	0,6

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Ontvangst en Afdracht Premies

Het bedrag dat bij deze post is opgenomen einde boekjaar dient nog doorgestort te worden naar de SVB. Bij de SVB dient dus een vordering voor hetzelfde bedrag van deze schuld opgenomen te zijn. Wij hebben echter op basis van de gecontroleerde SVB jaarrekening 2015 vastgesteld dat bij de SVB een vordering is opgenomen op de overheid welke hiermee samenhangt welke NAf 1 miljoen hoger is dan bij de overheid verantwoord in de jaarrekening. Dit verschil hebben wij als een getrouwheidsafwijking aangemerkt aangezien tevens uit onderzoek blijkt dat de post zoals opgenomen bij SVB conform de nog door te storten gelden bij de ontvanger zijn.

Conclusie

De post Overlopende passiva bevat een getrouwheidsafwijking voor het totaalbedrag van NAf 1,0 miljoen.

BEVINDINGEN TEN AANZIEN VAN DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN

4. Bevindingen ten aanzien van de Rekening van Baten en Lasten

4.1 Beloning van Personeel

De kosten inzake Beloning van Personeel over 2015 zoals opgenomen in de jaarrekening, bedragen NAf 431,5 miljoen (2014: NAf 429,6 miljoen). Ten aanzien van deze kosten, en de hiermee samenhangende posten in de balans, bestaat er onzekerheid ten aanzien van de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid. Dit als gevolg van significante tekortkomingen in de onderliggende AO/IB en als gevolg van het niet ontvangen van voldoende controle informatie ten aanzien van de door ons uitgevoerde gegevensgerichte werkzaamheden. De opmerkingen hierbij zullen wij hieronder verder behandelen.

Beloning van Personeel exclusief Medische Behandeling & Keuring en Overige Uitgaven

Ten aanzien van een betrouwbare verantwoording van baten en lasten, is het van belang dat het onderliggende proces hierbij toereikend van opzet is en ook daadwerkelijk bestaat en werkt zoals beoogd bij de opzet. Bij de vaststelling van de opzet, bestaan en werking van de AO/IB rondom het salarisproces hebben wij echter diverse tekortkomingen geconstateerd, waardoor wij niet kunnen steunen op dit proces. Tevens zijn er dergelijke grote hiaten in het proces dat wij ten aanzien van de getrouwheids- en rechtmatigheidsbeweringen die in de jaarrekening worden gedaan, ook niet door middel van extra gegevensgerichte werkzaamheden zouden kunnen vaststellen in hoeverre de betreffende kosten betrouwbaar en rechtmatig zijn verantwoord. Wij hebben hierbij de volgende zaken geconstateerd:

1. Er zijn geen formele procedures en richtlijnen inzake het salarisproces.
2. Er is geen administratieve procedure aanwezig ter waarborging van de volledigheid van de registratie van de raadsbeslissingen, aanstellingsbesluiten en ministeriële beschikkingen die ten grondslag liggen aan de inzet van het overheidspersoneel dat thans werkzaam is bij de verschillende ministeries van het Land.
3. Er is geen functiescheiding aanwezig tussen degene die in PAYTIME muteert en degene die controleert of de mutaties juist, volledig en rechtmatig zijn geregistreerd in PAYTIME.
4. De interne controle functie ontbreekt.
5. De volgende interne controles ontbreken tevens:
 - a. geen maandelijkse analyse op de uitbetaalde salarissen;
 - b. geen standenregister (geen aansluiting tussen standenregister met werkelijke uitbetaling conform PAYTIME).
6. 24 % van de aanstellingsbesluiten en benoemingsbesluiten (m.u.v. het DOS personeel daar hun besluiten bij DOS liggen) ontbreken bij het ministerie van BPD.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Ten aanzien van onze gegevensgerichte controlewerkzaamheden hebben wij nog wel getracht om een aansluiting te maken tussen de salarisadministratie (hoewel als onbetrouwbaar aangemerkt) en de financiële administratie door middel van aansluiting van de cumulatieve loonjournaalpost uit PAYTIME en de kosten hiervoor in de financiële administratie en door middel van het uitvoeren van een rondrekening Sociale Lasten. Wij hebben de benodigde documentatie hiervoor echter niet ontvangen van SSO waardoor wij deze werkzaamheden uiteindelijk niet hebben kunnen uitvoeren. Tevens hebben wij nog getracht om verder detailwerkzaamheden op het verantwoorde personeelsbestand en de verantwoorde overwerkkosten uit te voeren. De aanstellingsbesluiten, benoemingbesluiten, overwerkdokumentatie en besluiten tot wijziging van salaris, loon of bezoldiging hebben wij echter niet ontvangen. Hierdoor hebben wij deze detailwerkzaamheden ook niet kunnen uitvoeren.

Medische Behandeling en Overige Uitgaven

Ten aanzien van de kosten voor Medische Behandeling en Overige Uitgaven onder Beloningen Personeel hebben wij de opgevraagde controledocumentatie niet ontvangen van SSO. SSO heeft aangegeven dat zij de door ons opgevraagde onderliggende documentatie voor onze controle door werkdruk niet op kon leveren.

Conclusie

Er is sprake van een onzekerheid ten aanzien van de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid van de kosten inzake Beloning van Personeel ad NAf 431,5 miljoen.

4.2 Verbruik van Goederen en Diensten

De kosten inzake Verbruik van Goederen en Diensten over 2015 zoals opgenomen in de jaarrekening, bedragen NAf 225,1 miljoen (2014: NAf 226,5 miljoen). Ten aanzien van deze kosten bestaat er een onzekerheid ten aanzien van de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid. Dit als gevolg van significante tekortkomingen in de AO/IB en als gevolg van het niet ontvangen van voldoende controle informatie ten aanzien van de door ons uitgevoerde gegevensgerichte werkzaamheden. De opmerkingen hierbij zullen wij hieronder verder behandelen.

Bij de vaststelling van de opzet, bestaan en werking van de AO/IB rondom het verbruik van goederen en diensten hebben wij de volgende tekortkomingen geconstateerd:

1. Er is bij de ministeries van het Land geen toereikende controle op facturen die betaalbaar worden gesteld alsook niet op het 'controlerapport' die door de betreffende ministeries worden verstuurd naar het Ministerie van Financiën. Dit leidt tot een verhoogd risico inzake het daadwerkelijk voorkomen, de nauwkeurige verantwoording en de toereikende autorisatie van de kosten van het Land.
2. Er is geen aandacht voor de tijdigheid en bewaking van het betalingsproces. Betalingen worden verricht door het ministerie van Financiën maar hierbij is er geen monitoring of de betalingen juist zijn geboekt in de financiële administratie Enterprise One alsook in hoeverre de crediteuren tijdig worden betaald.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

3. Er vindt bij de ministeries van het Land geen adequate bewaking plaats van openstaande bestelbonnen, mede als gevolg van het niet (tijdig) ontvangen van facturen. Dit leidt tot een verhoogd risico voor het in de juiste periode verantwoorden van de kosten en de volledigheid van de schulden van het Land.
4. Er ontbreekt een contractenregister alsook een verplichtingenadministratie waardoor er geen totaalinzicht is in de rechten en verplichtingen van het Land en het risico bestaat dat kosten en schulden niet volledig verantwoord zijn.
5. De aansluiting tussen vooraf geautoriseerde bestelling en daadwerkelijke ontvangst ontbreekt waardoor een essentieel onderdeel van de interne financiële rechtmatigheidsprocedure ontbreekt. Achteraf wordt hierbij ook niet meer vastgesteld in hoeverre de uiteindelijke kosten conform vooraf geautoriseerde bestelling en afspraken is.
6. Procedures en richtlijnen worden niet nageleefd.
 - a. Offertes worden niet opgevraagd of niet gearchiveerd waardoor de overwegingen voor het kiezen van een leverancier en de rechtmatige toepassing van aanbestedingsrichtlijnen niet gecontroleerd kunnen worden.
 - b. Voor het aangaan van verplichtingen inzake advieskosten wordt het reguliere proces van aangaan van verplichtingen gevolgd en niet het van toepassing zijnde consultancybeleid.
 - c. Aanvraagformulieren, offertes, bestelbonnen, machtigingsverzoeken en overige documenten worden niet of niet samen bewaard waardoor het niet mogelijk is om de onderliggende stukken bij transacties te beoordelen.
 - d. Er vindt door de bevoegde medewerkers (vooraf) geen controle plaats op de toereikendheid van de bijbehorende begrotingsposten.
 - e. Bestelbonnen en/of machtigingsverzoeken worden niet geautoriseerd of zijn niet aanwezig.

Dit heeft tot gevolg dat er sprake is van een onzekerheid van diepgaande invloed aangaande de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening 2015 verantwoorde kosten inzake Verbruik Goederen en Diensten. Evenwel hebben wij alsnog getracht diverse gegevensgerichte werkzaamheden uit te voeren ten aanzien de verantwoorde kosten inzake Verbruik Goederen en Diensten ter vaststelling van het voorkomen, de nauwkeurigheid, de juiste classificatie en ter vaststelling van diverse aspecten van de financiële rechtmatigheid van deze verantwoorde kosten. Wij hebben hierbij een detailcontrole uitgevoerd op NAf 84 miljoen van de verantwoorde kosten Verbruik Goederen en Diensten. Hierbij hebben wij echter voor een totaalbedrag van NAf 21 miljoen geen toereikende documentatie (*machtigingsverzoek, machtiging OB, bestelbon OP, bestelbon OB, factuur, overige onderliggende documentatie*) ontvangen voor wat betreft de vaststelling van de getrouwe verantwoording van deze kosten op de hiervoor genoemde aspecten en voor NAf 26,2 miljoen geen toereikende documentatie (*machtigingsverzoek, machtiging OB, bestelbon OP, bestelbon OB, factuur, overige onderliggende documentatie*) ontvangen ter vaststelling van de financiële rechtmatigheid van deze kosten.

Op basis van de hiervoor genoemde bevindingen met betrekking tot deze post, is deze post als onzeker aangemerkt voor wat betreft de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid.

Conclusie

Deze post is voor het totaalbedrag van NAf 225,1 miljoen onzeker, zowel voor de getrouwheid als voor de financiële rechtmatigheid, wegens significante tekortkomingen in de onderliggende AO/IB en door het ontbreken van voldoende en geschikte controle-informatie.

4.3 Afschrijving vaste activa

De post “Afschrijving vaste activa” bevat een onzekerheid ten aanzien van de getrouwheid en financiële rechtmatigheid in verband met de onvolledige beginstand van de Materiële vaste activa per 10 oktober 2010. Daarnaast bevat de post “Afschrijving vaste activa” een onzekerheid ten aanzien van de getrouwheid en financiële rechtmatigheid aangezien de afschrijvingsbedragen aan de hand van de grootboekdatum binnen een gevormd object in de financiële administratie worden berekend. Hierbij worden de afschrijvingen niet berekend op basis van de opleveringsdatum, welke gehanteerd dient te worden volgens de CV. Daarnaast is de afhandeling van de oplevering bij de diverse ministeries niet eenduidig, waardoor niet altijd vastgesteld kan worden of een bepaald project, goed of dienst is opgeleverd en op welke datum. Hierdoor is het onzeker of de afschrijvingen op de juiste datum zijn aangevangen en bestaat er onzekerheid over de nauwkeurigheid en de juiste periodetoerekening van de afschrijvingen. Daarnaast worden facturen betrekking hebbend op diverse projecten en met diverse factuurdata binnen één object opgenomen waarbij vervolgens op het object wordt afgeschreven op basis van de boekdatum van de betreffende factuur. Dit heeft als gevolg dat er binnen een object facturen van verschillende projecten kunnen zijn opgenomen die niet opgeleverd zijn en derhalve ten onrechte worden meegenomen in de berekening van de afschrijving ten laste van het dienstjaar. Het bedrag van de onzekerheid kunnen wij niet kwantificeren.

Conclusie

De post “Afschrijving vaste activa” bevat een onzekerheid ten aanzien van de getrouwheid en financiële rechtmatigheid die wij niet kunnen kwantificeren.

4.4 Subsidies en overdrachten

De posten subsidies en overdrachten in de jaarrekening 2015 bedragen in totaal NAf 413,1 miljoen (2014: NAf 405 miljoen). Dit bestaat voor NAf 67,9 miljoen uit Subsidies en voor NAf 345,2 miljoen uit Overdrachten.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Binnen het Ministerie van Financiën is er geen eenduidige norm dan wel interne richtlijn aanwezig op grond waarvan er een onderscheid gemaakt kan worden tussen subsidies en overdrachten.

Hierdoor is het niet duidelijk op basis waarvan een bepaalde uitgave in dit kader als subsidie of als overdracht zal moeten worden aangemerkt en bestaat er onzekerheid ten aanzien van de juiste presentatie van de onderverdeling hiervan in de recapitulatiestaten en staat G. Wij adviseren u om beleidsrichtlijnen te ontwerpen die duidelijk aangeven wanneer een uitgave als een subsidie of als een overdracht verantwoord dient te worden en dit vervolgens ook als zodanig op basis van die richtlijnen in de begroting, de financiële administratie en de jaarrekening te verwerken. Een logische verdeling zou zijn om de lasten uit hoofde van de Subsidieverordening 2007 te verantwoorden onder de economische categorie 4600 “Subsidies” en de lasten uit hoofde van andere afspraken en/of landsverordeningen / protocollen te verantwoorden onder de economische categorie 4650 “Overdrachten”. Momenteel is hier echter nog niet sprake van en worden de kostenposten door elkaar gebruikt.

Bij onze overige controlewerkzaamheden op de kosten van Subsidies en Overdrachten ten aanzien van de getrouwheid en financiële rechtmatigheid, hebben wij op grond van voorgenoemde wettelijke grondslagen (met name de Subsidieverordening 2007) de onderliggende documentatie bij de diverse ministeries opgevraagd ter onderbouwing van de in de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao verantwoorde subsidies en overdrachten. Hierbij hebben wij detailcontroles uitgevoerd op NAf 54,3 miljoen aan verantwoorde kosten onder de subsidies en NAf 238,8 miljoen aan verantwoorde kosten onder Overdrachten. Uit onze controle blijkt:

1. een financiële onrechtmatigheid van NAf 61 miljoen ten aanzien van de kosten opgenomen in onze detailcontrole. NAf 21,4 miljoen hiervan heeft betrekking op de verstrekking van overdrachten aan een tweetal entiteiten zonder onderliggende getekende overeenkomst. NAf 39,6 miljoen hiervan heeft betrekking op verstrekking aan tenminste een zevental stichtingen zonder onderliggende getekende subsidiebeschikking.
2. een onzekerheid van NAf 263,0 miljoen met betrekking tot de getrouwheid en financiële rechtmatigheid omdat wij tot op heden geen dan wel ontoereikende onderliggende documentatie (subsidiebeschikkingen, machtigingsverzoeken, machtiging OB, bestelbonnen, afrekeningen) hebben ontvangen ter verdere vaststelling van de getrouwe en financieel rechtmatige verantwoording hiervan.

Afwijking ten aanzien van de toelichting op Subsidies en Overdrachten

In de toelichting van de post Subsidies en Overdrachten is opgenomen dat de investeringen bij de gesubsidieerde instellingen nu via de subsidies ten laste van de Gewone Dienst van de begroting gaan en dat deze werkwijze in feite geen juiste weergave is. De tekst is onzes inziens onjuist aangezien de instellingen via de subsidies hun eigen investeringen doen en de subsidie uitgaven van de overheid via de Gewone Dienst behoren te verlopen, wat geen verkeerde wijze van verwerken is en conform de CV. Derhalve is hier sprake van een afwijking in de toelichting op de jaarrekening welke betrekking heeft op de getrouwe weergave.

Conclusie

De posten “Subsidies” en “Overdrachten” bevatten een rechtmatigheidsafwijking samen opgeteld voor het totaalbedrag van NAf 61,0 miljoen. Daarnaast bevat de posten “Subsidies” en “Overdrachten” een getrouwheidsonzekerheid en een financiële rechtmatigheidsonzekerheid samen opgeteld voor het totaalbedrag van NAf 263,0 miljoen.

4.5 Sociale Zekerheid

De post Sociale Zekerheid betreft over 2015 NAf 528,7 miljoen (2014: NAf 422,7 miljoen) en is opgebouwd uit de volgende posten:

In NAf 1.000.000

	31 december 2015
Sociale Zekerheid	528,7
Pensioenuitkeringen	21,7
VUT uitkeringen	11,7
Studiefaciliteiten	0,3
Gezinshuishoudens	2,8
Onderstand & Noodvoorzieningen	42,7
BVZ Basisverzekering Ziektekosten	261,0
BZV Lumpsum Pensioengerechtigden	6,9
SVB schommelfonds/aanzuivering tekorten	61,8
APC Duurtetoeslag Pensioenen	114,8

Ten aanzien van de post Sociale Zekerheid hebben we de volgende opmerkingen:

Pensioenuitkeringen

Ten aanzien van de verantwoorde kosten Pensioenuitkeringen ad NAf 20,7 miljoen (onderstand bij wijze van pensioen) bestaat er een onzekerheid ten aanzien van de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid vanwege dezelfde issues welke gemeld zijn bij de kosten Beloning van Personeel. Deze pensioenuitkeringen worden tevens verloond via de salarisadministratie van de overheid en daarbij bestaan diverse onzekerheden zoals reeds genoemd bij de kosten Beloning van Personeel.

Onderstand en Noodvoorzieningen

Met betrekking tot de kosten voor Onderstand en Noodvoorzieningen bestaat er een onzekerheid ten aanzien van de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid. Dit als gevolg van significante tekortkomingen in de AO/IB waardoor extra gegevensgerichte werkzaamheden ook niet tot verdere zekerheid omtrent deze post zouden kunnen leiden. Dit heeft betrekking op de volgende punten:

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

1. De bijstand (onderstand) wordt op basis van een beschikking toegekend. Deze beschikkingen zijn niet altijd aanwezig in de dossiers van de klanten.
2. Bij de vaststelling van de bijstand voor een klant met een inkomen uit arbeid, worden de transportkosten niet in mindering gebracht op het bruto-inkomen.
3. De verwerking van de intrekkingen in de uitkeringsadministratie wordt niet gecontroleerd.
4. Het risico bestaat dat het klantenbestand vervuild is omdat gemiddeld circa 150 cliënten hun onderstand niet komen innen. Hierdoor bestaat er onzekerheid over de integriteit van het klantenbestand.
5. De onderstanduitkeringen worden automatisch doorbetaald. Er vindt geen revisie plaats op gewijzigde omstandigheden van de klanten in het bestand.
6. Er wordt geen aansluiting gemaakt tussen de onderstand-betaallijst die door het ministerie van SOAW naar de bank wordt verzonden en de door het ministerie van Financiën geboekte onderstandsuitkering in de Enterprise One. Het risico dat onjuiste/ongeautoriseerde betalingen worden verantwoord in Enterprise One wordt hierdoor op hoog geschat.

Op basis van het voorgaande blijkt dat wij in onvoldoende mate kunnen steunen op de interne beheersingsmaatregelen rondom het proces “Onderstand & Noodvoorzieningen”. Dit heeft als gevolg dat wij voor de sub-post “Onderstand & Noodvoorzieningen” van NAf 42,7 miljoen geen oordeel kunnen vormen over de getrouwheid en financiële rechtmatigheid.

Conclusie

Wij kunnen geen oordeel geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de post “Sociale Zekerheid” voor een bedrag van NAf 42,7 miljoen in de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao daar wij in onvoldoende mate kunnen steunen op de AO/IB rondom de procedures inzake ‘Onderstanden & Noodvoorzieningen’. Wij kunnen ook geen oordeel geven over de getrouwheid en de rechtmatigheid de pensioenuitkeringen voor ad NAf 20,7 miljoen, vanwege de geconstateerde onzekerheden gemeld bij de post “Beloning van Personeel”.

4.6 Belastingen

De post Belastingen betreft over 2015 NAf 1.496,8 miljoen (2014: NAf 1.392,5 miljoen) en is opgebouwd uit de volgende sub-posten:

In NAf 1.000.000

	31 december 2015
Belastingen	1.496,8
Inkomsten, Vermogen en Winst	722,9

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Eigendom & Diensten	67,0
Goederen Diensten	534,1
Internationale Handel	166,6
Andere Belastingen	6,2

Belastingen, met uitzondering van Deelnemingsdividend NFR/BRK (opgenomen onder Inkomen, Vermogen en Winst)

Wij hebben tijdens onze interim controle vastgesteld dat de AO/IB binnen de onderliggende processen ten aanzien van de verantwoorde belastingen significante tekortkomingen vertoont waardoor sprake is van een onzekerheid voor zowel de getrouwheid als de financiële rechtmatigheid ten aanzien van deze verantwoorde opbrengsten. Het gebrek aan controle-technische functiescheidingen binnen de processen en de onbetrouwbaarheid van de ontvangstensubadministratie GOS zijn hierbij de belangrijkste bevindingen. De belastingen heeft een onzekerheid in de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid voor ad NAf 1.412,9 miljoen (NAf 1.496,8 miljoen -/- NAf 83,9 miljoen Deelnemingsdividend NFR/BRK).

De enige sub-post waar dit ten aanzien van de belastingen niet voor geldt, betreft de sub-post Deelnemingsdividend NFR/BRK waarvan wij de volledigheid van de verantwoorde kasontvangst vastgesteld hebben door gegevensgerichte afstemming met externe bevestigingen.

Model J

Onder model J van de jaarrekening is een staat inzake “Opgelegde Belastingaanslagen” opgenomen. Wij zijn van oordeel dat het saldo van de belastingvorderingen en vermoedelijke toekomstige ontvangsten zoals verantwoord in deze staat onzeker is ten aanzien van de getrouwheid op basis van de volgende redenen:

1. De verantwoorde opgelegde belastingaanslagen in model J worden door de Ontvanger opgeleverd in plaats van door de Inspectie der Belastingen die bij wet de aangestelde Inspecteur is voor het opleggen van belastingaanslagen. Tussen deze organisatieonderdelen is geen afstemming plaatsgevonden omtrent de verantwoorde opgelegde aanslagen. Wij hebben geen onderbouwing ontvangen van de Ontvanger of de Inspectie inzake de gehanteerde normen en methode om de juistheid van de opgenomen bedragen in model J vast te kunnen stellen. Hierdoor hebben wij deze verantwoorde staat niet kunnen controleren.
2. Wij constateren een verschil van NAf 17,8 miljoen tussen de omzetbelastingen zoals verantwoord in model J en de openstaande nog te ontvangen gelden ten aanzien van de omzetbelastingen zoals verantwoord in de ontvangstensubadministratie GOS. Wij hebben geen toelichting ontvangen van de Ontvanger ten aanzien van dit geconstateerde verschil.
3. De opgelegde aanslagen voor afvalstoffenbelasting en logeergastenbelasting zijn niet opgenomen in model J. Conform de CV dienen in model J alle belastingmiddelen, waarvoor een aanslag wordt opgelegd, te worden opgenomen.

Conclusie

De belastingen heeft een onzekerheid in de getrouwheid en de rechtmatigheid voor ad NAf 1.412,9 miljoen. De belastingvorderingen van NAf 1.389,2 miljoen zoals verantwoord in model J zijn onzeker ten aanzien van de getrouwheid.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

4.7 Andere Inkomsten

De verantwoorde opbrengsten ten aanzien van Andere Inkomsten bedraagt in de jaarrekening in totaal NAf 210,6 miljoen (2014: NAf 227,7 miljoen) en bestaat uit de volgende onderdelen:

In NAf 1.000.000

	31 december 2015
Andere inkomsten	210,6
Dividenduitkeringen	50,2
Pachten, verhuur en rentebaten	24,7
Agio	23,0
Vergunning- & registratierecht	11,7
Licentierechten Banken	47,9
Verkopen Goederen en Diensten Overheid	40,2
Boeten en Verbeurdverklaring	1,4
Vrijval van reserves & voorzieningen	-
Overige baten	11,4

Hieronder hebben wij onze bevindingen opgenomen met betrekking tot onze controle op de Andere Inkomsten.

Andere Inkomsten, exclusief Licentierechten Banken en Dividenduitkeringen

Ten aanzien van de Andere Inkomsten, exclusief de opbrengsten Dividenduitkeringen, Agio, Licentierechten Banken en NAf 8 miljoen aan overige baten, is sprake van een onzekerheid voor zowel de getrouwheid als voor de financiële rechtmatigheid. Dit als gevolg van significante tekortkomingen in de AO/IB van de verschillende inkomstenstromen. Uit onze controlewerkzaamheden op de onderliggende procedures ten aanzien van de verantwoording van deze Andere Inkomsten is gebleken dat er geen formele (bijgewerkte) procedures -en richtlijnen zijn en de huidige beheersingsmaatregelen met betrekking tot deze opbrengsten niet toereikend zijn. Dit heeft met name betrekking op de volgende opbrengstenstromen bij de volgende ministeries:

1. Vergunningen horeca betrekking hebbend op het Ministerie van Algemene Zaken.
2. Vergunningen en registratie visserij betrekking hebbend op het Ministerie van Economische Ontwikkeling.
3. Invoerkeurloon VZ betrekking hebbend op het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur.
4. Inkomsten AVB betrekking hebbend op het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

5. Keuring van personen GGZ betrekking hebbend op het van Ministerie Gezondheid, Milieu en Natuur.
6. Boetegelden betrekking hebbend op het Ministerie van Justitie.
7. Vergunningen en registratie hazardspelen betrekking hebbend op het Ministerie van Justitie.
8. Inkomsten Openbare Werken betrekking hebbend op het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning.
9. Inkomsten Verkeer & Vervoer betrekking hebbend op het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning.
10. Inkomsten Publieke Zaken betrekking hebbend op het Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening.
11. Inkomsten Bureau Examengelden en Rijbewijzen betrekking hebbend op het Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening.

Omtrent de verantwoorde opbrengsten Domeinbeheer (inzake erfpachten en huurgronden) betrekking hebbend op het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning bestaat tevens een onzekerheid. Bij deze afdeling hebben wij geen controle kunnen uitvoeren ten aanzien van de onderliggende procedures aangezien hier een intern onderzoek gaande was in 2015. De uitkomsten van dit onderzoek zijn bij ons nog niet bekend. Doordat wij hier verder geen werkzaamheden op uit hebben kunnen voeren bestaat er tevens onzekerheid omtrent de getrouwe en financieel rechtmatige verantwoording van deze baten.

Op basis van de bovengenoemde bevindingen heeft deze post een onzekerheid in de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid van ad NAf 81,4 miljoen.

Conclusie

Op basis van de bovengenoemde bevindingen heeft deze post een onzekerheid in de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid van ad NAf 81,4 miljoen.

BEVINDINGEN TEN AANZIEN VAN DE KAPITAALDIENST

5. Bevindingen ten aanzien van de Kapitaaldienst

De inkomsten en uitgaven van de Kapitaaldienst hangen samen met de mutaties in de materiele en de financiële vaste activa en de langlopende schulden. Derhalve zijn onze opmerkingen die wij bij deze posten hebben opgenomen in de voorgaande hoofdstukken van dit rapport, tevens van toepassing voor de Kapitaaldienst. Ter volledigheid hebben wij dit hieronder per post van de Kapitaaldienst nog even kort weergegeven.

5.1 Verwerving non-financiële vaste activa (Uitgaven Kapitaaldienst)

De bevindingen omtrent onze controle op de investeringen zijn opgenomen onder de post “Materiële vaste activa”. Zie paragraaf 3.1 Materiele Vaste Activa voor de geconstateerde bevindingen.

5.2 Financiering (Uitgaven Kapitaaldienst)

Deze post is voor NAf 8 miljoen als onzeker aangemerkt ten aanzien van de financiële rechtmatigheid omdat we bij de controle van de langlopende geldleningen u/g hebben geconstateerd dat het onzeker is of deze leningen volledig en rechtmatig zijn verantwoord. Hierbij wordt verwezen naar de bevindingen bij de financiële vaste activa.

5.3 Non-financiële Activa (Inkomsten Kapitaaldienst)

Er is sprake van een materiele onzekerheid ten aanzien van de post Non-financiële Activa zoals opgenomen onder de Kapitaaldienst. Hierbij wordt verwezen naar de bevindingen bij de post Afschrijving vaste activa zoals opgenomen in dit rapport.

5.4 Financiering (Inkomsten Kapitaaldienst)

De verantwoorde financiering is voor NAf 4,5 miljoen onzeker inzake de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid omdat wij bij de controle van de uitgegeven langlopende geldleningen u/g hebben geconstateerd dat deze aflossingen niet zijn ontvangen. Dit bedrag is onzeker, mede gezien het ontbreken van de achterliggende leningsovereenkomsten/saldo-bevestigingen van diverse leningen en inzicht in hoeverre het Land Curaçao deze bedragen nog kan invorderen. Hierbij wordt tevens verwezen naar de bevindingen bij de financiële vaste activa.

OVERIGE BEVINDINGEN

6. Overige bevindingen

6.1 Bevindingen inzake inrichting van het jaarverslag

In artikel 33, lid 2 van de CV staat opgenomen dat het verslag in ieder geval een uiteenzetting bevat of en in hoeverre beleidsvoornemens die tevoren met betrekking tot het betreffende dienstjaar waren geformuleerd gerealiseerd zijn. Bij de controle van het verslag 2015 van het Land Curaçao constateren wij dat er bij de volgende ministeries sprake is van een uiteenzetting of en in hoeverre beleidsvoornemens voor het betreffende dienstjaar gerealiseerd zijn:

- Ministerie van Financiën.
- Ministerie van Algemene Zaken.
- Ministerie van Justitie.

Echter voor onderstaande ministeries ontbreekt deze of is er sprake van een te summiere uiteenzetting in hoeverre hun beleidsvoornemens zijn gerealiseerd:

- Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening.
- Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning.
- Ministerie van Economische Ontwikkeling.
- Ministerie van Onderwijs Wetenschap, Cultuur en Sport.
- Ministerie van Sociale Ontwikkeling Arbeid en Welzijn.
- Ministerie Gezondheid, Milieu en Natuur.

Wij adviseren u om zorg te dragen dat alle ministeries in hun verslag opnemen in hoeverre beleidsvoornemens die tevoren met betrekking tot het betreffende dienstjaar waren geformuleerd gerealiseerd zijn. De ministeries dienen per operationele doelstelling aan te geven in hoeverre deze zijn gerealiseerd.

6.2 Begrotingsoverschrijdingen

Uit de begrotingsoverschrijdingsanalyse blijkt dat de begroting (BA) zoals toegelicht in de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao als volgt tot stand komt:

1. oorspronkelijke vastgestelde begroting door de Staten;
2. inclusief de 1ste en 2de suppletoire wijzigingen conform Landsverordening tot vaststelling van de begroting van Curaçao;
3. inclusief wijzigingen op basis van model A en model B;
4. inclusief wijzigingen op basis van besluit van de Raad van Ministers vooruitlopend op de goedkeuring van de Staten.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

De ingevoerde wijzigingen in de begroting (in het systeem van Enterprise One) vooruitlopend op de goedkeuring van de Staten zijn voor ons, tot het moment dat de wijzigingen goedgekeurd worden door de Staten, onrechtmatig. Op basis hiervan kunnen wij niet op de berekende begroting (BA) in de jaarrekening steunen om onze begrotingsoverschrijdingsanalyse uit te voeren. Uit efficiency overwegingen hebben wij besloten om de begrotingsoverschrijdingsanalyse per ministerie uit te voeren in plaats van per economische categorie, per functie per ministerie.

Bij de aansluiting van de berekende begroting (BA) door SOAB met de rekening AA conform de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao per “Ministerie” (Model L3-Recapitulatiestaten per Hoofdstuk) hebben wij een begrotingsoverschrijding van NAf 52,3 miljoen geconstateerd voor het ministerie van GMN.

Wij beschouwen dit begrotingsoverschrijdingsbedrag van NAf 52,3 miljoen als een rechtmatigheidsfout daar in artikel 6 van de CV is opgenomen dat ministeries en staatsorganen alleen binnen de door de Staten geautoriseerde economische categorieën, met budgetten kunnen schuiven. Verschuivingen tussen economische categorieën en/of tussen ministeries en staatsorganen in het lopende begrotingsjaar, behoeven autorisatie van de Staten en moeten daarom via suppletoire begroting worden voorgelegd.

Artikel 46, lid 1 van de CV schrijft voor dat “Wijziging van de begroting geschiedt bij of krachtens een landsverordening tot wijziging van die begroting of een landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening”. Dit betekent dat de Staten achteraf alsnog deze begrotingsoverschrijdingen kan goedkeuren, maar tot aan het oordeel blijkt onze controleverklaring zijn deze dus vooralsnog onrechtmatig.

6.3 Model F2: Belangrijke (latente) Financiële verplichtingen en risico's

In de presentatie en toelichting conform Model F2 bestaat er een onzekerheid in de volledigheid en de nauwkeurigheid van de gepresenteerde (financiële) informatie. Deze onzekerheid kunnen wij niet kwantificeren, gezien de onderliggende documenten om dit te kunnen vaststellen niet zijn ontvangen. Tijdens onze controle hebben wij geconstateerd dat Model F2 niet aansluit met het contractenregister van de Shared Services Organisatie (SSO). Het verschil tussen dit Model en de contactenregisters van SSO kunnen wij niet kwantificeren. SSO heeft aangegeven dat hun contractenregister niet “up to date” is en wij hebben ook geen onderliggende documentatie ontvangen waarin deze “up to date” informatie staat opgenomen.

Accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2015 van het Land Curaçao

Het contractenregister die wij van SSO hebben ontvangen bestaat uit de onderstaande drie overzichten / bestanden:

1. Overzicht diverse contracten organisatie onderdelen.
2. Huurcontracten OWCS.
3. Contracten bestand 2015.

Wij hebben geconstateerd dat het Model F2 alleen de gegevens opgenomen in het “Contractenbestand 2015” bevat. De gegevens opgenomen in de twee andere overzichten / bestanden staan niet opgenomen in het model.

Tijdens onze controle hebben wij ook geconstateerd dat het contractenregister inderdaad niet “up to date” is, daar:

1. De meeste contracten een einddatum hebben van vóór 31 december 2015. Maar niets staat vermeld m.b.t. eventuele verlengingsperioden en nieuwe einddatums.
2. Voor een aantal contracten de periode (b.v. maandelijks / jaarlijks) waarop de verschuldigde bedragen betrekking hebben niet staan vermeld.
3. De verschuldigde bedragen voor een aantal huurcontracten niet staan opgenomen.
4. In het bestand “Huurcontracten OWCS” de gegevens zoals einddatum en bedrag niet zijn ingevuld.

SLOT

7. Slot

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn vanzelfsprekend bereid dit rapport nader toe te lichten.

L.J.H. Hiemstra MSc RA
Senior Audit Manager

Rechtmatigheid

Rapport Jaarrekening 2015 Curaçao

December 2018

Registratienummer 2018 - 007

Inhoudsopgave

RAPPORT IN HET KORT	3
RAPÒRT RESUMÍ	7
1 OVER DIT ONDERZOEK	10
1.1 Aanleiding	10
1.2 Doel van het onderzoek	10
1.3 Onderzoeksvragen	11
1.4 Gebruik maken van de werkzaamheden van de interne accountant van de overheid	11
1.5 Tijdigheid indiening jaarrekening	13
1.6 Leeswijzer	14
2 GETROUWE WEERGAVE VAN HET GEVOERDE FINANCIËEL BEHEER	15
2.1 Fouten in de jaarrekening	15
2.2 Onzekerheden in de jaarrekening	17
2.3 Toereikendheid van de toelichting op de jaarrekening	19
2.3.1 Realisatie van de beleidsvoornemens	19
2.3.2 Model J – Opgelegde belastingaanslagen	19
3. RECHTMATIGHEID POSTEN IN DE JAARREKENING	21
3.1 Afwijkingen ten aanzien van de begroting	22
3.1.1 Tijdigheid indienen/ goedkeuren verzoek voor begrotingswijziging	22
3.1.2 Aansluiting begrotingsbedragen opgenomen in de jaarrekening met de vastgestelde begroting zoals gewijzigd	22
3.2 De begrotingsoverschrijdingen	24
3.2.1 Begrotingsoverschrijding op de Gewone Dienst	24
3.2.2 Begrotingsoverschrijding op de Kapitaaldienst	25
3.3 Afwijkingen ten aanzien van overige relevante wettelijke regelingen	26
4. ORDELIJK EN CONTROLEERBAAR FINANCIËEL BEHEER	29
4.1 Bevindingen financieel beheer	29
4.2 Tekortkomingen financieel beheer	30
4.3 Tekortkomingen IT-audit op het financieel systeem Enterprise One	32
5 OPSTELLING JAARREKENING CONFORM DE VOORSCHRIFTEN	33
6 STAND VAN ZAKEN PLAN VAN AANPAK VOOR HET WEGWERKEN VAN DE TEKORTKOMINGEN	34
7 GOEDKEUREN JAARREKENING	36
8 AANBEVELINGEN	38
9. REACTIE VAN HET MINISTERIE EN DE MINISTER VAN FINANCIËN	40
Bijlage 1a Getrouwheidsfouten 2015	41
Bijlage 1b Getrouwheidsonzekerheden 2015	42
Bijlage 2 Lijst van afkortingen	44

RAPPORT IN HET KORT

Voor u ligt het rapport van bevindingen van de Algemene Rekenkamer Curaçao (de Rekenkamer) bij de Jaarrekening 2015 van Curaçao. In dit rapport presenteert de Rekenkamer de bevindingen van haar onderzoek naar de jaarrekening.

Op grond van haar bevindingen kan de Rekenkamer de jaarrekening 2015 van Curaçao niet goedkeuren.

Het onderzoek naar de jaarrekening heeft de Rekenkamer uitgevoerd uitgaande van haar wettelijke taken zoals beschreven in de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao¹ (hierna Lv ARC) en in de Staatsregeling². Op basis hiervan heeft de Rekenkamer het door de ministers gevoerde financieel beheer en de financiële verantwoording daarover beoordeeld. Daarbij is de Rekenkamer nagegaan of:

1. in de jaarrekening het gevoerde financieel beheer getrouw is weergegeven;
2. de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de landsbegroting en met de aanverwante wettelijke regelingen;
3. zorg is gedragen voor ordelijk en controleerbaar financieel beheer; en
4. de jaarrekening overeenkomstig de in de Landsverordening Comptabiliteit 2010 (Lv C-2010) gegeven voorschriften is opgesteld.

Voor haar onderzoek heeft de Rekenkamer, op grond van de Lv ARC³, gebruik gemaakt van de bevindingen van de Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) die de jaarrekening heeft gecontroleerd.

De belangrijkste uitkomsten van het onderzoek naar de jaarrekening 2015 zijn:

1. Niet alle baten, lasten en balansmutaties zijn tot stand gekomen in overeenstemming met de vastgestelde landsbegroting (er is sprake van begrotingsoverschrijdingen) en met andere wettelijke regelingen⁴, waaronder de Subsidieverordening.

¹ Artikel 22.

² Artikel 68 Staatsregeling Curaçao.

³ Artikel 24.

⁴ Zie hoofdstuk 3.

2. Er is niet zorggedragen voor ordelijk en controleerbaar financieel beheer⁵. Bij de controle van de jaarrekening 2015 heeft de SOAB onderzoek gedaan naar de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie en de daarin verankerde maatregelen van interne beheersing (AO/IB) bij acht van de negen ministeries en bij drie staatsorganen. Het onderzoek bracht voor alle ministeries en staatsorganen tekortkomingen aan het licht. Het betreffen tekortkomingen die ook in voorgaande jaren zijn geconstateerd. Deze tekortkomingen houden risico's in voor de rechtmatigheid, de volledigheid en de juistheid van de verantwoorde baten en lasten. De tekortkomingen hebben betrekking op:

- de capaciteit en deskundigheid van het personeel;
- de interne controle;
- het inkoopproces;
- de personeelslasten;
- de subsidieverstrekking;
- de opbrengsten;
- (tussentijdse) verslaggeving;
- de materiële vaste activa;
- het administratieve systeem Enterprise One.

Uit het onderzoek is gebleken dat de ministeries nauwelijks of niets hebben gedaan aan het verbeteren van het financieel beheer. Dit heeft tot gevolg dat wat betreft de verantwoorde posten in de jaarrekening 2015 er sprake is van onzekerheid van wezenlijke invloed ten aanzien van de juistheid, de volledigheid en de rechtmatigheid. Zolang er geen verbetering optreedt in de interne beheersingsmaatregelen zal er sprake blijven zijn van onzekerheid.

3. In de jaarrekening is het gevoerde financieel beheer niet getrouw weergegeven⁶. Het wijkt af ten aanzien van de volgende punten:

- De informatie in de jaarrekening over de balansposten, de posten van de Gewone Dienst (GD) en de Kapitaaldienst (KD) is niet betrouwbaar. Dit als gevolg van de tekortkomingen in de interne controle en daarmee in het financieel beheer.
- Er bestaan nog steeds onzekerheden als gevolg van het ontbreken van informatie die nodig is om de jaarrekening te kunnen controleren. Het ontbreken van informatie wordt voornamelijk veroorzaakt door de werkwijze en de manier van archiveren door de ministeries.

⁵ Zie hoofdstuk 4.

⁶ Zie hoofdstuk 5.

- De informatiewaarde van de jaarrekening voldoet niet aan de eisen die de Landsverordening Comptabiliteit 2010 (Lv C-2010) stelt. Met name ontbreekt een toereikende toelichting in de jaarrekening. Zo ontbreekt in het jaarverslag⁷ bij zes ministeries een uiteenzetting in hoeverre beleidsvoornemens voor het betreffende dienstjaar zijn gerealiseerd.
4. De jaarrekening bevat alle voorgeschreven onderdelen⁸, echter het vereiste inzicht ontbreekt.

Gezien de eerder vermelde fouten en onzekerheden constateert de Rekenkamer dat de jaarrekening 2015 geen getrouwe weergave geeft van de balansposten, de posten van de Gewone Dienst en de Kapitaaldienst alsmede van de financiële positie van de overheid. De onzekerheden zijn zoals in de voorgaande jaren voornamelijk veroorzaakt door de tekortkomingen in het financieel beheer waardoor belangrijke informatie ontbreekt.

Gezien de fouten en onzekerheden in de jaarrekening 2015 kan de Rekenkamer de jaarrekening niet goedkeuren. De regering heeft pas in 2017 tijdens het proces van bezwaar tegen de jaarrekening 2014 een plan van aanpak opgesteld voor het wegwerken van de tekortkomingen in het financieel beheer. In het jaar 2018 heeft de regering bepaalde van de actiepunten uit dit plan opgepakt. Door de bereidwilligheid van de regering om het financieel beheer te verbeteren is de Rekenkamer van mening dat het op zijn plaats is om de regering de nodige tijd te geven om de aanbeveling volledig uit te voeren. Om deze reden zal de Rekenkamer geen bezwaar indienen tegen de jaarrekening 2015.

Naast de aanbevelingen die de Rekenkamer in het rapport van de jaarrekening 2014 aan de Staten heeft gedaan, doet de Rekenkamer alsook de volgende aanbevelingen aan de Staten:

1. De Staten dient, alvorens de jaarrekening 2015 te behandelen, van de regering te eisen om de getrouwheidsfouten in deze jaarrekening te doen corrigeren door het Ministerie van Financiën. Hierdoor kunnen de Staten en overige gebruikers van de jaarrekening een beter beeld vormen over de cijfers opgenomen in deze jaarrekening.
2. De regering erop te attenderen dat oneigenlijk gebruik maken van de bepaling in artikel 47 van de LV-C 2010 om begrotingsoverschrijdingen achteraf door de Staten te laten accorderen bij de vaststelling van de jaarrekening niet acceptabel is. De Staten dienen de regering erop te wijzen dat de regering de nodige maatregelen dient te treffen opdat de

⁷ Lv C-2010, artikel 33, tweede lid.

⁸ Lv C-2010, artikel 18.

ministers zorgdragen dat na de goedkeuring van de laatste suppletoire wijziging door de Staten slechts wijzigingen kunnen worden doorgevoerd die binnen het regiem van artikel 47 vallen. Bij het indienen van de jaarrekening dient de regering de begrotingswijzigingen die de Staten tegelijk met de jaarrekening moet goedkeuren, inzichtelijk te maken voor de Staten.

RAPÒRT RESUMÍ

Esaki ta e rapòrt di e konklushonnan di Kontraloria General di Kòrsou (Kontraloria) riba Kuenta Anual di Pais Kòrsou pa 2015. Den e rapòrt akí, Kontraloria ta publiká e resultadonan di e investigashon ku el a hasi relashoná ku e kuenta anual.

A base di su konklushonnan, Kontraloria no por aprobá kuenta anual di Kòrsou pa 2015.

Kontraloria a investigá e kuenta anual kumpliando ku su tareanan fihá den lei, spesífikamente den Ordenansa Nashonal di Kontrolaria Nashonal di Kòrsou⁹ (di awor padilanti, Lv ARC) i den Areglo di Estado¹⁰. Den kuadro di e tareanan akí, Kontraloria a hasi un evaluashon di e atministrashon finansiero ku e ministernan a hiba, i tambe di e kuenta anual korespondiente. Den e kuadro ei, Kontraloria a kontrolá si:

1. e kuenta anual ta reflehá e atministrashon finansiero ku eksaktitut;
2. e entrada-, gastu- i mutashonnan di balans a sosodé conforme presupuesto nashonal i e otro reglanan relevante fihá den lei;
3. a pèrkurá pa un atministrashon finansiero ordená i kontrolabel; i
4. a redaktá e kuenta anual conforme e reglanan fihá den Ordenansa Nashonal di Kontabilidat 2010 (Lv C-2010).

Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) a kontrolá e kuenta anual i, a base di Lv ARC¹¹, Kontraloria a usa e konklushonnan ku SOAB a yega na dje.

E resultadonan prinsipal di e investigashon di kuenta anual 2015 ta lo siguiente:

1. No ta tur entrada, gastu i mutashon di balans a sosodé conforme e presupuesto nashonal aprobá (ya ku tabatin ekseso di presupuesto) i conforme e otro reglanan fihá den lei¹², por ehèmpel Ordenansa di Supsidio.
2. No a pèrkurá pa por tin un atministrashon finansiero ordená i kontrolabel¹³. Den su kontrol di kuenta anual 2015, SOAB a kontrolá si tin un sistema di organisashon atministrativo, kon e ta hinká den otro, kon e ta funshoná i ki medida di kontrol interno (di awor padilanti: AO/IB) tin ankrá den dje. A hasi esaki serka ocho di e nuebe ministerionan i serka tres organismo di estado, i serka tur e ministerionan i órganonan di estado, e investigashon a

⁹ Artíkulo 22.

¹⁰ Artíkulo 68 di Areglo di Estado di Kòrsou.

¹¹ Artíkulo 24.

¹² Mas informashon na kapítulo 3.

¹³ Mas informashon na kapítulo 4.

saka na kla sierto defisiensi. Ta trata aki di defisiensi ku a keda konstatá den e añanan anterior kaba. Debí na e defisiensianan, no por garantisá ku e entrada- i gastunan registrá ta legal, completo i korekto. E defisiensianan akí ta relashoná ku:

- kapasidat i ekspertisio di personal;
- kontrol interno;
- e proseso di kompra;
- gastu di personal;
- dunamentu di subsidio;
- entrada;
- produkshon di rapòrt (preliminar);
- aktivo fiho tangibel;
- e sistema atministrativo Enterprise One.

E investigashon a saka na kla ku e ministerionan a hasi masha poko, i kisas nada, pa mehorá e atministrashon finansiero. Komo resultado, tin inseguridat supstansial tokante si e pòstnan registrá den e kuenta anual di 2015 ta korekto, completo i legal. Mientras ku no mehorá e medidanan di kontrol interno, e duda akí lo kontinuá.

3. E kuenta anual no ta un refleho eksakto di e atministrashon finansiero ku a hiba¹⁴. E defektonan ta lo siguiente:

- E datonan di e pòstnan di balans, e pòstnan di Servisio Ordinario (SO) i di Servisio di Kapital (SK) ku tin den e kuenta anual no ta konfiabel. Esaki ta debí na e defisiensianan di kontrol interno i pues tambe di atministrashon finansiero.
- Ainda tin sierto duda debí ku ta falta sierto informashon nesesario pa por kontrolá e kuenta anual. E falta di informashon ta debí prinsipalmente na e metodologia i e sistema di archivá ku e ministerionan ta usa.
- E kuenta anual no tin e balor informativo ku Ordenansa Nashonal di Regla di Kontabilidat 2010 (Lv C-2010) ta eksigí. Spesífikamente, por bisa ku ta falta un splikashon adekuá di e kuenta anual. Por ehèmpel, relato anual¹⁵ di seis di e ministerionan no tin un splikashon di te kon leu e intenshonnan di maneho fihá pa e aña di servisio ei a keda realisá.

4. E kuenta anual tin tur e partinan ku lei ta eksigí¹⁶, pero falta e klaridat nesesario.

En bista di e fout- i inseguridatnan menshoná, Kontraloria ta konstatá ku kuenta anual di 2015 no ta duna un bista konfiabel di e pòstnan di balans, Servisio Ordinario i Servisio di Kapital, ni

¹⁴ Mas informashon na kapítulo 5.

¹⁵ Lv C-2010, Artíkulo 33, insiso dos.

¹⁶ Lv C-2010, Artíkulo 18.

di posishon finansiero di gobièrnu. Meskos ku den e añanan anterior, e insiguridatnan akí ta debí prinsipalmente na falta di informashon importante, komo konsekuensia di e defisiensianan ku tin den atministrashon finansiero.

En bista di e fout- i insiguridatnan den kuenta anual di 2015, Kontraloria no por aprobá e kuenta anual akí. Ta te na 2017, ora e proseso di opheshon kontra di kuenta anual di 2014 tabata andando, gobièrnu a formulá un plan di aserkamentu pa eliminá e defisiensianan di atministrashon finansiero. Na 2018, gobièrnu a kuminsá traha riba algun di e puntonan di akshon ku tin den e plan akí. En bista di e boluntat ku gobièrnu a demostrá pa mehorá e atministrashon finansiero, Kontraloria ta di opinion ku ta na su lugá pa duna gobièrnu e tempu nesesario pa kaba di ehekutá e rekomendashon. Pa e motibu akí, Kontraloria lo no presentá un opheshon kontra di e kuenta anual di 2015.

Ademas di e rekomendashonnan ku Kontraloria a hasi kaba na Parlamento den e rapòrt di kuenta anual di 2014, Kontraloria ta hasi e siguiente rekomendashonnan adishonal na Parlamento:

1. Promé ku atendé kuenta anual di 2015, Parlamento tin di eksigí gobièrnu pa laga Ministerio di Finansa koregí e ineksaktitutnan ku tin den e kuenta anual akí. Asina, Parlamento i tur otro persona òf instansia ku usa e kuenta anual lo haña un mihó bista di e sifranan ku ta aparesé den dje.
2. Yama atenshon di gobièrnu na e echo ku no ta aseptabel pa usa Artíkulo 47 di LV-C 2010 na un manera indebido pa laga Parlamento aprobá ekseso di presupuesto posteriormente, esta, ora di aprobá e kuenta anual. Parlamento tin di mustra gobièrnu riba e echo ku gobièrnu tin di tuma e medidanan nesesario pa e ministernan sòru pa unabes ku Parlamento aprobá e último cambio supletorio, por hasi cambio únikamente si e kambionan akí ta kuadra ku loke tin reglá den Artíkulo 47. Ora entregá e kuenta anual, gobièrnu tin di duna Parlamento klaridat enkuanto e kambionan di presupuesto ku Parlamento lo tin di aprobá na mes momento ku e aprobá e kuenta anual.

1 OVER DIT ONDERZOEK

1.1 Aanleiding

Op grond van de Staatsregeling¹⁷ dient de Rekenkamer de ontvangsten en uitgaven van het Land te onderzoeken en dient de Rekenkamer jaarlijks de onderzochte rekening aan de Staten te overleggen.

De Lv C-2010¹⁸ bepaalt dat de Rekenkamer verslag uitbrengt aan de Staten van haar bevindingen ten aanzien van dit onderzoek. Verder bepaalt de Lv C-2010¹⁹ dat de Staten de jaarrekening niet vaststellen voordat zij hebben kunnen kennisnemen van het verslag van bevindingen van de Rekenkamer²⁰. Met de vaststelling van de jaarrekening verlenen de Staten décharge aan de ministers over het door hen gevoerde financieel beheer met betrekking tot het betreffende dienstjaar²¹.

1.2 Doel van het onderzoek

Met dit onderzoek beoogt de Rekenkamer inzicht te geven aan de Staten en overige gebruikers van de jaarrekening in:

- a. het door de ministers gevoerde financieel beheer;
- b. de jaarlijkse financiële verantwoording daarover.

Met het resultaat van haar onderzoek wenst de Rekenkamer de Staten voldoende inzicht te kunnen bieden zodat de Staten kunnen beslissen over de vaststelling van de jaarrekening.

17 Artikel 68 lid 2 en artikel 85 lid 5.

18 Artikel 50 lid 3.

19 Artikel 51 lid 2b.

20 Artikel 51 lid 4.

21 Lv C-2010, artikel 52.

1.3 Onderzoeksvragen

De centrale vraag is tweeledig. Het is gericht op enerzijds de getrouwheid van de jaarrekening en anderzijds op de rechtmatigheid van de transacties verantwoord in de jaarrekening.

Ten aanzien van de getrouwheid is onderzocht of door de overheid zorg is gedragen voor een ordelijk en controleerbaar financieel beheer en of de financiële verantwoording 2015 deugdelijk het gevoerde financieel beheer weergeeft.

Ten aanzien van de rechtmatigheid is onderzocht of de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de vastgestelde landsbegroting en met andere wettelijke regelingen.

Om de centrale vraag te beantwoorden hebben wij deze onderverdeeld in de onderstaande vier deelvragen.

1. Is in de jaarrekening het gevoerde financieel beheer getrouw weergegeven?
2. Zijn de baten, lasten en balansmutaties tot stand gekomen in overeenstemming met de landsbegroting en met andere wettelijke regelingen?
3. Is zorg gedragen voor een ordelijk en controleerbaar financieel beheer?
4. Is de jaarrekening overeenkomstig de in de Lv C-2010 gegeven voorschriften opgesteld?

1.4 Gebruik maken van de werkzaamheden van de interne accountant van de overheid

Op grond van de Lv ARC²² kan de Rekenkamer bij het uitoefenen van haar taak gebruik maken van de door de aangewezen accountant verrichte controles, onverminderd haar bevoegdheid tot eigen onderzoek. Voor het onderzoek naar de jaarrekening heeft de Rekenkamer gebruik gemaakt van de bevindingen ter zake van de aangewezen interne accountant SOAB.

Alvorens gebruik te maken van de werkzaamheden van SOAB heeft de Rekenkamer de planning en de uitvoering van de controle door de SOAB beoordeeld. Het

²² Artikel 24.

controledossier is geraadpleegd en waar nodig zijn nadere vragen gesteld aan de SOAB.

De controle van de SOAB is gericht op het geven van een oordeel over de rechtmatigheid en de getrouwheid.

Bij de controle van de rechtmatigheid heeft SOAB gecontroleerd of onder andere:

1. de bepalingen in de comptabiliteitsverordening inzake de inrichting van de jaarrekening zijn nageleefd;
2. de lasten inclusief de investeringen conform de richtlijnen met betrekking tot financieel beheer en de instructies voor het doen van uitgaven zijn gedaan;
3. de kosten binnen de vastgestelde begroting vallen;
4. de personeelskosten/salarissen conform de bezoldigingsverordening en pensioenverordening zijn;
5. de overdrachten aan derden voldoen aan de verordening onderstand aan minvermogenden;
6. de subsidies aan instellingen voldoen aan de subsidieverordening;
7. belastingen en douanerechten conform de verordeningen worden geheven en geïnd.

Onder getrouwheid heeft SOAB onderzocht of de verantwoording een getrouwe weergave bevat van de balansposten, de rekening van baten en lasten op de Gewone Dienst (de recapitulatieposten) en de Kapitaaldienst. Ook is door de SOAB onderzocht of de verantwoording is opgesteld volgens de inrichtingsvereisten van de Landsverordening Comptabiliteit Curaçao 2010 en de bijbehorende uitvoeringsregelingen.

Met betrekking tot het financieel beheer heeft SOAB de opzet, het bestaan en de werking van de beheersingsmaatregelen bij de ministeries²³ en bij drie staatsorganen²⁴ gecontroleerd. Gecontroleerd is of de beheersingsmaatregelen de juistheid en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten alsmede de volledigheid van de verantwoorde baten waarborgen.

Ten aanzien van de oordeelsvorming maakt SOAB in haar controleverklaring onderscheid in rechtmatigheid en getrouwheid. De strekking van de

²³Bij het Ministerie van Financiën is het financieel beheer onderzocht bij de organisatieonderdelen Douane, Inspectie der Belastingen en de Ontvanger en zijn aparte management letters uitgebracht door SOAB

²⁴ Zijnde de Algemene Rekenkamer, de Raad van Advies en de Ombudsman.

controleverklaring met betrekking tot de jaarrekening 2015 is zowel wat betreft rechtmatigheid als getrouwheid afkeurend. Dit betekent dat SOAB van oordeel is dat de jaarrekening 2015 geen getrouw beeld geeft van de balansposten en de rekening van baten en lasten. Alsmede dat niet alle mutaties in overeenstemming zijn met de geldende wet- en regelgeving.

Na het beoordelen van de werkzaamheden en bevindingen van SOAB heeft de Rekenkamer geoordeeld dat zij gebruik kan maken van de werkzaamheden van SOAB en dat de afkeurende controleverklaring van de SOAB terecht is.

De Rekenkamer heeft aanvullende werkzaamheden verricht voor het onderzoeken van:

- de door de ministeries genomen acties voor het optimaliseren van het financieel beheer;
- het effect van de bevindingen uit een specifiek op de subsidies uitgevoerd onderzoek op de hoogte van de onrechtmatigheden in de verstrekte subsidies;
- het effect van de getrouwheidsfouten van de voorgaande jaren op de jaarrekening 2015.

1.5 Tijdigheid indiening jaarrekening

In de Lv C-2010²⁵ is bepaald dat de jaarrekening vóór 1 september van het jaar, volgend op het jaar waar zij betrekking op heeft, door de minister van Financiën dient te worden opgesteld. Artikel 50 van de Lv C-2010 bepaalt dat de jaarrekening onmiddellijk nadat deze door de Raad van Ministers (RvM) is geaccordeerd aan de Rekenkamer en de SOAB gezonden dient te worden. De jaarrekening is op 29 augustus 2016 door de minister van Financiën aan de Rekenkamer aangeboden. Derhalve is de jaarrekening tijdig binnen de wettelijk voorgeschreven termijn door het Ministerie van Financiën aan de Rekenkamer aangeboden. De controleverklaring en het verslag van de SOAB heeft de Rekenkamer met een vertraging van één maand op 15 november 2016 ontvangen. De Rekenkamer heeft haar verslag over haar onderzoek op 20 december 2018 aan de Staten aangeboden. Het onderzoek van de Rekenkamer

²⁵ Artikel 49.

is niet binnen de voorgeschreven periode van 1,5 maand afgerond. De vertraging werd voornamelijk veroorzaakt door de bezwaarprocedure op de jaarrekening 2014 welke de afronding van het onderzoek naar de jaarrekening 2015 heeft beïnvloed. Daarnaast is het proces voor het verkrijgen van een reactie over de status van het plan van aanpak zeer traag verlopen. Dit betreft het plan van aanpak voor de implementatie van de plannen voor het wegwerken van de tekortkomingen in het financieel beheer door de ministeries. Tot op het moment van afsluiting van dit onderzoek heeft de Rekenkamer niet van alle ministeries een reactie ontvangen.

1.6 Leeswijzer

In dit rapport komen achtereenvolgens aan de orde:

- Getrouwe weergave in de jaarrekening van het gevoerde financieel beheer (hoofdstuk 2).
- De totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met de landsbegroting en met de andere wettelijke regelingen (hoofdstuk 3).
- Ordelijk en controleerbaar financieel beheer (hoofdstuk 4).
- Opstelling van de jaarrekening overeenkomstig de voorschriften in de Lv C-2010 (hoofdstuk 5).

In hoofdstuk 6 zijn de aanbevelingen ter verbetering van het financieel beheer en de getrouwe weergave van de financiële verantwoording opgenomen. Dit rapport wordt in hoofdstuk 7 afgesloten met een weergave van de reactie van het Ministerie en de minister van Financiën op het conceptrapport, aangevuld met het nawoord van de Rekenkamer in hoofdstuk 8.

In de bijlage zijn overzichten opgenomen van de fouten en onzekerheden in de posten van de jaarrekening (bijlage 1) en een lijst met de gebruikte afkortingen (bijlage 2).

2 GETROUWE WEERGAVE VAN HET GEVOERDE FINANCIËEL BEHEER

De in de jaarrekening opgenomen informatie dient volgens de Lv C-2010²⁶ getrouw te zijn weergegeven. Dit houdt in dat de informatie betrouwbaar, aanvaardbaar en toereikend moet zijn zodat de gebruiker van de jaarrekening een oordeel kan vormen van de financiële positie van het Land.

De jaarrekening is getrouw als de weergegeven informatie juist en volledig is weergegeven en toereikend is toegelicht.

Door de SOAB is ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening een afkeurende verklaring verstrekt. Deze afkeurende verklaring is gebaseerd op diverse fouten en onzekerheden die in de jaarrekening zijn geconstateerd. In totaal is in de jaarrekening een totaal van NAf 65.100.000 aan getrouwheidsfouten geconstateerd en NAf 3.462.800.000 aan onzekerheden.

Ten opzichte van het jaar 2014 is het bedrag van getrouwheidsfouten verhoogd met 158% en het bedrag van de onzekerheden is met 1% toegenomen (zie onderstaande tabel 1).

Tabel 1. Vergelijkende cijfers getrouwheidsfouten 2015 v/s 2014

Categorie	2015 Bedrag in NAf	2014 Bedrag in NAf	Verschil Bedrag in NAf	Procentueel
Getrouwheidsfouten	65.100.000	25.240.637	39.859.363	158%
Onzekerheden	3.462.800.000	3.426.614.479	36.185.521	1%

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van alle in de jaarrekening 2015 geconstateerde fouten en onzekerheden.

2.1 Fouten in de jaarrekening

De fouten in de jaarrekening betreffen evenals in het voorgaande jaar voornamelijk fouten als gevolg van onjuiste waardering van activa en passiva. Hierna is een specificatie van de fouten opgenomen. In bijlage 1a zijn deze fouten nader toegelicht.

²⁶ Artikel 21.

Tabel 2. Overzicht met een specificatie van de posten die niet juist zijn verwerkt

Omschrijving fouten	Bedrag in Naf	Bedrag in Naf
Materiële vaste activa	9.000.000	
Deelnemingen	46.600.000	
Kortlopende Schulden (Selikor)	2.700.000	
Overlopende Passiva (SVB)	1.000.000	
Eigen vermogen (mutatie debiteurenvoorziening)	5.800.000	
Totaal onjuiste waardering		65.100.000

Een gedeelte van de fouten heeft betrekking op de kortlopende schulden en de overlopende passiva. Hierdoor kan worden geconcludeerd dat de verplichtingen van het Land niet betrouwbaar zijn weergegeven in de financiële verantwoording.

Daarnaast zijn fouten geconstateerd in de materiële vaste activa. Deze fouten zijn corrigeerbaar. De SOAB geeft aan dat zij de fouten heeft opgenomen in het concept accountantsverslag dat zij op 10 oktober 2016 aan de minister van Financiën heeft aangeboden. De fouten zijn niet gecorrigeerd door het Ministerie van Financiën omdat de jaarrekening volgens hen reeds door de RvM is geaccordeerd. De Rekenkamer heeft in haar verslag over de jaarrekening 2014 reeds vermeld dat zij van mening is dat het Ministerie van Financiën na de controle van de jaarrekening door de SOAB de aan hen voorgelegde correcties dient door te voeren. Vervolgens dient een aangepaste jaarrekening vergezeld van de verklaring van de accountant aan de RvM ter goedkeuring te worden aangeboden. Dit voorkomt dat fouten in de jaarrekening worden gehandhaafd waardoor gebruikers van de jaarrekening, waaronder de Staten, geen goed beeld krijgen van de werkelijke inkomsten, uitgaven en de financiële positie van het Land.

Indien de fouten niet gecorrigeerd worden door het Ministerie van Financiën zullen deze doorwerken in de saldi van de balansposten. Wij konden niet vaststellen of alle fouten die zijn geconstateerd in de voorgaande jaren, ook gecorrigeerd zijn. Ten aanzien van de fouten welke de SOAB in 2014 heeft aangekaart blijkt uit de memorie van toelichting op de landsverordening ter vaststelling van de jaarrekening 2014 dat het Ministerie van Financiën niet instemt met alle door de SOAB aangekaarte fouten.

Opdat de jaarrekening een duidelijk beeld geeft van de werkelijke situatie dient overeenstemming te bestaan tussen de SOAB en het Ministerie van Financiën over de fouten en dienen alle voorgelegde fouten (eveneens die van voorgaande jaren) te worden gecorrigeerd. Wij hebben vernomen dat voor de jaarrekening 2017 het Ministerie van Financiën bereid is de fouten te corrigeren. Als er fouten zijn van voorgaande jaren die niet gecorrigeerd zijn, dienen deze alsnog voor zover relevant te worden verwerkt. Het kan zijn dat bepaalde bedragen om een of andere reden niet meer relevant zijn en hierdoor geen correctie meer behoeven.

Het Ministerie van Financiën dient na te gaan welke correcties nog relevant zijn en deze in de eerstvolgende jaarrekening (in dit geval de jaarrekening 2018) te corrigeren.

2.2 Onzekerheden in de jaarrekening

De onzekerheden zijn voornamelijk te wijten aan ontbrekende documenten. Voor diverse van de posten in de jaarrekening tot een bedrag van NAf 3.462.800.000 zijn de onderliggende documenten niet beschikbaar. Door het ontbreken van documenten kon de SOAB niet vaststellen of de transacties waarop deze documenten betrekking hebben juist zijn verwerkt in de financiële administratie en vervolgens in de jaarrekening. Van het totaalbedrag aan onzekerheden heeft ruim 72% betrekking op onzekerheden in de baten en lasten rekening en 28% op posten in de balans (zie tabel 4). Van de onzekerheden in de balans heeft 3% betrekking op de schulden van de overheid.

Tabel 4. Overzicht jaarrekeningposten met onzekerheden

Balans	Onzekerheid Bedrag in Naf		Verlies en winst	Onzekerheid Bedrag in Naf	
Materiële vaste activa	248.300.000		Beloning personeel	431.500.000	
Financiële vaste activa	333.400.000		Verbruik goederen en diensten	225.100.000	
Vorderingen	140.400.000		Subsidies/Overdrachten	263.000.000	
Liquide middelen	25.200.000		Sociale zekerheid	63.400.000	
Eigen vermogen	125.700.000		Belastingen	1.413.000.000	
Voorzieningen	19.800.000		Andere inkomsten	81.400.000	
Kortlopende schulden	92.600.000	3%			
	985.400.000	28%		2.477.400.000	72%
Totaal bedrag onzekerheid	3.462.800.000				

In bijlage 1b is een uitgebreidere specificatie van de onzekerheden opgenomen.

In de memorie van toelichting op de landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening over het dienstjaar 2014 is het Ministerie van Financiën ingegaan op de aspecten die van invloed zijn op de onzekerheden. Enkele van deze aspecten die ook relevant zijn voor de jaarrekening 2015 zijn:

- De werkzaamheden voor het inventariseren, vaststellen en waarderen van het eigendom voor alle onroerende goederen van het Land Curaçao zijn ultimo 2010 gestopt, in 2015 hervat en nog niet afgerond. Deze zouden naar verwachting van het Ministerie van Financiën in 2017 worden afgerond. Tot op het moment van uitbrengen van dit rapport zijn deze werkzaamheden nog niet afgerond.
- De regering is bezig met het digitaliseren van de verplichtingen waardoor vanaf de aanschaf van de activa de activalijs automatisch wordt bijgehouden. Dit geldt echter alleen voor toevoegingen aan de activalijs. Vermeld is dat dit project zich in de voorbereidende fase bevindt. Er is niet vermeld per wanneer de afronding hiervan is gepland. In de tussenperiode heeft het Ministerie van Financiën de ministeries verzocht om de inventarislijsten in te dienen.
- De leningsovereenkomsten zijn niet door het voormalige eilandgebied Curaçao aan het Land Curaçao overgedragen waardoor het Land niet over deze overeenkomsten beschikt. Het Land maakt hierdoor gebruik van de beschikbare aflossingsschema's.
- De sub-administratie van de studieleningen kan niet aansluiten met de financiële administratie van het Land omdat het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport (OWCS) niet continu op de hoogte is van de door de Ontvanger verantwoorde terugontvangsten. De opschoning hiervan zal onderdeel vormen van de opschoning van de studieleningsbestanden.
- De definitieve toedeling van de deelnemingen in het kader van de boedelscheiding als gevolg van de ontmanteling van het voormalige land Nederlandse Antillen is nog niet afgerond.
- Onderzoek is nog gaande inzake de verantwoordelijkheid van de overheid over het gedeelte van de pensioenverplichtingen van het personeel van C-Post.
- De personeelsadministratie wordt als onderdeel van het project verbetering financieel beheer opgeschoond en er worden procedures en richtlijnen gemaakt.
- De tekortkomingen in de financiële administratie worden als onderdeel van het traject verbetering financieel beheer aangepakt.

Zolang deze aspecten die bijdragen tot onzekerheden in de jaarrekening, niet worden weggewerkt zullen deze onzekerheden van invloed blijven op de getrouwe weergave van de jaarrekening.

2.3 Toereikendheid van de toelichting op de jaarrekening

2.3.1 Realisatie van de beleidsvoornemens

In de Lv C-2010²⁷ wordt een verslag over het afgelopen dienstjaar voorgeschreven als afzonderlijke nota. Dit verslag dient een uiteenzetting te geven of en in hoeverre de geformuleerde beleidsvoornemens voor het betreffende dienstjaar zijn gerealiseerd.

In de regelgeving is niet aangegeven welke beleidsinformatie in deze uiteenzetting moet worden opgenomen.

Bij de Ministeries van Algemene Zaken, Financiën en Justitie is sprake van een uiteenzetting of en in hoeverre beleidsvoornemens voor het betreffende dienstjaar gerealiseerd zijn. Bij de andere zes ministeries ontbreekt deze informatie danwel is de informatie te summier opgenomen.

De Rekenkamer wijst erop dat zolang niet duidelijk wordt gemaakt aan de ministeries welke beleidsinformatie zij moeten verschaffen en hoe deze moeten worden gerapporteerd, deze situatie niet zal worden opgeheven.

2.3.2 Model J – Opgelegde belastingaanslagen

In de toelichting op de jaarrekening is in Model J²⁸ als toelichting op de belastingen een overzicht opgenomen met de in het afgelopen dienstjaar en de daaraan voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen.

De totalen van de staat Model J zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Opgelegde belasting-aanslagen NAF.	Betalingen/ Belasting- vermindering NAF.	Saldo 2002 t/m 2015 NAF.	Vermoedelijke toekomstige ontvangsten
4.437.531.000	-3.048.325.000	1.389.206.000	181.286.000

²⁷ Artikel 33, tweede lid.

²⁸ Model J is de staat van opgelegde belastingaanslagen zoals vermeld in artikel 30 lid c van de Lv C-2010.

Uit de tabel blijkt niet op welke jaren de bedragen in de kolommen 'Opgelegde belastingaanslagen' en 'Betalingen/Belastingvermindering' betrekking hebben. Het saldo van de opgelegde aanslagen en de betalingen/verminderingen bedraagt volgens de staat afgerond NAf 1.4 miljard. In de laatste kolom in de staat is echter een bedrag van slechts NAf 181 miljoen opgenomen dat vermoedelijk in de toekomst zal worden ontvangen. Dit bedrag komt neer op 12,9% van het openstaande saldo van NAf 1.4 miljard. Volgens de toelichting zijn de opgenomen bedragen gebaseerd op vaste feiten en benaderen deze meer de realiteit. Echter, de reden dat slechts 12.9% van de openstaande bedragen zal worden geïnd is niet vermeld in de toelichting. De toelichting geeft volgens de Rekenkamer onvoldoende informatie over het percentage dat voor toekomstige belastingontvangsten is opgenomen. Hierdoor acht de Rekenkamer dat de belastingontvangsten niet toereikend zijn toegelicht.

De Jaarrekening 2015 geeft geen getrouw beeld van de financiële positie en van de baten en lasten omdat de jaarrekening te veel fouten en onzekerheden bevat en de informatiewaarde van de jaarrekening en het jaarverslag onvoldoende is. Als gevolg hiervan kan de lezer van de jaarrekening geen verantwoord beeld vormen van de financiële positie van de overheid en van de baten en lasten die zijn verantwoord.

3. RECHTMATIGHEID POSTEN IN DE JAARREKENING

De Rekenkamer heeft onderzocht of de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening zoals voorgeschreven in de Lv ARC²⁹ in overeenstemming zijn met de vastgestelde begroting³⁰ en andere wettelijke regelingen. Tot de andere wettelijke regelingen behoren met name de:

- Landsverordening Comptabiliteit 2010;
- Landsverordening financieel beheer;
- Subsidieverordening Curaçao 2007³¹.

De afwijkingen ten aanzien van de geldende wet- en regelgeving bedragen in totaal NAf 618.806.000 (zie onderstaande tabel). Het merendeel betreft de afwijkingen ten aanzien van de begrotingswetgeving en betreffen overschrijding van de in de begroting opgenomen bedragen. Daarnaast zijn er uitgaven gedaan in strijd met de regels, procedures en richtlijnen ten aanzien van het verstrekken van subsidies, het aanvragen van offertes en het consultancybeleid. Al deze afwijkingen zijn als onrechtmatig aangemerkt.

Omschrijving oorzaak rechtmatigheidsfouten	Bedrag in NAf	Bedrag in NAf
Lasten niet in overeenstemming met overige wet-en regelgeving		116.281.000
Begrotingsoverschrijdingen GD	333.379.000	
Begrotingsoverschrijding KD	169.146.000	
Totaal begrotingsoverschrijdingen		502.525.000
Totaal rechtmatigheidsfouten		618.806.000

In de navolgende drie paragrafen wordt nader ingegaan op de afwijkingen op de begroting (paragrafen 3.1 en 3.2) en ten aanzien van de overige richtlijnen (paragraaf 3.3).

²⁹ Artikel 22.

³⁰ PB 2014, no. 112.

³¹ AB 2007, no. 104

3.1 Afwijkingen ten aanzien van de begroting

3.1.1 Tijdigheid indienen/ goedkeuren verzoek voor begrotingswijziging

De begroting 2015 is op 17 december 2014 door de Staten vastgesteld en bij Landsverordening PB 2014, no. 112 bekrachtigd.

De Lv C-2010³² bepaalt dat een wijziging van de begroting geschiedt bij of krachtens een landsverordening tot wijziging van die begroting of een landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening. Het indienen van wijzigingen van de begroting vindt plaats op drie vaste momenten in het jaar, gelijk met het aanbieden van de nota's zoals gesteld in artikel 42 eerste lid van eerder vermelde verordening. Voor de begroting van 2015 waren deze momenten uiterlijk 15 mei, 15 augustus en 15 november 2015. Door de regering zijn twee verzoeken voor begrotingswijziging ingediend op respectievelijk 15 mei en 13 november 2015. Beide begrotingswijzigingen zijn tijdig door de regering ingediend. De begroting 2015 is middels twee suppletoire begrotingswijzigingen op respectievelijk 18 december 2015³³ en 28 december 2016³⁴ gewijzigd. De tweede begrotingswijziging is pas in het daaropvolgend jaar, na het verstrijken van het boekjaar door de Staten geaccordeerd.

3.1.2 Aansluiting begrotingsbedragen opgenomen in de jaarrekening met de vastgestelde begroting zoals gewijzigd

De Rekenkamer stelde vast dat de bedragen die in de jaarrekening in de kolom begroting zijn opgenomen, niet aansluiten op de bedragen in de vastgestelde begroting inclusief de twee wijzigingen daarop. De begrote bedragen voor gewone dienst zoals opgenomen in de jaarrekening zijn hoger dan de bedragen in de vastgestelde begroting zoals gewijzigd. In tegenstelling daarop zijn de bedragen van de Kapitaaldienst lager dan de bedragen in de goedgekeurde begroting. In tabel 5 zijn deze verschillen zichtbaar gemaakt.

³² Artikel 46.

³³ PB 2015, no. 82.

³⁴ PB 2017, no. 4.

Tabel 5. Begrotingscijfers in de jaarrekening

Posten	Begroting inclusief 2 wijzigingen	Kolom begroting in de Jaarrekening 2015	Verschil bedragen in de jaarrekening v/s bedragen in de begroting boekwerk
	Bedrag in NAF	Bedrag in NAF	Bedrag in NAF
Gewone Dienst, uitgaven	1.796.078.623	1.796.469.259	390.636
Gewone Dienst, inkomsten	1.796.078.523	1.801.327.830	5.249.307
Kapitaaldienst, uitgaven	524.878.786	501.998.708	-22.880.078
Kapitaaldienst, inkomsten	524.878.886	497.140.136	-27.738.750

Uit het overzicht valt op te merken dat de begrote cijfers opgenomen in de jaarrekening onder Gewone Dienst een surplus vertonen, terwijl de begroting inclusief de twee begrotingswijzigingen sluitend was. Het Ministerie van Financiën kon geen uitleg geven aan de Rekenkamer wat de oorzaak is van dit surplus. Ook de begrote cijfers op de Kapitaaldienst vertonen een verschil tussen de kapitaalsuitgaven en de kapitaalinkomsten.

Van het Ministerie van Financiën hebben wij vernomen dat de verschillen in tabel 5 veroorzaakt worden door het feit dat de ministeries na de laatste in artikel 42 van de Lv C-2010 voorgeschreven suppletoire begrotingswijziging nog steeds begrotingswijzigingen kunnen doorvoeren. Deze begrotingswijzigingen worden volgens het Ministerie van Financiën vooruitlopend op de goedkeuring van de jaarrekening door de Staten door hen verwerkt in de jaarrekening. Immers, volgens artikel 46 lid 1 van de Lv C-2010 geschieden begrotingswijzigingen ook bij de vaststelling van de jaarrekening.

De Rekenkamer is van mening dat deze bepaling in de Lv C-2010 de mogelijkheid biedt voor misbruik en oneigenlijk gebruik om uitgaven die niet het gevolg zijn van acute gevallen die het landsbelang zulks vordert danwel onverwacht opgekomen dringende behoeften³⁵, recht te trekken. Indien de regering de begroting, gebruik makende van deze bepaling, kan overschrijden dan doet dit ons inziens tekort aan de functie van een begroting.

³⁵ Deze uitgaven zijn conform artikel 47 lid 1 toegestaan.

3.2 De begrotingsoverschrijdingen

De Lv C-2010 bepaalt dat dreigende overschrijdingen van de in de begroting opgenomen bedragen met het oog op een strikt begrotingsbeleid zoveel mogelijk door passende en tijdige maatregelen dienen te worden voorkomen.

Uit de informatie in het boekjaar 2015 blijkt dat er sprake is van overschrijding van de begroting. Onder overschrijding wordt begrepen zowel lasten en investeringen die hoger zijn, als baten en investeringen die lager zijn dan in de begroting (inclusief de vastgestelde wijzigingen) was voorzien.

3.2.1 Begrotingsoverschrijding op de Gewone Dienst

Uit de cijfers in het boekjaar 2015 blijkt dat de begrote lasten met NAf 98.913.015 zijn overschreden, terwijl de begrote baten achter zijn gebleven. Er is NAf 234.466.089 minder ontvangen dan wat verwacht was op basis van de begroting. De totale overschrijding van de begroting voor wat betreft de Gewone Dienst is meer dan in het boekjaar 2014. In tabel 6 is een overzicht opgenomen met de bedragen van de overschrijdingen per ministerie op de Gewone Dienst. Hierbij is geen rekening gehouden met de onderschrijdingen. De hoogste overschrijdingen van de lasten komen met name voor bij het Ministerie van Verkeer Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) en bij het Ministerie van Gezondheid, Milieu & Natuur (GMN). De onderschrijding van de inkomsten op de begroting is het hoogst bij het Ministerie van Financiën, gevolgd door de ministeries VVRP, Economische Ontwikkeling (EO), OWCS, Justitie en AZ.

Tabel 6 - Totaal van de begrotingsoverschrijding Gewone Dienst in de jaarrekening 2015 ³⁶

Nr. van het ministerie	Ministerie/ Staatsorgaan	Begroot bedrag	Overschrijdingen exclusief onderschrijdingen	% overschrijding in relatie tot de begroting
10	Staatsorganen en ov. Alg.Org.	53.229.056	-411.495	0,8%
11	Ministerie AZ	53.859.645	-1.386.640	2,6%
12	Ministerie BPD	183.985.471	-7.538.954	4,1%
13	Ministerie JUS	229.202.588	-2.645.277	1,2%
14	Ministerie VVRP	94.784.151	-24.486.928	25,8%
15	Ministerie EO	51.321.244	-3.217.177	6,3%
16	Ministerie OWCS	379.416.253	-1.657.674	0,4%
17	Ministerie SOAW	197.660.264	-877.984	0,4%
18	Ministerie GMN	361.453.733	-55.033.578	15,2%
19	Ministerie FIN	191.556.854	-1.657.308	0,9%
	Meer lasten dan begroot		-98.913.015	
10	Staatsorganen en ov. Alg.Org.	-9.375.300	-135.839	1,4%
11	Ministerie AZ	-11.516.200	-10.395.700	90,3%
12	Ministerie BPD	-9.870.800	-3.554.107	36,0%
13	Ministerie JUS	-26.995.800	-15.499.551	57,4%
14	Ministerie VVRP	-83.176.372	-52.236.370	62,8%
15	Ministerie EO	-30.443.450	-26.672.807	87,6%
16	Ministerie OWCS	-17.417.206	-16.119.005	92,5%
17	Ministerie SOAW	-2.184.100	-2.184.100	100,0%
18	Ministerie GMN	-11.042.900	-7.700.821	69,7%
19	Ministerie FIN	-1.599.305.702	-99.967.789	6,3%
	Minder baten dan begroot		-234.466.089	

3.2.2 Begrotingsoverschrijding op de Kapitaaldienst

De overschrijdingen op de Kapitaaldienst bedragen NAf 9.258.095 voor wat betreft de kapitaallasten en NAf 159.887.825 voor wat betreft de kapitaalbaten. Deze overschrijdingen zijn exclusief het effect van de onderschrijdingen. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen met het totaal van de overschrijdingen op de Kapitaaldienst.

³⁶ De overschrijdingen in deze tabel zijn op niveau van economische categorie berekend zonder rekening te houden met compensatie door onderschrijdingen.

Tabel 7 Totaal van de begrotingsoverschrijding op de Kapitaaldienst³⁷

Nr van het ministerie	Begrotingsoverschrijdingen Kapitaal Dienst	Begroot bedrag	Overschrijdingen exclusief effect onderschrijdinge n	% overschrijding in relatie tot de begroting
10	Staatsorganen en ov. Alg.Org.	2.184.855	-	
11	Ministerie AZ	11.607.042	-	
12	Ministerie BPD	12.123.603	(43.727)	0,4%
13	Ministerie JUS	44.647.979	-	
14	Ministerie VVRP	148.502.172	-	
15	Ministerie EO	27.409.798	-	
16	Ministerie OWCS	56.922.130	-	
17	Ministerie SOAW	21.187.100	-	
18	Ministerie GMN	150.129.481	(1.214.368)	0,8%
19	Ministerie FIN	27.284.548	(8.000.000)	29,3%
	Meer lasten dan begroot		(9.258.095)	
16	Ministerie OWCS	(170.584)	(170.584)	100,0%
19	Ministerie FIN	(496.969.552)	(159.717.241)	32,1%
	Minder baten dan begroot		(159.887.825)	

Uit de tabel blijkt dat de overschrijdingen voor wat betreft de kapitaaluitgaven voorkomen bij de Ministeries BPD, GMN en Financiën, terwijl de overschrijding van de kapitaalbaten bij het Ministerie van Financiën en OWCS voorkomen.

3.3 Afwijkingen ten aanzien van overige relevante wettelijke regelingen

Met betrekking tot de overige wettelijke regelingen blijkt uit de controle van de SOAB een bedrag ad NAf 70.000.000 aan onrechtmatigheden. Deze onrechtmatigheden hebben onder andere te maken met het niet naleven van de richtlijnen met betrekking tot het afhandelen van facturen, het niet naleven van de Subsidieverordening en het archiveren van financiële bescheiden. Uit een specifiek door de Rekenkamer uitgevoerd onderzoek naar de rechtmatigheid van de subsidies heeft de Rekenkamer een hoger bedrag, namelijk NAf 85.881.258 (zie tabel 8), aan onrechtmatigheden geconstateerd voor het jaar 2015. Uitgaande hiervan is het bedrag aan onrechtmatigheden ten aanzien van de Subsidieverordening verhoogd. Inclusief de fouten geconstateerd door de Rekenkamer is het totaal van de geconstateerde fouten ten aanzien van andere relevante wettelijke verordeningen en regelgeving verhoogd tot NAf. 116.281.000.

³⁷ De overschrijdingen in deze tabel zijn op niveau van economische categorie berekend zonder rekening te houden met compensatie door onderschrijdingen.

In tabel 9 zijn alle fouten ten aanzien van de andere wettelijke regelingen aangegeven.

Tabel 8 Afwijkingen ten aanzien van de subsidieverordening

Ministerie	Aantal	Bedrag	Instelling	Reden onrechtmatigheid
in NAF				
Ministerie AZ	1	1.037.800	Reda sosial	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	6.720.000	Reda sosial	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	896.733	Fundashon Deporte Olimpiko Korsou	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	20.000	Tennis Federatie Curaçao	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	125.984	Curaçao Little League Foundation	Geen beschikking voor toekenning subsidie
Ministerie BPD	Geen			
Ministerie JUS	Geen			
Ministerie VVRP	1	1.500.000	Stichting Wegenfonds Curaçao	Aanvraag niet tijdig ingediend
Ministerie EO	1	850.000	Curacao innovastio technologie institute	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	201.400	Curises	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	9.500	University of Curaçao	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	150.000	Dutch Caribbean Security Exchange	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	1.900.000	Stichting CINEX	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	75.000	FEKOSKAN	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	150.000	Fundashon Negoshi Pikiña	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	567.500	Fundashon pa Konsumido	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	332.500	Fundashon Wega di Number Korsou	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	158.304	Stichting CARMABI	Aanvraag niet tijdig ingediend/ geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	2.000.000	Stichting Onderhoud Scholen	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	22.999.996	Stichting Studiefinanciering Curaçao	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	1.749.996	Fundashon FIDE	Geen aanvraag
	1	950.004	Fundashon pa Planifikashon di Idioma	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	1.350.000	Fundashon Material pa Skol	Aanvraag niet tijdig ingediend/ geen beschikking voor toekenning subsidie
Ministerie OWCS	1	2.700.000	Fundashon Sentro Guia Edukashonal	Geen aanvraag en geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	4.827.600	Fundashon FEFKIK	Geen aanvraag en geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	2.000.000	Stichting SNOOC	Geen aanvraag en geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	3.900.000	Fundashon Biblioteka Publiko Korsou	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	200.000	Stichting Het Curaçaosch Museum	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	500.000	Stichting NAAM	Aanvraag niet tijdig ingediend/ geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	200.000	Stichting Cultureel Centrum Curaçao	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	3.500.000	Fundashon Kas di Kultura Korsou	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	70.000	Fundashon Korsou 4-5	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	3.275.876	Fundashon Desaroyo I Progreso	Aanvraag niet tijdig ingediend/ geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	1.400.000	Fund. pa Stimula Edu. i Form. Bario	Aanvraag niet tijdig ingediend/ geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	200.000	Fund. Sentro Info. Form. Bien. Mucha	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	150.000	Stichting Jeugdcentrale Curaçao	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	140.000	Stichting Kinderbescherming Curaçao	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	200.000	Federatie Antilliaanse Jeugdzorg	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	3.714.500	St. Coord.-Centr. Kinder- en Jeugdvopv. Cur.	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	264.000	Fundashon Amigunan di Cristu	Geen aanvraag en geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	227.500	Federashon Futbol Korsou	Geen aanvraag en geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	43.000	Fundashon Instituto pa Formashon Musikal	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	45.000	Fundashon Kas di Kultura Korsou (Plataforma)	Geen beschikking voor toekenning subsidie
Ministerie SOAW	1	120.728	Vereniging Steering Committee Curaçao	Geen aanvraag
	1	518.037	Stichting New Creation Curaçao	Geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	1.615.000	Fundashon Perspektiva I Sostén Integral	Aanvraag niet tijdig ingediend/ geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	394.200	Stichting Huize Bloem	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	438.000	Fundashon Nos Kas	Geen aanvraag en geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	8.662.700	Stichting Birgen di Rosario	Geen aanvraag en geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	501.875	Stichting Zorg en Hoop	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	702.625	Fundashon Kas Nos Welita	Aanvraag niet tijdig ingediend
	1	1.600.000	Stichting Birgen di Rosario	Aanvraag niet tijdig ingediend/ geen beschikking voor toekenning subsidie
Ministerie GMN	1	24.500	Stichting Wit Gele Kruis (dia international gran	Aanvraag niet tijdig ingediend/ geen beschikking voor toekenning subsidie
	1	1.400	Fundashon Kabakuchi	Aanvraag niet tijdig ingediend/ geen beschikking voor toekenning subsidie
Ministerie FIN	Geen			

Tabel 9 – Specificatie afwijkingen ten aanzien van rechtmatigheidsfouten

Nr.	Post/omschrijving oorzaak voor de rechtmatigheidsfouten	Bedrag in NAf.
1	Afwijking ten aanzien van de comptabiliteitsverordening	
	Bouwstructuren: Investeringsverplichtingen geactiveerd terwijl uitvoering of oplevering niet in 2015 heeft plaatsgevonden	9.000.000
	Overdrachten zonder rechtmatige onderliggende documenten	21.400.000
2	Afwijking ten aanzien van de subsidieverordening	
	Subsidie verstrekt zonder wettelijke grondslag	85.881.000
	Totaal lasten niet in overeenstemming met overige wet-en regelgeving	116.281.000

Op grond van bovenstaande bevindingen concludeert de Rekenkamer dat niet alle baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met de landsbegroting en met overige relevante wettelijke regelingen tot stand zijn gekomen. De totale afwijking bedraagt afgerond NAf. 618,8 miljoen waarvan NAf. 502,5 miljoen ten aanzien van de begrotingsverordening betreft en NAf. 116,3 miljoen afwijking ten aanzien van overige verordeningen en regelgeving.

4. ORDELIJK EN CONTROLEERBAAR FINANCIËEL BEHEER

Financieel beheer kan worden gedefinieerd als: het geheel van beslissingen, handelingen en regels ter sturing en beheersing van de financiële transacties en de saldi waarvoor een minister medeverantwoordelijkheid draagt, alsmede de verantwoording daarover gericht op:

- de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten;
- de ordelijke, doeltreffende en doelmatige aanwending van gemeenschapsgelden; en
- het beheersen van de financiële en operationele risico's.

De Rekenkamer is voor het onderzoeken van het financieel beheer nagegaan of het financieel beheer ordelijk (dat het is opgezet volgens adequate in de administratieve organisatie vastgelegde procedureregels en het functioneert in overeenstemming met deze regels) en controleerbaar is (dat de beheershandelingen duidelijk zijn vastgelegd opdat de organisatie goed kan functioneren en audits efficiënt kunnen worden uitgevoerd).

Ook voor de analyse van het financieel beheer heeft de Rekenkamer gebruik gemaakt van onder andere de bevindingen van de SOAB.

4.1 Bevindingen financieel beheer

Door de SOAB is in 2015 onderzoek gedaan naar de opzet, het bestaan en de werking van de beheersingsmaatregelen³⁸. Over haar bevindingen heeft de SOAB per ministerie gerapporteerd in afzonderlijke Management Letters (MLs). In deze MLs zijn de diverse tekortkomingen in het financieel beheer vermeld. Uit deze tekortkomingen blijkt dat de kwaliteit van het financieel beheer in 2015 nog steeds niet ordelijk is. De Rekenkamer wijst erop dat zolang de kwaliteit van het financieel

³⁸ De processen die gecontroleerd zijn betreffen: algemeen, begroting, inkomsten, aangaan van verplichtingen, openbare aanbesteding, dienstreizen subsidies, bijstand, lonen en salarissen, materiële vaste activa. Daarnaast is een IT audit op het financieel systeem Enterprise One gedaan.

beheer onvoldoende is, de interne accountant de jaarrekening niet kan goedkeuren. In de navolgende paragraaf gaan wij uitgebreider in op de tekortkomingen.

4.2 Tekortkomingen financieel beheer

De tekortkomingen in het financieel beheer doen zich voornamelijk voor in de processen: personeel, aangaan van verplichtingen, subsidie en overdrachten, onderstandsverlening en baten (belasting baten en overige baten). In onderstaande tabel zijn de processen opgenomen waarvan het financieel beheer nog niet op orde is. Per proces is aangegeven wat het financieel belang is (absoluut en procentueel).

Tabel 10. Overzicht processen waarvan financieel beheer niet op orde is

Processen	Bedrag in NAf.	Aandeel in de totale lasten/ opbrengsten
Lasten:		
Personeel	431.500.000	25%
Aangaan van verplichtingen	225.100.000	13%
Subsidies en overdrachten	413.100.000	24%
Onderstandsverlening	42.700.000	2%
Totaal	1.112.400.000	65%
Totale lasten	1.720.600.000	
Baten:		
Belastingopbrengsten	1.496.800.000	86%
Overige opbrengsten	210.600.000	12%
Totaal	1.707.400.000	99%
Totale baten	1.733.100.000	

Bij de interim controle 2015 is de SOAB per ministerie nagegaan of de tekortkomingen in de interne beheersingsmaatregelen binnen de ministeries ten opzichte van 2014 zijn weggenomen. In zijn algemeenheid stelde de SOAB vast dat nauwelijks verbetering is opgetreden in het financieel beheer. Daarnaast zijn er bij de controle van de jaarrekening 2015 additionele tekortkomingen geconstateerd in de beheersingsmaatregelen. In tabel 11 geven wij de tekortkomingen weer met de status van de implementatie van de aanbevelingen en de mate van risico.

Tabel 11. Verloop tekortkomingen in de processen

Proces	Tekortkomingen	Status 2015	Implementatie aanbeveling	Risico
Algemeen	Geen waarborging van de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking in de financiële administratie (E-one) en de integriteit van de achterliggende gegevensbestanden	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	Tekort aan capaciteit en deskundigheid	Ongewijzigd	Gestart met besluit inzake financiële functies	
	Ontoereikende interne controleprocedures	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	Onvoldoende aandacht voor de interne controle. De interne controlefunctie is niet ingevuld.	Ongewijzigd	Gestart met invoeren IC bij de ministeries	
Personeel	Ontbrekende formele procedures en richtlijnen inzake het salarisproces.	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	Ontbrekende administratieve procedure die de volledige registratie van de raadsbeslissingen, aanstellingsbesluiten en ministeriële beschikkingen waarborgt.	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	Er vindt geen maandelijkse analyse plaats op de uitbetaalde salarissen.	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	Er vindt geen aansluiting plaats tussen standenregister met de werkelijke uitbetaling conform PAYTIME.	Lopend	Per 1 jan. 2016 is het systeem Paytime vervangen door het nieuw systeem PIMS@all-Paymaster waarin de personeelsadministratie en de salarisadministratie aan elkaar zijn gekoppeld.	
Aangaan verplichtingen	De procedures met betrekking tot het proces 'Aangaan financiële verplichtingen' worden niet nageleefd.	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	De procedures en richtlijnen met betrekking tot het aanvragen van offertes worden niet nageleefd.	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	De procedures en richtlijnen met betrekking tot het consultancybeleid worden niet nageleefd.	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	De procedures en richtlijnen met betrekking tot het archiveren van financiële bescheiden worden niet nageleefd.	Lopend	Bezig met proces voor digitaliseren facturen	
Subsidieverstrekking en overdrachten	De procedures en richtlijnen met betrekking tot de beoordeling en toekenning, de betaling, de afrekening en de registratie van subsidies ontbreken.	Lopend	Per 1 januari 2018 is Landsbesluit Subsidie in werking getreden	
	Ondertekende ministeriële beschikkingen ontbreken.	Lopend	Per 1 januari 2018 is Landsbesluit Subsidie in werking getreden voorschrijvende MB	
	De programma's van eisen zijn onvoldoende actueel en de eisen zijn onvoldoende meetbaar geformuleerd.	Gestart	PVE is voorgeschreven in de wet, maar er zijn geen nadere regels aangevende wat in de PVE moet worden opgenomen	
	De controle op de doelmatige besteding van de subsidies ontbreekt.	Gestart	Trainingen verzorgd, maar controles zijn nog niet gedaan	
	De formele jaarlijkse afrekening en sanctiebeleid ontbreekt.	Ongewijzigd	Nog geen actie ondernemen, wel voorgeschreven in de nieuwe Landsbesluit subsidie	
Onderstandsverlening	De bijstand (onderstand) wordt op basis van een beschikking toegekend. Deze beschikkingen ontbreken in de dossiers	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	De verwerking van de intrekkingen in de uitkeringsadministratie wordt niet gecontroleerd.	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	Onderstand uitkeringen worden automatisch doorbetaald. Er vindt geen revisie plaats op gewijzigde omstandigheden van de klanten in het bestand.	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
Baten	(Actuele) procedures en richtlijnen voor diverse opbrengsten ontbreken.	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
	De volledigheid van de opbrengsten is niet vast te stellen.	Ongewijzigd	Geen actie ondernomen	
Legende:				
 Hoog en de tekortkomingen zijn nog steeds niet aangepakt				
 Hoog maar, er wordt aan de tekortkomingen gewerkt				
 Gemiddeld, geen financiële gevolgen				

Als gevolg van de vele tekortkomingen in de AO/IB bestaan er veel onzekerheden over de juistheid en de volledigheid van de verantwoorde balansposten, de baten en de lasten. Mede als gevolg hiervan is de SOAB gekomen tot een afkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2015.

4.3 Tekortkomingen IT-audit op het financieel systeem Enterprise One

Uit de IT-audit die SOAB in 2015 op het financieel systeem Enterprise One (E-one) heeft uitgevoerd, zijn de volgende tekortkomingen gebleken:

1. Logische toegangsbeveiliging:
 - er ontbreekt een informatiebeveiligingsbeleid;
 - er ontbreekt een autorisatiematrix en de toegangsrechten zijn niet gestandaardiseerd;
 - er is geen wachtwoordbeleid;
 - er zijn speciale bevoegdheden onterecht toegekend aan elf gebruikers; en
 - er bestaan dubbele gebruikersaccounts.
2. Beheer van toegang:
 - er wordt geen gebruik gemaakt van formele aanvraagformulieren; en
 - er wordt geen periodieke evaluatie van toegang uitgevoerd.
3. Wijzigingsbeheer:
 - er is geen formeel wijzigingsbeleid vastgelegd; en
 - testplannen, testscenarios en testresultaten worden niet gedocumenteerd.
4. Incidentbeheer:
 - er is geen procedure aanwezig voor het centraal registreren en tijdig afhandelen van IT-incidenten.
5. Fysieke beveiliging:
 - E-one wordt op een externe locatie gehost. Het ministerie beschikt niet over een International Standard for Assurance Engagements (ISAE) 3204 rapport.
6. Application Control:
 - bestelbonnummer is wijzigbaar in E-one;
 - onjuiste functiescheiding bij drie gebruikers binnen E-one tussen het aanmaken van bestelbonnen, betaalbaar stellen van facturen en het aanmaken van betaalbestanden.

De Rekenkamer stelt op basis van bovenvermelde tekortkomingen vast dat de informatiebeveiliging rondom het financieel administratiesysteem E-One niet toereikend is. Er bestaat het risico dat aan gebruikers ten onrechte onjuiste toegangsrechten zijn toegekend waardoor de vereiste functiescheidingen doorbroken worden en ongewenste mutaties in het systeem kunnen worden doorgevoerd. Hierdoor is de betrouwbaarheid van de financiële gegevensverwerking niet gewaarborgd.

5 OPSTELLING JAARREKENING CONFORM DE VOORSCHRIFTEN

In hoofdstuk 4 van de Lv C-2010 is voorgeschreven uit welke onderdelen de jaarrekening moet bestaan en welke informatie de jaarrekening moet bevatten. De voorschriften schrijven ook voor waarop de jaarrekening toelichting moet geven en waarin het inzicht moet verschaffen. De Rekenkamer constateert dat de inrichting van de jaarrekening op de voorschriften aansluit. Er wordt echter niet op alle voorgeschreven aspecten toelichting gegeven danwel inzicht verschaft in overeenstemming met de comptabiliteitsvoorschriften. De aspecten waarop de jaarrekening geen toelichting en of inzicht volgens de Lv C-2010 verschaft zijn:

- De jaarrekening geeft geen informatie over de financiële positie en de baten en lasten van de collectieve sector.
- Er zijn geen afzonderlijke specificaties in de jaarrekening opgenomen ter toelichting van het deel van het eigen vermogen en voorzieningen dat naar verwachting binnen een jaar zal worden aangewend.
- De jaarrekening geeft geen inzicht in de begrotingsover- en onderschrijdingen.
- De toelichting op de baten en lasten is summier en een toelichting op het beleidsdeel ontbreekt.
- Van zes ministeries bevat het jaarverslag geen uiteenzetting of en in hoeverre beleidsvoornemens met betrekking tot het betreffende dienstjaar zijn geformuleerd en in hoeverre deze zijn gerealiseerd. Ten opzichte van 2014 is dit een vooruitgang. In 2014 hebben geen van de ministeries hieraan voldaan.

De Rekenkamer is van oordeel dat de jaarrekening 2015 wat betreft de inrichting wel maar voor wat betreft het vereiste inzicht, evenals in voorgaande jaren, niet voldoet aan de eisen en normen die aan een jaarrekening volgens de wet worden gesteld.

6 STAND VAN ZAKEN PLAN VAN AANPAK VOOR HET WEGWERKEN VAN DE TEKORTKOMINGEN

Tijdens het proces van aantekening van bezwaar tegen de jaarrekening 2014 heeft de RvM in december 2016 een plan van aanpak naar de Rekenkamer gestuurd met de diverse acties die de regering zou ondernemen om de geconstateerde tekortkomingen in het financieel beheer weg te werken.

De Rekenkamer heeft het plan van aanpak doorgenomen en afgezet tegen de tekortkomingen. De Rekenkamer was echter niet overtuigd dat bepaalde door de ministeries voorgestelde maatregelen inderdaad zouden bijdragen tot het wegwerken van de tekortkomingen. Dit, gezien het feit dat de voorgestelde maatregelen niet realistisch haalbaar leken te zijn of niet geheel passend waren.

Als onderdeel van het onderzoek naar de jaarrekening 2015 heeft de Rekenkamer het Ministerie van Financiën bij brief d.d. 18 januari 2018 verzocht om haar een update te geven van de status van de plannen voor het wegwerken van de bestaande tekortkomingen. Eveneens is gevraagd naar de stappen die de ministeries zouden ondernemen voor het wegwerken van de tekortkomingen die de interne accountant bij de controle van de jaarrekening 2015 heeft aangekaart. Tot het moment van afsluiten van dit onderzoek, zijnde november 2018, heeft de Rekenkamer niet van alle ministeries een reactie ontvangen inzake de update van de plannen. Wij hebben van zes ministeries een update van hun plannen ontvangen. Het betreffen de ministeries van AZ, Financiën, VVRP, EO, OWCS en GMN. Van het Ministerie van Financiën hebben wij een update ontvangen van de Inspectie der Belastingen en de Landsontvanger. Uit tabel 11 blijkt dat de ministeries gestart zijn met de implementatie van bepaalde acties, echter is het financieel beheer nog niet geheel op orde.

Verder heeft de Rekenkamer geconstateerd dat het Ministerie van Financiën de voortgang van het plan van aanpak niet, zoals door de Rekenkamer aanbevolen, integraal in de per kwartaal uit te brengen uitvoeringsrapportage heeft opgenomen.

Door het opnemen van het plan in de uitvoeringsrapportage kan het ministerie de voortgang beter bewaken.

De Rekenkamer is van oordeel dat ongeacht er bepaalde stappen zijn gemaakt in het wegwerken van de tekortkomingen in het financieel beheer, dit nog niet geheel op orde is.

7 GOEDKEUREN JAARREKENING

Uit het onderzoek naar de jaarrekening 2015 constateert de Rekenkamer dat door de fouten en onzekerheden in de jaarrekening deze niet een getrouwe weergave geeft van de balansposten, de posten van de Gewone Dienst en de Kapitaaldienst alsmede van de financiële positie van de overheid. De onzekerheden zijn voornamelijk veroorzaakt door de tekortkomingen in het financieel beheer waardoor belangrijke informatie ontbreekt. De Rekenkamer is van oordeel dat het ontbreken van informatie (zoals onderliggende documenten, specificaties en onderbouwingen) vermijdbaar is. Ook het behouden van de fouten in de jaarrekening kan volgens de Rekenkamer worden opgelost om te voorkomen dat de jaarrekening met de fouten erin naar de Staten wordt gestuurd ter vaststelling. Reeds in haar voorgaande rapporten heeft de Rekenkamer de oorzaken die leiden tot het ontbreken van documenten, onzekerheden en fouten, aangekaart. Daarnaast heeft de Rekenkamer aanbevolen om de fouten die geconstateerd zijn door de SOAB, te doen corrigeren alvorens de jaarrekening aan de Rekenkamer en de Staten aan te bieden. De Rekenkamer constateert dat dezelfde tekortkomingen van invloed zijn op een getrouwe weergave van de jaarrekening 2015.

Over de jaarrekening 2014 heeft de Rekenkamer bezwaar getekend omdat de regering de Rekenkamer niet kon overtuigen dat met het plan van aanpak dat is opgesteld, de tekortkomingen in het financieel beheer kunnen worden weggewerkt.

Bij de controle van de jaarrekening 2015 heeft de Rekenkamer een update gevraagd van de realisatie van deze plannen en de te ondernemen acties voor het wegwerken van de nieuwe, door de interne accountant uit de controle van deze jaarrekening, aangekaarte tekortkomingen. Uit de reacties van de ministeries blijkt dat de regering gestart is met het ondernemen van acties. Alhoewel deze acties tot nu toe niet van dermate invloed zijn op het optimaliseren van het financieel beheer, geeft het blijk dat de regering bereidwillig is om de tekortkomingen aan te pakken.

Overwegende de fouten en onzekerheden in de jaarrekening 2015 kan de Rekenkamer de jaarrekening niet goedkeuren. Echter is de Rekenkamer van mening dat, gezien de regering pas in 2017 op basis van de aanbevelingen van de Rekenkamer een plan van aanpak heeft opgesteld en in 2018 gestart is met het ondernemen van acties, het op zijn plaats is om de regering de nodige tijd te geven om de aanbeveling volledig uit te voeren.

Om deze reden zal de Rekenkamer geen bezwaar indienen tegen de jaarrekening 2015.

De Rekenkamer kan de jaarrekening 2015 niet goedkeuren, echter zal de Rekenkamer geen bezwaar tekenen tegen de jaarrekening 2015. De Rekenkamer is van mening dat de regering de nodige tijd moet krijgen om de actieplannen voor het wegwerken van de tekortkomingen uit te voeren.

8 AANBEVELINGEN

De aanbevelingen van de Rekenkamer zoals opgenomen in haar verslag over de jaarrekening 2014 gelden eveneens voor de jaarrekening 2015. Het gaat om de volgende aanbevelingen:

1. Betreffende de tekortkomingen in het financieel beheer dienen de Staten:

A. aan de regering te verzoeken om:

1. uit te leggen hoe de regering de tekortkomingen zal wegwerken;
2. periodiek aan de Staten te rapporteren over de voortgang van de uitvoering van de plannen. De rapportage van de voortgang dient voorzien te worden van een oordeel van een onafhankelijk orgaan dat niet betrokken is bij de uitvoering van de plannen.

B. van de minister van Financiën te eisen dat hij in het kader van zijn rol met betrekking tot (i) het toezicht op de uitvoering van de begroting³⁹, (ii) de toetsing aan het algemene financieel beleid⁴⁰ en (iii) het toezicht op de inrichting van de financiële en andere administraties van het Land alsmede de wijze waarop de administraties worden gevoerd⁴¹, zorgdraagt dat hij de beschikking heeft over de MLs die de SOAB over de andere ministeries hebben uitgebracht.

2. Betreffende de uitvoering van de begroting dienen de Staten:

van de minister van Financiën te eisen dat hij tijdig op de hoogte wordt gesteld van dreigende overschrijdingen door:

1. de controllers bij de verschillende ministeries maandelijks aan hun minister te laten rapporteren over de uitvoering van de begroting en aan te laten geven voor welke posten overschrijdingen dreigen;
2. de ministers vervolgens maandelijks de uitputting van de begroting te laten rapporteren aan de minister van Financiën.

3. Betreffende de rapportage over de realisatie van beleidsvoornemens dienen de Staten:

van de regering te eisen dat in de uitvoeringsrapportage meer inhoud wordt gegeven aan het rapporteren over de:

1. realisatie van de beleidsvoornemens zoals die in het regeerprogramma zijn verwoord;

³⁹ Artikel 41, tweede lid.

⁴⁰ Artikel 41, derde lid.

⁴¹ Artikel 41, vijfde lid.

2. de oorzaken van de verschillen tussen de begrote en de gerealiseerde baten en lasten per ministerie of staatsorgaan op het niveau van economische categorieën per functie.

4. Betreffende de jaarrekening dienen de Staten voor het verhogen van de bruikbaarheid van de jaarrekening:

1. van de minister van Financiën te eisen dat in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, zoals de Lv C-2010 en de Subsidieverordening, interne procedures en richtlijnen wordt gehandeld;
2. de RvM erop te wijzen dat de jaarrekening zonder corrigeerbare fouten aan de Staten moet worden aangeboden. Hiertoe dient de regering, voor zover dit nog niet formeel is geregeld, de procedure voor het aanbieden van de jaarrekening aan de Staten dusdanig te wijzigen dat de correcties voorgesteld door de interne accountant en de Rekenkamer door het Ministerie van Financiën kritisch worden beoordeeld. Indien er geen grondige reden is voor het niet verwerken van de correcties dient het Ministerie van Financiën deze correcties door te voeren.

Aangezien de fouten die de interne accountant in de jaarrekening 2015 heeft geconstateerd niet gecorrigeerd zijn, beveelt de Rekenkamer de Staten aan om, alvorens de jaarrekening 2015 te behandelen, van de regering te eisen om de getrouwheidsfouten in deze jaarrekening te doen corrigeren door het Ministerie van Financiën. Hierdoor kunnen de Staten en overige gebruikers van de jaarrekening een beter beeld vormen over de cijfers opgenomen in deze jaarrekening.

Daarnaast bevelen wij de Staten ook aan om de regering erop te attenderen dat oneigenlijk gebruikmaken van de bepaling in artikel 47 van de LV-C 2010 om begrotingsoverschrijdingen door de Staten te laten accorderen niet acceptabel is. De regering dient de nodige maatregelen te treffen opdat de ministers zorgdragen dat na de goedkeuring van de laatste suppletoire wijziging door de Staten slechts wijzigingen kunnen worden doorgevoerd die binnen het regiem van artikel 47 vallen. Bij het indienen van de jaarrekening dient de regering de begrotingswijzigingen die de Staten tegelijk met de jaarrekening moeten goedkeuren, inzichtelijk te maken voor de Staten.

9. REACTIE VAN HET MINISTERIE EN DE MINISTER VAN FINANCIËN

In het kader van de procedure van hoor en wederhoor heeft de Rekenkamer op 3 december 2018 het conceptrapport aan zowel de Minister van Financiën als de Secretaris Generaal (SG) van het Ministerie van Financiën aangeboden. Aan hen is gevraagd om binnen twee weken op het concept te reageren. De Rekenkamer heeft echter geen reactie ontvangen van het ministerie en ook niet van de minister. Gezien het feit dat de Rekenkamer noch van de Minister van Financiën noch van het Ministerie van Financiën een reactie op het conceptverslag heeft ontvangen, concludeert de Rekenkamer dat de minister en het ministerie zich met de inhoud van het rapport kunnen verenigen.

Bijlage 1a Getrouwheidsfouten 2015

Omschrijving oorzaak voor de getrouwheidsafwijkingen	Bedrag in NAf.
De sub-posten 'Bouwstructuren' en Machine & Equipment te hoog gewaardeerd	9.000.000
Mutatie debiteurenvoorziening onterecht rechtstreeks verwerkt t.g.v. Eigen vermogen	5.800.000
Deelnemingen te laag gewaardeerd	46.600.000
De vordering in rekening-courant op Selikor N.V. is te laag verantwoord	2.700.000
Overlopende passiva: schuld aan SVB	1.000.000
Totaal getrouwheidsfouten	65.100.000

Bijlage 1b Getrouwheidsonzekerheden 2015

Omschrijving oorzaak voor de getrouwheidsonzekerheden	Bedrag in NAF
Materiële vaste activa	
<i>Gronden en ondergrondse activa en Bouwstructuren:</i> Er is geen inzicht in de volledigheid van de beginstand per 10 oktober 2010.	n.t.k.
Materiële Vaste Activa	n.t.k.
- De ontmanteling van het voormalige Land de Nederlandse Antillen per 10 oktober 2010 is nog niet afgerond. - Er zijn geen duidelijke richtlijnen/ criteria en drempel welk als norm geldt voor het activeren van kapitaaluitgaven. - Diverse ministeries beschikken niet over een (bijgehouden) activelijst waardoor er geen sprake is van totaalbeeld van de fysieke MVA in eigendom van het Land Curaçao. - Er is geen sprake van inventarisatie bij diverse ministeries waardoor het onzeker is of de verantwoorde materiële vaste activa fysiek bestaat. - De werkzaamheden bij Domeinbeheer in het kader van het project voor inventarisatie, waardering en vaststelling van het eigendom voor alle andere onroerende goederen van het land Curaçao voor het jaar 2015 bevindt zich nog in de beginfase en zijn nog niet afgerond. - Het is niet duidelijk wie het economische en juridische eigendom heeft van woningen in beheer van FKP Er is sprake van een niet te kwantificeren onzekerheid bij de afschrijvingen die van invloed zijn op de waardering van de Materiële Vaste	
<i>Bouwstructuren</i> Onderliggende documentatie ontbreekt	47.200.000
<i>Onderhanden werken</i> Onderliggende documentatie ontbreekt.	171.800.000
<i>Machines en Equipment</i> Geen onderliggende documentatie	24.300.000
<i>Andere activa</i> Onderliggende documentatie ontbreekt.	5.000.000
Financiële vaste activa	
Van negen leningen ontbreken de ondertekende leningsovereenkomsten en saldobevestigingen ultimo 2015.	155.000.000
<i>Studieleningen</i> Geen sub-administratie van de studieleningen van het ministerie van OWCS ontvangen ter verdere uitvoering van de controle.	48.100.000
<i>Voorziening LL-leningen</i> Geen voorziening getroffen voor de Langlopende geldleningen waarvoor geen aflossingen en rente zijn ontvangen	22.800.000
<i>Deelnemingen</i> Niet van alle deelnemingen zijn de goedgekeurde jaarrekeningen 2015 beschikbaar.	107.500.000
Vorderingen	
<i>Debiteuren algemeen:</i> Toereikende controle-informatie (inningsopdrachten, facturen, vergunningen met bijbehorende tarieven, erfpachttaktes, huurcontracten en overige onderliggende documentatie) ontbreekt.	5.300.000
<i>Debiteuren overheden:</i> In de jaarrekening Land Curaçao 2015 is uitgegaan van een voorlopige verdeling van de boedelbalans van het voormalig Land de Nederlandse Antillen.	35.500.000
<i>Debiteuren Deelnemingen</i> Niet ontvangen aflossingen en rente over uitgegeven langlopende geldleningen	65.300.000
<i>Voorziening Debiteuren:</i> toereikende controle-informatie (documentatie ter vaststelling van de toereikendheid van de voorziening en de toegepaste percentages) ontbreekt.	34.300.000
Liquide middelen	
Ontoereikende AO/IB rondom kasbeheer en niet ontvangen standaardbankverklaringen	n.t.k
<i>Kruisposten</i>	

Omschrijving oorzaak voor de getrouwheidsonzekerheden	Bedrag in NAF
Geen toereikende onderbouwing van de afloop van deze post.	25.200.000
Eigen vermogen	
Er bestaan getrouwheidsfouten en onzekerheden in andere balansposten en recapitulatiestaten naar economische categorie. De saldi van de Gewone Dienst over de periode 10 oktober 2010 tot en met 2015 zijn ontleend aan jaarrekeningen waarbij een afkeurende controleverklaring of controleverklaring met oordeelonthouding werd afgegeven.	125.700.000
<i>Boedelscheiding</i>	n.t.k.
Boedelscheiding van het voormalige Land Nederlandse Antillen per eind 2015 nog niet afgerond.	
Voorzieningen	
Onderliggende documentatie ter onderbouwing van de hoogte van de opgenomen voorzieningen ontbreekt.	19.800.000
Kortlopende Schulden	
<i>Gelden in bewaring:</i>	
Afstemming van de financiële administratie van het ministerie van Financiën met de financiële administratie van onder andere de Ontvanger en Douane heeft niet plaatsgevonden voor wat betreft het saldo depositogelden vreemdelingen en zekerheidsstellingen. Verder ontbreekt controle-informatie documentatie ter onderbouwing van het bestaan en juistheid van de 'Borgsommen Verzekerings-maatschappijen'.	44.500.000
<i>Schuld aan APC-pensioenfondsen:</i>	
De gecontroleerde jaarrekening 2015 van het APC en van de Gouvernementswerklieden Pensioen 2015 waren ten tijde van de jaarrekeningcontrole niet beschikbaar. Verder is geen aansluiting tussen de eindafrekening van het APC m.b.t. Pensioenpremies van de ambtenaren en het gereserveerd bedrag als schuld in de jaarrekening van het Land.	48.100.000
Beloning van personeel	
Tekortkomingen in Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (AO/IB) en het ontbreken van voldoende en geschikte controle-informatie.	431.500.000
Verbruik van goederen en diensten	
Er zijn tekortkomingen in de AO/IB rondom het proces 'Verbruik van goederen en diensten' en het ontbreken van voldoende controle-informatie.	225.100.000
Afschrijving vaste activa	n.t.k.
Het ontbreken van voldoende en geschikte controle-informatie	
Subsidies/ Overdrachten	
Er ontbreekt toereikende onderliggende documentatie (subsidiebeschikkingen, machtigingsverzoeken, bestelbonnen, afrekeningen).	263.000.000
Sociale Zekerheid	
Er zijn onvoldoende interne beheersingsmaatregelen rondom de procedures inzake de sub-posten:	42.700.000
- Onderstand en Noodvoorzieningen	20.700.000
- Pensioenuitkeringen	
Belastingen	
Gebrek aan controle-technische functiescheidingen de processen en onbetrouwbaarheid ontvangstenadministratie GOS.	1.413.000.000
Andere inkomsten	
Andere inkomsten: tekortkomingen in de AO/IB van diverse inkomstenstromen	81.400.000
Totaal onzekerheden	3.462.800.000

n.t.k. = niet te kwantificeren

Bijlage 2 Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AO/IB	Administratieve organisatie en de daarin verankerde maatregelen van interne beheersing
GD	Gewone Dienst
KD	Kapitaaldienst
Lv ABO	Landsverordening Ambtelijke Bestuurlijke Organisatie
Lv ARC	Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao
Lv C-2010	Landsverordening Comptabiliteit Curaçao 2010
RvM	Raad van Ministers
SOAB	Stichting Overheidsaccountantsbureau
FKP	Fundashon Kas Popular
APC	Algemene Pensioenfonds Curaçao
GOS	Geïntegreerd Ontvangers Systeem
BPD	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening
AZ	Ministerie van Algemene Zaken
JUS	Ministerie van Justitie
VVRP	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning
EO	Ministerie van Economische Ontwikkeling
OWCS	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport
SOAW	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn
GMN	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur
FIN	Ministerie van Financiën

NOV - 2 2018

d.d. 02.11.2018
George A. A. A.

Aan Hare Excellentie
de Gouverneur van Curaçao
Fort Amsterdam 1
Curaçao

RvA no. RA/34-18-LV

Onderwerp: Ontwerplandsverordening houdende vaststelling van de Jaarrekening van Curaçao voor het dienstjaar 2015 (zaaknummer 2018/043283)

Advies: Met verwijzing naar uw spoed adviesverzoek d.d. 2 oktober 2018 om het oordeel van de Raad van Advies inzake bovengenoemd onderwerp, dat de Raad op 5 oktober 2018 heeft ontvangen, en naar aanleiding van de behandeling hiervan op 1 november 2018, bericht de Raad u als volgt.

I. Algemeen

1. Procedureel

a. Artikel 51, tweede lid, van de Landsverordening comptabiliteit 2010

Artikel 51, tweede lid, van de Landsverordening comptabiliteit 2010 (hierna: Lvc 2010) bepaalt dat bij een ontwerplandsverordening tot vaststelling van een jaarrekening worden gevoegd:

- een accountantsverklaring en het daarbij behorende verslag van de accountant van het Land, de Stichting Overheidsaccountantsbureau (hierna: SOAB);
- het door de Algemene Rekenkamer Curaçao (hierna: Rekenkamer) uitgebrachte rapport van haar bevindingen met betrekking tot de jaarrekening.

De bevindingen van de SOAB en de Rekenkamer met betrekking tot een jaarrekening zijn van cruciaal belang voor een gedegen beoordeling van die jaarrekening en voor de verantwoording die aan de Staten wordt afgelegd met het indienen daarvan.

b. De controleverklaring en het accountantsverslag van de SOAB

Bij brief d.d. 10 november 2016, kenmerk 16/0921C/JH, heeft de SOAB de controleverklaring¹ (hierna: Controleverklaring SOAB) bij de Jaarrekening van Curaçao voor het dienstjaar 2015 (hierna: Jaarrekening 2015) aan de Minister van Financiën (hierna: Minister) aangeboden.

Het accountantsverslag naar aanleiding van de controle van de Jaarrekening 2015 (hierna: Verslag SOAB) is aan de Minister aangeboden d.d. 8 november 2016 (kenmerk 16/0926C/JH).

¹ Gedateerd 10 november 2016.

De Controleverklaring SOAB en het Verslag SOAB zijn bij de toelichting op de Jaarrekening 2015 gevoegd.

Naar het oordeel van de SOAB geeft de Jaarrekening 2015 geen getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van het Land per 31 december 2015 en van het resultaat over de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015. De SOAB is tevens van oordeel dat de in de Jaarrekening 2015 verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 niet voldoen aan alle eisen van financiële rechtmatigheid.² De SOAB geeft de Jaarrekening 2015 om die redenen een afkeurend oordeel ten aanzien van zowel de getrouwe weergave als de financiële rechtmatigheid.³

Bovenvermeld oordeel van de SOAB wordt in de Controleverklaring SOAB en het Verslag SOAB onderbouwd aan de hand van een overzicht van geconstateerde afwijkingen en onzekerheden.

c. Het verslag van bevindingen van de Rekenkamer

Volgens de memorie van toelichting op de Jaarrekening 2015 (hierna: memorie van toelichting) is de Jaarrekening 2015 d.d. 29 augustus 2016 aan de Rekenkamer aangeboden.⁴ Ingevolge artikel 50, derde lid, van de Lvc 2010 dient de Rekenkamer na uiterlijk anderhalve maand nadat hij een afschrift van het Verslag SOAB heeft ontvangen een verslag van bevindingen uit te brengen. De Rekenkamer geeft in zijn verslag van bevindingen informatie aan de Staten over onder meer de controle van die jaarrekening door de SOAB, het financieel beheer en over bijzonderheden betreffende de rechtmatigheid van de uitgaven.

Het verslag van bevindingen van de Rekenkamer over de Jaarrekening 2015 is echter niet bij het ontwerp gevoegd aangezien de Minister dit verslag nog niet heeft ontvangen.⁵

Hoewel het dossier met betrekking tot dit adviesverzoek niet volledig is vanwege het ontbreken van voornoemd verslag van de Rekenkamer, zal de Raad, mede gelet op artikel 51, derde lid, van de Lvc 2010, toch advies uitbrengen aan de regering. Op grond van laatstgenoemd artikellid is de regering na het verstrijken van bovengenoemde termijn van anderhalve maand niet gehouden om op het verslag van bevindingen van de Rekenkamer te wachten om het traject van totstandkoming van de jaarrekening te vervolgen.

Voor een eventuele oorzaak van het tot nog toe uitblijven van het verslag van de Rekenkamer verwijst de Raad naar het hierna volgende onderdeel d van zijn advies.

De Raad vraagt de regering hem het verslag van bevindingen van de Rekenkamer toe te sturen nadat de regering dit heeft ontvangen. Mocht dit verslag daartoe aanleiding geven dan zal de Raad een aanvullend advies ter zake uitbrengen.

d. Overschrijding van de termijn waarbinnen de Jaarrekening 2015 bij de Staten moet zijn ingediend conform artikel 51, eerste lid, van de Lvc 2010

Ervan uitgaande dat de Minister de Jaarrekening 2015 reeds op 29 augustus 2016 aan de SOAB en de Rekenkamer voor controle heeft gezonden, moet worden geconcludeerd dat de termijn waarbinnen de landsverordening tot goedkeuring van de Jaarrekening 2015 moest zijn vastgesteld ingevolge artikel 51, eerste lid, van de Lvc 2010, opnieuw ruimschoots is overschreden. In de memorie van toelichting wordt hierop eveneens gewezen.⁶

² De Controleverklaring SOAB, pagina 1.

³ Idem als in voetnoot 2.

⁴ Memorie van toelichting, pagina 1, eerste tekstblok.

⁵ Aanbieding van de Jaarrekening 2015 door de Minister van Financiën d.d. 1 oktober 2018 aan de Gouverneur (zaaknummer 2018/043283), met het verzoek aan de Gouverneur deze jaarrekening voor advies aan de Raad voor te leggen en pagina 2 van de memorie van toelichting.

⁶ Memorie van toelichting, pagina 2.

Al eerder, bijvoorbeeld in het advies van de Raad over de vaststelling van de Jaarrekening van Curaçao voor het dienstjaar 2014 (hierna: Jaarrekening 2014)⁷, heeft de Raad geconstateerd dat de termijn voor de indiening van de jaarrekening bij de Staten steeds wordt overschreden. Aan de termijnoverschrijding met betrekking tot de Jaarrekening 2014 bleken diverse oorzaken ten grondslag te liggen. Volgens de SOAB en de Rekenkamer is de voornaamste oorzaak de staat van het financieel beheer, hetgeen belemmerend werkte op de controle van en het onderzoek naar deze jaarrekening. Daarbij constateerde de Raad ook dat de communicatie tussen de diverse actoren in dit verband verbeterd moet worden en adviseerde de regering, met een beroep op artikel 2 van de Lvc 2010, een projectorganisatie "jaarrekening controle" op te zetten met het oog op een betere samenwerking en communicatie ter zake.⁸

De Raad sluit niet uit dat ook thans de staat van het financieel beheer een oorzaak zou kunnen zijn voor het overschrijden van de termijn voor het uitbrengen van de verslagen van de SOAB en de Rekenkamer in combinatie met een niet optimale communicatie tussen voornoemde controlerende instanties en het Ministerie van Financiën.

De Raad adviseert de regering met voortvarendheid het nodige te doen teneinde op korte termijn een jaarrekening met een goedkeurende accountantsverklaring tijdig vast te kunnen stellen. In dit kader verwijst de Raad naar onderdeel 2, onder a en onderdeel 3, onder a. 2° van dit advies.

2. De kwaliteit van de Jaarrekening 2015

a. Jaarrekening 2014 versus Jaarrekening 2015

Ten aanzien van de Jaarrekening 2014 gaf de SOAB met betrekking tot de getrouwheid een oordeelonthouding en met betrekking tot de financiële rechtmatigheid, een afkeurend oordeel. Thans heeft de SOAB met betrekking tot de Jaarrekening 2015 een afkeurende verklaring gegeven ten aanzien van zowel de getrouwheid als de financiële rechtmatigheid.

Met het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (hierna: Cft) is, zoals uit het persbericht d.d. 17 oktober 2018 blijkt, onlangs door de regering afgesproken om de jaarrekening over het dienstjaar 2021 tijdig en zodanig vast te stellen dat deze van een goedgekeurde accountantsverklaring kan worden voorzien. Een belangrijke voorwaarde daarvoor is volgens het Cft het op orde brengen en houden van het financieel beheer. Zonder gedegen financieel beheer is een ordentelijk begrotingsproces niet mogelijk. Tegelijkertijd blijkt de kwaliteit van de verantwoording in de Jaarrekening 2015 juist achteruit te zijn gegaan ten opzichte van die over het dienstjaar 2014. Volgens de Raad is de kwaliteit van de financiële verantwoording sterk afhankelijk van de kwalitatieve en kwantitatieve bemensing van de financiële functies op de ministeries, de inrichting van de Administratieve Organisatie/Interne Beheersing (hierna AO/IB), het handelen conform de richtlijnen betreffende de AO/IB en het in acht nemen van de relevante wet- en regelgeving. Een afkeurende verklaring van de accountant met betrekking tot de Jaarrekening 2015 voor zowel de getrouwheid als de financiële rechtmatigheid impliceert grote tekortkomingen op de eerder vermelde vlakken.

Gezien het feit dat het verbeteren c.q. het op orde krijgen en houden van het financieel beheer een proces behelst dat veel tijd in beslag kan nemen, wordt de regering geadviseerd – rekening houdend met het voorop gestelde doel met betrekking tot de jaarrekening over het dienstjaar 2021 - spoedig in samenwerking met de SOAB een helder en haalbaar integraal traject daartoe uit te stippelen en prioriteit te geven aan de facilitering van de in dit verband noodzakelijke voorwaarden.

b. Doel reacties regering in de memorie van toelichting

In de memorie van toelichting wordt door de regering ingegaan op diverse opmerkingen van de SOAB waarbij het onduidelijk is of deze reacties hebben kunnen leiden tot aanpassingen bij de

⁷ Advies van de Raad d.d. 9 mei 2018, RvA no. RA/15-18-LV (zaaknummer 2018/012074) (hierna: het advies over de Jaarrekening 2014).

⁸ Het advies over de Jaarrekening 2014, pagina's 4, laatste tekstblok en 5, eerste tekstblok.
RvA no. RA/34-18-LV

door de SOAB gemaakte opmerkingen en gevelde oordelen. In dit verband wenst de Raad op te merken dat terwijl de regering in de memorie van toelichting bij diverse onderwerpen probeert te staven dat constatering en aangemerkt onzekerheden door de SOAB niet correct zouden zijn, de diverse discussies niet worden afgerond met een concluderend besluit, waardoor de divergerende standpunten intact blijven.

De Raad adviseert de regering in de memorie van toelichting hierop in te gaan en tevens in de toekomst dergelijke niet afgeronde discussies in de memorie van toelichting te trachten te vermijden door betere afstemming met de SOAB.

3. Beïnvloedingsfactoren kwaliteit van de financiële verantwoording

Uit de bij het adviesverzoek gevoegde stukken kan de Raad verschillende factoren afleiden die de kwaliteit van de financiële verantwoording door de regering door middel van de Jaarrekening 2015 mede hebben beïnvloed. Deze factoren zijn of hangen samen met het volgende.

a. Oorzaken afkeurende verklaring

De meest aangehaalde redenen door de SOAB voor het geven van de afkeurende verklaring voor de Jaarrekening 2015 zijn het ontbreken of niet ontvangen van de onderliggende documenten en significante tekortkomingen in de AO/IB. Hierop wenst de Raad nader in te gaan hieronder.

1°. *Factoren die samenhangen met het ontbreken van de onderliggende documenten*

- *De regering is niet in staat de informatie uit de financiële administratie te destilleren.*

Indien de regering de gewenste informatie niet heeft kunnen aanleveren vanwege het ontbreken van de onderliggende documenten, ligt het volgens de Raad in de lijn der verwachting dat de regering in dat geval middels een plan van aanpak aangeeft welke acties ondernomen zullen worden en op welke termijn de benodigde informatie beschikbaar zal komen. De Raad mist de verwachte werkwijze echter.

De regering wordt geadviseerd – zoals reeds eerder geadviseerd⁹ – in dergelijke gevallen de hierboven voorgestelde werkwijze in acht te nemen in plaats van een reactie te geven waaruit niet blijkt dat de tekortkoming in de toekomst zal worden geëlimineerd.

- *Onvolledig overgedragen dossiers door het voormalige eilandgebied Curaçao*

Als gevolg van de onvolledige dossiers overgedragen door het voormalige eilandgebied Curaçao in het kader van de staatkundige vernieuwingen vinden jaarlijks dezelfde discussies plaats tussen de SOAB en de regering over met name leningen en materiële vaste activa, zonder dat er zicht is op een uitkomst.

De regering wordt geadviseerd met de SOAB een werkbare modus overeen te komen opdat deze discussie in het traject van voorbereiding van de volgende jaarrekening kan worden afgerond.

- *Gevolgen van de boedelscheiding*

In de managementsamenvatting van het Verslag SOAB geeft deze aan dat hard wordt gewerkt aan het wegwerken van diverse onzekerheden in hun controle door middel van verdere afronding van de boedelscheiding van het voormalige land de Nederlandse Antillen. Hierbij wordt de regering geadviseerd in overleg met de SOAB concrete acties te ondernemen teneinde onzekerheden die zich jaarlijks manifesteren op de balans van het land Curaçao voortvloeiende uit de boedelscheiding van het voormalige land de Nederlandse Antillen, in de volgende jaarrekening te minimaliseren.

- *Het opvragen van informatie bij overige ministeries*

Uit de memorie van toelichting is te concluderen dat het Ministerie van Financiën in bepaalde gevallen niet op de hoogte is van de informatiebehoefte bij de SOAB en de informatieverstrekking

⁹ Het advies d.d. 9 mei 2014 over de Jaarrekening 2014, onderdeel 1 "Verbeterplannen" onder II.

door de overige ministeries. Dit leidt ertoe dat de SOAB in die gevallen uiteindelijk de benodigde informatie niet krijgt opgestuurd.

In dit verband wordt de regering geadviseerd het instellen van een centraal coördinatiepunt in overweging te nemen (bij het Ministerie van Financiën) voor gecentraliseerde communicatie met de SOAB en informatieverstrekking aan de SOAB.

2°. *Significante tekortkomingen in AO/IB*

Zoals uit de memorie van toelichting blijkt, zijn – in samenwerking met de SOAB – trajecten lopende ter verbetering van het financieel beheer en ter verbetering van de financiële administratie. Met betrekking tot de tekortkomingen op het vlak van AO/IB in de Jaarrekening 2015 adviseert de Raad de regering te inventariseren, welke tekortkomingen opgevangen zullen worden met de trajecten – gericht op de verbetering van het financieel beheer en de financiële administratie – die reeds in uitvoering zijn en welke additionele trajecten noodzakelijk zijn om de in de Jaarrekening 2015 door de SOAB geconstateerde euvels op dit gebied weg te werken. Voorts wordt geadviseerd een matrix op te stellen van de bestaande tekortkomingen met betrekking tot AO/IB, samen met de bijbehorende noodzakelijk te ondernemen acties in dit verband en de termijnen waarbinnen effecten te verwachten zullen zijn.

b. Communicatiekloof

Volgens de Raad is de relatie tussen de gecontroleerde en de controleur een cruciale factor bij de totstandkoming van een jaarrekening.

Uit de memorie van toelichting constateert de Raad echter dat de communicatie tussen de regering en de SOAB niet optimaal verloopt. In tal van gevallen had volgens de Raad een betere communicatie kunnen bijdragen tot meer zekerheid ten aanzien van de jaarrekening. Voorbeelden hiervan zijn redeneringen die de regering in de Jaarrekening 2015 volgt zonder daarover met de SOAB te hebben gecommuniceerd. Zo gaat de regering er soms van uit dat bepaalde informatie uit de beschikbare gegevens af te leiden is terwijl de SOAB wellicht anders redeneert en niet tot die zelfde conclusie komt. In zulke gevallen leidt de – van de regering – afwijkende redenering door de SOAB tot (meer) onzekerheden in de Jaarrekening 2015. Volgens de regering zou de SOAB onder andere weleens bedragen eigendunkelijk hebben ingevoerd en op basis daarvan conclusies hebben getrokken en zich niet gehouden hebben aan eerder gemaakte afspraken en daardoor hun eerder gemaakte opmerkingen hebben gehandhaafd. Dit duidelijk gebrek aan communicatie draagt niet bij tot een beter inzicht in de financiële verantwoording door de regering. De Raad vermoedt dat de intenties bij beide partijen tekort schieten om zaken in overleg – met het principe van hoor en wederhoor – te verhelderen, welke de beoordeling van de Jaarrekening 2015 niet ten goede komt. De Raad acht een soepele communicatie en samenwerking tussen de regering en de SOAB imperatief. De bestaande communicatiekloof is een obstakel waardoor de samenwerking niet optimaal is.

De regering wordt geadviseerd met spoed te werken aan het optimaliseren van de communicatie en de relatie met de SOAB te herstellen, eventueel middels tijdelijke inschakeling van een mediator.

c. Beschikbare personeelscapaciteit bij de overheid

Uit de memorie van toelichting constateert de Raad dat de regering er in bepaalde gevallen voor kiest om naar aanleiding van bepaalde opmerkingen van de SOAB, te zwijgen of eerdere reacties te herhalen die de kwaliteit van de financiële verantwoording niet ten goede komen. Gelet op dergelijke situaties en het uitblijven van verbeteringen in de kwaliteit van de Jaarrekening 2015 in vergelijking met de Jaarrekening 2014 rijst bij de Raad de vraag of het overheidsapparaat wellicht specifieke kennis en capaciteit tekort komt waardoor er onvoldoende vooruitgang te bemerken is met betrekking tot het opstellen van een jaarrekening.

De regering wordt geadviseerd het vorenstaande na te gaan en indien nodig, eventueel tijdelijk, de capaciteit met de nodige voortvarendheid uit te breiden.

4. Het indienen van een ontwerplandsverordening tot vaststelling van een jaarrekening bij de Staten zonder de controleverklaring en het accountantsverslag van de SOAB en/of het verslag van bevindingen van de Rekenkamer

In de memorie van toelichting stelt de regering wederom dat zij voornemens is de procedure tot vaststelling van een jaarrekening stipt te volgen en dat bij vertraging bij het uitbrengen van de rapportages van de SOAB en/of de Rekenkamer, de regering de betreffende jaarrekening, conform artikel 51, derde lid, van de Lvc 2010, dus zonder rapportages, bij de Staten zal indienen.¹⁰

De Raad onderkent het belang van het tijdig indienen van een jaarrekening en is dan ook van mening dat de enorme termijnoverschrijdingen voor het indienen van een jaarrekening bij de Staten moet worden teruggedrongen. Over het terugdringen van deze termijnoverschrijding verwijst de Raad naar onderdeel I-1d op pagina 2 van dit advies.

De Raad wijst er echter nogmaals ¹¹ op dat het ontbreken van de rapportages van de SOAB en/of de Rekenkamer een kwalitatief ondermaatse jaarrekening met een geringe informatiewaarde tot resultaat kan hebben. Controle door de SOAB kan onder andere leiden tot correcties in een jaarrekening waardoor het getrouwheidsgehalte van die jaarrekening wordt vergroot. Tegelijkertijd onderkent de Raad dat bij een te ruime termijnoverschrijding voor het indienen van bedoelde rapportages, eveneens afbreuk wordt gedaan aan de informatiewaarde van de betreffende jaarrekening omdat de actualiteit dan in het geding is.

Tot slot wijst de Raad de regering erop dat ingeval een jaarrekening zonder bedoelde rapportages bij de Staten wordt ingediend, de indiening conform artikel 51, derde lid, van de Lvc 2010 een mededeling moet bevatten waarin wordt aangegeven wat de oorzaak is van het niet beschikbaar zijn van de rapportages. In de mededeling moet tevens staan binnen welk tijdvak deze rapportages alsnog aan de Staten worden toegezonden. Voorts dient in het vervolgtraject voor de vaststelling van bedoelde jaarrekening artikel 28 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao in acht te worden genomen.

Om te voorkomen dat een jaarrekening niet beantwoordt aan haar functie als verantwoordingsinstrument omdat deze weinig informatiewaarde heeft, adviseert de Raad de regering een ontwerplandsverordening tot vaststelling van een jaarrekening pas nadat de rapportages van de SOAB en de Rekenkamer beschikbaar zijn bij de Staten in te dienen, en de oorzaken die aan de termijnoverschrijdingen voor het indienen van een jaarrekening ten grondslag liggen, aan te pakken.

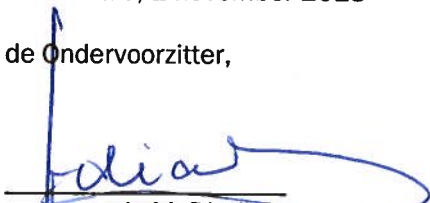
II. Opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard

Opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard zijn in een bijlage bij dit advies opgenomen en worden geacht hiervan integraal onderdeel uit te maken.

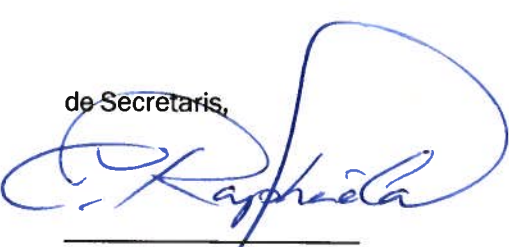
Concluderend geeft de Raad van Advies de regering in overweging de ontwerplandsverordening bij de Staten in te dienen, nadat met het vorenstaande rekening is gehouden.

Willemstad, 1 november 2018

de Ondervoorzitter,

mevr. mr. L. M. Dindial

de Secretaris,

mevr. mr. C. M. Raphaëla

¹⁰ Memorie van toelichting, pagina 3, eerste tekstblok.

¹¹ Advies d.d. 9 mei 2018 over de Jaarrekening 2014, pagina 5, onderdeel d.
RvA no. RA/34-18-LV

Bijlage behorende bij het advies van de Raad van Advies. RvA no. RA/34-18-LV

Zowel het ontwerp als de memorie van toelichting heeft wetstechnische en redactionele onvolkomenheden. De Raad noemt de volgende voorbeelden.

1. Het ontwerp

a. Het formulier van bekendmaking (artikelen 7 en 10 van de Bekendmakingsverordening en aanwijzing 152 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (hierna: Awr))

Er wordt hierbij op gewezen dat het ontwerp (no. 2) ná de aanbieding door de Minister (no. 1) moet volgen. Daarbij dient, na artikel 2 van het ontwerp, de Jaarrekening 2015 te volgen, beginnende met de "Inhoudsopgave" op pagina 1 en eindigende met het onderdeel "Stichtingen/Geselecteerde Instellingen" op pagina 166 van de Jaarrekening 2015.

Vervolgens dient het onderschrift van het formulier van bekendmaking inclusief de medeondertekening van de onderhavige landsverordening (vanaf "Gegeven te Willemstad," tot en met "Uitgegeven de.....De Minister van Algemene Zaken,") te worden verplaatst ná voornoemd onderdeel "Stichtingen/Geselecteerde Instellingen".

b. De considerans

Voorgesteld wordt in de considerans:

- in de eerste overweging "land" te vervangen door "Land", en
- in de tweede overweging "de jaarrekening voor het dienstjaar 2015" te vervangen door "de Jaarrekening voor het dienstjaar 2015".

2. De memorie van toelichting

a. Algemeen

- *Consistentie in de spelling van woorden*

In de memorie van toelichting komen de woorden "regering" en "Regering" voor, bijvoorbeeld op pagina's 14, eerste tekstblok en 15, derde tekstblok. In verband met de consistentie in de spelling van woorden¹² wordt voorgesteld in de memorie van toelichting "Regering" telkens te vervangen door "regering".

- *Afkortingen*

In de memorie van toelichting wordt gebruik gemaakt van afkortingen voor benamingen van organisaties zonder de naam van deze organisaties eerst uit te schrijven zodat duidelijk wordt waar deze afkortingen voor staan. Voorbeelden daarvan zijn:

- . pagina 4, derde tekstblok: CUROIL, UTS en RdK;
- . pagina 6, derde tekstblok: GMN en SVB;
- . pagina 9, derde tekstblok: FKP;
- . pagina 10, vierde tekstblok: OWCS;
- . pagina 13, eerste tekstblok: CBCS en PWC;
- . pagina 16, vierde tekstblok: CTDB.

De Raad adviseert de regering om bij de eerste vermelding van een afkorting eerst aan te geven waar de afkorting voor staat en daarna de afkorting tussen haakjes te vermelden. Voor een voorbeeld verwijst de Raad naar de vermelding van de Stichting Overheidsaccountantsbureau en de Algemene Rekenkamer Curaçao in het eerste tekstblok op pagina 1 van de memorie van toelichting.

¹² Aanwijzing 70, eerste lid, van de Awr met de toelichting daarop (onder b).

b. Pagina 1

Voorgesteld wordt:

- in het eerste tekstblok, in de eerste volzin, het woord "Land" tussen "toezicht" en "Curaçao" te schrappen en "College Financieel Toezicht Curaçao en Sint Maarten" te vervangen door "College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten";
- in het tweede tekstblok, in de eerste volzin, "daarbij behorende" in te voegen tussen "het" en "verslag" en na "Landsverordening comptabiliteit 2010" op te nemen "(hierna: LvC 2010)";
- in het derde tekstblok, in de eerste volzin, "in onderdeel b artikel 51" te vervangen door "in onderdeel b van artikel 51, tweede lid, ";
- in het voorlaatste tekstblok, in de eerste volzin, "Landsverordening comptabiliteit 2010 (hierna LvC 2010)" te vervangen door "LvC 2010".

c. Pagina 2

Voorgesteld wordt in het tweede tekstblok, in de eerste volzin, "een maand na het uitbrengen van het verslag van de ARC" te vervangen door "twee maanden na het uitbrengen van het verslag van de ARC", aangezien de betreffende termijn van een maand ingaande 19 september 2015 is gewijzigd in twee maanden (P.B. 2015, no. 50).

Om dezelfde reden wordt voorgesteld in de tweede kolom van de tabel, in de laatste rij "Binnen 1 maand ná verslag ARC" te vervangen door "Binnen 2 maanden ná verslag ARC".

Voorgesteld wordt in het tekstblok onder de tabel op pagina 2, in de laatste volzin "artikel 3 lid 5 van de comptabiliteitsverordening 2010" te vervangen door "artikel 3, vijfde lid, van de LvC 2010".

d. Pagina 3

Voorgesteld wordt:

- in het derde tekstblok van onderaf, in de eerste volzin, "ministerie van Justitie" te vervangen door "Ministerie van Justitie" en het woord "hierop" te schrappen;
- in het tweede tekstblok van onderaf, in de eerste volzin, "is verantwoord betreft" te vervangen door "zijn verantwoord betreffen".

e. Pagina 4

Voorgesteld wordt:

- in het tweede tekstblok "EGC" te vervangen door "eilandgebied Curaçao (EGC)";
- in het vijfde tekstblok de zinsnede "(al jaren staan) vermeld" te vervangen door "(al jaren) staan vermeld";
- in het laatste tekstblok, in de laatste volzin, "Land" te vervangen door "land".

f. Pagina 5

Voorgesteld wordt:

- in het eerste tekstblok bij de eerste bullet, in de eerste volzin, "ministerie van Financiën" te vervangen door "Ministerie van Financiën" en in de tweede volzin, "LvC" door "LvC 2010";
- in het tweede tekstblok, in de eerste volzin en in het derde tekstblok "ministerie van financiën" te vervangen door "Ministerie van Financiën";
- in het derde tekstblok, in de eerste volzin, het woord "de" in te voegen tussen "accountant" en "met";
- in het laatste tekstblok, in de tweede volzin, "artikel 30f LvC" te vervangen door "artikel 30, onderdeel f, van de LvC 2010".

g. Pagina 6

Voorgesteld wordt:

- in het tweede tekstblok, in de tweede volzin, "Land Curaçao" te vervangen door "land Curaçao";

- in het vierde tekstblok in de derde volzin “konden” te vervangen door “kon”.

h. Pagina 7

Voorgesteld wordt:

- in het voorlaatste tekstblok, in de eerste volzin, het woord “een” in te voegen tussen “de SOAB” en “dergelijke” alsook “Raad van Minister” te vervangen door “Raad van Ministers”, en in de laatste volzin “het door de SOAB gevoerde controle” te vervangen door “de door de SOAB gevoerde controle”;
- in het laatste tekstblok tweemaal “Land” te vervangen door “land”.

i. Pagina 8

Voorgesteld wordt:

- in het eerste tekstblok, in de tweede volzin, “onderkent” te vervangen door “onderkend”;
- in het tweede tekstblok, in de tweede volzin, “onroerende goederen van het Land Curaçao” te vervangen door “onroerende zaken van het land Curaçao” en in de laatste volzin “Land Curaçao” door “land Curaçao”;
- in het derde tekstblok, in de tweede volzin, “Eilandgebied Curaçao (EGC)” vervangen door “EGC”, in de derde volzin “het voormalig Land de Nederlandse Antillen” te vervangen door “het voormalige land de Nederlandse Antillen” en in de laatste volzin “onroerende goederen” door “onroerende zaken”;
- in het laatste tekstblok “zijn opgevraagd” te vervangen door “is opgevraagd”.

j. Pagina 9

Voorgesteld wordt in het laatste tekstblok:

- in de tweede volzin van onderaf “naar mening van” te vervangen door “naar de mening van”;
- in de laatste volzin “ovevloede” te vervangen door “overvloede”.

k. Pagina 10

Voorgesteld wordt:

- in het derde tekstblok het woord “is” tussen “het bovenstaande” en “een herhaling” te schrappen;
- in het laatste tekstblok, in de eerste volzin, “beschikbaar zijn” te vervangen door “beschikbaar is”.

l. Pagina 11

Voorgesteld wordt:

- in het eerste tekstblok, in de eerste volzin, de afkorting “ONV’s” uit te schrijven, en in de tweede volzin “welke aflossingsschema” te vervangen door “welk aflossingsschema” alsook “bedoeld” te vervangen door “bedoelt”;
- in het derde tekstblok, in de derde volzin, “zijn overgekomen” te vervangen door “is overgekomen” en in de vierde volzin “ontbreken” te vervangen door “ontbraken”;
- in het vierde tekstblok, in de tweede volzin, het woord “omtrent” te schrappen;
- in het laatste tekstblok, in de derde volzin, “artikel 30f LvC” te vervangen door “artikel 30, onderdeel f, van de LvC 2010”.

m. Pagina 12

Voorgesteld wordt in het tweede tekstblok, in de laatste volzin, “voor controle zijn opgevraagd” te vervangen door “voor controle is opgevraagd”.

n. Pagina 13

Voorgesteld wordt:

- in het eerste tekstblok, in de laatste volzin, tweemaal “Land Curaçao” te vervangen door “land Curaçao”;

- in het tweede tekstblok, in de tweede volzin, “hebben ontvangen” te vervangen door “heeft ontvangen” en in de derde volzin “met cc aan” door “met een kopie aan”;
- in verband met de consistentie in de spelling van woorden,¹³ in het vierde tekstblok, in de eerste en tweede volzin “ontvanger” te vervangen door “Ontvanger” en in de laatste volzin “Naf” door “NAf”;
- in het laatste tekstblok “Eilandgebied Curaçao” te vervangen door “EGC”.

o. Pagina 14

Voorgesteld wordt:

- in het eerste tekstblok, in de tweede volzin, “Eilandgebied Curaçao” te vervangen door “EGC” en in de laatste volzin “beschikbaar zijn” te vervangen door “beschikbaar is”;
- in het vierde tekstblok, in de eerste volzin “het” in te voegen tussen “van” en “APC pensioenfonds”, en “over” in te voegen tussen “noch” en “een”.

p. Pagina 15

Voorgesteld wordt:

- in het vierde tekstblok, in de eerste volzin, het woord “is” in te voegen tussen “reeds” en “gemeld”;
- in het vijfde tekstblok, in de laatste volzin, de zinsnede “ook per 1 januari 2018” te schrappen.

¹³ Aanwijzing 161, tweede lid, vierde gedachtestreep, van de Awr.
RvA no. RA/34-18-LV

Kòrsou

ta sigui krese

